

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 25 / Sayı: 294 / Haziran 2006

1 Haziran Atılımı inkar ve imhaya yanıttır

1 Haziran Atılımı direnişimizin kıvılcımı ve mücadele dolu yürüyüşümüzün çağırıcısıdır

● 1 Haziran Atılımı'nın ilk yılında, yeniden bir aktif mücadele deneyimini yaşadık. Örgütsel olarak bir toparlanma sağlandı. İkinci yılında gerçek bir pratikleşme adımını attık, serhildan ve meşru savunma direnişi gelişti. Birkaç aylık direniş, Kürt sorununun demokratik çözümünü siyaset gündemine, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun siyaset gündemine tamamen soktu, dayattı. Biz bir yandan tartışmalara katıldık, diğer yandan bu saldırıları boşa çıkartmak için direndik. Saldırıları boşa çıkartıp çözümü gerçekleştirecek bir mücadeleyi geliştirmenin hazırlıklarını yaptık. Üçüncü yılda daha çok başarılı olacağımıza ve Kürt sorununun demokratik çözümü, Önder Apo'nun özgürlüğü yönünde kalıcı gelişmeler yaratabileceğimize inanıyoruz.

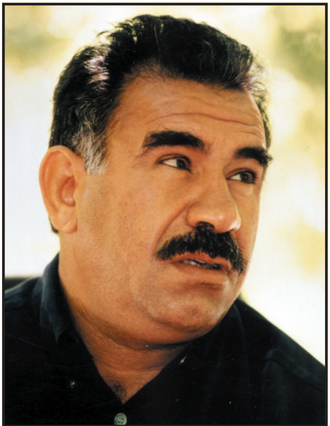
2'de

Demokratik ulus bayrağını yükseltmek halk sevgisini en güçlü yaşamaktır

● Devlet ve devletçi zihniyet olduğu müddetçe, egemen sınıf eğiliminin bayrağı ve sembolleri de varlığını sürdürecektir. Demokrasi tam zafer kazanıp devlet söndüğünde, ulusal bayrak ve diğer semboller de tarih sahnesinden çekilecektir. Demokratik konfederalizm bayrağı, bugün devletçi egemen sınıf bayrağının olduğu bir sistemde ayrı bir sembol olarak dalgalanırken; devletin sönmesiyle birlikte, halkın özgürlük ve demokrasi bayrağı olarak tek başına dalgalanacaktır. Dolayısıyla demokratik uluslaşmayı hedefleyen tüm Kürtler, demokratik konfederalizm bayrağını Kürt ulusal bayrağı olarak dalgalandırmalıdır.

5'te

İDEOLOJİK ZENGİNLİĞİ OLMAYANLARIN PRATİK ZENGİNLİĞİ DE OLAMAZ

Abdullah Öcalan

İdeolojik zenginliği olmayanların, pratik zenginliği olmaz. Pratik eylem alanındaki hareketimizin en temel ihtiyaçlarından birisi bu zenginliktir. İdeolojik düzeydeki yetersizlik, daralma ve oldukça eklektik, başka sınıfların, hatta yabancı gerçekliklerin etkisindeki çok kaba, çok sorun teşkil eden bireysel hesaplar, pratik hercümercü daha da artıran eklektik düşünce, bir ideolojik gelişme olarak görülemez ve hatta aşılmayı gerektirir. PKK çizgisi ideolojiyle başlamış ve onunla gelişmiş bir çizgidir. Başlangıcında belirleyici olan ideolojidir. Pratik ancak bu temelde vücut bulmuş, çok dikkatli bir biçimde buna bağlı gelişirse sonuç verebilir. Dolayısıyla eylemle ideoloji arasındaki kopukluk, en temel sorunlarımızdan birisi olmaya devam ediyor. Kişilerdeki kuru, yüzeysel ve fazla tarz üretmeyen gerçeklik, kesinlikle ideolojinin olmayışından veya yetersizliğinden, yanlışlığından kaynaklanıyor.

12'de

Sen olsaydın gelmez miydin?

● Çok kan kaybetmişti, hareket edemiyordu, fakat hala gülümsüyordu. Bir ara başını çevirdi, beni çok dikkatli süzdü. Utandım, bakışlarımı kaçırdım. O'nu o halde görmek beni etkiliyordu. Sanki bana, 'niye beni koruyamadın, görevini yapmadın' demek istiyor gibiydi. Ama O, yine beni yanıttı. "Niye geri geldin, sen kurtulmuştun, benim için kendini ölüme attın" dedi. "Seni kurtarmak benim görevimdir. Seni bırakmak yoldaşlığa sığmaz, dönmek zorundaydım" dedim. "İkimiz vurulacağımıza, birimizin kurtulması daha iyidir" dedi. "Sen olsaydın gelmez miydin, ben aynı durumda olsam, beni kurtarmaz mıydın?" deyince, güldü. Gelirdim" dedi.

12'de

İçindekiler

1 Haziran Atılımı direnişimizin kıvılcımı ve mücadele dolu yürüyüşümüzün çağırıcısıdır

1 Haziran Atılımı'nın üçüncü yılına girdik. Atılımın üçüncü yıl gerçeği ve görevlerimiz bizim için önemini koruyor. Bu temelde, yaşadığımız mücadele sürecini değerlendirmeye tabi tutmak, geçen iki yıllık pratiğin sonuçlarını göz önüne getirerek, üçüncü yıl görevlerini ve onları nasıl bir çalışmayla başaracağımız konusunu netleştirmek gerekli.

Her şeyden önce, bu atılımın geliştirilmesini sağlayan şehitlerimizi saygıyla, minnetle anıyoruz. Onlar gerçekten karmaşık ve karanlık bir ortama ışık oldular. Tehlikeleri önlediler. Özgürlük ve demokrasi hareketimizin yeniden gelişim süreci içerisine girmesini sağladılar. Özgürlük ve demokrasi kahramanları olarak tarihteki yerlerini aldılar.

1 Haziran Atılımı, geçen iki yıl boyunca tartışıp değerlendirmeye çalıştığımız, bu temelde görevler çıkarıp pratikleştirmek için çaba harcadığımız bir gelişme süreci oldu. Çeşitli biçimde çözümlemeye, tanımlamaya, bu temelde daha derinden anlamaya çalıştık. Kuşkusuz bu, bir stratejik mücadele atılımıydı. Demokratik siyasal mücadele stratejimizin etkin, aktif pratikleşmesini öngörüyordu. Kürt sorununun demokratik siyasal çözüm sürecini yürütme, geliştirme ve hedeflerini başarmakla yükümlü bir atılımdı.

> "1 Haziran atılımı Kürt sorununun demokratik çözümüne yanaşmayan tam tersine Kürt tarafının demokratik çözüm arayışlarına çok yönlü, tasfiye amaçlı, saldırılarla cevap veren, provokasyonu, tasfiyeciliği dayatan, hareketi içten etkilemeye çalışan, yine dıştan ekonomik, siyasi, askeri kuşatmayı, baskıyı hiç azaltmadan sürdüren yaklaşımlara karşı bunları boşa çıkarmak, etkisizleştirmek amacıyla geliştirilen bir atılım oluyor"

1 Haziran demokratik siyasal mücadeleyi ilerletme atılımı oluyor

Kuşkusuz Kürt sorununun demokratik çözümünü geliştirme arayışı 1 Haziran Atılım ile ortaya çıkmadı. Önder Apo, 1997-98 yılından itibaren demokratik çözüm çizgisini geliştirmek için kapsamlı değerlendirmeler yaptı. Çok yönlü arayış içerisinde oldu. 1 Eylül 1998 ateşkesiyle birlikte, yeni bir stratejik sürecin başlatıldığını ilan etti. Uluslararası gericiliğin komplo düzeyindeki saldırısına rağmen bu stratejik çizgiyi daha da derinleştirdi, somutlaştırdı. Komplonun da boşa çıkarılmasının, yenilgiye uğratılmasının tek yolu olarak, Kürt sorununun demokratik çözüm stratejisinin geliştirilmesini gördü ve öyle ele aldı. Bu temelde kapsamlı teorik çözümlemeler ortaya çıkardı. Bütün parçalarda Kürt sorununun demokratik çözümünün nasıl olacağını içeren çözüm programını, Ortadoğu düzeyinde ortaya çıkardı. Bu programı hayata geçirmenin yolu olarak, demokratik siyasal mücadele stratejisini geliştirdi. Bunun örgüt ve mücadele biçimlerini yarattı. Bir yandan uzun süreli tek yanlı ateşkes uygulamasıyla, hareketimiz açısından Kürt tarafının yaklaşımını içerecek düzeyde Kürt sorununa demokratik çözüm gücünü ortaya çıkarmaya çalıştı. Diğer yandan da böyle bir ön açıcılığa, yenilenmeye dayalı olarak karşıt güçlerin, başta Türkiye olmak üzere Kürt sorunuyla ilgili siyasi çevrelerin, bölge devletlerinin ve uluslararası güçlerin, hareketimizin geliştirdiği bu çözüm çizgisinin yarattığı ortama dayanarak, Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümüne yönelmelerini sağlamaya çalıştı. Fakat Önderliğimizin ve hareketimizin bütün çabalarına, Kürt halkının bütün sabırlı yaklaşımlarına rağmen gördük ki uluslararası komplo güçleri hareketimizi tasfiye etmek, Kürt özgürlük hareketini dağıtıp, bastırmak amacından vazgeçmiyorlar. Tam tersine, tek yanlı ateşkes çerçevesinde geliştirilen demokratik çözüm çabalarını bir zaafiyet, zayıflık unsuru gibi değerlendirerek ve böyle bir ortamdan da yararlanarak, Kürt özgürlük hareketini bastırmak, ezmek için her türlü yola başvurup, bütün güçlerini harekete geçirerek saldırı yürütüyorlar. Bir yandan süreci uzatarak, çözümsüzlüğü derinleştirerek, Önderliğimizin çürütme politikası diye tanımladığı bir politik yaklaşımla hareketi bu biçimde gevşetip, etkisizleştirmeyi, dağılıp yok olmasını sağlamayı hedefliyorlar. Diğer yandan çok değişik yol ve yöntemlerle, ekonomik, siyasal, kültürel, örgütsel, ideolojik alanlarda çok yönlü bir saldırı yürüterek hareketimizi dağıtmaya, dolayısıyla karşıt sistem içerisinde eriyip yok olmasını sağlamaya çalışıyorlar. Bu konuda en son 2002 yılından itibaren geliştirilen, 2003 yılında üst düzeye ulaşan provokatör tasfiyeci dayatmalar, bu saldırı yaklaşımının en önemli unsurunu oluşturdu.

Hareketimizin, Önderliğimizin bütün iyi niyetli, ç9özümleyici, barışçıl çabalarına olumlu cevap verilmediği gibi, hareketi dağıtma, eritme, tasfiye etme amacından vazgeçilmedi. İşte böyle bir durumu tersine çevirmek, barışçıl yaklaşımlardan anlamayan güçlere mücadeleyle gerçekleri anlatmak için, 1 Haziran demokratik siyasal mücadele atılımı gündeme geldi. Demek ki hareketimiz, Kürt sorununun demokratik çözümünü sadece 1 Haziran Atılımı ile gündemleştirmedi, dayatmadı. Önderliğimiz ve hareketimiz, ondan önce de uzun bir süre, tek yanlı ateşkes çerçevesinde Kürt sorunuyla muhatap tüm güçleri demokratik çözüm yoluna sokmaya çalıştı. Ancak böyle bir çaba gereken sonucu vermeyince, bu sonucu mücadeleyle yaratmak üzere 1 Haziran Atılımı gündeme geldi. Demek ki Kürt sorununun demokratik çözüm stratejisini başarıya götürmek için gerekli demokratik, siyasal mücadeleyi yürütme atılımı oluyor. Kendisinden önce yürütülen barışçıl, demokratik çabaların, demokratik mücadeleyi geliştirme temelinde daha da ilerletilmesini ifade ediyor. Kürt sorununun demokratik çözümüne yanaşmayan, tam tersine, Kürt tarafının demokratik çözüm arayışlarına çok yönlü tasfiye amaçlı saldırılarla cevap veren; provokasyonu, tasfiyeciliği dayatan, hareketi içten etkilemeye çalışan, yine dıştan ekonomik, siyasi, askeri kuşatmayı, baskıyı hiç azaltmadan sürdüren yaklaşımları boşa çıkarmak, etkisizleştirmek amacıyla geliştirilen bir atılım oluyor.

1 Haziran Atılımı tasfiyeci eğilimleri tasfiye etmiştir

1 Haziran Atılımı'nın bu anlamda bir dayanağı var, geçmişi var, öncesi var. Onun ortaya çıkmasını gerekli kılan koşullar var. Bu koşulları da dolayısıyla atılımın öncesini de iyi ve doğru anlamamız, yine anlatmamız gerekiyor. Bu çerçevede atılımın önüne koyduğu görevler de var. Bu görevler nedir?

Hareketimiz uzun süre, Önderliğimizin yönlendirmesi temelinde tek yanlı ateşkese dayalı olarak çözümü geliştirmek istedi. Barışçıl, demokratik çözüm çabalarını çürütme politikasıyla karşılayan; çok yönlü baskı ve dayatmalarla hareketimizi ezmek, tasfiye etmek isteyen güçlerin bu çabalarını boşa çıkarmak; Kürdistan özgürlük hareketinin dağıtılamayacağını, tasfiye edilemeyeceğini bir kere daha kanıtlamak ve Kürt sorununun demokratik çözümünü siyaset gündemine dayatmaktır. Bu çerçevede iki yıllık mücadelenin sonuçlarına baktığımızda, bu doğrultuda önemli gelişmelerin sağlandığını, büyük bir mücadelenin verildiğini, dolayısıyla hedeflerin önemli ölçüde başarıldığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Kürt özgürlük hareketinin oyunlarla aldatılamayacağı açığa çıkmıştır. Yine, çok yönlü baskı ve zorlamalarla hareketimizin ezilemeyeceği, dağıtılamayacağı, yenilgiye uğratılmayacağı iki yıl boyunca Kürt halkının ve gerillanın geliştirdiği kahramanca mücadeleyle bir kere daha kanıtlanmıştır. Öyle ki, geldiğimiz noktada, hareketin çeşitli oyunlarla, çürütme yaklaşımlarıyla, baskı yöntemleriyle dağılacağını, parçalanacağını umut edenlerin umutları kırılmıştır. Bu biçimde hareketimizin güçsüz düştüğü, daha fazla da güçsüz kılınarak siyasal güç olmaktan çıkartılacağını hesap edenlerin hesapları bozulmuştur. Tam tersine, Önder Apo öncülüğündeki özgürlük ve demokrasi hareketimizin tüm Kürt halkının duygu ve özlemlerini birleştirme temelinde büyük bir halk hareketi olarak daha da geliştiği, güçlendiği, Önderlik-PKK-halk bütünlüğünün bütün baskılara ve karşıt çabalara rağmen çok daha güçlendiği artık herkesçe görülüp, kabul edilmek zorunda kalınan bir gerçek olmuştur. Geldiğimiz nokta budur. Şimdi herkes halk-Önderlik bütünleşmesinin çok ileri düzeyde olduğunu görüyor, kabul ediyor. Kürt halkının direndiğini kabul ediyor. Bu direnişi sürdürenin, demokratik çözümü isteyenin, özgürlük isteyenin, bir grup dar gerilla topluluğu olmadığını, tam tersine, bunları halkın kendisinin yürüttüğünü görüyor. 2006 bahar sürecinde halkın geliştirdiği görkemli serhildan direnişi, bunu herkese açıkça gösterecek bir düzeyde geçmiştir. Dolayısıyla 1 Haziran Atılımı, iki yıllık çalışma sonunda güçlü bir biçimde kendisini siyaset gündemine dayattı. Kürt sorununun demokratik çözümünü ilgili herkesin gündemine koyan bir süreci, düzeyi ortaya çıkarttı. Bu önemli bir gelişme. Diğer yandan hareketin örgütlenmesi, toparlanması, stratejik değişim ve yeniden yapılanma çizgisinde güçlü bir değişimi, yenilenmeyi yaşaması anlamında, 1 Haziran atılımı önüne konan örgütsel görevleri büyük ölçüde başarmış durumda bulunuyor.

Hareketimiz ekonomik, siyasi, askeri baskı ve saldırılarla ezilmek istendiği kadar, içten çok yönlü örgütsel bozulmalarla da dağıtılmak ve tasfiye edilmek istendi. Hareketimize karşı dağıtma, ezme amaçlı saldırılar en çok da kadro ve örgüt gerçeğini hedefleyerek bunları bozma, çizgiden çıkarma, sağa sola savrulmasını sağlayarak, hareketin bu biçimde dağılıp tasfiye olması hedefini güdüyordu. 1 Haziran Atılımı bu noktada bütün bu savrulmaları gidererek, hareketin Önderlik çizgisinde yeniden toparlanmasını, birleşmesini, örgütlenmesini, ideolojik yenilenme ve stratejik değişim temelinde kendisini örgütsel bakımdan yeniden yapılandırarak, demokratik çözüm mücadelesini öncü düzeyde, aktif bir biçimde yürütecek konuma ulaşmasını sağlamayı hedefliyordu. İki yıllık mücadele içerisinde, bu görevleri de çok büyük ölçüde başarmıştır. Kadroyu, örgütü tasfiye etmek isteyen provokatif tasfiyeci eğilimlerin kendilerini tasfiye etmiştir. Her türlü dağılma, çizgi dışına çıkma, savrulma eğilimleri durdurulmuş, yoğun bir mücadele ve eğitimle etkileri çok büyük ölçüde giderilmiştir. İdeolojik yenilenme, stratejik değişim gerçekleştirilmiştir. Buna dayalı olarak hareketimizin KKK sistemi dahilinde yeniden yapılandırılması, kurum kuruluş ve örgütlerin bu çerçevede sağlanması, Kürt sorununa demokratik çözüm sürecinin, örgüt sisteminin ortaya çıkartılması gerçekleştirilmiştir. Böylece Özgürlük hareketimiz, yeni stratejik süreci çok yönlü bir mücadele temelinde, etkili taktiklerle başarıyla yürütecek bir düzeye ulaşmıştır. Bu da 1 Haziran Atılımı'nın önemli bir hedefiydi. Ve iki yıllık mücadelenin, çalışmanın da bu hedefe büyük ölçüde ulaştığı ortaya çıktı.

1 Haziran Atılımı çift taraflı ateşkesin gerekliliğini dayatmıştır

Bunlarla birlikte yeni çizginin kadro ve halk kitleleri tarafından özümsenerek, buna göre ideolojik felsefik duruş kazanılması yönünde önemli bir gelişmenin yaratıldığı süreç oldu. Hiyerarşik devletçi sistem gerçeği daha derin ve kapsamlı anlaşıldı, bilince çıkartıldı; gerici, baskıcı, köleleştirici, sömürücü gerçeğini açığa çıkartarak, bütün bu yönlerinin deşifre edilmesi temelinde sistemden çıkmayı sağlayacak bir ideolojik düzeyi yakaladı. Hareket, önemli ölçüde karşıt sistemi çözümleyen, onu aşan, onun yerine Önderliğimizin alternatif düzeyde tanımladığı, demokratik konfederalizm olarak bir demokratik halk sistemini ortaya çıkarttı. Geçmiş mücadele sürecinin birikimlerine dayanarak o düzeyi çok aşan yeni bir yaşam düzeni, çalışma düzeni, örgüt düzeni yarattı. Bu gelişme çerçevesinde, sınıflı, cinsiyetçi toplum gerçeğinin çözümlenmesi, hiyerarşik devletçi sistemin çok yönlü eleştirisinin yapılması, dolayısıyla yoğun bir ideolojik mücadelenin yürütülmesi sağlanmıştır.

Bütün bunları gerçekleştirirken, kuşkusuz hareketin 1 Haziran Atılımı'nı çok somut bir tanıma kavuşturması da yaşandı. Neydi bu somutlaştırma düzeyi? 1 Haziran Atılımı böyle bir karara ulaşıp, demokratik siyasal mücadele atılımını başlatırken, önüne üç temel hedef koymuştu. Birincisi; çift yanlı ateşkesin sağlanması, ikincisi; Kürt sorununun demokratik çözüm yolunun açılması, üçüncüsü; siyasi diyalog ile böyle bir çözüm sürecine girilmesiydi. Örgütümüzün uzun süre tek yanlı ateşkes temelinde, Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirmek için yürüttüğü çabalara, provokasyonu, tasfiyeciliği, hareketi ezme, dağıtma ve çürütme politikasını dayatan güçlere karşı bu atılım başlatılmıştı. Böyle bir aktif mücadele süreci içerisine girilmiş ve belirttiğimiz çerçevede uluslararası, bölgesel gericiliğin amaçlarını, hedeflerini boşa çıkartacak bir siyasal gelişmeyi sağlama, hedef olarak konmuştu. Çift taraflı ateşkes, siyasi diyalog, demokratik çözümün önünün açılması böyle bir çözüm sürecinin geliştirilmesini ifade ediyor. Bu doğrultuda, ikinci yılın sonunda önemli bir düzeye ulaşıldığı söylenebilir. Çift taraflı ateşkese ulaşılmamış olsa da mücadelenin içinde bulunduğu düzey, ilgili tüm çevrelere ateşkesin gerekliliğini, zorunluluğunu çok ileri düzeyde dayatan bir konum kazanmıştır. Yine siyasi diyalog bakımından net bir durum çıkmasa da Türkiye gündeminde en çok tartışılan, yine uluslararası alanda yoğunca tartışılmakta olan bir düzey ortaya çıkarılmış bulunuyor. İşte Türkiye basını hep bunu tartışıyor, uluslararası toplantılarda, kurum ve kuruluşlarda tartışılıyor. Süleymaniye'de yapılan Sosyalist Enternasyonal Toplantısı'nın da en önemli gündemlerinden birisi, Kuzey ve Doğu Kürdistan'da yaşanan sorunların demokratik

yöntemlerle çözümlenmesini sağlayacak bir siyasi diyalog sürecinin nasıl geliştirilebileceği yönünde yol, yöntem aramaktı. Bunlar basına da yansıdı.

Kürt halkı Önderliğiyle bütünleşmiştir

Geçen süreçte, hareketimizin ve halkın siyasi diyalog dayatmalarına karşı, diyalogun muhatabı olan Önderliğimiz üzerinde uygulanan İmralı işkence sistemi yetmiyormuş gibi, bir de kendisinin imha süreci olarak tanımladığı çok ağır bir baskı süreci geliştirildi. 1 Haziran Atılımı'nın ikinci yılında görüşmeler tümüyle kesildi. Her türlü psikolojik, fiziki işkence, baskı yöntemleri uygulanarak imha süreci yürütüldü. Şimdi bunun sonuna gelirken, bütün bu dayatmaların, baskıların, işkencelerin bir çözüm olmadığı, herhangi bir sonuç vermediği, tam tersine, Önderliğimizin net ve kesin direnişi temelinde tüm halkın Önderlikle bütünleşmesini en ileri düzeye çıkardığı gibi, bu gerici baskılara karşı giderek öfke ve nefret dolu bir mücadele içine girildiği gerçeği ortaya çıktı. Büyük ihtimalle bu durumun sonuçları, bunu yapan güçler tarafından da değerlendiriliyor, tartışılıyor. En azından son birkaç haftadır bu tür arayışların yoğunlaştığı gözüküyor. Bir yıldır uygulanan izolasyonun sonuç vermediği görülerek, sanki onu aşan bir tavır içerisine girilmiş gibi bir izlenim yansıyor. Bunlar tabii önemli bir değişme düzeyini ifade ediyor. Henüz tam hedeflenene ulaşılmış olmasa da önemli gelişmelerin bu süreç içerisinde sağlandığını gösteriyor.

Demokratik çözüm arayışı açısından da durum böyledir. Türkiye'de Kürt sorununun çözümünü isteyen, sorunların demokratik yöntemlerle çözülmesini gerekli gören önemli bir yoğunlaşma arayışı, durumu var. Siyaset gündemine tümüyle Kürt sorunu oturmuş durumda. Bunun dışında, buna eksenli olmayan herhangi bir siyasal yaşam, ilişki kalmamıştır. Türkiye'nin siyaset gündemi tamamen Kürt sorununa bağlı hale getirilmiştir.

Bunun ötesinde, Kürt sorunuyla ilişkili uluslararası güçler de demokratik çözümden başka yol kalmadığını daha çok gören ve bu yönlü arayış içerisine giren bir noktaya gelmiştir. Bu, Avrupa ve ABD açısından daha da geçerliliğini koruyor. Bu güçlerin aslında Kürt sorununu çözümsüz kılmak anlamına gelen Önder Apo'suz ve PKK'siz bir Kürt gerçeği, Kürt siyaseti çözümü yaratma arayışları, politikaları bu iki yıllık mücadeleyle tümüyle işlemez hale getirilmiş, başarısız kılınmış durumda. Siyasal alanda yoğun bir mücadele bu süreçte, bu güçlerde yaşandı. Önderliksiz ve PKK'siz bir Kürt siyaseti ortaya çıkartabilmek, her türlü baskıyı uygulamaktan öteye, Kürdistan'daki halk çevrelerini böyle bir düzeye çekebilmek için yoğun bir propaganda ve örgütleme çalışması içinde de oldular. PKK'yle, Önder Apo'yla ilişkili olan hiç kimseyi muhatap almayacaklarını, görüşme yapmayacaklarını ilan ettiler. Oysa son aylarda çok açıkça görülüyor ki bu kararları, siyasetleri boşa çıkmıştır. Bu sözlerini değiştirmiş bulunuyorlar. Kürt halkının Önderlikten ve PKK'den kopartılamayacağını, özellikle 2006 bahar serhildanlarıyla çok net gördüler. Dolayısıyla şimdi yeni arayışlar geliştirmeye, yeni yaklaşımlar içinde olmaya çalışıyorlar. 'Görüşmeyeceğiz, muhatap almayacağız' dedikleri çevrelerle en çok görüşen, muhatap alan, onlarla bir çözüm bulma arayışı içerisine giren bir noktaya geldiler.

Tümden bir siyaset değişikliğini gerçekleştirmiş oldukları belki henüz söylenemez, ama eski siyasal yaklaşımlarının çok büyük ölçüde aşıldığı, yeni siyasi yaklaşımları geliştirme yönünde oldukları görünüyor. Bu da önemli bir gelişmeyi ifade ediyor. Kürt sorununun demokratik çözümü açısından ciddi, yeni bir durumu ifade ediyor. Çünkü Kürt sorunu uluslararası siyasetin ortaya çıkardığı bir sorun oluyor. Kapitalist devletçi sistemin dünya hegemonyası sürecinde yaratılan, bu sistemin ortaya çıkardığı bir sorun oluyor. Dolayısıyla sorunun çözümünde, küresel düzeyde siyaset yürüten devlet güçleri önemli bir role sahip bulunuyorlar. Kendi yarattıkları ve 80 yıldır yaşattıkları bu sorunun çözümünde de en çok sorumlu durumdalar. Onlarda siyaset değişikliği yaratmak, Kürt sorununun çözümü açısından önemli bir gelişme sağlamayı ifade ediyor.

Kuşkusuz sonucu, iç siyasal durumu Kürt sorunuyla doğrudan bağlı olan siyasi güçler, bölge devletleri sağlayacaklar, ama o güçlerin de çözüm üretebilir bir noktaya gelmelerinde bu durumun çok önemli, hatta belirleyici bir yerinin olduğunu görmemiz, anlamız, kabul etmemiz gerekiyor. Başka türlü yaklaşmak doğru değil. Kürt sorununu sadece bölge devletlerinin sorunu olarak görmek, çözümü onların üreteceğini sanmak yanlıştır, eksik bir yaklaşımdır. Tersine, uluslararası siyaset yapan güçlerin sorumluluğu çok daha fazla. Dolayısıyla da çözümün yaratılmasında onların rolü elbetteki önemli oluyor ve olacak. Bu bakımdan dış siyasetin, küresel düzeyde yürütülen siyasetlerin Kürt sorununun çözümünü içeren bir siyaset üretimine yönelmeleri, kuşkusuz çözüm bulmak açısından çok önemli ve çok değerli bir gelişmeyi işaret ediyor.

> **"Kürt sorununu sadece bölge devletlerinin sorunu olarak görmek, çözümü onların üreteceğini sanmak eksik bir yaklaşımdır. Tersine uluslararası siyaset yapan güçlerin sorumluluğu çok daha fazla. Bu bakımdan dış siyasetin küresel düzeyde, yürütülen siyasetlerin Kürt sorununun çözümünü içeren bir siyaset üretimine yönelmeleri kuşkusuz çözüm bulmak açısından çok önemli ve çok değerli bir gelişmeyi işaret ediyor"**

Bahar serhildanları çözümsüzlük politikalarını teşhir etmiştir

Bunlar temelinde üçüncü yıl gerçeği nedir? 1 Haziran üçüncü yılına girerken, siyasal, askeri, örgütsel durum neyi ifade ediyor? Üçüncü atılım yılı ne tür mücadelelerle geçebilecek? Dolayısıyla bu durum bize hangi görev ve sorumlulukları yüklüyor, değişik alanlarda Kürt özgürlük hareketi olarak önümüze hangi temel görevleri koymalı, bunları hangi tarzla ve üslupla, yine nasıl bir tempoyla pratikleştirmeye çalışmalıyız? Bu çerçevede baktığımızda, en başta bahar sürecinde halkın geliştirdiği serhildan hareketinin ortaya çıkardığı siyasi sonuçlara dikkat çekmemiz gerekiyor. Çünkü sadece Kürdistan açısından değil, bölgedeki siyasi, askeri gelişmeleri etkileme yönünde de bölgenin en önemli siyasi olaylarından birisi bu oluyor. Öyle küçümsememeliyiz, zayıf görmemeliyiz. Dış basına çok yansımıyorsa, diplomatik görüşmelere sahne olmuyorsa, bu, halkın yürüttüğü demokratik mücadelenin siyaset gündemi üzerindeki etkisini küçültmüyor, azaltmıyor. Tersine, onun tarzını, yöntemini içeriyor. Başka Kürt siyasetlerine benzemediğini, kendine özgün bir siyasi tarzının olduğunu ifade ediyor.

15 Şubat komplosunu protestoyla başlayan, 8 Mart etkinlikleriyle gelişen, Newroz'da belki de 2600 yıllık Newroz geleneğinin en görkemli, en büyük halk direnişini ortaya çıkartarak bir doruğu yaratan; inkara ve imhacı güçlerin her türlü saldırıları karşısında kitlesel direniş düzeyine gelen bu bahar atılımı, halkın demokratik serhildan hamlesi ne anlama geliyor, neyi ortaya çıkardı? Bu çerçevede baktığımızda diyebiliriz ki büyük bir gelişmeyi ifade etti. Kürt sorunu siyaset gündemine birinci dereceden soktu. Kürt sorununun demokratik çözümünü en çok tartışılan konu haline getirdi. Kürt sorununun çözümünü isteyenin halk olduğunu gösterdi. Çözümsüzlük politikalarını çok yönlü teşhir etti. Önderlik ve halk bütünleşmesinin düzeyini gösterdi. Önderliğin siyasi irade olarak kabulünü içerme temelinde yürütülen referandumu doruğa çıkardı, en ileri düzeye götürdü. Kuşkusuz bütün bunlar önemli gelişmelerdi. Bunlarla birlikte, halkın demokratik direnişte önüne yeni hedefler de koyduğunun ilanı oldu.

Şimdi halk direnişi bütün alanlarda sürüyor, serhildan konumu devam ediyor. Sadece Kuzey'de değil, bu baharla birlikte bütün parçalara da yayıldı. Küçük Güney'de, Doğu'da, Büyük Güney'de eş zamanlı, dayanışmalı halk direnişi düzeyine ulaştı. Zaten yurtdışıyla sürekli birlik halinde. 1 Haziran Atılımı'nın üçüncü yılına girerken de halkın bu direniş hamlesi, gerillanın meşru savunma çizgisinde aktif savunma konumuyla da birleşerek gelişiyor, yayılıyor. Gerilla, daha çok rol oynayacağı bu 8. mücadele yılı hamlesini halk direnişi hareketiyle birlikte daha etkin, daha aktif geliştireceği bir konuma ulaşmış durumda. Bu bakımdan baharda daha çok halkın demokratik eylemliliğine dayanarak başlatılmış olan hamle, yaz başı itibariyle gerillanın aktif direnişiyle birleşiyor, daha genişliyor, daha yayılıyor, çok yönlü hale geliyor. Bu, aynı zamanda bunu başarıyla yürütecek, her tarafta etkili bir biçimde geliştirecek güçlü bir gerilla hazırlığına da dayanıyor. Dolayısıyla şu rahatlıkla söylenebilir: 1 Haziran Atılımı'nın üçüncü yılına giriş, Kürt sorununun demokratik çözümünün dayatılması bakımından, demokratik siyasal mücadelenin en ileri düzeyde geliştirildiği, halkın ve gerillanın demokratik direnişi en kapsamlı hale getirdiği bir dönem oluyor. Bu, önemli bir gelişme durumudur. Mücadelenin, demokratik direnişin bu kadar yayılmış, gelişmiş olması Kürt sorununun demokratik çözümünün en ileri düzeyde siyaset gündemine dayatılmasını ifade ediyor. Yeni siyasi açılımların gerekliliğini herkese dayatıyor. Bunu zorunlu, gerekli kılıyor. Dolayısıyla bu üçüncü yıla girerken, yeni siyasi gelişmelere, Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde yeni siyasi adımların atılmasına en açık bir pozisyonda olduğumuzu rahatlıkla ifade edebiliriz. Çözüm dayatması, siyaset dayatması bu düzeydir. Dolayısıyla bunun etkileri önümüzdeki yakın süreçte olacaktır, gündeme gelecektir. Çözüm arayışları gündemleşecektir.

Demokratik çözümü istemeyen çevreler baskın çıktılar

Bir de Türkiye ile İran'ın gerçekleştirdiği askeri operasyonlar var. Bizim için bu biçimde Türk ve İran ordularını Kürdistan'a çekmek bir gerileme değil, siyasal gelişme durumudur. Biraz da 1 Haziran Atılımı temelinde yürüttüğümüz mücadeleyle bunu biz dayattık. Biz bu güçleri, bu tarzda hareket etmeye mecbur bıraktık. Kendi siyasal dayatmalarımız sonucunda bu gelişmeler oluyor. Şimdi önümüze çok önemli ve tarihsel bir görev çıkıyor. Kürt sorununu çözümsüz kılan güçlerin tüm politikalarını bitirdik, geriye askeri etkinlik kaldı. Şimdi bu süreçte bu askeri saldırı da boşa çıkartılırsa, Türk ve İran ordularının eş zamanlı, koordineli bu operasyonel saldırıları da boşa çıkartılırsa, işte o zaman Kürt sorununun demokratik çözümünün önü tümüyle açılmış olacak, önündeki engeller temizlenecek.

> **"Bütün Kürt siyasi güçlerinin ideolojik, örgütsel ayrılıklarına rağmen en geniş ulusal siyasete ulaşmalarını, bir ittifak içinde olmalarını sağlatmayı hedefliyoruz. Zaten böyle bir siyaseti geçmişten beri hep izledik, hep bağlı kaldık. Şimdi ideolojik farklılıklar olsa da tutarlı demokratların tümünü Türkiye'nin bu çözümsüz sürecinde çözüm olmak için birleştiren, ittifak içine çeken bir siyaset izlemek, buna öncülük etmek gerekiyor"**

Şunu gördük: İster Türkiye'de, ister İran'da, ordu engel olmaktan çıkartılmadıkça siyasal çözüm süreci gelişmiyor. Bu, geçen günlerde Önderliğimize de yansıtılmıştı. Türk basını zaman zaman yansıtıyor. Aslında geçen yıl da kısmen basına yansıtılmıştı. 2005 Ağustosu'nda, Kürt sorununa ilişkin tartışma sürecinde, yeni politikalar uygulamak için yoğun arayışlar olmuştu. Hükümetin yeni önerileri MGK'ya getirilmiş, ama ordu tarafından reddedilmişti. İyi hatırlıyoruz ki Tayyip Erdoğan, Ankara'da ve Diyarbakır'da Kürt sorununa ilişkin birçok açıklama yaptı, çözüm vaadinde bulundu. Fakat genelkurmay merkezli bir politik duruş bunun önünü aldı. Buna karşı topyekun mücadele konseptini dayattı. 23 Ağustos MGK Toplantısı da Türkiye devletinin politikası olarak topyekun saldırı politikasını kabul etti. Şu çıktı ortaya: Demokratik çözümü önleyen çevreler baskın çıktılar. Böyle bir çevre var. Ekonomik, askeri alanda, en önemlisi de genelkurmay içerisinde, ordu içerisinde bulunuyorlar. Bunları ve orduyu siyasal çözüme zorlamadıkça, Türkiye'de Kürt sorununun demokratik siyasal çözümünde adım atacak bir siyasi irade yok. Zaten daha sonra, topyekun savaş kapsamında hükümet bitti ve yönetimin tümü ordunun eline geçti. AKP hükümeti orduya teslim oldu. Her konuda ordunun baskın geldiği bir durum ortaya çıktı. Hükümet, savaş yürüten bir gücün ekonomik, diplomatik işlevini sürdüren bürokratik aygıt durumuna düşürüldü. Şimdi de devam eden süreç aslında bu. Bunu daha da ileri götürmek istiyorlar. Onun için çok çeşitli provokasyonlar gelişiyor. Bunu önlemek, kendine bir yer bulmak, iktidarını uzun süreli kılmak için AKP hükümetinin de çeşitli biçimlerde direnci var, dayatması var. Halktan aldığı oylara, yine bazı siyasi çevrelerden aldığı desteğe, İran'la olan ilişkilerine, islami hareket içerisindeki ilişkilerine dayanarak böyle bir direnme gücünü gösteriyor. Dikkat edilirse bu da bir çatışmaya sahne oluyor. Bu durum Türkiye'deki iç çatışma durumunu çok daha fazla geliştiriyor, derinleştiriyor. Çeşitli komplolarla provokasyonları gündeme getiriyor. Çeteciliğin yeniden işbaşı yapmasını sağlıyor. Bütün bunların içerisinde bizim açımızdan esas olan, orduya demokratik siyasal çözümü kabul ettirmektir. Bunun için Kürt özgürlük hareketini ezemeyeceğini, yenemeyeceğini, dağıtamayacağını bir kere daha göstermek, kabul ettirmek, hareketin yenilmezliğini kanıtlamaktır. Bunu da ordunun askeri saldırılarla bu işi başaracağı yönündeki beklentilerini, gerillanın aktif savunma direnişini başararak boşa çıkartmaktır. Biz de esas olarak orduyu bu işin içine çekerek önemli bir adımı attırmış durumdayız.

Geçen iki yıl içinde ordu bu işin içine fazla girmedi. Daha çok tekniğe, örgütlülüğe dayalı bir askeri duruş sergiledi. Kendini bu biçimde yıpratmamaya çalıştı. Ama şimdi bu üçüncü yıla girerken bu durum değişmiştir. Ordu tümüyle kendini mücadelenin içine sürmüş bulunuyor. Uygun taktiklerle ordunun bu saldırısı başarısız kılınır, yıpratılır, yine darbelenirse, bunlar sonucunda gerillayı dağıtma, etkisizleştirme, bu temelde demokratik halk hareketini sindirme umutları da tükenirse, işte o zaman ordu da yeni arayışlar içerisine girmek zorunda kalacaktır. Nitekim son haftalarda gelişen gerilla direnişi ordu çevrelerinde de yeni arayışları gündeme getirmiş bulunuyor. Orduya dayalı çeşitli kaynaklar bu durumu daha fazla tartışıyorlar. Basında tartışıyorlar, kamuoyu önünde tartışıyorlar. Çeşitli açıklamalara bu durum yansıyor. Öyle görünüyor ki umutları, tekniğe dayalı askeri saldırıları arttırarak sonuç almak. Artık bu süreç aşılmıştır. Ordu vurabileceği kadar darbeyi aslında geçen aylarda gerillaya vurdu. Bundan sonrası gerilla için mevsimin de en elverişli hale geldiği bir süreçtir. Gerillanın hem gelişen halk hareketinin gücüne dayanarak hem de mevsimin kendisi için elverişli hale gelmiş olmasına dayanarak kış boyu yürüttüğü büyük hazırlıkları en ileri düzeyde pratikleştirmek için güçlü bir mücadele hamlesini geliştireceği kesindir. Bunun ilk adımları atılmıştır. Böyle bir süreç başlamış bulunuyor.

Başlayan bu sürecin gelişerek ilerleyeceğini, büyüyeceğini karşıt güçler de görüyorlar. Dolayısıyla tansiyonu düşürmeye, yine farklı politikalar üretmeye yönelik arayışlar daha şimdiden başlamış bulunuyor. Öyle anlaşılıyor ki halk ve gerilla direnişini biraz daha ilerletirsek, artık bu güçlerin inkar ve imha siyasetinde daha fazla direnç göstermeleri mümkün olmayacak, bu direnç kırılacak. Siyasal bir çözüme açılım zorunlu olarak gündeme gelecek. Eğer böyle bir şey gösteremezlerse dağılacaklar, parçalanacaklar. Gerillayı ezip Kürt özgürlük hareketini dağıtma umuduyla, hesabıyla yola çıkanlar, tersine, kendileri dağılmakla, yıkılmakla yüzyüze gelecekler. Çünkü dayatmaları başarılı olmadı. Topyekun saldırıdan sonuç alamıyorlar. Ne halkı geriletebildiler ne de gerillayı ezebildiler. Tam tersine, Kürt özgürlük hareketi serhildana ve gerillaya dayalı olarak en güçlü mücadeleyi en etkili biçimde geliştirecek bir düzeyi yaşıyor. Dolayısıyla çözümü dayatıyor. Çözülen güçler, bu dayatma karşısında parçalanmaktan kurtulamayacaklar. Artık başka yol kalmamıştır.

Meşru savunma direnişimizi çift yanlı ateşkese ulaşana kadar geliştireceğiz

1 Haziran Atılımı'nın iki yıllık mücadeleyle ortaya çıkardığı siyasi durum da Kürt sorununun çözümünü bu düzeyde dayatan bir gücü yaratmış bulunuyor. Bu anlamda hem çözüm yaratacak güç var hem de çözüm dayatması var. Üçüncü yıla girerken, 1 Haziran Atılımı sadece Kürt sorununu dayatan bir gücü ifade etmiyor. Onunla birlikte Ortadoğu'nun daha şiddetli, daha derin, daha yaygın bir savaş içine girmesini önleyecek, Ortadoğu'daki çatışmaları sınırlandıracak, mümkünse barışın önünü açacak tek güç haline gelmiş durumda. Bu, tabii mücadelemizin bölgesel rolünü, gücünü, etkisini, bölge siyaseti üzerindeki etkileme düzeyini gösteriyor. Mevcut durumda yaşananlar, bu gelişmelere dayalı herkesin yeni bir arayış durumudur. İran kendi içinde tartışıyor. Şiddet uygulamaya kalksa da aslında bu saldırıların önünü nasıl alacak onun arayışı içerisindedir. Yine Türkiye, kendilerini demokratik reforma uğratma güçlerinin olup olmadığını tartışıyor. Bu, önümüzdeki yakın dönemde, bir iki ay içerisinde ortaya çıkacak. Eğer böyle bir şeye yönelirlerse, bu tabii hem Kürt sorununun çözüm adımı olacak hem de bölgede savaşın daha da yayılmasını önleyen gelişmeyi ortaya çıkaracak. Eğer böyle bir durum gerçekleşmezse, mevcut Türkiye, İran siyasetleri kendilerini demokratik açılıma uğratamazsa, bizim yürüttüğümüz mücadele bu iki devlet siyasetini demokratikleşme yönünde çözemezse, Ortadoğu'da daha büyük bir savaş durumu ortaya çıkar. Bunu görmemiz gerekiyor. Tabii daha çok kan akmasına, halkların daha çok zarar görmesine yol açacak bir çatışma durumu olacaktır. Savaşın birçok yükü Kürdistan'da Kürt halkına dönecek. Bu bakımdan biz de zarar göreceğiz. Önderliğimizin son yaklaşımları, yine hareketimizin bu süreçte izlediği politikalar, tüm

güçlere dayattığı politik yaklaşımlar bu gidişatın önlenmesi, halklara daha çok zarar verecek, ülkelerin kaynaklarını daha çok bitirecek, daha çok kana, acıya yol açacak savaş durumunu önleyecek bir siyasi sürece girilmesidir. İzlediğimiz siyaset bunu ifade ediyor, yürüttüğümüz mücadele tamamen böyle bir durumu yaratma mücadelesidir. Özgürlük hareketimizin yaklaşımı, duruşu böyle bir duruştur. 1 Haziran Hamlesi'nin üçüncü yılında hem Kürt özgürlük mücadelesi böyle bir kilit düzeyine gelmiş bulunuyor hem de savaşın önünü alacak, barışın önünü açacak bir konum kazanmış bulunuyor. Bu bakımdan siyasi anlamı daha da derinleşmiştir. Bölgesel rolü daha da belirgin ve yaygın hale gelmiştir. Hatta uluslararası gelişmeleri de etkileme gücü var. Çünkü nihayetinde Ortadoğu'daki savaş, uluslararası güçlerin de içinde olduğu bir savaştır. Tüm küresel siyaseti etkiliyor. Böyle bir konumda, hareketimiz bölgede mevcut rolü çerçevesinde tümüyle küresel siyaset üzerinde bir dayatma gücü haline gelmiş durumda. 1 Haziran Hamlesi'nin üçüncü yılında yürüteceğimiz mücadeleler böyle bir siyasi gelişmeyi hedefliyor. Siyasi tanımı, anlamı, rolü bu çerçevededir.

Görünüyor ki 1 Haziran atılımı oldukça önemli, hatta hayati önem arz ediyor. Daha büyük bir bölge savaşını önlemenin tek aracı haline gelmiş durumdadır. Bunu sağlamak için elbette çok yönlü mücadele etmek gerekli. Demek ki bu temelde görevlerimizi daha etkili, daha başarılı yapmamız, Türkiye ve İran'da, kısmen buna bağlı olarak Suriye'de de Kürt sorununun çözümünü geliştirecek bir mücadeleyi geliştirmemiz, bunu sağlayacak bir siyaset izlememiz büyük ve tarihsel bir önem arz ediyor. Bölgesel ve uluslararası bakımdan da büyük bir yeri olan, rolü olan bir konum kazanmış durumda. Bunun için 3. yılında atılımı doğru siyasal çizgide daha da etkili geliştirmemiz, ilerletmemiz gereklidir. Mutlaka başarı sağlamak için olağanüstü bir siyasi ortam olarak da değerlendirdiğimiz bu sürece tüm gücümüzle yüklenmemiz, mutlaka demokratik çözüm adımlarını geliştirecek bir mücadeleyi geliştirmemiz gerekiyor. Görev kapsamımız, çalışma tarzımız işte buradan doğuyor.

İzleyeceğimiz politikaların nasıl olması gerektiğini de aslında bu durum belirliyor. Bu konuda geçen yıldan izlenen politikaların çok hata içermediği görüşündeyiz. 1 Haziran Atılımı ile içine girilen politik süreç ve hareketimizin izlediği politikalar esas itibariyle isabetlidir, doğrudur. Fakat uygulamada oldukça yetersizlikler, zayıflıklar, etkisizlikler var. İttifaklarda zayıfız. Yine kitle mücadelesinde önemli gelişmeler olmakla birlikte zayıflıklar var. Diplomatik çalışmalarımız çok zayıf. Gerillanın meşru savunma mücadelesini siyasi gelişmelerin ihtiyacına göre yerinde, zamanında, etkili bir biçimde yürütmesinde zayıflıklar var. Örneğin kış sürecinde etkisiz kalınmıştır. Bu durum siyasal çizgimizi, yine Önderliğin durumunu çok zorladı. Bu tür eksikliklerimiz, zayıflıklarımız var. Bunları giderir ve mevcut politikalarımızı, yine değişik alanlara dayattığımız politikaları yerinde, zamanında, doğru bir tarzla, üslupla, yeterli bir tempoyla yerine getirirsek, bu sürecin yüklediği rolü Kürt özgürlük hareketinin başarıyla uygulaması, oynaması gerçekleşir.

Türkiye'ye karşı 1 Haziran Atılımı'nın hedeflerine bağlıyız. Üçüncü yıla girişte de deklere edebiliriz. Sanıyoruz o tür açıklamaları hareketimiz yapacaktır. Çift yanlı ateşkes, siyasi diyalog ve demokratik çözümden yanayız. Bu, bir stratejik duruştur.

Bunun taktik olduğunu, PKK'nin bu stratejiden vazgeçtiğini, başka şeyler istediğini propaganda ediyor çeşitli çevreler. Bunlar yalandır. Gerçeği yansıtmıyor. Özel savaş yöntemi olarak, psikolojik savaş biçimi olarak uygulanıyor. Doğru değil tabii. Bir tutarlılık arz etmiyor. Dolayısıyla ideolojik, siyasi, örgütsel, meşru savunma alanlarındaki tüm mücadelemiz bu amaçlara bağlı, onu gerçekleştirmeyi hedefliyor. Bu kesin. Üçüncü yılda da bu hedefe sonuna kadar bağlıyız. Sıkı sıkıya bağlı yürüyeceğimiz kesindir. Ama tabii bunu mücadeleyle geçekleştirmek, önünü açmak istiyoruz. Yoksa sözde kalsın istemiyoruz. Bunun için propaganda çalışmalarımızı daha çok geliştireceğiz. Önderlik, "*PKK kendisini yansıtamıyor*" dedi. Kendimizi daha fazla yansıtabilir hale getirmeye çalışacağız. Diğer yandan 1 Haziran Atılımı'nın hedeflerine bağlı olarak, halkın demokratik serhildanını daha da ilerleteceğiz. Yine meşru savunma direnişimizi çift yanlı ateşkese ulaşana kadar geliştireceğiz.

Bunları sağlayabilmek için Kürt ulusal demokratik hareketini birleştirme, bir siyasi örgüte kavuşturma yönünde geçen yıl önemli bir gelişme sağlandı. Bunu daha da ilerletme hedefimiz var. Bütün Kürt siyasal güçlerini bir ittifak içine çekme yönünde çabalar harcıyoruz. Kürt sorununun çözümü için bu daha gerekli. Çünkü karşıt güçler, inkar ve imha güçleri Kürtleri bölüp, parçalayarak, birbiriyle çatıştırarak çözümü önlemeye çalışıyorlar. Bunu boşa çıkartmanın yolu birliği sağlamaktır. Bu temelde dışımızdaki güçlerle birlikte böyle bir ittifakı, dayanışma geliştirmenin ilk adımı olarak Kürt sorununa acil çözüm kampanyası yürütmek istiyoruz. Böyle bir hazırlığımız var. Bütün Kürt siyasi güçlerinin ideolojik, örgütsel ayrılıklarına rağmen en geniş, en genel siyasete, ulusal siyasete ulaşmalarını, bir ittifak içinde olmalarını sağlatmayı hedefliyoruz. Diğer yandan bu siyaseti, Türkiye'nin demokratik güçleriyle ittifakı en ileri düzeye çıkarmak temelinde de geliştireceğiz. Zaten böyle bir siyaseti geçmişten beri hep izledik, hep bağlı kaldık. Ama zayıftı, çok başarılı olmadı. Şimdi ideolojik farklılıklar olsa da tutarlı demokratların tümünü Türkiye'nin bu çözümsüz sürecinde çözüm olmak için birleştiren, ittifak içine çeken bir siyaset izlemek, buna öncülük etmek gerekiyor. Önderliğin yaklaşımları da böyleydi, hareketimizin çizgisi de böyledir. Bu konuda da ısrarlı olacağız. Bunlarla Türkiye'de gelişme sağlayacağımıza, çözüm yolunu açacağımıza inanıyoruz.

"Bütün Kürt siyasi güçlerinin ideolojik, örgütsel ayrılıklarına rağmen en geniş ulusal siyasete ulaşmalarını, bir ittifak içinde olmalarını sağlatmayı hedefliyoruz. Zaten böyle bir siyaseti geçmişten beri hep izledik, hep bağlı kaldık. Şimdi ideolojik farklılıklar olsa da tutarlı demokratların tümünü Türkiye'nin bu çözümsüz sürecinde çözüm olmak için birleştiren, ittifak içine çeken bir siyaset izlemek, buna öncülük etmek gerekiyor"

Siyasi güçlere demokratik siyasi çözümler üretebilecek politikalar dayatıyoruz

Doğu Kürdistan'da durum biraz farklı. Orada da bir meşru savunma duruşumuz var, onu geliştirmeye çalışıyoruz. Ama Kuzey'le aynı değil. İran, ABD ile savaş halinde. Dolayısıyla savunmayı Kuzey'deki gibi yürütmemiz, bu koşullarda doğru olmaz. Genel Ortadoğu siyaseti açısından gerçekçi de olmaz. Bir savaşa sürükleniyor. Onu önleyici politikaları izliyoruz. Dolayısıyla izlediğimiz politikalar onu tahrik edici, geliştirici olmamalı. O nedenle Doğu Kürdistan'daki meşru savunma duruşumuzu, daha çok harekete ve halka yönelik saldırılar karşısında misillemeye dayalı bir meşru savunma duruşu olarak ele alıyoruz. Geçen yıldan itibaren böyle tanımladık. Kısmen uyguladık. Bazı hatalar da yaptık, ama onları düzeltmeye çalışıyoruz. Ve bunu uygulamanın doğru olduğu kanısındayız. Buna dayalı olarak kısmi bir gerilla üslenmesini sağlamayı hedefliyoruz. Yine gerillaya katılımı arttırmayı, gerillayı Doğu alanında büyütmeyi temel görev biliyoruz. Bunlara dayalı bir halk çalışmasını ve demokratik halk eylemini geliştirmeyi esas alıyoruz. Duruşumuz da böyledir. Bunun çözümleyici, sonuç alıcı bir politika olacağına inanıyoruz.

Bu durum, İran'a Kürt sorununun demokratik çözümünü dayatıyor. Bu durum, İran'ın ABD baskısından kurtulma siyasetini doğuruyor. Eğer doğru yaklaşırlarsa, anlarlarsa, kendilerini kurtarırlar. Biz Özgürlük hareketi olarak buna destek vermeye açığız. Bunu kabul etmezlerse, gerçekleri göremezler. İslami fanatizm ya da şoven milliyetçiliğin etkisiyle 'başka irade tanımayız' diyerek, biraz özgürlük isteyen Kürt'e kurşunu dayatırlarsa, bu, kendilerinin zararına olur.

Irak'taki duruma gelince; Irak'ta beş ay sonunda hükümet kuruldu. Yaşanılanlar iç savaş olarak tanımlanmaya çalışıldı, mezhep kavgası olarak tanımlanmak istendi. Bu değerlendirmeler doğru değildi. Yaşanalar, aslında ABD ile bölge statükocu güçleri arasında süren mücadelenin bir parçasıydı. Nasıl ki silahlı çatışmalar bunun bir parçasıysa, bu durum siyasi alana da yansıdı. İki cephe oluştu. Bir taraf ABD, bir taraf da İran-Türkiye ittifakına dayandı. Dolayısıyla bir hükümet kuramadılar. Bu, aralarında uzun süreli mücadeleye yol açtı. Sonunda ABD-İngiltere ittifakı ağırlığını koydu. Hem Iraklı güçlerle görüştüler hem de İran'la görüşmeler yaptılar. Sonunda İran, Caferi'ye olan desteğini çekti. ABD'ye yakın olan kişiyi başbakan yaptılar, böylece hükümet kuruldu.

Dikkat edilirse, bütün alanlarda, bütün siyasi güçlere karşı demokratik, siyasi çözümler üretebilecek politikalar dayatıyoruz. Bunları pratikleştirecek yapımız da var. Örgütsel yeniden yapılanmamızı bu çerçevede ele alıyoruz. Demokratik konfederalizmin kuruluşunu geçen yılki mücadele içinde, çalışma içinde sağladık. 1 Haziran Atılımı'nın üçüncü yılında ise demokratik konfederalizmi bütün parçalarda, yurt dışında, tabandan, halk içinde örgütlenen bir sistem haline getirmek için örgütsel çalışmalarımızı yürütüyoruz. Hedefimiz, yaratılan sistemi tabandan, halk içinde örgütlü hale getirmektir. Mevcut siyasetini yürüttüğümüz demokratik direniş mücadelesini geliştirdiğimiz ölçüde, böyle bir demokratik halk örgütlenmesini yaratmanın güçlü zemini ortaya çıkacaktır.

Diğer yandan halk örgütlülüğünü geliştirdikçe, demokratik konfederalizmi halka dayalı bir sistem haline getirdikçe de demokratik direniş mücadelesini geliştirecek büyük bir örgütlü halk gücünü ortaya çıkarmış olacağız.

Giderek ABD'nin saldırıları artacaktır. ABD saldırılarını arttırdıkça, Doğu Kürdistan'da boşluk oluşacak. Oluşacak boşluk, bir Kürt halk örgütlülüğünü yaratmayı sağlayacaktır. Bu, her halükarda Doğu'da gelişme sağlayacağımızı, kendimizi güçlendireceğimiz bir politikaya işaret ediyor.

Küçük Güney'de, Suriye'de durum biraz daha değişik. Suriye yeniden bir kuruluş sürecine girmiş bulunmakta. Mevcut yönetim bitmiştir. Suriye, Filistin'den zorlandı, Lübnan'dan zorlandı, Irak'tan zorlandı. Yönetim olarak parçalandı. Şimdi ise en zayıf duruma düşürüldü. Böyle bir durumda, Suriye'nin yeniden kuruluşuna Kürt halkının etkin katılımını sağlamamız gerekiyor. İşte bizim siyasetimizin özü budur. Bunu sağlamanın yolu da birincisi; Kürt halkının demokratik örgütlülüğünü geliştirmek, ikincisi; Suriye'nin siyasi güçleri ile ilişki kurup, en geniş demokratik yapılanmayı sağlayacak bir siyasi ittifak düzeyini ortaya çıkartmaktır. Temel hedef budur. İşte bunu sağlayacak, bu hedefleri gerçekleştirecek tarzı tutturmada, böyle bir irade ortaya çıkartmakta zorlanıyoruz. Hala bu zorluk devam ediyor. Bunu yoğun olarak tartışıyoruz. Aşmak için girişimlerimiz var. Olmazsa, başka girişimler yapıyoruz. Peşini bırakmış değiliz.

Gerillanın direnişi yenilmezdir

Üçüncü atılım yılına yönelik yaklaşımlarımız böyledir. İdeolojik, siyasi, örgütsel çalışma hedeflerimiz bu biçimdedir. Bunları gerçekleştirecek gücümüz var. 1 Haziran Atılımı'nın ilk yılında, yeniden bir aktif mücadele deneyimini yaşadık. Örgütsel olarak bir toparlanma sağlandı. İkinci yılında gerçek bir pratikleşme adımını attık, serhildan ve meşru savunma direnişi geliştirdi. Birkaç aylık direniş, Kürt sorununun demokratik çözümünü siyaset gündemine, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun siyaset gündemine tamamen soktu, dayattı. Güzden beri bu temelde bir tartışma var. Diğer yandan ise inkarcı, imhacı güçlerin topyekun savaş kapsamında bu gelişmeleri ezmek için yürüttüğü saldırılar var. Biz bir yandan tartışmalara katıldık, diğer yandan bu saldırıları boşa çıkartmak için direndik. Saldırıları boşa çıkartıp çözümü gerçekleştirecek bir mücadeleyi geliştirmenin hazırlıklarını yaptık.

1 Haziran Atılımı'nın üçüncü yılına bu temelde giriyoruz. Hem elimizde iki yıllık pratiğin ortaya çıkarttığı büyük birikim var, hem geçmiş deneyimlerimiz var. Yine bu iki yılın tecrübesi var. Bir de bu iki yılın değerlendirilmesi temelinde yürüttüğümüz hazırlık çalışmaları var. Bunlara dayanarak, üçüncü yıl mücadelesini çok daha doğru yöntemlerle, etkili bir biçimde başarıyla geliştirebileceğimize inanıyoruz. Her şey bizi böyle etkili, başarılı bir mücadele yürütmeye yöneltiyor. Bunun zorlukları, engelleri büyük ölçüde giderilmiş durumda. Başarılı olmanın bütün yolları, yöntemleri ve araçları sağlanmış bulunuyor. Dolayısıyla üçüncü yılda daha çok başarılı olacağımıza ve Kürt sorununun demokratik çözümü, Önder Apo'nun özgürlüğü yönünde kalıcı gelişmeler yaratabileceğimize inanıyoruz.

Böyle bir mücadeleyi çeşitli kampanyalar biçiminde sürdürüyoruz. Çeşitli kampanyalar ile demokratik çözümü dayatacağız, Önder Apo'ya özgürlük politikasını dayatacağız. Geçen yıldan beri sürdürdüğümüz politikayı bu yıl daha da somutlaştıracağız. Yine Kürt sorununun demokratik çözümünün önünü açma çalışmasını yürüteceğiz. Demek ki çeşitli yöntemlerle mücadeleyi geliştirebiliriz, bunun önü açık. Geçen yılların daralmış, sıkışmış pozisyonunu aşmış durumdayız. Bu üçüncü yıla girerken, sıkışan, daralan inkar ve imha güçleridir, bölgenin statükocu güçleridir. Türkiye'nin, İran'ın despotik ulus devlet sistemleri, Kürt sorununu inkar eden, imha etmeyi hedefleyen siyasetlerdir. Onlar daralıp sıkıştıkça, biz çok daha etkili mücadele edecek, geleceğe çok daha umutla, güvenle bakacak bir noktaya geldik. Bu durum, bütün halkın coşkusuyla, mücadeleye katılımıyla görünüyor. Bu konuda Önderlik doğrultuyu verdi ve direnişin öncülüğünü yapıyor. Halk mücadeleye güçlü bir biçimde katılıyor.

Gerilla bazı zorlanmaları yaşasa da direnişi kahramancadır. En azından yenilmezlik çizgisinde Kürt sorununun çözümünü dayatacak bir direnişi –bedellerini ağır da olsa ödeyerek– sürdürüyor. Bu da tabii sonuç almaya, bütün bunları birleştirecek öncülüğü, örgütsel öncülüğü yapmaya kalıyor. Yani sonucu belirleyecek olan, kadroların duruşu ve kadro örgütlülüğünün tutumu oluyor. Bütün bunlara doğru, başarılı öncülük yapabilme, siyasi, ideolojik, askeri öncülük yapabilme durumudur. Kadro ve örgüt yapımız, öncü örgüt yapımız bu görevini başardığı ölçüde, önümüzdeki süreçte Kürt özgürlük hareketi gelişme gösterecek, özgürlük ve demokrasi mücadelemiz ilerleyecek, bu da Kürt sorununun demokratik çözümünün önünü açacak siyasi gelişmeleri ortaya çıkartacaktır. Bizim kararlılığımız, inancımız budur. Bu sürece yaklaşımımız da bu temelde, önümüzdeki görevlerin çerçevesi de böyledir.

Dikkat edilirse, oldukça tarihi görevlerle karşı karşıyayız, çok kritik, olağanüstü bir sürece girmiş durumdayız. Başarılarımız, işleri doğru yürütmek ve tarihsel olarak yarattığımız gelişmeler olduğu kadar, tehlikeler de var. Bu kadar önemli, kritik ve tarihi bir süreçteyiz. Görev ve sorumluluklarımız ağır, ama tarihseldir de. Bunun bilinciyle hareket ederek kendimizi mutlaka bu dönemin görevlerini başaran örgüt gücü haline getirmemiz gerekli. Doğru militan olmak, öncü olmak, Önderlik çizgisini başarıyla uygulayan militan haline gelmek, sürece böyle yaklaşmak ve görevleri bu temelde ele alıp başarmakla mümkündür. Bunu sağlayacak gücümüz var, bilincimiz var, tecrübemiz var, irade ve iddiamız var. Dolayısıyla daha çok çaba harcayacağız, daha çok yoğunlaşacağız. Daha örgütlü davranacağız ve sonuçta daha fazla kazanacağız.

Demokratik ulus bayrağını yükseltmek halk sevgisini en güçlü yaşamaktır

Merak edilen ve açıklığa kavuşması gereken konulardan biri, ulusal bayrak konusudur. Kürtler içinde, ulusal bayrağımız nedir sorusu sorulmaktadır. Bu nedenle bayrak konusunun ortaya çıkış koşullarının ve bugünkü anlamları düzeyinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bayrak bir semboldür. Bir kimliğin soyutlanmış ifadesidir. İnsan toplulukları her zaman bayrağa önem vermişlerdir. Hatta kutsal anlamlar yüklenerek, en fazla sahiplenilen değer haline getirmişlerdir. Herhangi bir saldırı karşısında da görülmemiş tepki göstermiş ve savunmuşlardır.

Kutsal bayrak konusunu, neolitik toplumda klanların sembolü olan totemlerin bugün aldığı biçim olarak değerlendirebiliriz. Her klanın kutsal gördüğü semboller olan totemleri vardır. Klan, insanoğlunun ilk toplumsal formudur. İnsan, klanla toplumsallaşan gücünün farkına varmıştır. Toplumsallaşmayla birlikte yaşam kalitesi yükselmiş, birçok zorluğun üstesinden gelebileceğini görmüştür. Bu nedenle ilk toplumsallaşma olan klanı sembolize eden toteme, haklı olarak kutsal bir anlam vermişlerdir. Toplumsallığın dağılması ölümleri anlamına geldiğinden, toteme saldırı yaşamlarına saldırı olarak algılanmıştır. Bu gerçeklikten anlaşılıyor ki semboller, insanlık açısından sıradan olgular değildir. Bayraklara neden bu kadar önem verildiği bu çerçevede daha iyi anlaşılmaktadır.

Bayraklar da totemler gibi topluluğun sembolü olarak her zaman bir değer ifade etmiştir. Sürekliliği ve kurumlaşması olan her topluluk, kendine sembol olarak bir bayrak seçmiştir. Bu bayrakları seçerken de kendilerinin değer verdikleri figürleri ve renkleri kullanmışlardır. Bayraklar esas olarak belirli bir siyasal gücü ifade eden topluluklar tarafından kullanılmıştır. Sosyal topluluğu ifade eden bayraklar görülse de çoğunlukla siyasi güce erişen toplulukların böyle bir sembolleştirmeye gittikleri görülmektedir.

Devletler temel siyasi organizasyonlar olarak her zaman bir sembol kullanmışlardır. Bu sembol de ağırlıklı olarak bir bayrak olmuştur. Siyaset yapmanın en büyük aracı olan ordular da sancak adını verdikleri bayraklar kullanmışlardır. Orduların onuru ve iradesi bu sancaklar olarak görülmüştür. Sancağı korumak ve kaptırmamak orduların en kutsal görevi olmuştur.

Devlet ya da herhangi bir topluluk, bir yerde kendi bayrağını dalgalandırıyorsa, orada hakimiyetinin varolduğu kabul edilir. Dolayısıyla bayrak bir egemenlik sembolü olarak da görülmüştür.

Devlet olmamış küçük beylikler ve prenslikler de bir bayrağı kendine sembol yapmışlardır. Bu prenslikler ve beylikler, bağlı oldukları ya da ittifak kurdukları devletlerle birlikte hareket ettiklerinde, kendi bayraklarını da kullanmışlardır.

Bayrak vatan ve milletle özdeşleşen bir sembol haline gelmiştir

Köleci ve feodal dönemde devletlerin ve beyliklerin bayrakları olsa da kapitalizmin gelişimiyle ortaya çıkan ulusal devletlerin oluşumu sonrası süreçte kabul edilen bayraklar kadar bir kutsallık kazanmamıştır. Kapitalist sosyoekonomik yapılanma üzerine şekillenen devletlerde bayrakların kutsallığı, bir dinin kutsalları değerinde anlam bulmuştur. Önceki devletlerin ve imparatorlukların bayraklarından çok fazla kutsal ve dokunulmaz hale getirilmiştir. Vatan, millet, bayrak üçlemesi sık kullanılan kavramlar olmuştur.

Bayrak böylece vatan ve milletle özdeşleşen bir sembol haline gelmiştir.

Ulusal bayrak adı altında kutsallaşan sembolleştirme, ulusal devletlerin ortaya çıktığı süreçle yakından bağlantılıdır. Milliyetçilik ve ulusal devlet oluşumu tüm boyutlarıyla kavranırsa, bu bayrakların neden bu kadar kutsallaştırıldığı daha iyi anlaşılır.

Kapitalist üretim geliştikçe, bu üretim biçiminin hakim sosyal kesimi olan burjuvazi, sömürüsünün gelişeceği ve güvenceye alınacağı bir siyasal ve sosyal sistem arayışı içine girmiştir. Kapitalist üretimin gelişmesiyle birlikte, artık eski siyasal ve sosyal biçimlerin ihtiyaca cevap olmayacağı görülmüştür. Gelişen burjuvazi, dili ve kültürü benzer olan toplulukların yaşadığı toprak parçasında hakim olmayı, sömürünün gelişmesi için en uygun çerçeve olarak görmüştür. Bunun için, aynı dili ve kültürü benimseyen toplulukları etrafında toplama ve bunların üzerinde hakimiyet kurmayı meşrulaştıracak bir ideolojik, teorik ve siyasi yaklaşım geliştirmeyi hedeflemiştir.

Kapitalizmin gelişmesinden önce, aynı dil ve kültürü konuşan topluluklar üzerinde birçok bey ya da prensin etkinliği vardır. Herkes hakim olduğu kendi alanında vergi almakta ve kendi kanunlarını uygulamaktadır. Bu durum yeni gelişen burjuvazinin önünde engel teşkil etmektedir. Metanın serbest dolaşımını sağlamak, bu temelde kendini siyasi olarak etkin kılmak için feodal çitleri aşmada ve dıştan gelen saldırılara karşı koymada kullanacağı milliyetçilik ideolojisini aynı dil ve kültürü benimseyen topluluklara kabul ettirme mücadelesine girmiştir. Aynı dili ve kültürü konuşanlar aralarındaki çitleri aşmalı, tek devlet olmalı ve kendilerini diğer topluluklara ve devletlere karşı korumalı biçiminde bir söylemle bu toplulukların sözcüsü olmaya soyunmuştur.

Bu topluluklar üzerinde siyasi hakimiyet kurmak için, çerçevesini böyle koyduğu milliyetçiliği toplumsal ve kültürel yaşamın temel figürü haline getirmiştir. Milliyetçilik kapitalizmin dini olarak topluma benimsetilmeye çalışılmıştır. Bu niteliğiyle milliyetçilik daha baştan itibaren egemen sınıf burjuvazisinin toplum üzerinde egemenliğini meşrulaştıran ve sağlayan bir ideoloji olarak tarihteki yerini almıştır. Milliyetçiliğe bağlanmak eşittir egemen sınıfın sömürü ve egemenliğini kabul etmektir. Belki ulusal çitlerin kalkmasıyla dil ve kültür alanında bir kaynaşma ve gelişme ortaya çıkmıştır, ama halklar üzerinde burjuvazinin egemenliği de bu ideolojik söylemle gelişmiş ve meşrulaşmıştır.

Burjuvazi milliyetçi ideolojiyi aynı dili ve kültürü benimseyen halkların yaşadığı toprak parçası üzerinde feodal çitlerin ortadan kalktığı ve kendi sömürüsünün önünün açıldığı bir ulusal devlet kurmak için kullanmıştır. Dolayısıyla milliyetçiliğin esas yanı, siyasidir ve egemen sınıfın hakimiyetini hedeflemektedir. Milliyetçilik ideolojisi temelinde, burjuvazinin egemenliğinde, ulus devlet kurma ideolojisi bir bayrakla sembolleştirilmiştir. Ulusal bayrak kavramı da bu dönemde ortaya çıkmıştır. Ulusallaşma ile devletleşme özdeşleştirilmiş, devletçi uluslaşmanın bayrağı da tüm ulusun bayrağı olarak topluma kabul ettirilmeye çalışılmıştır.

Burjuvazi, milliyetçiliği tüm ulusun ideolojisi olarak göstererek, kendisini tüm ulusun temsilcisi olarak kabul ettirmeyi amaçlamıştır. Kendini tüm ulusun temsilcisi olarak kabul ettirmek için de milliyetçi, devletçi bayrağı ulusal bayrak olarak kabul ettirerek, bu hedefine ulaşmayı önüne koymuştur. Kendi etrafında aynı dili ve kültürü konuşanları birleştirme ve devlet kurmayı ulusal bayrak etrafında birlik yaratmayla taçlandırmayı esas almıştır.

Kendi siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel programını tüm ulusun programı olarak kabul ettirip, hakimiyetini kurmada, milliyetçiliği çok başarılı biçimde kullanmıştır. Bununla birlikte, kendi egemenliğini meşrulaştıran ideolojinin sembolü olan bayrağı da tüm ulusun bayrağı olarak benimsetmiştir. Bu egemen ideolojinin etkisinde kalan halk da egemenlerin bayrağını ulus bayrağı bellemiş; devlete de benim devletim demiş ve sahiplenmiştir. Böylelikle bu bayraklar aracılığıyla halkın bilincinde ve tutumunda büyük bir yanılgı yaratılmış, egemen sınıf burjuvazinin yüzyıllardır süren hakimiyeti sağlanmıştır.

Burjuvazi kendini tüm ulusun yerine koyup ve onun temsilcisi olarak gösterirken, bu yanılgıyı derinleştirmede ulusal bayrak olarak kabul edilen sembol en temel etken olarak kullanılmıştır. Dolayısıyla ulusal bayrak kavramının, halklar üzerinde egemenlik ve sömürü kavramının en kötü araçlardan biri olduğu tartışmasızdır.

Tarihin hiçbir döneminde tüm halkın, tüm toplumun devleti olan bir siyasi kurumlaşma görülmemiştir. Her devlet ister istemez bir coğrafya üzerinde kurulmuştur. Ancak her zaman sömürücü egemen bir kesimin hizmetinde olmuştur. Bunu artık günümüzdeki tüm siyasi ve sosyal bilimciler kabul etmektedir.

Kapitalist döneme gelindiğinde, devletlerin kime ait olduğu konusunda yeni tartışmalar ortaya çıkmaktadır. Batı'da olduğu gibi, halkın siyasal, sosyal ve kültürel alanda bazı nefes borularının açılması nedeniyle, mevcut devletler tüm ulusa aitmiş gibi yansıtılmak istenmektedir. Ne var ki devletin tüm halka ait olmadığı, günlük yaşam ve uygulamalardan hemen anlaşılabilmektedir.

"Burjuvazi, kendisi için sembolleştirdiği bayrağa ulusal bayrak deyip, kutsallaştırmış, halkı bu bayrakla peşine takmış, baskı ve egemenlik kurumu olan devlet de böylece toplumda karşı çıkılamaz bir kurum olarak kabul ettirilmiştir. Milliyetçilik bayrağı altında ulus devletler yıllarca birbirlerine karşı savaşıp, halkları boğazlatmışlardır. Kendi çıkarlarını korumayı, bayrağı koruma ya da başka topraklarda dalgalandırma olarak yansıtmış, böylece halkı kendi çıkarları doğrultusunda sürüklemişlerdir"

20. yüzyılda ortaya çıkan reel sosyalist devletler, kendilerini halkların devleti olarak göstermek istemişler, ama sonuçta bürokratik kapitalizmin baskıcı ve sömürücü devletleri oldukları açığa çıkmıştır.

Milliyetçilik, burjuvazinin halk üzerinde egemenlik kurma ideolojisi ise, bu egemenliği gizleyen ve meşru hale getiren ise ulusal bayrak olarak kullanılan semboller olmuştur. Dolayısıyla tüm ulusun devletinden bahsedilmeyeceği gibi, tüm ulusun bayrağı diye bir kavramdan söz etmek de sömürü ve egemenliği meşrulaştırmaktan başka bir anlam ifade etmez.

Ulusal bayrak burjuvazinin egemenlik kurma ihtiyacıyla ortaya çıkmıştır

Ulusal bayrak, ezelden beri olan bir sembol değildir. Fransa halkı, İngiliz halkı ya da başka bir halk, bu bayraklardan önce de binlerce yıldır o topraklarda yaşıyordu. Halkın ya da ulusun bayrağı diye bir sembol tanımamıştı. Bir beyin ya da prensin ya da bir devletin bayrağından söz edilmiştir. Ancak halklar hiçbir zaman bunlara bizim bayrağımız dememiştir. Sadece o devletin ya da beyliğin sembolü olarak algılanmıştır. Ulusal bayrak denen kavram, burjuvazinin egemenlik ve sömürüsü için gerekli olan ulusal devlet anlayışı ve oluşumundan sonra kullanılan ve beyinlere yerleştirilen bir olgu olmuştur. Dolayısıyla ulusal bayrak kavramının, burjuvazinin aynı dili ve kültürü konuşan insanlar üzerinde egemenlik kurma ihtiyacı sürecinde ortaya çıktığını tespit etmek önemlidir.

Halkların çeşitli isyanlarda kendi sembollerini ve bayraklarını taşıdığını da biliyoruz. Bayraklar esas olarak da bir farklılığı ifade etmek için taşınmaktadır.

Devletler daha ilk baştan meşruiyet zeminlerini güçlendirmek için kamu yasası ve genel güvenlik kavramını öne çıkarmışlardır. Ancak devletin tüm ulusa ait olduğu yanılsaması konusunda, burjuvazi önemli ideolojik ve kültürel çalışma yürütmüştür. Burjuvazinin, Sümer rahiplerince üretilen devlet fikrinin topluma kabul ettirilmesinde yeni bir ideolojik hamle yaptığı söylenebilir.

Burjuvazi, kendisi için sembolleştirdiği bayrağa ulusal bayrak deyip, kutsallaştırmış, halkı bu bayrakla peşine takmış, baskı ve egemenlik kurumu olan devlet de böylece kutsallaştırılıp, toplumda karşı çıkılamaz bir kurum olarak kabul ettirilmiştir. Milliyetçilik bayrağı altında ulus devletler yıllarca birbirlerine karşı savaşıp, halkları boğazlatmışlardır. Kendi çıkarlarını korumayı, bayrağı koruma ya da bayrağı başka topraklarda dalgalandırma olarak yansıtmış, böylece halkı kendi çıkarları doğrultusunda sürüklemişlerdir.

19. yüzyılda sosyalizmi bilimsel bir içeriğe kavuşturduğunu söyleyen Marks ve Engels, burjuvazinin kendi çıkarlarını tüm ulusun çıkarları olarak gösterip, halkları kandırdığını ortaya koymaya çalışmışlardır. Ulusal bayrak diye kabul edilen sembollerin de burjuvaziye ait olduğunu izah etmişlerdir. Bu anlayışın sonucu, 20. yüzyılda sosyalizme ulaşmak için kurulan devletler, daha önceki bayrakları reddetmişlerdir. Kendi ideolojileri çerçevesinde yeni bayrakları benimsemişlerdir. Emekçilerin devleti olduğunu göstermek için de orak çekiç ya da benzer sembolleri kullanmışlardır. Böylelikle kapitalizmin ortaya çıkardığı sınıflar, kendilerini farklı bayraklarla ifade etmişlerdir.

20. yüzyılın son çeyreğine kadar, ulus devletler burjuvazinin sömürü ve egemenliği için vazgeçilmez olduğundan, ulusal

bayrak olarak kabul edilen semboller kutsallaştırılmıştır. Bu nedenle bayrağa saygı göstermeyen, ulus düşmanı olarak gösteriliyordu. Milliyetçi devletçi zihniyet burjuvazinin 20. yüzyıla kadarki varoluş koşulu olduğundan, bayrağın kutsallaştırılması burjuvazinin en büyük zaferlerinden olmuştur. Çünkü ulusal bayrak figürü, egemenlerin halk üzerindeki baskısını kolaylaştıran bir etken olmuştur.

Devletler iç sorunları yaşadıklarında, halkın sömürü ve baskıcı düzene tepkisini azaltmak için, ulusal bayrağın tehlikede olduğunu halkın gündemine koymuşlardır. Bu klasik yöntem tüm devletlerin başvurduğu bir özel savaş aracı olarak kullanılmıştır. Böylece ezilen toplumsal kesimlerin çıkarları bayrak perdesiyle örtülüp, gözden kaçırılmıştır.

Her devletin bir bayrağı vardır. Ulusal bayrak denilen, aslında devlet bayrağıdır. Bu durumda sorgulanması gereken, devletin kimlere hizmet ettiğidir. Kürt Halk Önderi savunmalarında, devletlerin her zaman sömürücü ve baskıcı kesimlerin devleti olduğunu, tarih içinde siyasi, sosyal ve kültürel işlevlerini ortaya koyarak, kanıtlamıştır. Sovyet devletinin sonuçta egemen sömürücü bir kliğe ait hale gelmesi de bu niteliğiyle açıklanabilir. Halkın ya da tüm ulusun devleti bir yalan ve demagoji ise, ulusal devlet bayrağının tüm halkın ve ulusun bayrağı olduğu iddiası da bir yalan ve demagojidir. Bu nedenle devlete nasıl bir yaklaşım göstereceksek, bayrağa da aynı yaklaşım gösterilmelidir.

Demokratik konfederalizm demokratik devrimin derinleşmesi ve boyutlanmasıdır

Kürt Halk Önderi ve PKK, devleti halka ait olmayan siyasi bir kurum olarak görmektedir. Devleti ne kabul etmek ne de kısa sürede ortadan kaldırmak yaklaşımı içindedir. Devletin, yani üst toplumun organizasyonu yanında halkın kendi yaşam projesi olan demokrasiyi kurumlaştırmak, PKK'nin siyasal yaklaşımıdır. Bunu da Kürt Halk Önderi devlet+demokrasi biçiminde ifade etmiştir. Devleti kendi siyasi ve sosyal yaşam projesi olarak görmez, ama belirli kurallar içinde birlikte yaşamayı kabul eder. Dolayısıyla devletçi, milliyetçi sembol olan ve ulusal bayrak olarak ifade edilen olguyu, kendine ait kabul etmez. Ama bir saygısızlık içinde de olmaz.

Ulusal devletlerin bayrağını ulus bayrağı olarak göstermek, tüm halkı egemen ağaların, burjuvaların kuyruğuna takmaktır. Kürt Halk Önderi, devletlerin ne olduğunu gösterdiği gibi, ulus kavramını da ***'Bir Halkı Savunmak'*** adlı eserinde daha kapsamlı ortaya koymuş, sosyalistlerin de kabul ettiği daha önceki ulus tanımının esas olarak da burjuvazinin egemenliğini ve çıkarını gözettiğinden reddedilmesi gerektiğini belirtip, demokratik ulus tanımını geliştirmiştir.

Ulusu en geniş anlamıyla; aynı dil ve kültüre sahip toplulukların toplumsal düzeyinin artması olarak tanımlamak gerekir. Burjuvazinin, feodal çitleri aşarak aynı dili ve kültürü konuşanlar arasındaki ilişkileri sıklaştırması, milliyet aşamasından ulus aşamasına geçme olarak değerlendiriliyordu. Farklı tanımlar yapılsa da tanımın özünün bu olduğunu belirtebiliriz.

Kürt Halk Önderi'nin demokratik ulus için öngördüğü demokratik konfederalizm modeli, bir halkın ulusal değerlerinin tüm derinliğiyle geliştirildiği ve yaşatıldığı tüm niteliklere sahiptir. Dolayısıyla bir halkın toplumsallaşma düzeyinin en yüksek biçimini ifade eder. Bir halkın ağalarından, beylerinden, geleneksel geri bağlardan kopması demokratik devrimse; demokratik konfederalizm de demokratik devrimin derinleşmesi ve boyutlanmasıdır. Eski literatürde ulusla demokratik devrim, daha doğrusu feodalizmin tasfiye edilmesi uluslaşmayla özdeş sayılırdı. Demokratik konfederalizm ise, tüm halkın ortak paydalarda çıkarlarının buluştuğu bir uluslaşmayı ve ulusal değerlerin derinliğine gelişmesini sağlayacak demokratik uluslaşma modelidir.

Demokratik konfederalizm, halkın tek bir bireyine kadar örgütlü hale gelmesidir. Örgütlü ve tüm yaşama katılan halk, iradeli ve enerjisini tümüyle ortaya çıkarmış bir toplumsal varlık haline gelmiş olacaktır. Zaten demokratik konfederalizm bir yönüyle de halkın tüm enerjisini ortaya çıkarıp, hiçbir uluslaşmanın yapmadığı kadar tarihsel değerleri ortaya çıkarıp, yaşatma özelliğine sahiptir.

Demokratik konfederalizmde halk tabandan örgütlenerek, kendisiyle ilgili kararlarda kendisi söz sahibi olacaktır. Bu örgütlenme sürecinde uluslaşmanın tabanı, esas söz sahibi güç olacaktır. Bu yönlü tüm toplumsal kesimler alttan yukarıya örgütlü hale getirilerek, tam anlamıyla bir demokratik uluslaşma modeli ortaya çıkacaktır.

Bu demokratik uluslaşma, egemen sınıfın tüm topluma hakim olduğu devletçi uluslaşmanın bayrağını tabii ki kabul edemez. Nitekim Kürt Halk Önderi demokratik konfederalizmi ilan ederken, bu modelin bayrağı da şöyle olmalıdır demiştir. Demokratik konfederalizm, demokratik uluslaşmadır

"Devletçi milliyetçi olmayan bir hareketin, halk özgürlük eğilimini ve onun sembollerini hakim kılmak isteyeceği açıktır. Semboller mutlaka bir tercih ile ilgilidir. Halk özgürlük eğilimi PKK'nin, demokratik konfederalizmi kurumlaştırıp demokratik uluslaşmayı yaratmaya yönelirken, kendi sembollerini hakim kılmak isteyeceği açıktır. Dolayısıyla Güney'deki federasyonun kabul ettiği federal devlet bayrağı yerine kendi demokratik ulus bayrağını dalgalandıracaktır"

Günümüzde evrensel değerlerle ulusal değerlerin sentez edilmesi de demokratik uluslaşmanın diğer bir boyutudur. Güney Kürdistan federasyonunun kabul ettiği bayrağı bütün Kürtlerin bayrağı olarak göstermek, bir çarpıtmadır. Bir halkı kendi egemenlerinin kuyruğuna takma ya da ona tabi kılmanın Kürt versiyonunu gündemleştirmektir. Bazı Kürtlerin bayrağıdır, ama tüm Kürtlerin değil.

Bu tür bayrakların, burjuvazinin ulus devletleri kurma sürecinde, kendi çıkarlarını tüm ulusun çıkarları olarak lanse etme ve bayrak sembolü altında tüm halkı peşine takma sürecinde ortaya çıktığını yukarıda vurgulamıştık. Zaten bu bayrak şimdiye kadar ulusal bayrak olarak kabul edilmemiştir. PKK ilk çıkışından bugüne hiçbir zaman bu sembolü Kürt ulusal bayrağı olarak görmemiştir. Eğer bu bayrağa böyle bir anlam verseydi, önceleri bazı yerlerde kullanabilirdi. Dün bu sembolü ulusal bayrak olarak görmeyen PKK'nin, bugün, devletçiliği zihniyetinde tümden atmış bir hareket olarak bunu kabul etmesi düşünülemez. Böyle bir bayrağı ulusal bayrak olarak görmesi, ilk önce ideolojik olarak kendisine ters düşmek olur.

Devletçi milliyetçi olmayan bir hareketin, halk özgürlük eğilimini ve onun sembollerini hakim kılmak isteyeceği açıktır. Semboller mutlaka bir tercih ile ilgilidir. Halk özgürlük eğilimi PKK'nin, demokratik konfederalizmi kurumlaştırıp demokratik uluslaşmayı yaratmaya yönelirken, kendi sembollerini hakim kılmak isteyeceği açıktır. Dolayısıyla Güney'deki federasyonun kabul ettiği federal devlet bayrağı yerine kendi demokratik ulus bayrağını dalgalandıracaktır. Birini sembol olarak kabul eden, diğerini kabul etmez. Çünkü ikisi ayrı siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik yapının sembolüdür.

Demokratik konfederalizmi kabul edenler, devlet+demokrasi gereği, devletin bayrağına bir saldırı içinde olmaz. Böyle bir bayrağın varlığını kabul eder. Ancak devletin varlığının gerekli olduğu yerler dışında kendi konfederal bayraklarını taşırlar. Devletin de demokratik ulus bayrağına saygı duymasını isterler. Demokratik konfederalizm de diğer devletlerin bayraklarına böyle bir yaklaşım gösterirken, Güney'deki federal devletin kabul ettiği bayrak da bir gerçeklik olarak görülüp, farklı denildiğine göre, önerilen bayrak da demokratik ulus bayrağı olarak görülmelidir. Dolayısıyla egemen sınıfların milliyetçi, devletçi bayrağı ile halkın demokratik ulus bayrağı farklıdır. Egemen sınıf bayrağı altında toplanmak, sömürüyü, baskıyı kabul etmek ve başka bir kesime tabi olmaktır. Demokratik ulus bayrağı altında toplanmak, gerçek demokrasi ve özgürlüğü benimsemek, hiçbir kesime tabi olmadan kendi iradesinin hakim olduğu demokratik bir kurumlaşma içinde yaşamaktır.

Milliyetçiliği ve devletçiliği sembolize eden her şey reddedilecektir

Kürt Halk Önderi'nin, iktidarcı, devletçi savaş kültürünü esas alan bir siyaset anlayışını ve bunun ortaya çıkaracağı toplumsallaşma ya da yaşam biçimini kabul etmediği bilinmektedir. Bu nedenle milliyetçiliğin ve devletçiliği sembolize eden her şeyi de reddedecektir. PKK'nin ve ideolojisinin sistemlileşmesi olan KKK sisteminin de kendi sembollerine sahip çıkıp, devletçi sembolleri kabul etmeyeceği açıktır. Dolayısıyla Güneyli güçlerin ulusal bayrak olarak kabul ettiği sembolü egemen sınıfların hakimiyetini kabul etme olarak görüp, reddedecektir. Bu bayrak, Kürt egemenlerinin kendini ve kendi çıkarlarını tüm halkla özdeşleştirmesinin sembolüdür.

Kürdistan'da devletçi, milliyetçi eğilimle halk özgürlük eğilimi ayrı şeylerdir. Kimlikleri Kürt olsa da farklı çıkarları ve farklı bir uluslaşmayı temsil etmektedirler. İki ayrı uluslaşmayı temsil ettiklerinden, bayrakları da farklıdır. Kürt halkı, neolitikten bugüne varolan birçok ilki yaşayan halktır. İlk özgürlük mücadeleleri de bu coğrafyada yaşanmıştır. Komünal demokratik yaşam ilk bu coğrafyada varolduğundan, komünal değerleri esas olan demokratik değerler de ilk defa bu coğrafyada insanlığa armağan edilmiştir. Dolayısıyla da Kürt demokratik uluslaşmasının sembolü olan bayrakta özgürlüğü ve demokrasiyi temsil eden figürlerin ve renklerin olması anlaşılırdır. Kendi figürlerini egemen sınıfın figürlerinden farklı ortaya koyması anlaşılırdır. Özellikle devletçiliği, iktidarcı ve milliyetçiliği çağrıştıran hiçbir şeye yaşamında yer vermemesi, yaratmak istediği sistemin gereğidir.

herhangi bir saygısızlık içine girilmez. Ama ulus bayrağı olarak görmeyip kendi demokratik ulus bayrağını taşır. Kendi kurumlarında, söz konusu bayrak dahil egemen sınıfın milliyetçi, devletçi hiçbir sembolüne de yer vermezler.

Şimdiye kadar, bir ulusun bir ulusal bayrağı olur, anlayışı hakim olduğu için, Kürtlerde de böyle bir yaklaşım belirli düzeyde gelişmişti. Bu nedenle bizim sempatizanlarımızın da yer yer taşıdığı ya da evlerinde bulundurduğu bir gerçeklik vardır. Tabii ki bunlara, 'neden böyle yapıyorsunuz, bunu taşımayın' gibi bir dayatma içinde olmak, doğru olmaz. Ama ikna ederek, demokratik konfederalizmi, demokratik ulusu ve onun bayrağını kabul edenin bu bayrağı ulus bayrağı olarak göremeyeceğini ortaya koymak gerekir. Yoksa dünyada şimdiye kadar yerleşmiş zihniyet kalıpları nedeniyle, egemenlerin devleti ya da bayrağını tüm ulusun devleti ve bayrağı olarak görmeleri, şaşırtıcı olmamalıdır. Nitekim dünyada böyle bir zihniyetin varlığı devam etmektedir.

Kürt Halk Önderi'nin ortaya koyduğu ideolojik ve teorik çerçeve bir yönüyle de bu yerleşmiş zihniyet kalıplarını kırıp, bunları doğru bir tanımlamaya kavuşturmuştur.

Devletle birlikte egemen sınıf bayrağı da varlığını sürdürecektir

Devlet ve devletçi zihniyet olduğu müddetçe, egemen sınıf eğiliminin bayrağı ve sembolleri de varlığını sürdürecektir. Demokrasi tam zafer kazanıp devlet söndüğünde, ulusal bayrağı denilen semboller de tarih sahnesinden çekilecektir. Demokratik konfederalizm bayrağı, bugün devletçi egemen sınıf bayrağının olduğu bir sistemde ayrı bir sembol olarak dalgalanırken; devletin sönmesiyle birlikte, halkın özgürlük ve demokrasi bayrağı olarak tek başına dalgalanacaktır.

Bazılarının çarpıttığı gibi, halkını, yurdunu, dilini, kültürünü sevmek milliyetçilik değildir. Bunlar yurtseverliktir. Yurt üzerinde ortaya çıkan halk değerleridir. Milliyetçilik, sadece ve sadece halk üzerinde egemenlik kurmanın ideolojisidir. Dil, kültür ve kimlik en fazla da demokratik uluslaşma sürecinde en güzel renkleriyle kendini yaşatacak ve evrensel değerlere güçlü katılım göstereceklerdir. Demokratik ulus haline gelen halklar, kendi değerlerini en fazla diğer toplumlara benimsetme yeteneği ve gücüne ulaşırlar. Böylece o halkı en fazla yücelten rolü oynarlar.

Demokratik ulus bayrağını yükseltmek, Kürt sevgisini en yüksek düzeyde yaşamak ve yaşatmaktır. Kürt'ün yükselttiği değerlerle gurur duymaktır. Nitekim hiçbir Kürt ve Kürt siyasetçisi, Kürt halk değerleri ve yarattıklarını Kürt Halk Önderi kadar yüceltmemiştir. Kürt Halk Önderinin kitaplarını okuyan her Kürt, Kürt'ü eskisinden yüz kat daha fazla sever. Bunları okuyan Kürt'dün kendine özgüveni gelişir. Moral değerleri yükselir. Kürt Halk Önderi, demokratik uluslaşmayla Kürt'ü dünyanın en güzel ve diğer halkları en fazla etkileyen halklarından biri haline getirmek istemektedir.

Kürt halkının kendine ait değerleri vardır. Bu değerlerini bugüne kadar taşımış, daha da geliştirip, geleceğe taşıyacaktır. Bu halkın değerleri en iyi biçimde nasıl temsil edilir konusunda farklı düşünceler ve projeler vardır. Tek bir halk ve ulus yaklaşımı yoktur. Halk özgürlük eğiliminin temsilcisi olan PKK'nin ulus yaklaşımı, demokratik konfederal örgütlenme temelinde demokratik ulus yaratımıdır. Bunun dışındaki her türlü ulus projesine alternatiftir. Demokrasi ve özgürlük eksenli bir alternatiftir.

Mahabad Kürt Cumhuriyeti bayrağı da 20. yüzyıl zihniyetinde olduğu gibi, egemen sınıfın tüm halk üzerinde egemenlik kurmasının sembolüdür. Mahabad Cumhuriyeti, İran devleti içinde özerklik peşindedir. Bu nedenle İran bayrağının renklerini almıştır. Güneş figürü ile farklılığını ortaya koymuştur. Şimdi bunu Kürt ulusal bayrağı olarak dayatmak, egemen sınıf zihniyetini dayatmaktır. Kürt değerlerini en iyi temsil eden, demokratik konfederalizm bayrağıdır.

Yeşil zemin üzerinde sarı güneş içinde kızıl yıldızlı bayrak, egemenlerin değil, halkın güç olduğu uluslaşmanın bayrağıdır. Dolayısıyla demokratik uluslaşmayı hedefleyen tüm Kürtler, demokratik konfederalizm bayrağını Kürt ulusal bayrağı olarak dalgalandırmalıdır. Güneyli güçlerin ya da egemen sınıf zihniyetli kesimlerin biz buna Kürt ulusal bayrağı dedik, herkes bunu kabul edecek demek, egemen sınıfın Kürt halkı üzerindeki hakimiyet dayatmasının ifadesinden başka bir şey olamaz.

Biz egemen sınıfın, milliyetçiliğin bayrağını taşıyanlara bir şey diyemeyiz. Biz o bayrağı kabul etmesek de saygılı oluruz. Egemen sınıf eğiliminde olanların da Kürt halkının demokratik konfederalizmine, demokratik uluslaşmasına ve demokratik ulus bayrağına saygı duymalarını bekleriz.

Kürt halkının tarih içinde oluşmuş tüm değerleri, en fazla demokratik konfederalizm bayrağı ile temsil edilmektedir. Bu bayrak altında toplanmak, Kürt'ün demokratik gücünün sınırsız açığa çıkması ve boyun eğdirilmeyecek özgür Kürdistan'ın kazanılması olacaktır.

ÖZGÜRLEŞME VE GÜÇLENME DEMOKRATİK ULUSLAŞMAYLA KAZANILIR

Ulus ve milliyetçilik kavramları, özellikle 20. yüzyılda siyasetçilerin ve sosyal bilimcilerin üzerinde en fazla durduğu kavramlar oldu. Öte yandan tarihte hiçbir kavramın bu kadar istismar edildiğine tanık olunmamıştır. Günümüzde bu kavramla özdeşleşmiş ulus devlet olgusu da çok yönlü tartışılmaktadır. İnsanlığın birçok sorununun çözümünün bu kavramları anlamak ve irdelemekten geçtiğini söylersek abartmış olmayız.

Kürt Halk Önderi, İmralı'da yaşadığı yoğunlaşma sürecinde bu kavramları ciddi biçimde sorgulamaya ve bilimsel değerlendirmeler yapmaya yönelmiştir. Başta devlet olgusu olmak üzere bu kavramların insanlık için ne anlama geldiğini hiçbir sosyal bilimcinin ortaya koyamadığı kadar çarpıcı bir biçimde ele almıştır. Devlet, ulus devlet ve milliyetçiliğin insanlığın sorunlarını kördüğüm haline getiren olgular olduğunu, dolayısıyla bu kavramları bilimsel ve insanlığın çıkarları doğrultusunda değerlendirmeden bu kördüğümün çözülemeyeceğini gözler önüne sermiştir. Özellikle de Ortadoğu'nun yaşadığı ağır sorunların çözümünün bu olguların doğru ele alınıp, çözümleyici alternatiflerin ortaya konulmasıyla mümkün olduğunu göstermiştir.

Bu kavramları tarihsel süreç içinde yaşadığı diyalektik, içerdiği anlam ve sonuçları itibariyle irdelemiş, insanlığın bu olgular etrafında yaşadığı acıların demokratik ulusu esas alan bir zihniyetle aşılacağını ifade etmiştir.

Demokratik ulus kavramını; devlet, ulus, ulus devletle, milliyetçilik kavramlarının sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel anlamları, tanımları, işlevleri ve yarattığı sonuçları ele alma temelinde tanımlamaya ve günümüzde nasıl somutlaşacağını ortaya koymaya çalışacağız.

İnsan için ilk kutsallık toplumsal yaşamdır

İnsan, toplum yaşamına klan formuyla başlamıştır. Toplum yaşamıyla birlikte gücünü fark etmiş, bu nedenle de toplumsal yaşam ve onun sembolü olan totemi kutsamıştır. İnsan için ilk kutsallık, toplumsal yaşam olmuştur. Bu nedenle insanlık, kutsallık kavramına her zaman haklı olarak büyük bir değer biçmiştir. Kutsallığın insan için önemini bilenler de kendi çıkarlarına hizmet edecek olgulara böyle bir anlam yükleyerek, kutsallığı kullanmışlardır. Kutsallık yüklenen olguların tümünün toplumsal ve insanları ortak duygulara yönelten nitelikte olduğu kesindir.

Klan formuyla başlayan toplumsallığın gücünün insan yaşamında ortaya çıkardığı kalite yükselmesi nedeniyle insanlığın yaşam kalitesini yükseltmek açısından yeni toplumsallık arayışlarına yöneldiği ya da ekonomik ve sosyal yaşam dinamiklerinin insanları yeni toplumsal form etrafında bir araya getirdiğini tarih içinde gözlemlemekteyiz.

Klandan sonra, kabile, aşiret, etnisite, halk ve milliyet biçiminde toplumsallık tanımlamaları yapılır. En fazla kullanılan kavramların başında ise halk gelmiştir. Halk, aynı dili konuşan ve ortak kültüre sahip kabile, aşiret ya da etnik topluluklar için kullanılmıştır. Halk denildiğinde esas olarak da devlet ve iktidar dışındaki topluluklar anlaşılmıştır. Bu tanımlanma, halkla devletin tarih içinde ayrı olgular olarak kaldığını, bütünleşmediklerini ifade etmesi açısından önemlidir. Devleti ve halkı ayrı topluluklar olarak tanımlamak açısından anlam yüklü bir içerik kazanmıştır. Kürt halkı, Türk halkı, Arap halkı, Fars halkı denilirken, egemenler bu tanımlamaların dışında kalmaktadır.

> **"Ulus kavramının özellikle burjuvazi tarafında kullanılması ve benzer dil ve kültüre sahip toplulukların bir pazar etrafında toplanması olarak ifade edilmesi, burjuvazinin çıkarları ile örtüşmekteydi. Burjuva ulus kavramı, en fazla kapitalizm karşıtı olduğunu söyleyen sosyalistler ve önderleri tarafından da benimsenmiştir. Onlar da ulusu, dil, kültür, toprak birliği olan ve bir pazar etrafında ruhi şekillenme birliği bulunan topluluklar olarak tanımlamışlardır"**

Millet kavramı halkın içerdiği anlamı taşıdığı biçimde kullanıldığı gibi, devleti oluşturan toplumsal kesimleri ve egemenleri içine alır biçiminde de kullanılmaktadır. Sosyal bilimcilerin, halk ile ulus arasındaki toplumsal formu ya da ulus öncesi aynı dili konuşan ve aynı kültüre sahip toplulukları bu kavramlaştırma ile tanımladığını görüyoruz. Ulus öncesi devlet içinde yer alanların halk kavramını kullanırken kendilerini içinde görmemeleri, ama millet kavramını kullanırken kendilerini de içinde görmeleri, halk kavramı ile millet kavramının aynı şeyler olmadığını ya da aynı şeyler olarak anlaşılmadığını göstermektedir.

Feodal dönemde imparatorlukların, imparatorluk sınırları içindeki farklı dil ve kültürlerdeki halklar için millet kavramını kullandığını çeşitli belgelerde görmek mümkündür. Örneğin ilk siyaset bilimi kitabı olarak bilinen Siyasetname'de NizamülMülk, sultanlara verdiği nasihatlerde ordunun ve devletin kadrolarının farklı milletlerden olması gerektiğini söyler.

Millet kavramının halk ile ulus kavramı arasında kullanılmasından anlaşılacağı gibi, kapitalizm öncesi dönemdeki toplumsal formu tanımlamaktadır.

Kapitalizm ile birlikte, halk ya da milliyet yerine daha çok ulus kavramının öne çıktığını görmekteyiz. Uluslaşma kavramı, ortak dil, kültür ve vatana sahip toplulukların sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkilerinin sıklaşarak daha üst bir toplumsallaşmaya evrilmesi olarak ifade edilmiştir. Böyle bir anlam yüklü olduğunu belirtmek için de feodal çitlerin kalkmasıyla uluslaşmanın gerçekleştiği vurgulanmıştır. Feodal dönemde, imparatorluk ve merkezi krallıkların varolduğu yerlerde bile feodal beylerin, prenslerin kendi etkinlik alanlarında belirli bir özerklikleri, diğer alanlarla ilişkilerinde her zaman bir sınırlama olmuştur.

Şu da bir gerçektir: Tarihin hiçbir döneminde, bırakalım feodal bey ve prenslerin hakimiyet alanları, devlet sınırları bile ticareti engelleyememiştir. Hatta ister köleci, ister feodal dönemde olsun istikrarlı, güçlü devletler, ticaret yollarında güvenliği sağlayan devletler olarak görülmüştür. Bu nedenle, feodal çitlerin ya da devlet sınırlarının ticareti önlediği tezinin gerçek yanları olsa da önemli oranda bir çarpıtmadır. Ticaret serbestliğinin en fazla kısıtlandığı dönem, kapitalizmin ilk dönemlerindeki yüksek gümrük duvarlarının varolduğu merkantilist dönemdir. Bırakalım merkantilist dönemi, yakın zamana kadar, ulus devlet sınırları içindeki burjuvazi, bu yaklaşımı önemli oranda sürdürmüştür.

Ulus kavramının özellikle burjuvazi tarafında kullanılması ve benzer dil ve kültüre sahip toplulukların bir pazar etrafında toplanması olarak ifade edilmesi, burjuvazinin çıkarları ile örtüşmekteydi. Burjuva ulus kavramı, en fazla kapitalizm karşıtı olduğunu söyleyen sosyalistler ve önderleri tarafından da benimsenmiştir. Onlar da ulusu, dil, kültür, toprak birliği olan ve bir pazar etrafında ruhi şekillenme birliği bulunan topluluklar olarak tanımlamışlardır. Dolayısıyla burjuva ulus anlayışını kabul etme temelinde, her ulusa bir devlet anlayışını meşrulaştırmışlardır. Nitekim ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının devlet kurma anlayışı biçiminde ele alınması, bu tanımlamanın doğal sonucu olarak kabul görmüştür.

Ortak coğrafyada yaşayan, aynı dili konuşan ve aynı kültüre sahip toplulukların ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerini sıklaştırarak, potansiyellerini olabildiğince açığa çıkarmaları yanlış değildir. Toplumsallığın insan açısından mucizevi gelişmeler yarattığı, bu nedenle kutsandığı dikkate alınırsa, toplumsallığın yaygınlaşması ve derinleşmesinin insanlık açısından yeni ufuklar getireceği açıktır. Ancak ulus, uluslaşma ve ulusal devlet olguları burjuvazinin sömürü ve kar hırsı için kullanıldığından, toplumsallaşmayı mı geliştirdiği, yoksa toplumsallığa ve insanlığa en büyük zararları mı verdiği ortaya çıkan sonuçlardan açıkça görülmektedir. Ulus devlet ve milliyetçiliğin acı ve olumsuz sonuçlara yol açtığını bugün burjuvazinin kendisi de dahil herkes görmektedir.

Burjuvazi milliyetçilikle kapitalist çağın yeni dinini ortaya çıkarmıştır

Tarih; milliyetçi devletçi ulus anlayışının insanlığa en fazla zarar veren olgular olduğunu; bunun da kapitalizmin kar ve sermaye biriktirme hırsından kaynaklandığı yazacaktır. Kaldı ki şimdiden bunlar fazlasıyla yazılıp çizilmektedir.

Burjuvazi, Avrupa'da eşitlik, özgürlük, kardeşlik talepleriyle gelişen ve feodalizmi yıkan halk devrimlerini kendi çıkarları için değerlendirmede, ulus kavramını, milliyetçi ideolojiyi ve ulus devlet hedefini çok iyi kullandı. Aynı dili ve kültürü konuşanlar bir devlet olmalıdır, diğer uluslara karşı kendini korumalıdır diyerek, kendi çıkarlarını tüm ulusun çıkarıymış gibi göstermeye başladı. Ulus devlet çerçevesinin, burjuvazinin gelişmesi için iyi bir sömürü zemini olduğu kesindir. Milliyetçi devletçi uluslaşma sonucu sınırları çizilmiş topraklar üzerinde sömürme ve ticaret yapma tekelini kendi eline almıştır. Ulus devlet, başka ulus devletlere karşı korunmalıdır derken, burjuvazinin çıkarlarının kastedildiği açıktır. Feodal beylikleri ortadan kaldırıp merkezi devlete yönelirken de ulus devlet duvarlarını yüksek tutarken de amaç aynıdır; sermaye birikimi artırmaktır. Bir taraftan feodal beylerin çitleri olmasın derken, diğer taraftan kendisi daha yüksek çitler örmektedir. İçeride, mal ve sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı; dışarıdan geleceklere karşı ise engel koymak, ulus devletçi ekonomik yaklaşımın ortaya çıkartığı bir sonuçtur.

Ulus devletlerde, halkın sosyal, ekonomik, kültürel potansiyelinin açığa çıkarılması ya da halkın örgütlenerek her alanda güç olma kaygısı taşınmaz. Tek kaygı, burjuvazinin siyasi, ekonomik, sosyal bir güç olmasıdır. Tüm bunları ulusun ortak çıkarlarıymış gibi gösteren milliyetçilik ideolojisi de burjuvazinin kendi toplumu üzerinde egemenlik kurmasını meşrulaştıran bir ideolojidir. Burjuvazi, milliyetçilikle kapitalist çağın yeni dinini ortaya çıkarmıştır. Artık din uğruna savaşlar yerine, milliyetçi ideolojinin etrafında kanlı savaşlar yürütülmektedir. Tarihin en kanlı savaşlarının hıristiyan dinine sahip toplumlar arasında yapıldığı görülürse; milliyetçiliğin yeni bir din haline getirildiği rahatlıkla söylenebilir. Bu dinle devlet kutsanmıştır. Ulusal devlet bütün değerlerin üstüne çıkarılmıştır. Herkes bu ulus devletin güçlenmesi için çalışmak ve hizmet etmekle yükümlü kılınmıştır. Köleci devlet kulluğundan daha fazla, kayıtlarla, şartlarla köle kılınmış bir ulus devlet yurttaşlığı getirilmiştir. Bu yurttaşlar topluluğu devlete kulluk düzeyinde hizmet ederken, ulus devlet, 'ben sana hizmet ediyorum, o zaman gereklerini yerine getireceksin' dayatmasıyla yurttaşlarının önüne zorunlu yapması gereken birçok görev koymuştur. Bu görevleri yerine getirmeyenler, vatan haini ilan edilmiştir. Tarihin hiçbir döneminde vatan hainliği kavramı ulus devlet dönemindeki kadar kullanılmamıştır.

Burjuvazinin milliyetçi ideolojiyle kutsadığı ulus devlet, halkın ya da ulusun güç olduğu devlet değildir. Aksine, devletin merkezileşmesiyle halk üzerindeki otorite daha yaygın ve derin hale gelmiştir. Devletin toplum üzerindeki hakimiyetinin en fazla derinleştiği ve sistematik hale geldiği dönem, ulus devlet dönemidir. Artık ulusa ait olduğu söylenen bireyin her şeyine karışılmaktadır. Ekonomik, sosyal ve kültürel araçların kapsamlı kullanılarak bio iktidarın geliştirildiği dönem böyle başlamıştır. Öyle ki ulus devlet uygulamaları ve milliyetçilik ideolojisiyle kölelik içsel düzeyde kurumlaşmıştır.

Ulus devlet; burjuvazinin sömürü ve baskı tekelinin olduğu, sınırlarla çizilmiş, duvarlarla örülmüş kar ve sermaye birikiminin sağlandığı büyük bir fabrikadır. Köleci ve feodal devlet dönemlerinde tüccarların ya da özel mülkiyet sahiplerinin kar isteklerini karşılayan böyle bir imkan hiçbir zaman bulunamamıştır. Hiçbir devlet tüccarların ve özel mülkiyet sahiplerinin bu kadar koruyucusu olmamıştır. Dolayısıyla ulus devlet ve ulus kavramının kutsallaştırılması, sömürücü düzene hizmetin kutsallaştırılmasıdır. Öyle ki toplumda yapılan en kutsal iş, sömürü ve sermaye birikimi sağlamak olarak görülmüştür.

Ulus devleti korumak en kutsal görevdir denilirken, burjuvazinin sömürmek için çizdiği sınırlar ve sömürü tekelini korumak kutsal hale getirilmiştir. Tarihte hiçbir zaman bütün halkın ve ulusun devleti diye bir şey olmamıştır. Hatta ilk ve ortaçağda halk ve devlet ayrışması kesindir. Bu nedenle halk derken devlet dışındaki toplum anlaşılmıştır. Bütün ulusun devleti anlayışı, burjuvazinin sömürü ve baskısını meşrulaştırmak için uydurulmuştur. Sümer rahiplerinin toplumu devlete itaat ettirme gerekçesinin daha geliştirilmiş biçimidir. İlk çağda gök düzeninde nasıl bir hiyerarşi var ve bütün gök alemi ona uyuyorsa, yerde de herkesin ona uyması zorunluluğu dayatılmıştır. Ama bu devlet senindir; halkındır denilmemiştir. Tanrının ya da kralın devletidir, kullar da ona hizmet edecektir, zihniyeti vardır. Ulus devlet ise artık toplum kandırılamadığı, devlete uymanın meşruiyetini daha etkili hale getirmek için, milliyetçilik ideolojisiyle devlet tüm ulusundur, herkes bunu korumalıdır biçiminde bir aldatma sağlanmıştır.

Rönesans ve reform demokratik uluslaşma yolunda önemli adımlardır

Demokratik halk devrimleri feodalizmin aşılmasında belirleyici rol oynamıştır. Bu devrimler feodal düzeni yıkarken, kapitalist toplumu ya da burjuvazinin ortaya koyduğu ulus devleti hedeflememiştir. Demokratik devrimlerin önünü açan Rönesans, feodal toplumdaki dogmatik

"Burjuvazi, ulus devleti kutsar. Milliyetçilik bayrağını dalgalandırırken esas olarak da kendi egemenliğine ve iktidarına meşruiyet aramaktadır. Devlet ve iktidar sorunun en temel cevaplandırılması gereken meşruiyet sorununa burjuvazi, "egemenlik millete aittir" diyerek cevap bulmuştur. Ulusun tümünün devleti ya da iktidarı sadece bir söylem olduğu için, burjuvazi, "egemenlik millete aittir" derken, kendi iktidarına bulduğu meşruiyeti dillendirmektedir"

zihniyeti; doğayı ve insanı değersiz ve cansız ele alan yaşam felsefesini aşmak istemiştir. Bu süreç tabii ki yalnız maddi alanda değil, manevi alanda da yeni açılımlar ortaya çıkarmıştır. Toplumun ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkileri, bu sürecin doğal sonucu olarak daha da derinleşip yaygınlaşacaktır. Bunun yarattığı toplumsallaşma, demokratik uluslaşmaya yol açacak özellikleri bağrında taşımaktadır. Rönesans ve reform, demokratik uluslaşma yolunda önemli adımlardır. Demokratik ulus haline gelme anlamında gelişmeler de yaşanmıştır. Toplumda varolan komünal demokratik değerler canlanma içine girmiştir. Aydınlanma sürecinde ortaya çıkan ütopik sosyalist düşüncelerin öngördüğü toplumsal proje, bir yönüyle de demokratik uluslar haline gelme projesidir.

Rönesans ve reformun hedeflediği toplum projesi demokratik ve özgürlükçü olmasına rağmen, burjuvazi, elindeki imkanları devleti ele geçirme ve sömürüsü için, çitlerle örülmüş güvenli bir alan yaratmak için seferber etmiştir. Ulus kavramını kendine göre ele almış; ulus olmak için ulus devlet kurmanın zorunluluğunu vaaz ederek, toplumu peşinden sürüklemeye yönelmiştir. Ulusun çıkarları derken kastedilen, burjuvazinin toplum üzerindeki hakimiyeti ve ulusu kendi hizmetine koşturması olmuştur. Zorunlu askerlik, her şeyin vergi konusu yapılması ve daha birçok yükümlülük, tamamen burjuvaziyi güç yapan, sistemi güvenceye alan uygulamalar ve kurallardır.

Kapitalizmin hakimiyeti ile birlikte demokratik uluslaşma sekteye uğramış; milliyetçi devletçi uluslaşma temelinde ulusun değil, burjuvazinin güç olduğu bir sistem gerçeği ortaya çıkmıştır. Her zaman olduğu gibi devlet, halkın ya da ulusun değil, bir azınlığın devleti olmuş ve halk ulusal çıkarlar adına bu azınlığın hizmetine koşturulmuştur. Milliyetçilik, bu gerçeği gizlemenin ideolojisidir. Yoksa bir halkın dilini, kültürünü geliştirmek, kimliği ve vatanına sahiplenmek milliyetçilik değildir. Bunlar yurtseverlik ve halkçılıktır. Bu değerler, en fazla da yurdu ve halkı istismar eden egemen sınıflara karşı savunulur. Burjuvazi, milliyetçilik ideolojisiyle, halkın kendi değerleriyle ve kültürüyle vatanında özgürce yaşama özlemini çarpıtıp çıkarları doğrultusunda kullanmıştır. Halklar tüm tarih boyunca yaşadığı toprakları ve özgürlüklerini savunma içinde olmuşlardır. Toplumsal varoluş, bu direnişi ve savunmayı gerektirir. Milliyetçilik, halk ve vatan savunması yerine içeride halka baskı, dışa karşı ise saldırganlık zihniyetini bir hastalık gibi toplum içine yayar.

Burjuvazi, halkın siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel alanda örgütlenmesine, örgütlü, dolayısıyla demokratik ulus haline gelmesine fırsat vermez. Ulus adına bütün örgütlenme ve faaliyetleri o yapar. En demokratik organ olması gereken meclisler, öyle bir siyasi ve örgütsel zemin üzerinden şekillendirilir ki ağırlıklı olarak egemen sınıfları yansıtır. Halk adına değil de burjuvazi adına yetki kullanan, yasa çıkaran kurumlardan öte bir işlev görmezler. Temsili sisteme dayanan parlamentoların bırakalım baskıcı rejimlere karşı koyup halkın sözcüsü olması, faşizme alet olma ile halkları birbirine kırdıran savaş kararlarının alıcısı ve uygulayıcısı olmuşlardır. Ulus devletin ve bu çerçevede oluşan kurumların II. Dünya Savaşı sonrasına kadar demokrasinin geliştirilmesinde engel konumda oldukları, birçok yönüyle ortaya konulabilir.

Milliyetçi devletçi uluslaşma ve ulus devletlerin insanlık açısından bir hastalıklı durum olduğu, günümüzde daha iyi anlaşılmaktadır. İlk ve ortaçağlarda, devlet yöneticileri için siyasi hakimiyetlerinin kabul edilmesi yeterli görünürdü. Devlet ya da imparatorluk sınırları içinde bulunan diğer etnik topluluklar üzerinde bilinçli, sistemli bir asimilasyon ve baskı politikası uygulamazlardı. Nizamülmülk'ün vasiyetlerinde olduğu gibi, iktidarların bekasını milliyetçilikten uzak yaklaşımlarda görürlerdi. İktidar savaşlarının etnik topluluklar arasında değil de bir hanedanın kendi içinde daha fazla yürütülmesi söz konusu olurdu.

İktidarlar, yalnızca bir etnik topluluk üzerinde hakim bir devlet kurma gibi bir anlayışla hareket etmezlerdi. Hatta tek bir etnik topluluk üzerinde kurulmuş devletlerin sayısı tarihte az görülür. Belki ulus devlet çağında bile, bir devlet içinde tek bir ulus bulunmaz, ancak bir ulus adına devlet üzerinde hakimiyet kurulur. Söz konusu ulus korunur ve yüceltilir. Eski çağlarda ise devletler ya kurucusu hanedanın adıyla ya da üzerinde kurdukları şehir veya coğrafya adıyla anılır.

İktidarların otoritesi sağlatıldıktan sonra, devletlerin toplum yaşamının her anıyla ilgilenmesi diye bir uygulama söz konusu olmaz. Bu yönüyle kapitalizm ya da ulus devlet öncesi devletlerin toplumlara daha uzak ve iç içe olmadıklarını söyleyebiliriz. Devlet işleri ile halk işleri birbirinden ayrıdır. Devletler kendileri için de getirisi olacak, genel yarar sağlayan yatırımlar dışında halkla ilgili işlerle ilgilenmezler. Bu ilgisizliğin yararları da zararları da irdelenebilir. Bireylerin ya da küçük toplulukların yapamadığı işlerin daha geniş bir örgütlenme ya da devlet gibi bir organizasyon tarafından yapılmasının gerekli olduğuna olumlu bakılabilir. Adına devlet denilmeyecek bu tür örgütlenmelere her zaman ihtiyaç olacaktır. Ancak bu nitelikli işler dışında halkın ve toplumun kendini örgütleyerek işlerini yapması ve devlet olgusunun bu toplumsal işlerden uzak durması demokratik bir yaşam için daha gerekli bir işleyiştir.

"Toplumsal hastalığın histeriye dönüşmesi kapitalizmin intiharıdır"

İktidarlar ya da devletler her zaman bir meşruiyet sorunu yaşamışlardır. İktidarlarının uzun ömürlü olmasını egemenliğin meşruiyetinin sağlam olmasında görmüşlerdir. Tanrı, allah ve din adına devlet iktidarını yürütme en bilinen meşruiyet kaynaklarıdır. Bir hanedandan gelmiş olmakta iktidar sahibi olmanın meşruiyeti olduğu sık görülen diğer bir gerçekliktir. Ancak bu hanedanlar da esas olarak allah ve din adına bu iktidarı yürüttüklerini iddia etmişlerdir. İktidar sahibi olmanın meşruiyetini böyle açıklamışlardır. Böylece zorla elde ettikleri ve sürdürdükleri iktidarlarına meşruiyet kılıfı bulmuşlardır. Çünkü hiçbir iktidarın zor kullanarak uzun süre ayakta kalamayacağını, zorun en büyüğü ve en güçlüsüne sahip olanlar da bilir.

Burjuvazi, ulus devleti kutsar. Milliyetçilik bayrağını dalgalandırırken esas olarak da kendi egemenliğine ve iktidarına meşruiyet arama çabası içinde olmuştur. Devlet ve iktidar sorunun en temel cevaplandırılması gereken meşruiyet sorununa burjuvazi, "egemenlik millete aittir" diyerek cevap bulmuştur. Ulusun tümünün devleti ya da iktidarı sadece bir söylem olduğu için, burjuvazi, "egemenlik millete aittir" derken, kendi iktidarına bulduğu meşruiyeti dillendirmektedir. Zaten burjuvazi ulus derken, her zaman kendisini bu ulusun sözcüsü ve ulus adına hareket edeni olarak görmüştür. Milliyetçiliğin çoğunlukla bu sınıf tarafından bayraklaştırılması, ulus için konulan hedeflerin ve ihtiyaçların hep bu sınıf tarafından belirlenmesi, bu gerçekliği tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir.

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir; bu yetkiyi de meclis ya da hükümet kullanır denilirken de burjuvazinin ulusun bütün potansiyellerini kendi çıkarına kullanması yetkisini almaktan söz edilebilir. Nitekim tüm parlamento ve hükümetler böyle bir rol üstlenmişlerdir.

Ulusun mutlaka bir devleti olması; ancak devlet olursa ulusal topluluklar gelişim sağlar tezi ya da paradigması bugüne kadar uluslara kabul ettirilen bir paradigma olmuştur. Ancak II. Dünya Savaşı'ndan sonra uluslarla ilgili bu paradigma sorgulanmaya başlanmıştır.

Ulus devlet konusunda Kürt Halk Önderinin ***"Bir Halkı Savumak"*** adlı eserinden alınan aşağıdaki pasajlar bu konuda özlü bir fikir vermektedir.

"Toplumların ulusal olgular biçiminde şekillenmesinin doğrudan kapitalizmin bir ürünü olmadığını kavramak gerekir. Bu konuda da sanki kapitalizm ulus yarattı gibi bir ideacılık ciddi bir yanlıştır. Bu yanlışlıkta marksizmin payı da vardır. Toplumlarda kılan, kabile, aşiret, milliyet ve millet şeklindeki süreç, kendine özgü bir diyalektiğe sahiptir. Sınıflı toplumun ürünü olarak doğmazlar. Kapitalizm olmadan da ulus olabilir. Ulus şekillenmesinde dil, kültür, tarih ve siyasal güç daha belirleyici rol oynar. Uluslar eşit, özgür ve demokratik toplumsal yapılarda daha sağlıklı gelişebilirler. Batı Avrupa'da ulusların 12. yüzyıldan itibaren şekillendiklerini görmekteyiz.

Sistemlerden hangisinin ulusların içinde hakim olacağı, ancak 18. yüzyılın sonunda burjuvazinin zaferi ile belirlenir. Kapitalizmin ulus içindeki zaferi, aynı zamanda milliyetçiliği dinin yerine egemen ideoloji haline getirilmesiyle birlikte yürür. Hem içte pazarı geliştirme, hem dışa doğru açılmak güçlü, milliyetçiliğin bu özelliği ulus devlete götürür. Ulus devlet, dinsel ideolojik örtünün laiklikle aşılmasıyla gelişir. Özünde, tüm ulusun devleti diye bir kavram kökünden yanlıştır. Toplumun ulusallığından, ulusal bütünlüğünden bahsetmek belli bir gerçekliği yansıtır. Ama devletin ulusallığı daha çok ideolojik bir yargıdır; toplumsal realite değildir. Çünkü tüm toplumsal kesimler devletin sahibi olamazlar. Devlet her zaman ulusal bir azınlığın elinde ve hizmetindedir. Devletin yaptığı, ulusal olguyu –tıpkı din olgusunda olduğu gibi– ideolojik bir olguya dönüştürmek, meşru temel sağlamaktır. Tüm 19. ve 20. yüzyıl milliyetçilikleri, toplumsal meşruiyet ideasıyla bağlantılıdır. İçte sınıf çelişkilerini gizlemede, dışa doğru saldırganlığı teşvik etmede milliyetçilik büyük rol oynar. Milliyetçiliği kapitalist devletin ideolojik silahı olarak anlamak, yayıldığı dönemleri doğru kavramak açısından önemlidir.

Milliyetçilik, aynı zamanda devletteki merkeziyetçiliği güçlendirir. Daha demokratik federal yapılara karşı devlet milliyetçiliği, merkezi üniter yapılara kayar. Buradan, faşist ve totaliter devlet anlayışına geçilir. Toplumsal hastalığın histeriye dönüşmesi, kapitalizmin intiharıdır. I. ve II. Dünya Savaşları bu anlamda milliyetçilik dozajının aşırı kullanılmasından doğan, sistemin intihar eylemleri olarak da düşünülebilir. Kendisi uygarlık krizi olan kapitalizmin en genel ve derinlikli krize, kaosa girme sürecidir.

Ulusal devlet ve küreselcilik sürecine baktığımızda, durum daha somuttur. Ulusal olguyu aşırılaştırıp devleti tümüyle ele geçirdikten sonra, önce güç kazanmış olan birey adeta 'karıncalaşma' dönemine girer. Rönesans ile büyümüş insanlık, hümanizm ve birey, tersine bir sürece konu olur. Adeta saldırı hedefi haline gelirler. Bu gerçeklik bile tek başına kapitalizmle Rönesans değerleri arasındaki aykırılığı göstermeye yeterlidir. Kapitalist büyürken birey küçülür. Hümanizm, içi boş bir kavrama veya küreselcilik adı altında büyük şirketlerin azgın fetih savaşları karşısında utanılacak bir kavrama dönüştürüldü. Ulusal devlet dışındaki tüm diğer kurumlar eritilmesi, sömürgeleştirilmesi gereken olgular haline gelir. 'Hiçbir değer ulus devletten daha yüce olamaz' ilkesi bu hale getirilmekle, hiçbir çağ devletinin ulaşamadığı bir kutsallık zırhına bürünür. Her şey milli devlet için! Aslında milli devlet kisvesi veya kurnazlığı altında her şey kapitalist içindir. Devlet, özelikle ulusal devlet, o kadar kestirmeden kar, aşırı kar getirme sihrine sahiptir ki ulus devlet, ideolojik olarak milliyetçilik hiçbir mitolojik, felsefi ve dini kavrayış ve inancın erişemeyeceği boyutlarda bir inanç ve iman akımı haline getirilir. Tüm ilgili gözleri ve yürekleri adeta kör eder. Milli gerçekliğin abartılmış figürleri dışında hiçbir değer anlamlı gelmez. Kutsallık yalnız milli değerlerin abartılmış unsurlarında gizlidir. Buna karşılık yurttaş olarak birey, adeta ortaçağ tarikatlarına üye yapılır gibi 'devlet tarikatına' bağlanmaya çalışılır.

Yurttaşlık gerçeği çok iyi çözümlenmesi gereken bir kavramdır. Aslında ilk ve orta çağlardaki birey devlet bağı olan köle-serf ilişkisinin yerine ikame edilmiştir. Bir nevi burjuvaziye-devlete-kölelik ilişkisine dönüşümü ifade eder. Devlet yurttaşlığı, kölenin modern biçiminin düzene hazırlatılmasıdır. Bu, burjuva sınıfı için işe yarar hale getirilmiş bireydir. Asker, vergi başta olmak üzere birçok yükümlülüğe konu olur. Devlete ve egemen sınıfa ihtiyacı olan gücü doğurulur. Çocuk yapma burjuvazi için masrafsız bir iş haline dönüştürülmüştür. Lafta her ne kadar ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel haklardan bahsedilse de özünde bu haklarıı kullanan ezici biçimde egemen sınıftır."

Ulus devlet anlayışının Ortadoğu'ya gelmesi halkları düşman hale getirmiştir

Bu gerçekler ışığında, ulus devlet ya da kapitalizmin ulusu ne kadar güçlendirdiğine bakılabilir. Güçlenen, büyüyen birey ve toplum değildir. Büyüyen, tamamen istismarcı, sömürücü sınıflardır. Birey ve toplum güçlenmediği gibi, toplumların sosyal ve kültürel zenginleşmesi değil, aksine, tek bir ulusun yüceltilmesi ile diğer kültürlerden beslenmemesi, kültürel zenginliği azalttığı gibi, renkleri matlaştıran bir durum yaratır. Her ne kadar ulus devlet ve milliyetçiliğin farklı ulusları ve kültürleri dışlayıcı ve ezici yaklaşımları postmodern anlayışla eleştirilse de kapitalizmin doğası gereği esas işleyen yön, farklı kültürlerin zenginliğini ortaya çıkarması değildir. Kapitalist değerlerin tek değer halinde geliştirilip topluma yutturulması ya da her tür kültürün çok fazla parçalanarak kimliksiz hale getirilmesi söz konusudur. Belki klasik kapitalizm ve ulus devlet anlayışına göre tek renklilik dayatması yoktur. Ancak toplumun güçlü ve yaygın örgütlenmesi temelinde bir demokratikleşme yaşanmadığı için, yine ortaya çıkan demokratik uluslaşma doğrultusunda toplumun güçlenmesi değil, zayıflaması gerçeğidir.

Dün ulus devletin baskıcı, otoriter uygulamaları ulusu güçlendirmezken; günümüzde de toplumu ve örgütlülüğü parçalayan etkenlerin fazlalığı benzer bir rol oynamaktadır. Bu nedenle günümüzde toplumların her bakımdan güçlenmesinin yolu demokratik bir toplum, dolayısıyla demokratik bir ulus olmaktan geçmektedir. Bunun için de demokratik ulus nasıl olur sorusuna cevap vermeliyiz. Böylece milliyetçi devletçi uluslaşma karşısında alternatif uluslaşmamızı da ortaya koymuş oluruz. Özellikle de ulus devlet anlayışının Ortadoğu halklarına fazlasıyla zarar verdiği, bu zarardan en fazla acının da Kürtlerin payına düştüğü dikkate alınırsa, demokratik ulus zihniyetinin Ortadoğu'ya oturtulması ve Kürt halkının da böyle bir uluslaşmaya öncülük etmesi, Ortadoğu halklarının kara kaderini değiştirmede de bir dönüm noktası olabilecektir.

Batı'daki milliyetçilik ideolojisiyle iç içe gelişen ulus devlet anlayışının Ortadoğu'ya gelmesi, yüzyıllardır, hatta binyıllardır yan yana barış içinde yaşayan toplulukları birbirine düşman hale getirmiştir. En azından, din kardeşliği temelinde birbirlerine husumetleri zayıf noktada tutulan halklar, milliyetçiliğin Ortadoğu coğrafyasına girmesiyle birbirlerine kanlı bıçaklı düşman haline gelmişledir. Türk, Arap, Fars ve Kürt milliyetçiliği esas olarak Batı'dan esinlenerek, Ortadoğu tarihini ve halklar gerçeğini dikkate almadan, taklitçi biçimde bir hastalık olarak toplumlara dayatılmıştır. Dış güçler milliyetçilikleri kışkırtıp halkları birbirine düşman etmiş, böylece böl-parçala-yönet politikasını kolayca uygulamışlardır. Bundan da devlet geleneği olmayan, siyasal iktidar olarak bir güç ifade etmeyen Kürtler zarar görmüştür. Dış güçler esas olarak birinci derecede kullanacağı ve dayanacağı güçler olarak gördüğü Türkleri, Farsları ve Arapları dikkate alırken; Kürtleri de ikinci derecede ve gerektiği zaman kullanan bir topluluk olarak değerlendirmiştir. Bölgedeki tüm milliyetçiliklerin gelişmesinin arkasında bir Batılı ülke vardır. Örneğin Türk milliyetçiliğinin arkasında, Rusya'yı zayıf düşürmek isteyen güçler vardır. Daha önce öne çıkarılan panislamizmin bile arkasında Almanya vardır.

Ortadoğu coğrafyası halklar ve etnik topluluklar mozaiğidir. Bu nedenle milliyetçilik en fazla bu coğrafyaya zarar vermiştir. Nasıl ki halklar mozaiği olan Balkanlar, milliyetçiliğin etkisiyle halkların birbirini boğazladığı bir coğrafya haline geldiyse, benzer biçimde Ortadoğu da bu yönlü acılar çekmiştir. Milliyetçi devletçi uluslaşma yerine, toplumların yaygın örgütlenme temelinde demokratikleşmesine dayalı demokratik uluslaşma bu nedenle önemlidir.

Milliyetçi devletçi uluslaşmada, bir ulusun diğerinin aleyhine güçlenmesi esas kural iken; demokratik uluslaşmada ise güçlenme kaynağı toplumun derinliğine ve genişliğine yaygın örgütlenmesi olarak görülür. Öte yandan iç içe, yan yana yaşadığı topluluklarla husumeti bir yana bırakalım, birbirlerinden güç aldıklarından demokratik uluslaşma güç kazanır.

Milliyetçi devletçi uluslaşmada güçlenme ölçüsü devlet ve egemen sınıflar iken, demokratik uluslaşmada güçlenme ölçüsü, halkın güç kazanarak devletin ve egemen sınıfların gücünün sınırlanması olarak ele alınır.

"İktidarlar ya da devletler her zaman bir meşruiyet sorunu yaşamışlardır. İktidarlarının uzun ömürlü olmasını egemenliğin meşruiyetinin sağlam olmasında görmüşlerdir. Tanrı, allah ve din adına devlet iktidarını yürütme en bilinen meşruiyet kaynaklarıdır. Bir hanedandan gelmiş olmakta iktidar sahibi olmanın meşruiyeti olduğu sık görülen diğer bir gerçekliktir. Bu hanedanlar da esas olarak allah ve din adına bu iktidarı yürüttüklerini iddia etmişlerdir. İktidar sahibi olmanın meşruiyetini böyle açıklamışlardır"

Ulus devletler de ekonomik çıkarları gereği dilin, kültürün belirli düzeyde gelişmesini isterler. Okuma yazması olmayan ya da dünyayı tanımayan bir insan kapitalist sistemin ihtiyacına cevap veremez. Yine olay ve olguları dinle açıklamayan bilimsel bir yaklaşım da bu sosyo ekonomik sistemin bir gereğidir. Kapitalizmin bu yönlü yaptığı işlere bakılarak, ulus olmak için devlet gerekir kanaatine varılamaz. Kaldı ki ulus tanımını oluşturan tüm unsurların, önceleri gelişip bugünlere taşındığı bilinmektedir. Feodalizmin çözülüşünden sonra demokratik uluslaşmanın gelişmesi, dolayısıyla ulusun ve bireyin gelişmesi söz konusuyken, kapitalizmin ulus devlet anlayışının derinleşmesiyle birlikte bu gelişmenin önünün alındığı göz önüne getirilip, iki uluslaşma arasındaki fark ortaya konulursa, milliyetçi devletleşmenin uluslar açısından ne anlama geldiği daha iyi anlaşılır. Kıyaslama, geçmişe göre ortaya çıkan bazı gelişmeye bakarak değil, demokratik uluslaşmanın önünü alarak yarattığı geriliklere ve halka ödettiği bedellere göre yapılırsa, doğru değerlendirme imkanı bulunur.

Demokratik uluslaşma, uluslaşma önündeki tüm barajların yıkılarak, toplumun her bakımdan ilerlemesinin önünün sonuna kadar açılmasıdır. Nitekim, sınırlı demokratikleşme imkanına kavuşan ulusların büyük gelişmeler ortaya çıkardığı bilinmektedir. Demokratikleşmeyle ulusun gelişmesi arasında doğru orantılı bir bağ olduğu, artık günümüzde hiçbir tereddüte yer verilmeyecek düzeyde kanıtlanmıştır. Örneğin Avrupa'da düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün –kapitalist sistemin bütün olumsuzluklarına rağmen– sınırlı düzeyde ortaya çıkardığı demokratik uluslaşmanın yarattığı pozitif enerji ve sonuçları, ekonomik, sosyal ve kültürel ilerlemeden bilmekteyiz. Yine en demokratik ulusların ve gelişme gösteren toplumların milliyetçi ve devletçi uluslaşmayı belirli düzeyde aşmış ülkeler olduğunu da görmekteyiz. Avrupa, günümüzde halkın yetersiz de olsa güç kazanan ve demokratik kültürün belirli düzeyde varlığı sonucu demokratik uluslaşma sürecine girmiş topluluklar olarak değerlendirilebilir. Güçlenmelerini milliyetçi devletçi uluslaşmada değil, demokratik uluslaşmada gördükleri bir bilinç gelişimi söz konusudur. Kapitalizmin çıkarları ve ulus devlet zihniyetinin tümden aşılaması bu gelişmeyi zehirlese de toplumsal düzeyde demokratik uluslaşmaya yönelen bir eğilim vardır.

Demokratik konfederal örgütlenme demokratik uluslaşmanın en iyi biçimidir

Demokratik uluslaşmayı kısaca örgütlü ulus olarak ifade edebiliriz. Kürt Halk Önderi, bir toplumun derinliğine ve genişliğine, yaygın ve sıkı örgütlenmesinin en doğru biçimini, demokratik konfederal örgütlenme olarak koydu. Demokratik uluslaşmanın en iyi biçimini bugünkü verilerin gösterdiğini ve demokratik bilinç çerçevesinde konfederal örgütlenme olduğunu örnekleri ve yansıtacağı sonuçlarla birlikte göstermeye çalıştı.

Konfederal örgütlenme, devlet zihniyetinden kaynaklanan yöntem ve tarz olarak taban örgütlerini işlevsiz bırakıp boğuntuya getiren merkezi örgütlenmelerin olumsuzluklarına son verip, örgütlenme ve demokrasinin ortaya çıkaracağı tüm enerjilerin toplum hizmetine sunulmasının modelidir. Sosyal, ekonomik, kültürel tüm potansiyelleri harekete geçirecek bir model olduğu gibi, hiçbir merkezileşme modelinin yaratamayacağı kadar bu enerjileri birleştirip, kaynaştırıp eklektik olmayan organik bir toplumsal dinamizm patlaması yaratacak niteliğe sahiptir. Ne var ki işin hep teknik ve şematik yönü ile uğraşıldığından, kimin kiminle nasıl bir ilişkide olacağı gibi tartışmalar içinde, konfederal örgütlenmenin yaratacağı güçlü demokratik uluslaşma gerçeği görülememektedir. Dolayısıyla bu uluslaşmanın ne kadar ağır olursa olsun tüm sorunları çözme gücü üzerinde

yoğunlaşılamamaktadır. Ya da dönüp dolaşılıp, hep sistem içi çözümlere takılıp kalınması durumu yaşanmaktadır.

Demokratik konfederalizm, devlet dışı toplumun bütün fertlerinin örgütlendirilmesini hedeflemektedir. Köy ve mahalle komünleri bu örgütlülüğün en alt ve en işlevsel birimleridir. Zaten bu işlevsel ve canlı özellikleri, konfederal sisteme toplumun tüm enerjisini ortaya çıkarma imkanını vermektedir. Komün, tüm bireylerin katılımıyla oluşan ve kendi zeminin de çözebileceği tüm sorunları üstlenen ve topluma canlılık niteliği kazandıran temel örgütlenme ünitesidir. Siyasal, sosyal, kültürel, ekonomik bilincin aldatma ve aldanmadan uzak, sağlıklı oluştuğu topraktır. Komün, doğrudan ve tam demokrasinin işlediği üniteler olarak demokratik kültürün oluşmasının anasıdır. Komünal olanının demokratik, demokratik olanın komünal olduğu, dolayısıyla komünal ve demokratik kültürün birbirinden kopmaz biçiminde varolduğu komünler; demokratik sosyalizmin yaratıldığı ve yaşatıldığı günlük yaşam yerleri olarak, insanın kendi doğasına döndüğü ve doğayla sürdürebilir ve güçlendirici bir uyum yakaladığı kök hücredir.

Demokratik ulusun kimliğini kazanacağı ve komünal demokratik yaşamın yaratıldığı kök hücrelerin üzerinden yükselen kasaba, şehir ya da semt meclisleri, daha büyük iş ve görevlerin demokratik temelde çözülmesini sağlarlar. Böylece söz, karar ve yürütmenin birbirinden koparılmadan işlediği halk demokrasilerinin kurulduğu bir sistem oluşur.

Komünler, zaten karar ve yürütmenin birbirinden kopmadığı birimlerdir. Meclisler ise esas karar verici güç olarak, pratik işleri yürüten koordinasyonları yakından denetler. Devlet sistemlerinde ya da daha önceki ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal örgütlenmelerde esas güç, piramidin üstündekidir. Alttaki sadece piramidin üstünde alınan kararlara uyan ya da uygulanmasının edilgen bir dişlisi rolündedir. Demokratik konfederal örgütlemede söz, karar ve güç sahibi tabandır ya da Kürt Halk Önderi'nin anlaşılması için verdiği güzel örnekte olduğu gibi, *"tespihin ilk önce taneleri dizilir, sonra imamesi takılır."* Yani üsten alta doğru değil, alttan üste doğru işlevselliğin olduğu bir toplumsal yaşam biçimi ortaya konulmaktadır.

Devletçi ulus zihniyetinde bırakalım tabanın söz ve karar sahibi olması; tüm toplum, milliyetçiliğin kör ettiği gözlerle devlete ve egemenlere hizmet ettirilir. Birey ve toplum güçsüzdür, dolayısıyla ortaya çıkan uluslaşma da güçsüz ve hastalıklıdır. Toplumun örgütlemesini geliştirmeyip irade kılmayan her sistem bireyi de toplumda güçsüz bırakır. İnsanlık, toplumsal yaşama başlar başlamaz, toplumsal yaşamın sembolü olan totemi kutsamıştır. Gücü ve yeteneklerinin muazzam açığa çıkarışını, örgütsellik anlamına gelen toplumsallaşmayla görmüştür. Bu toplumsallaşmada esas olarak birey, kendi gücünün farkına varmış bulunmaktadır. Kendi gücünün toplumsallıkla açığa çıkışını görmektedir.

Demokratik konfederalizm ya da bu temelde gelişip güçlenen demokratik uluslaşma, günümüz topluluklarında ilk toplumsallığın insanlıkta yarattığı muazzam ilerlemeye benzer bir rol oynayacaktır. Binlerce yıllık toplumsal yaşam, ekonomik, sosyal ve kültürel alanda büyük birikimleri ortaya karmıştır. İnsan da bu birikimin en güçlü, işlevsel ve harekete geçirici öğesidir. Ekonomik, sosyal ve kültürel birikim, ancak bu insanın örgütlülüğüyle anlam bulabilir. Bugünkü mevcut sistemler, insanın enerjisini ve gücünü açığa çıkaramıyor. Rönesans ve reformlarla birlikte insanın muazzam gücü nasıl açığa çıktıysa, bugün de benzer bir hamleye ihtiyaç vardır. İşte bu hamleyi yaptıracak, bireyin ve toplumun enerjisini açığa çıkaracak sistem, demokratik konfederalizmdir. Böylece Rönesans ile başlayan demokratik uluslaşma süreci, demokratik konfederalizmle anlamlı düzeye çıkarılabilir.

Uluslaşma ulus bireyinin ilişkilerinin düzeyinde ortaya çıkar

Komün örgütlemeleri, söz ve kararın taban meclislerinde olduğu demokratik konfederal örgütlenme ağıyla tüm bireyleri örgütlenmelerin etkin öğeleri haline getirir. Böylelikle milliyetçi devletçi uluslaşmanın bireyde sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel faaliyetlerle yarattığı yabancılaşmayı aştırmak mümkün hale gelir. Söz ve kararın tabanda olmasıyla birlikte birey, sosyal kültürel ve ekonomik faaliyetlere özne olarak katılır. Bu durum onun siyasete yabancılığını ortadan kaldırır. Hangi siyasetlerin ve tercihlerin kimlerin çıkarına olduğunu daha çabuk kavrar. Böylece bireyler, aldatma ve demagojilerin nesnesi olmaktan çıkar. Sadece siyasal, sosyal, ekonomik faaliyetlere yabancılığını gidermez, böylece komşusuna, çevresine karşı yabancılığı da aşılır. Komşunun komşuyu tanımadığı bir sistemden, komşusuyla birlikte komün ve meclislerde yer aldığı için, yabancılaşma aşılıp kaynaşmanın güçlü örnekleri ortaya çıkar. Uluslaşma toplum içindeki ilişkilerin yaygınlaşıp, derinleşip nitelikli hale gelmesiyse, gerçek uluslaşmanın örgütlü, yani demokratik ulusallaşmayla gerçekleştiği, her şeyden önce ulus bireyinin ilişkilerinin düzeyinde ortaya çıkar.

Rönesans ve reformun uluslaşmada gelişme sağladığı tartışmasızdır. Cansız doğa ve miskin toplum anlayışını aşıp, doğa ve toplumun cıvıl cıvıl ele alınması, etnik toplulukların, halkların ve bireylerin gücünün açığa çıkarılması temelinde daha üst bir toplumsallaşmaya evrilmesi, demokratik uluslaşma sürecini ortaya çıkarmıştır. Demokratik konfederalizmin birey ve toplumda yaratacağı etki, Rönesans ve reform gücünde olacaktır. Hatta Kürt ve Ortadoğu toplumlarında Rönesans ve reformun oluşması bir yönüyle de böyle bir örgütlenme modeliyle gerçekleşecektir.

Demokratik konfederalizm siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetlere katılan bireyin kendine güvenmesini sağladığı için, moral düzeyi yüksek bir uluslaşma ortaya çıkmaktadır. Kendine güvenen ve moral düzeyi yüksek birey ve toplumların yaratıcılığının artacağı da tartışmasızdır. Dolayısıyla halkın örgütlenmesi ve güç haline gelmesi demek olan demokrasi de böylece morali yüksek bir uluslaşmayla, güçlü gerçekleşme imkanına kavuşmuş olacaktır.

Bugün ekonomik faaliyet derken, burjuvazi ve orta sınıfa ait bir iş olarak anlaşılmaktadır. Halk ise sadece hizmet eden ve çalışan olarak görülmektedir. Halbuki ekonomik faaliyet, emek ve örgütlenme ile yaratılan bir gerçekleşmedir. Halkın yalnız emek düzeyinde değil, birleştiğinde üretime geçecek birikim olarak da büyük bir gücü vardır. Bu harekete geçirildiğinde, halkın birçok ekonomik sorunu yerinde çözülür. Tabandan örgütlenme ile bu birikimler harekete geçirildiğinde, demokratik uluslaşmanın gelişkinlik düzeyi, ekonomik alanda da gelişmişlik olarak ortaya çıkacaktır. Ekonomik işler böylelikle yalnız sömürücü ya da küçük işletme sahiplerinin işi olmaktan çıkarılmış olacaktır. Kürt Halk Önderi, halkın ekonomik gücünün açığa çıkarılarak, sistemin açlıkla terbiye edilmesinin önüne geçilmelidir derken, demokratik uluslaşmanın bu yönlü çözüm gücüne dikkat çekmektedir.

Milliyetçi devletçi uluslaşma, sosyal dinamizmi yaratmaz, aksine, toplum üzerinde baskı, katı merkeziyetçi bir denetim sağlamak istediğinden, sosyal ilişkiler, faaliyetler ve dayanışma geriler. Zaten sosyalleşme ile örgütlenme arasında doğrudan bir bağ vardır. Sosyal dinamizm, örgütlenme ve bireyin çevresindeki olay ve olgularla ilgilenmesi düzeyinde gelişir. Devletin ve egemen sınıfların, 'her şeyi sizin için bizler yapıyoruz' dediği sistemde, sosyal hareketlilik, dolayısıyla sosyal ilişkilerin düzeyi de geri kalır. Olay ve olgulara ilgi duyan bireylerden oluşan toplumlarda dinamizm olur. Ortak duygular, ortak paydalar kendilerini ilgilendiren sorunlara ilgi duydukları oranda ortaya çıkar. Dolayısıyla uluslaşmada önemli öğe olarak görülen ortak duygu, kader birliği ve bunun bilinci, demokratik konfederalizmin sağladığı demokratik uluslaşma ile gerçekleşir.

Demokratik ulus yurttaşı yaşamından vazgeçer özgür yaşam duruşundan vazgeçmez

Eğer siyaset, imkanlar düzeyinde olabileni gerçekleştirme sanatı ve tercihiyse, demokratik uluslaşmada halk, mevcut imkanlar içinde kendisi için en iyi tercihi yapma imkanı ve fırsatı bulacaktır. Milliyetçi devletçi uluslaşmada bütün tercihler egemen sınıflar ve onunla çıkar birliği yapanların ihtiyaçlarına göre yapılır. Demokratik ulusallaşma, örgütlü toplum anlamına geldiğinden; halk, yerel sorunlardan başlayarak genel sorunlara kadar kendi çıkarı için tercih yapılmasına karar verir. Komünleri ve meclisleri aracılığıyla kendisi için politika yapar, devleti de halkın çıkarları doğrultusunda tercih yapamaya zorlar. Eğer tüm köylerde, mahallelerde örgütlü hale gelinmişse, bu örgütlülük gençleri, kadınları, emekçileri tüm etnik ve dinsel toplulukları kapsamışsa, o zaman halk topluluklarının çıkarlarının dengelendiği demokratik bir siyasi yaşamın pratikleşmesi sağlanmış demektir. Dolayısıyla tabandan örgütlenip sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlere katılıp, siyaseti anlama gücü kazanan topluluklar, gerçek anlamda uluslaşmış ve gücünü katlamış olarak ortaya çıkaran topluluklardır.

Günümüzde birey ve toplum siyasete yabancıdır, ilgisizdir. Siyaset denilince haklı olarak yalan, dolan anlaşılmaktadır. Çünkü toplumsal tüm sorunlarla ilgilenmesini sağlatacak bir sistem söz konusu değildir. İnsanların bir bütün olarak ülkenin tüm sorunlarına birden vakıf olması zordur. Dolayısıyla ulusal tüm sorunlara bir katkısı olmamaktadır. Bırakalım ulusal çaptaki tüm sorunlar için katkı sunmasını, kendisini günlük ilgilendiren yerel sorunlar karşısında bile söyleyeceği ve katkı sunacağı bir şeyi bulunmamaktadır. Demokratik ulus haline gelme ve buna ulaşmanın en iyi modeli olan demokratik konfederal örgütlenme içine girme, bireyler için siyasi, sosyal ve ekonomik yaşamı öğrenme okulu olmaktadır. Yerel sorunlarda düşünce üretme ve katılım gösterme kapasitesi olduğundan, bu zeminden başlayarak demokratik siyasal yaşama katılma ve bunun kültürüne sahip olma, bu temelde de ulusal çaptaki sorunlarda söz ve karar sahibi olacak birikime ulaşma imkanı elde edecektir. Dolayısıyla demokratik uluslaşma hiçbir milliyetçi devletçi uluslaşmanın yapamayacağı biçimde toplum için doğru siyaseti –daha doğrusu doğru tercihleri– pratikleştirme imkanı ortaya çıkaracaktır. İşte ulusal düzeyde de tüm toplumsal kesimlerin ihtiyacına cevap verme anlamında güçlenme budur. Ulusu sevmek, bireye değer vermek de budur.

Demokratik ulus yurttaşlığı, milliyetçi devletçi uluslaşmada görüldüğü gibi, devlete kölece bağlı silik ve kişiliksiz değildir. Demokratik ulus yurttaşı özgür bireydir. Siyasal, sosyal ve kültürel yaşamın aktif öğesidir. Birey olarak güçlenmesini demokratik ulus toplumsallığında bulur. Kapitalist sistemin karıncalaştırdığı ve sadece manipüle ettiği birey değildir. Toplumsal faaliyetlere aktif ve gönüllü katılandır.

> **"Demokratik konfederalizm, devlet dışı toplumun bütün fertlerinin örgütlendirilmesini hedeflemektedir. Köy ve mahalle komünleri bu örgütlülüğün en alt ve en işlevsel birimleridir. Komün, tüm bireylerin katılımıyla oluşan ve kendi zeminin de çözebileceği tüm sorunları üstlenen ve topluma canlılık niteliği kazandıran temel örgütlenme ünitesidir. Komün, doğrudan ve tam demokrasinin işlediği üniteler olarak demokratik kültürün oluşmasının anasıdır."**

devamı 23'te

ÖZGÜR BASIN YAYIN

Özgür basın yayın kurumlaşmamız, özgürlük ve demokrasi mücadelemizin yaratımları arasında yerini almıştır. Lehçelerini de içeren ana dildeki yayınlarıyla ve sınırları içinde yer aldıkları devletlerin resmi dillerinin de kullanıldığı, onlarla ifade edilen sayıda yayınlar yapılmaktadır. Bu yönüyle de özgür basın yayın kurumlaşmamız dünyada çok renkliliği ve zenginliği ile eşine ender rastlanan bir kurumlaşmayı temsil etmektedir.

Bu gerçeklik özgür basın yayın kurumlaşmamızı ve yaşadığı sorunları bütünlüklü bir yaklaşımla ele almayı gerekli kılmaktadır. Çünkü çalışmaların kapsamı ve zenginliği beraberinde aynı oranda sorumlu yaklaşımları gerekli hale getirmektedir. Tarihsel sorumluluğu içinde ele almamız gereken özgür basın yayın kurumlaşmamızın mevcut durumuna, yaşadığı sorunlara ve bunların aşılmasında neleri yapması gerektiği konularına da ancak bu sorumlu yaklaşımla yanıt vermek olanaklı hale gelecektir.

Özgür basın yayın kurumlaşmamızın tarihi, özgürlük ve demokrasi mücadelemizin gelişiminin bir sonucu olarak yazılmaya başlanmıştır. İlk sözlü konuşmadan, ilkyazının kaleme alınışına, oradan da günümüze varıncaya kadar, tekniğin en ileri araçlarının kullanıldığı çalışmalar bu tarihsel gelişmeler içinde anlam ve yerini bulmuştur. Bugün bu çalışmalar hayret uyandırıcı bir büyüklüğe kavuşmuştur.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin gelişimine doğru orantı veren bu gelişme, aynı zamanda karşıt egemen güçlerin sürekli engelleme ve baskılarıyla karşı karşıya kalmıştır. Başta Türkiye olmak üzere halkımızın siyasal sınırları içinde kaldığı devletlerde basın yayın özgürlüğünden bahsetmek, o kadar kolay olmamaktadır. Varlığı yok sayılan halkımızın da anadili ve düşünce özgürlüğü çerçevesinde kendisini ifade etmesi, neredeyse mümkün olmamaktadır. Halkımız, geliştirdiği mücadeleler ile basın yayın alanında kendini ifade etme olanaklarına yarattığı meşruluk içinde sahip olmuştur. Bugün birçok parçada halkımız anadilini kullanıp, düşüncesini ifade edebilse de bu gerçek, fiili olmaktan öte bir anlam taşımamakta ve her an şiddetli baskılara maruz kalarak, ortadan kaldırılmakla karşı karşıyadır. En son Türkiye örneğinde görüldüğü gibi, tartışma konusu olan Terörle Mücadele Yasası'yla (TMY) da bu gerçeklik çok çarpıcı bir şekilde açığa çıkmıştır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin gelişimine paralel, baskıların da artacağını, ama mücadeledeki sürekliliğin artan baskıları bertaraf ederek, özgür basın yayın kurumlaşmamızı gerçek anlamda özgür hale getireceğini söylemek olanaklıdır. Özgür basın yayın kurumlaşmamızın mücadelemizin bir yaratımı olarak ortaya çıkması gerçeği de bizleri böyle bir düşünceye götürmektedir. Bu gerçek kavrandığında, özgür basın yayın kurumlaşmamızı doğru bir yaklaşımla ele almak olanaklı hale gelecektir.

İdeolojik mücadelenin en temel ayağı basın yayındır

1990'lar, özgür basın yayın kurumlaşmamızda hamlesel bir çıkışın gerçekleştiği yıllar olmuştu. O sürece kadar sınırlı kalan basın yayın kurumlaşmamız, varolan sınırları aşarak, her alanda rolünü oynamaya başlamıştır. Yaşanan bu gelişme aynı oranda karşı cepheden saldırılarla karşılaşmıştır. Bu saldırılar basın yayın kurumlaşmamızda yer alan kişilerin katledilmesinden binalarının bombalanmasına, kapatılmasına, yasaklanmasına, yazarlarının ağır hapis cezalarına çarptırılarak, cezaevlerine alınmasına kadar varmıştır.

Özgür basın yayın kurumlaşmamıza yönelik saldırılar, sadece karşı cepheden direkt yöneltilen yönelimler boyutunu da aşmıştır. Her kim grup ya da çevre olursa olsun, eğer demokrasi mücadelemize karşı bir karşıtlık içinde yer alıyorsa, onun yaratımlarına da karşıt olmayı, kendileri için bir görev bilmişlerdir ve bu karşıtlıkları içinde de en başta basın yayın kurumlaşmamız gelmiştir. Değişik sapkın yaklaşım ve anlayışların basın yayın kurumlaşmamızı hedef göstermesi ve halka ulaşmasını engellemeye çalışmaları; en son olarak da özgürlük mücadelemiz içinde yuvalandırılarak çıkış yaptırılmak istenen işbirlikçi tasfiyeci provokasyonun özgür basın yayın kurumlaşmamıza yönelik saldırıları bunu doğrulamaktadır.

Önderliğimizin esareti, hareketimizin bir bütün olarak tasfiye ile karşı karşıya getirilmesi anlamına gelmiştir. Önderliğimiz esaret altına alındığında, mücadelemizin sesi olan basın yayın kurumlaşmamız da dağıtılmak istenmiştir. Birçok kurumlaşmamızın kapatılmakla karşı karşıya gelmesi, faaliyetlerini yürütemez hale getirilmesi, bunun doğrudan bir sonucu olarak gerçekleşmiştir. Önderliğimizin, hareketimizin görüşlerinin halkımıza ulaşması engellenmeye çalışılmıştır. İçimizde yuvalanan işbirlikçi tasfiyeci provokasyon da aynı şekilde basın yayınımızı etkisiz kılarak, kendi görüşlerini yayan bürolar haline getirmeye çalışmış, bunu yapamadığında da etkisiz kılmayı hedeflemiştir. Hareketimizin, Önderliğin esaretinden sonra almış olduğu devrimci kararlara rağmen, böyle pervasız bir yaklaşım sergilenmiştir.

PKK'nin VI.Kongresi her yönüyle bir baskı ortamında gerçekleşmiştir. Önderliğin esaretinin o sürece denk gelmesi, bu baskının dozajını daha da arttırmıştır. Ama buna rağmen kongrenin almış olduğu 'İdeolojik Merkez' oluşturma kararı, basın yayın ve ideolojik mücadelenin sürdürülmesi için önemli bir adımın atılması anlamına gelmişti. Her ne kadar bu karar pratikleşmede zemin ve zaman bulamasa da gerçekleşen Olağanüstü VII. Kongre ile birlikte bunun pratikleştirilmesi koşullarını yakalamıştır. Oluşturulan 'Basın Konseyi' ve 'Propaganda Ajitasyon Merkezi' bu anlamda atılan önemli bir adım olmuştur. Basın yayın, kültür sanat, edebiyat, araştırma inceleme gibi ideolojik mücadelenin yürütülmesinde önemli yer tutan kurumlaşmalar bu süreçle başlamıştır.

İşbirlikçi tasfiyeci provokasyonun da kendini hareketimiz içinde hakim kılmaya çalışması, bu kurumlarımıza sınırlama ve etkisiz kılma yaklaşımıyla gerçekleşme eğilimi göstermiştir. Hareketimizin en temel basın yayın kurumlarını adeta kendi alanları haline getirmeye çalışırlarken, alternatif basın yayınlarını da örgütleme arayışları içine girmişlerdir. ABD'nin Irak müdahalesinin ardından da dağın rolünü ve özgürlük alanlarımızı yadsıyan bu yaklaşım, ideolojik mücadele kurumlarımızı bulunduğu alanlardan şehirlere taşıyarak, mücadeleyi tasfiyeye uğratma adımlarını atmıştır. Basın yayın kurumlarının Irak'a taşırılması ve KONGRA GEL'in I. Genel Kurulu'yla da birlikte dağda basının tasfiye edilerek, Avrupa merkezli ele alınması ve yönetiminin de burjuva liberal eğilimindeki kişilere teslim edilmesi, bu yaklaşımın doğrudan bir sonucu olmuştur.

Tasfiyeciliğin, Önderliğin öngördüğü değişim ve dönüşümü dejenere etmesi, basın yayın kurumlaşmamızda da etkisini göstermiştir. Tasfiyecilik tarafından sadece bununla da sınırlı kalınmamış, Önderliğimizin formüle ettiği ve alternatif sistem olarak ele aldığı Komala sistemini tersyüz eden bir yoruma tabi tutarak, özünden boşaltmaya çalışmıştır. Komala sistemi, örgütsel olarak PKK'nin fesiyle beraber burjuva liberal bir örgütlenmeye geçiş olarak kabul ettirilmek istenmiştir. Komala sisteminin, toplumu yeniden kurma fikrinin formüle edilmesi ve sistem karşısında alternatif oluşturma gerçeği adeta görülmemiştir. Önderliğin, Komala sisteminin pratikleştirilmesinde önerdiği komiteler de salt örgüt komitesi derekesine indirgenerek, oluşturulmaya çalışılan burjuva liberal örgütlenmeyle, Apocu hareketin tasfiyesinde rol sahibi kılınmaya çalışılmıştır. Bu alanda basın yayına önemli rol biçmişlerdir. Bu rolün oynanması için de Apocu hareketin geleneğini temsil eden basın yayın kadrolarının tasfiyesi geciktirilmeden uygulanmaya konulmuştur. Bunun daha sonraki süreçte de etkileri görülmüştür.

Ancak KONGRA GEL'in II. Genel Kurulu ve Önderliğin müdahalesi sonrasında bu tasfiyeci yaklaşımın önü alınabilmiştir. KONGRA GEL'in III. Genel Kurulu'ndan sonra yeni basın komitesinin oluşumu ve gerçekleşen III. YRD Konferansı'yla basın yayın çalışmaları yeniden bir yapılanma ve toparlanma sürecine girmiştir. Bu yönde belirli adımlar atılmış olsa da bu süreç hala devam etmektedir.

Bugün özgür basın yayın kurumlaşmamız özgürlük ve demokrasi mücadelemizin bir yaratımı olarak rolünü oynama kararlılığı içinde olsa da geride bıraktığımız, aştığımız tasfiyecilik sürecinin yarattığı tahribatların etkisinden de her yönüyle kurtulmuş değildir. Hatta içinde bulunduğumuz süreçte varolan sorunların yaşanmasında da bunun payı mevcuttur.

Özgür basın yayıncılıkta yaşanan sorunlar

Özgür basın yayın kurumlaşmamızı geriye çeken sorunları sadece tasfiyeciliğin içimizde yarattığı tahribat ve yetersizliklerimize bağlamak, elbette doğru değildir. Dışardan dayatılan zorlamalar da yaşanan sorunlar üzerinde etkili olmuştur. Hatta sorunların yaşanmasında tetikleyici rol oynamıştır.

Günümüz koşullarında karşıt güçler arasındaki mücadele sadece şiddete dayalı ve cepheden yürütülmemektedir. Bunlarla birlikte, yoğun propaganda savaşı ve iç çelik de söz konusudur. Denilebilir ki mücadele daha çok bu yönlere doğru kaymaktadır. Onun içindir ki karşıt güçler birbirlerine karşı yürüttükleri mücadelede daha çok propaganda savaşımına ağırlık vermektedirler. Propagandanın bilinç üzerindeki etkisi ve bunun davranışları yönlendirme gerçeği, böyle bir yaklaşıma gerekçe sunmaktadır. Bilince dayalı yönlendirme ve bunun kalıcı etkileri göz önünde bulundurulduğunda, neden propaganda savaşına ağırlık verildiği açığa çıkmaktadır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin de kaydettiği en büyük gelişmelerin başında, toplumu bilinç düzeyinde etkilemesi ve yeni davranış özelliklerini kazandırmış olması gelmektedir. Halkımız eski sömürge toplum olma özeliğinden kendini kurtararak, demokratik ulus olma yönünde bir mesafe kateder duruma gelmiştir. Halkımız tarafından özgürlük ölçüleri esas alınmaya başlanmıştır. Mücadele sonucunda ortaya çıkan bu gelişme, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin kazanımlarının en belli başlı olanlarındandır. Bu kazanımların, mücadele cephesi dışında kalan halkta yarattığı etkiler de söz konusu olmaktadır.

Toplumsal alanda yaratılan bu temelin yaşanacak olan gelişmelerin önünü açması da söz konusudur. Bu gerçeklik, egemen karşıt güçleri en fazla korkutan bir yöndür. Son tartışma konusu olan TMY de bunu doğrulamaktadır. Bu yasa ile daha çok halkın bilinç düzeyi ve kazandığı yeni davranış özelliklerine yönelinmektedir. Halkımız yeniden kapitalist egemenlikli sistemin her yönüyle içine çekilmek istenmektedir. Kültürel ve düşünsel alanda yaratılan kazanımların dıştan tayzik ve baskılarla durdurulamayacağı gerçeği TMY ile yapılmak istenenlerin başarı şansının olmayacağını göstermektedir. Ama bundan da vazgeçmeyeceklerdir.

Özgür basın yayın kurumlarımıza yönelik baskılar, bu yönelimler içinde yer almaya devam edecektir. Daha TMY çıkarılmadan basınımıza yönelik baskılar da bunu göstermektedir. Baskılarla özgür basınımız teslim alınmaya çalışılırken; geri, yetmez ve zayıf yönler tetiklenmek istenmektedir. Uluslararası alanda olduğu gibi ülkemizde de bu gerçek yaşanmaktadır.

Uluslararası güçlerin özgürlük ve demokrasi mücadelemize yapmış olduğu dayatmaların başında, kazandığımız yeni yaşam özeliklerimizin terk edilmesi ve Önderliğimizin dışında, yeni önderliksel arayışlar içine girmemiz gelmektedir. Bunu da farklı biçimde empoze etmeye çalışırlarken; alternatif yaklaşımların ortaya konulmasını engellemek istemektedirler. Bunun için basın yayın kurumlarımıza yönelmektedirler. Avrupa'daki kurumlarımızın kapatılması ve bazılarının kapatılmakla karşı karşıya bırakılması, değerlerimize el konulmasıyla birlikte, yine ülkemizde bunları da aşan yaptırımlarla karşılaşılması, bu yaklaşımın doğrudan bir soncu olarak gerçekleşmektedir.

Egemenler, özgür basın yayın kurumlarımıza karşı gerçekleştirdikleri sınırlama ve baskılarla, kendi politikalarını alternatifsiz kılmak istemektedirler. Bununla halkın gerçekleri öğrenmesi engellenirken; egemenlerin çıkarları doğrultusunda yönlendirmek hedeflenmektedir. Onun içindir ki özgür basın yayın kurumlarımıza her alanda saldırılarda bulunulmaktadır. Doğru haberin toplanması önündeki engellerden başlayarak, basımından dağıtımına, her alanına varıncaya kadar baskılar devam etmektedir. Tabii sadece bununla da sınırlı kalınmamaktadır. Yaratılan demokratik ulus bilincinin tahrip edilmek istenmesi de belirlenen hedeflerin başında gelmektedir.

Tüm bu alanlara yönelik geliştirilen baskıların, özgür basın yayın kurumlarımızın sorunlar yaşamasında etkisinin olmaması mümkün değildir. Korkuyu, sistem içerisine savrulmayı, içimizde kalarak sistem alışkanlıklarını ve kültürünü temsile varan yaklaşımları ortaya çıkarmaktadır. Bu kapsam çerçevesinde özgür basın yayın kurumlarımızda yaşanan sorunlar da bunu doğrulamaktadır.

Son süreçte yaşadığımız sorunları bu gerçeklikten ayrı olarak düşünemeyiz. Açığa çıkan sorunlar ve bu sorunların temsilini bulduğu kişiliklerin arayışlarını ve vardıkları noktaları göz önünde bulundurduğumuzda, bu daha net bir şekilde anlaşılmaktadır. Tamamen sistem içerisine savrulan ve burjuva liberal ölçüleri savunanlar durumuna gelmişlerdir.

İşbirlikçi tasfiyeciliğin dıştan kaynaklı boyutlarıyla; dışarıdan dayatılan baskı, sınırlama ve özendirici politikaların sonucunda özgür basın yayın kurumlarımızın içerisinde bunu kabul eden yaklaşımlar aynı noktada buluşmaktadır. Niyetler dışında böyle bir tabloyla karşılaşılmaktadır. Her iki durumda da özgürlük ve demokrasi mücadelemizle karşı karşıya gelme ve çizgi dışı politikaların temsilini yapma gibi bir gerçeklik ortaya çıkmaktadır. Unutulmamalı ki işbirlikçi tasfiyecilik zayıflıklarımıza, geriliklerimize ve çizgi dışılıklarımıza dayanarak, kendini var etmeye çalışmıştır.

Her alanda bir toparlanma ve pratikleşmeye geçilmesine rağmen, yer yer görülen sorunlar da kaynağını buradan almaktadır. Genel mücadele alanlarımızda olduğu gibi, basın yayın kurumlaşmamızda da süreci anlamlandırmada zorlanma ve farklı duruşlar yaşanmıştır. Önderliğimizin belirttiği gibi uç yaklaşım ve duruşlar görülmüştür. Bir duruş burjuva liberal bir yaklaşım ile örgütü, mücadeleyi ve tüm değerlerimizi reddederek sistem içine savrulmaya giderken, diğer duruş da Önderliğin müdahalesinden sonuçlar çıkarma yerine, değişim ve dönüşüm karşısında filen bir direniş içine girmiş, adeta kendini sürecin dışına çekmiştir. Sonuçta, hangi isimle kendini adlandırırsa adlandırsın, her iki duruş da Önderlik çizgisini uygulamama noktasında buluşmuşlardır.

Bugün özgür basın yayın kurumlaşmamız içinde bu sorun aşılmış olsa da artçı etkilerini hala göstermektedir. Özellikle de kuzey çalışmalarında bu, çok net bir şekilde

görülmektedir. Önderliğin müdahalesiyle bir eğilim içinde olanlar kendilerini geriye çekerlerken, diğer yaklaşım sahipleri de sıranın kendilerine geldiğini sanmışlardır. Bunun böyle olmadığı açığa çıkınca da özgürlük ve demokrasi mücadelemizle karşı karşıya gelmekle karşılaşabilecekleri gerçeğini bile anlayamamışlardır. Sonuçta her iki yaklaşım sahipleri kendilerini özgür basın yayın kurumlaşmamız dışına çıkarmaktan çekinmemişlerdir. Oysa her iki duruşun da sahipleri birbirlerine karşı mücadele ettiklerini sandıkları bir süreçte, "bu işi asıl yapanların kendileri oldukları" söylemekteydiler. Bunu yaparlarken de birbirlerine karşı çok acımasızdılar. Eleştirerek yüceltmeyi değil, vurarak bitirmeyi hedefliyorlardı. Bu yaklaşımlarıyla sadece kendilerine değil, tüm kurum ve çalışanlarına da zarar veriyorlardı. Çalışmaları adeta tasfiyeyle karşı karşıya getiriyorlardı. Dönemin görev ve sorumluluklarını yerine getiremedikleri gibi, kadroların ve çalışanların tüketilmesine neden oluyorlardı. Kurumlarımızı bile karşı karşıya getirmekten çekinmeyerek çok gözü kara bir şekilde gruplaşmalara giderlerken, aynı zamanda örgütlülüğü bir bütün olarak dağıtmayı bile göze alan bir yaklaşım sergilemekten geri kalmıyorlardı. Dışarıdan bakıldığında 'acaba bu kurumlar bize mi ait' diye soru sormaktan kendimizi alıkoyamadığımız bir tablo yaratılmıştı.

Bu sorun aşılmakla birlikte, sancılarından henüz kurtulunmuş da değildir. Çalışan kadro, oluşan çalışma sistemi ve örgütlülüğü açısından neden olunan güç kaybı, sanıldığından da öte zorlanmalar yaratmıştır. Yılları bulan çalışma içinde edinilen tecrübe ve sağlanan birikim, özgürlük ve demokrasi mücadelesi açısından verimli bir üretime dönüştürülebilecekken, bunun önüne geçilmiştir. Yeniden aynı tecrübe ve birikime sahip kadroların hazırlanması, beraberinde zorlanmaları da getirecektir. Kurumsal anlamda bir sisteme sahip olma gerçekliği ve geleneğin sürekliliği yeni kadro oluşumunda bir avantaj oluştursa da yetişmiş kadrolarla çalışmaların daha ileri düzeye götürülmesi arasında bir farkın olduğu da açıktır. Bu durumlar özgür basın yayın kurumlarımızın ilk aşamada belirli zorlanmalar yaratsa da hızla kaydedilen gelişmelerle çalışmalar daha çok bu temelde sürdürülmektedir.

Özgür basın yayın sadece muhalif değil aynı zamanda alternatiftir

Özgür basın yayın kurumlarımızda geriye çeken yönlerden birini de değişim ve dönüşümün ifadesini bulduğu Komala sisteminin kavranması ve ona yüklenen anlamlar oluşturmaktadır. Komala sisteminin yeterince doğru anlaşıldığını söylemek mümkün olmamaktadır. Bu gerçek örgütlenme sistemimizi olduğu kadar propaganda gücümüzü de etkilemektedir. Propaganda ve örgütlenmede bir karışıklık yaşanmaktadır.

Komala sistemi Önderlik tarafından 'devletsiz demokrasi' tanımıyla formüle edilmektedir. Demokratik siyaset ve bunun bilincinin topluma taşırılarak halkın kendi öz yönetimlerini oluşturması tüm propagandalarımızın merkezinde yer alması gerekirken, adeta sisteme muhalif basın yayın olma konumu aşılamamıştır. Oysa özgür basın yayın muhalif değil, alternatif olma özelliğini ve kimliğini taşımaktadır. Diğer alanlarda olduğu gibi, örgütlenme mantığında da Komala sistemi yerine, iktidarcı, devletçi düşünce yapısından kurtulunamamıştır.

Komala sisteminin örgütlenme mantığında öz yeterliliğe dayalı oluşan örgütlenmeler, birbirlerinin tamamlayanı olarak rollerini oynamaktadırlar, birbirlerinin alternatifleri değildir. Özgür basın yayın kurumlaşmalarımızın, tüm özgürlük ve demokrasi mücadelemizin oluşturduğu kurumlarla olan ilişkilerinde olduğu gibi, kendi içindeki kurumlar arasındaki ilişkiler de bu temelde ele alınmaktadır. Kendi içlerinde bir iktidar odağı gibi değil, bütünlük oluşturan parçalar olarak hareket etmektedirler. Özgür basın yayının tüm kurumları bu anlamda birbirine bağlıdırlar. Mevcut durum ise, bire bir bu mantık örgüsüyle örtüşmemektedir. Özgür basın yayın kurumlaşmamızın kendi içinde olduğu gibi, özgürlük ve demokrasi mücadelemizin yaratımı olan kurumlarımız arasındaki ilişkilerde de bu çok açık olarak görülmektedir. Tüm kurumlar merkeze kendilerini koyarak, hiyerarşik bir sıralamayla diğer kurumlarımıza yaklaşım göstermektedirler. Durum böyle olunca da 'biri az önemli, diğeri çok önemli' olmaktadır. Bunun da Komala sistemiyle bir alakası yoktur.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin kazanımlarının maddi ve manevi boyutlarını ölçmek, neredeyse olanaksızdır. Komala sistemi de bu değerler üzerinde gelişmektedir. Bu anlamda Komala sisteminin kavranarak uygulanması noktasında yaşanacak olan boşluğun yaratacağı tahribatlar da büyük olacaktır. Deyim yerindeyse, yeniden kurulan toplumun temelleri gevşetilerek, reel sosyalizmin yaşadığı trajedi bir kez daha tekrarlatılmak istenmektedir.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemiz devletleşmeden, yaratımı olan değerleri kurumlaştırmasını bilmiştir. Yaratılan bu kurumlar topluma mal edilmiştir. O nedenle reel sosyalizmin yaşadığı trajedinin yaşanması olası değildir. Reel sosyalizm, devlet kapitalizmini gerçekleştirmiştir. Bu da kaçınılmaz olarak yeniden dejenere olmuş bir kapitalizme dönüşmüştür. Toplum adına anılan devlet mülkiyeti, özel sektöre devir edilmiştir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini reel sosyalizme benzetip, onun kazanımlarını özelleştirerek kapitalistleşmek isteyenlerin amaçlarına ulaşması mümkün değildir, çünkü değerler halkındır. O nedenle de devlet kapitalizminden piyasa kapitalizmine geçişte olduğu gibi, 'yap, işlet, devret' formülü asla gerçekleşme koşuluna sahip değildir.

Ne yazık ki özgürlük ve demokrasi mücadelesinin bu gerçeği doğru anlaşılamadığı gibi, yaratımlarına talancı yaklaşımlar görülmektedir. Atçalı Kel Mehmet Efe gibi, "su elin, çeşme elin, tekne Atçalı kelin" diyerek, yaratılan değerleri zimmetlerine geçirerek kendilerini yaşatmak isteyenlere rastlanmaktadır.

Maddi yaratımlarımızın en göz alıcı boyutuyla kendini ifadeye kavuşturduğu kurumlar belirgindir. Basın yayın, kültür, yereller bunlar arasında en çarpıcı olanlar arasında yerini almaktadır. Onun içindir ki maddi değerlere yönelik talancı yaklaşımlar en fazla bu alanlarda görülmektedir. Komala sisteminin doğru kavranamaması ve pratikleşmesinde yaşanacak sorunlar da en fazla etkisini buralarda göstermektedir. Uygulamada içine düşülecek yanılgı veya düşülecek boşluk, beraberinde bunlardan yararlanmak isteyenlere fırsat sunmaktadır. Bunun pratik örneklerine de rastlanmaktadır. İçine düşülen yanılgılar ve oluşan boşluklar, fırsat olarak değerlendirilmektedir. Bu kişilerle sınırlı kalma boyutunu da aşmaktadır. Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin kazandırdığı birikim ve tecrübeleri bu kişiler pazarlamaktan geri kalmamaktadır, hatta içinde yer aldıkları kurumlara bile böyle bir yaklaşım sergileyebilmektedirler. Bununla da yetinilmeyerek, mücadele zemini içinde yer alan kurumlar arası boşluktan yararlanarak, bir kurumumuzdan diğer kurumlara yaptıkları geçişlerle kendilerini daha fazla yaşatmak istemektedirler. Bunu da kurumlar arasında oluşacak sorunları umursamadan yapmaktadırlar. Oysa Komala sistemini pratikleştirmek için yaratımların kurumlaştırılması ve kurumlar arasındaki tamamlayıcı ilişkilenmenin esas olması gerekirken, böylesi yaklaşımlara tanık olunmaktadır. Özgür basın yayın kurumlarımızı da zorlayan böylesi sorunlara tanık olunmaktadır.

"Komala sistemi Önderlik tarafından 'devletsiz demokrasi' tanımıyla formüle edilmektedir. Demokratik siyaset ve bunun bilincinin topluma taşırılarak halkın kendi öz yönetimlerini oluşturması tüm propagandalarımızın merkezinde yer alması gerekirken, adeta sisteme muhalif basın yayın olma konumu aşılamamıştır. Oysa özgür basın yayın muhalif değil, alternatif olma özelliğini ve kimliğini taşımaktadır"

Özgür basın yayın kurumlaşmamız, ideolojik ve toplumun yeniden kurulması fikrinin topluma mal edilmesinde, öncü kurumlar arasında yer almaktadır. Bu da öncü yaşam ilişkilerinin ve davranışlarının yaşamda hakim kılınması anlamına gelmektedir. İdeolojik misyon ve toplumun yeniden kurulmasında üstlenilen rol, özgürlük ölçülerinin özgür basın yayın kurumlarımızda nedenli önemli yer tuttuğunun bir göstergesi olmaktadır.

Teknik boyutlarıyla ideolojik ölçülerin birlikte yürütüldüğü bir alan olma özelliğine sahiptir. Teknik, ideolojinin, ilkelerin hizmetinde rolünü oynamaktadır.

İçinden geçmekte olduğumuz tarihsel süreçte, karşıt temel sınıflar dışında farklı toplumsal kesimlerin varlığı, yapılan siyasal değerlendirmelere yeni bir boyut kazandırmaktadır ve bunlara toplum yaşamının düzenlenmesinde önemli roller verilmektedir. Basın yayın alanı da bu önem içinde ele alınmaktadır. Sistem içinde dördüncü kuvvet olarak değerlendirilirken, yeni bir toplum kurma fikrinin pratikleşmesinde ön açıcı olma rolüyle değerlendirmelere tabi tutulmaktadır. Bu anlamda denilebilir ki bilim ve enformasyon çağının en ileri tekniğiyle, ideolojik misyonun birlikte olduğu bir çalışma olarak ele alınmaktadır. Bu da doğal olarak, böylesi bir çalışmada esas alınması gereken ölçülerin yüksek tutulması sonucunu doğurmaktadır.

Yaşanan sorunlar böyle bir yaklaşımın pratikleştirilmesinde daha fazla bir çabanın sahibi olunması ve anlayış düzeyinde yenilenmenin gerektiğini ortaya koymaktadır. Hala özgür basın yayın kurumlarımızı burjuva liberal ölçülerle ele alan, ona göre yaşam arayışını öne çıkaran yaklaşımlara tanık olunabilmektedir. Komünal demokratik esaslardaki bir yaşamda örgütlenme yerine bireysel arayışlar öne çıkarabilmektedir. Kazanılan teknik beceri ve tecrübeyi, çalışma içinde bir dayanak haline getirebilmektedir. Bu yaklaşımlar birleştiğinde de oradaki varlık nedenlerini hiç düşünmeden, çok kolayca özgür basın yayın kurumlarımızın dışına çıkma arayışlarına rastlanabilmektedir. Bugün hemen hemen tüm alanlarda, dışımızdaki basın yayın kurumlarında çok sayıda içimizden çıkanların yer almaları da bu gerçeği doğrulamaktadır. Bilince ve iradeye dayalı özgür yaşam ölçüleri yerine tamamen tercihlerini sistem içine savrulmadan yana yapan bu yaklaşım sahipleri, gerek çalışmalar içinde yer aldığı süre içinde gerekse de kopuşlarından sonra zorlama ve sorunlara neden olmuşlardır. Çalışmalar içinde özgürlük ilkelerinin sulandırılmasında da etkide bulunulurken, kopuşlarından sonra da özendirici bir rol oynamışlardır.

Yaşanan bu sorunların beraberinde çok daha ciddi sonuçlar yaratması da söz konusu olmaktadır. Her giden kadro, bir kan kaybı ve prestij yitimi demektir. Basın yayın kurumlaşması açısından bunun anlamı ise büyüktür. Çünkü basın yayın kurumlaşmasında kadro ve prestij her zaman önemli bir yer tutmaktadır.

Özgür basın yayın kurumlaşmamızda geriye çeken yönler arasında öne çıkan temel sorunlar bunlar olmakla birlikte, bunlara bağlı olarak başka sorunlar da yaşanmaktadır. Yaşanan değişim ve dönüşüme parelel, kurumlarımızda ve kadrolarımızda yeniden yapılanma sorunlarının çözülebilmesi burada bir başka sorun olarak tartışma konusu olmaktadır. Bu sorunların aşılamaması, kurum ve kadrolarımızı ara bir yerde bırakarak, süreci yönlendiren değil de peşine takılan bir pozisyona sürüklemektedir. Oysa egemen karşıt sistemin her alana yönelik basın yayın kurumlaşması olduğu gibi, fazlasıyla kadroları da bulunmaktadır. Özgür basın yayın kurum ve kadrolarının ara yerde bulunmaları kendilerini yeniden yapılandırmada sorunlar yaşamasına neden olurken, dışarıdan egemen karşıt sistemin basın yayınına, bir yönüyle politikalarını pratikleştirmelerine fırsat sunulması anlamına gelmektedir.

"Özgür basın yayın kurumlaşmamız, ideolojik ve toplumun yeniden kurulması fikrinin topluma mal edilmesinde, öncü kurumlar arasında yer almaktadır. Bu da öncü yaşam ilişkilerinin ve davranışlarının yaşamda hakim kılınması anlamına gelmektedir. İdeolojik misyon ve toplumun yeniden kurulmasında üstlenilen rol, özgürlük ölçülerinin özgür basın yayın kurumlarımızda nedenli önemli yer tuttuğunun bir göstergesi olmaktadır"

Özgürlük mücadelemiz toplumsal bir devrim yaratmıştır

Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin toplumsal bir devrim yarattığı gerçeği unutulmamalıdır. Düşünsel ve edinilen yeni özellikler açısından bu gerçek, çok çarpıcı bir şekilde yaşanmaktadır. Toplum kendini öz yeterlilik temelinde yeniden örgütleme sürecine girmiştir. Böyle bir süreçte basın yayın kurumlarımızın kendini örgütleme, toplumun tüm kesimlerine ulaşma, mali sorunlar yaşaması anlaşılır değildir. Bir gazetenin tiraj oranıyla, dağıtımının gerçekleşmesiyle finansmanını sağladığı bilinmektedir. Aynı durum diğer basın yayın kurumları için de geçerlidir. Toplumun bir bütün olarak hareketlenme içine çekildiği bir süreçte abone, dağıtım sorunlarının yaşanması, düşündürücü olmaktadır. Bu noktada sorunun örgütlenme, halka ulaşma, kadroyu konumlandırma ve harekete geçirmede yaşandığı anlaşılmaktadır.

Tüm belirttiğimiz bu sorunlar, aynı zamanda bunlara nasıl çözüm getirileceği yönünde de yol gösterici olmaktadır.

Sorunların yaşandığı, ortaya çıktığı zemin, aynı zamanda sorunlara çözümün arandığı yerdir. Diyalektik de böyle bir yaklaşımı gerekli kılmaktadır. Sorunlar, mücadelenin gelişimine pareler olarak değişim ve yeniden yapılanma noktasında yaşanmaya başlanmıştır. Eskide ısrar ve yeniden yapılanmada yanılgıların neden olduğu savrulma, yaşanan bu sorunları dışa vurmuştur. Sorunların aşılmasında öncelikli ele alınması gereken noktalar da burada açığa çıkmaktadır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin yaratımları örgütlenme, mücadele ve kadro açısından yeniden bir yapılanmayı gerekli hale getirmiştir. Önderliğin formüle ettiği Komala sistemi, burada esas çıkış noktasıdır. Örgütlenme, mücadele ve kadroların yeniden harekete geçirilerek, konumlandırılması, buna göre bir doğrultu kazanmakla karşı karşıyadır. Bu, olmazsa olmaz kabilinde bir önem taşımaktadır.

Özgür basın yayın kurumlaşmamız Komala sisteminin temel organlarından biridir. Devletçi egemenlikli sistemin alternatifidir. Ona göre çizgi ve politikası belirlenmelidir. Yayın politikasında, 'neye göre' sorusu sorulduğunda, cevap buna göre olmalıdır. O zaman özgür basın yayın kurumlarımız üzerinde 'kimin basını' gibi şaibe yaratacak yorumların yapılması da ortadan kalkacaktır.

Özgür basın yayın kurumlaşmamızın yeri ve doğrultusu konusunda bir netleşmenin sağlanması, bunun bilinciyle donanımlı kadrolarla gerçekleşecektir. Her yönüyle çalışmayla bütünleşen ve biçilen misyonla hareket eden kadro oluşumu, bu alanda yaşanan sorunların çözümünde öncülere sahip olunması anlamına gelecektir. Öncüleriyle birlikte yürüyen bir çalışma içinde yanlış ve saptırıcı yaklaşımların yaşam bulması mümkün olmayacaktır. Özgür basın yayın kurumlaşmamız bir iktidar alanı değildir. Kendi kurumlaşmalarımız içinde bu anlamda mücadele gibi bir sorun da yoktur. Tamamıyla Komala sistemi içinde birbirine bağlılık ilişkisiyle, tamamlayıcılık ilkesiyle hareket etmektedir. Yerini de rolüne göre belirlemektedir. Komala sisteminin her alanda; yazımsal, işitsel, görsel, iletişimsel, düşünsel vb dışa yansıyan aynasıdır.

Özgür basın yayın, tüm Komala organlarının kendini ifade ve temsil ettiği en temel bir kurumdur. Bunun bilinciyle hareket edilmesi, Komala organ ve kurumları arasında bütünlüğü yaratacağı gibi, sorunların yaşanmasını engelleyecek, kimi kişi ve çevrelerin yaşanan çelişki ve boşluktan yararlanarak rant edinmesinin önüne geçecektir.

Komala sisteminin en temel özelliklerinden birini de kendine yeterlilik ilkesi oluşturmaktadır. Bu ilke, özgür basın yayın kurumlaşmamız için de geçerlidir. Egemen sistem kendi basın yayın organlarını tekelleşme içerisinde finanse ederken, özgür basın yayın organlarının böyle bir yaklaşımı yoktur. Tamamen kendi öz dinamiklerine dayanmaktadır. Kadrolarının sergilediği büyük fedakarlıklar ve halka ulaşarak mali sorunlarını çözmeyi hedeflemektedir. Bu da doğru bir örgütleme ve dağıtımı gerekli hale getirmektedir. Dağıtımın bile kendi başına yeterli örgütlülüğü, mali sorunların çözümünde büyük bir imkan ve kolaylık yaratmaktadır. Halkçı yaşam, militanca duruş öne çıkan bir tarz olmaktadır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemiz demokratik ulus bilincini de geliştirmiştir. Özgür basın yayın kurumlaşmamızın aşması gereken sorunların bir yönünü de bu oluşturmaktadır. Mücadelenin kapsamının gelişmesi, halkımızın yaşadığı parçalarda özgün örgütlenme ve çalışmaları gerekli hale getirmiştir. Mücadelemiz açısından zenginlik ifade eden bu farklılıkların bir doğrultuda birleşmemesi halinde de uzaklaşmalara zemin sunmaktadır. Özgür basın yayın kurumlarımızın bu anlamda sorumlulukları büyüktür. Önderlik perspektiflerinin ve hareketimizin ideolojik ve politik doğrultusunun tüm halkımıza yeterli taşırılması halinde bu sorun büyük oranda aşılmış olacaktır. Bu görevin gerektiği gibi yerine getirilmesi, aynı zamanda bölgenin diğer halklarıyla özgürce kardeşleşmenin de önünü açacaktır.

Güncel görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi, özgür basın yayın kurumlarımızın yaşadığı sorunların aşılmasında ve doğrultunun kazanılmasında atılan somut bir adım anlamına gelmektedir. Mücadelenin genel ihtiyaçlarına göre hareket edilmesi ve olası gelişmelerin yönünün belirlenmesi bu anlamıyla önemli olmaktadır. Dönemsel yayın politikaları da bu ana doğrultuya bağlı olarak belirlenebilmelidir. Genel politikadan farklı bir duruş sahibi olmak, alternatif bir sistemi temsil etmesine rağmen, devletçi egemen sistem ile mücadele arasında bir yerlerde durma, objektif olarak kendi gerçekliği ile çelişkili bir konumda bulunmak anlamına gelecektir. Bu anlamda özgür basın yayın kurumlarımız Komala sisteminin tarafı olmak bilinciyle hareket ederek sorunlarını aşacaktır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelemiz, Komala sisteminin pratikleşme sürecine girmesiyle birlikte aşmakla yükümlü olduğu sorunları da yaşamaktadır. Gelinen aşamada özgür basın yayın kurumlaşmamızın yaşadığı sorunlar bu gerçeklik içinde yerini bulmaktadır. Önderlik çizgisi mücadelede olduğu gibi, sorunların aşılmasında da yol göstermeye devam edecektir. Basın yayın kurumlaşmamız da bu gerçekliği esas alarak yaşadığı sorunlara çözüm getirerek, kendine biçilen misyonla rolünü oynamaya devam edecektir. Daha şimdiden bunun bilinciyle atmış olduğu adımlarla, bunu başarma kararlılığı içinde olduğunu göstermiştir.

İdeolojik zenginliği olmayanların pratik zenginliği de olamaz

baştarafı 1'de

Bunu gidermedikçe, sizin eyleminizin, kadro komuta eyleminin bir anlam ifade etmesi zordur. Ekmek su kadar ihtiyaç olunduğu halde ideolojiden kaçış, neredeyse bir alışkanlık haline gelmiştir. İşin olumsuz yanı bu. Şunu unutmamak gerekir ki dünya devrimler biliminin sonuçlarını gerçeğimizle hem de yaratıcı ve başarılı bir biçimde kaynaştıramazsak, bu işte başarıya gitmek olanaksızdır. Fakat sınıf zemini çözülmüş, hatta sınıf olmaktan çıkmış, önemli oranda erimiş, iddiasını yitirmiş ve düşmanı olağanüstü yaşamaya yatkın hale getirilmiş, direnme kabiliyeti olmayan, olsa da kaba bir isyancılıktan öteye gitmeyen bu kişiliğin, kendisini ideolojik olarak toparlaması da çok zor. Zor olduğu için de saflarımızdaki bütün çabalarımızı, belki de düşman faaliyetlerinden daha fazla zorlamaktadır. Toplumun geri düzeyini olduğu gibi parti içine yansıtma, toplumsal yenilmişliği, güçten düşmüşlüğü, özellikle örgütlenmeden kaçan gerçekliği parti içinde, hem de partinin imkanlarıyla partiye karşı dikme, neredeyse vazgeçilmez bir alışkanlığınız haline gelmiştir. Şimdi siz buna bayılıyorsunuz veya bu tarzınıza sevdalanıyorsunuz. Açık söyleyeyim ki bu, objektif olarak düşmanı en tehlikeli bir biçimde parti ortamına dayatmaktır. Böyle bir tehlike var şimdi karşımızda. Sınıfsal, sosyal gerçekliğinizin inatçılığı, yıllardır parti içinde sanki bir hakmış, faziletmiş gibi, hatta önemli bir özelliğinizmiş gibi adeta bununla yaşadığınızı sanmanız, hatta başardığınızı sanmanız tehlikeyi daha da büyütüyor.

Sorumsuzluk düzeyi çok gelişmiş. Pratikte başarı kaygısı yok. Hemen her olumsuzluğa zemin olmada kaygısı yok. Kesintisiz başarma gereği duyma hiç yok. Esasta çizgiden sorumluluk diye, duygu düzeyinde bile bir durum yok. İşte fırsatı değerlendirme, eskiden toplum içinde yaptığı ucuz sivrilmeyi, hırsızlığı, bu sefer parti içinde yapma gibi bir dönüşüme uğratmış. Bunu bir de hak biliyor. Çok tehlikeli bir toplumsal yansıtılış oluyor bu. Bu kişiliğinizi partiye dayatmanız, belki de çok rahat alışkanlıklar nedeniyle hoşunuza gidebilir. Ama bu, herhalde en büyük kötülüktür. En büyük oportünizmden de hizipçilikten de öteye, ilginç bir geriliktir. Kendini sıkmıyor, ideolojikleştirmiyor, çizgileştirmiyor, tabii ki örgütleştirmiyor ve böylece en kolayını bulmuş oluyor. Eğer gerçekten devrimciliğe niyetiniz varsa, parti ortamı ve bu ortam içindeki rolünüzü bilince çıkarmanız ve kişiliğinizde yaşanan sorunları aşmanız gerekiyor.

İdeolojiden kaçan çizgiye cevap olamaz

Yapmayın! Bu dayatmalarınızla olmaz. Toplumda yenilmiş bu kişiliğiniz, parti içinde daha tehlikeli; yalnız yenilgiye de değil, kayıplara da değil, tüm emekleri boşa çıkarmaya götürüyor. Politikadan habersizliğiniz, hele hele başarı tarzından tümüyle yoksun olmanız, felaketi daha da büyütüyor. 'Ben böyleyim, bu kadar. İşinize gelirse olur.' Bildiği herşeyde böyle. Mesela en rahat başarı imkanı var ona karşı keyfi; çok büyük bir tehlike var ona karşı keyfi. Halbuki biraz sorumluluk duysa büyük kazanacak. Biraz dikkat etse o imhayı önleyecek. Bu konularda hiç oralı olmuyor. İşte gerçeğiniz bu. 'Vallahi ben iyi niyetliydim. Elimi uzatmadım, ama sorumlu değilim. Kazanabilirdim, ama gerek görmedim. Tehlikeyi gördüm, ama iyi niyetimden ötürü, 'benim görevim değil' dedim altından çıktım.' Politikada bunun kadar tehlikeli, hele askeri alanda, savaş alanında bundan daha tahripkar bir yaklaşım yoktur. Ama sizde egemen olan bu anlayıştır.

İnsan sizden ürküyor. Bu tarzla bırakın çizgi komutanlığını yapmayı, bilinçli bir düşmandan daha fazla zarar verirsiniz. Sanmıyorum bilinçli bir karıştırıcı bu kadar zarar versin. Yani bu kişiliğiniz çok tehlikeli. Ne yapıp yapıp bu kişiliğinizi aşmanız gerekir. Hiç kimse bu kişiliğinizi politikada kabul etmez. Zaten bu kişilikle politika, askerlik yürütülemez. Bu ciddi bir hal almıştır ve herkesin dikkatini çekiyor. Halkın da dikkatini çekiyor, bunun PKK'lilik olmadığını herkes söylüyor. –Kadro düzeyinde tabii– Ve herkes PKK'yi arıyor. Bunu hemen hepiniz de iyi biliyorsunuz. Herkesin aradığı PKK'yi, siz böyle en tersinden 'benim' diye dayatıyorsunuz ve bu, büyük kargaşaya yol açıyor. Eskiden görünmezdi bu yaklaşımlarınız. Şimdi açığa çıkıyor, hareket büyüdüğü için tahammül sınırlarını zorluyor. Bu halinizle hiç kimse sizi benimsemek zorunda değil.

Halk ciddi önder istiyor. Uluslararası güçler ciddi, kusursuz önder istiyorlar. Tabii herkes kendini yetiştirmiş. Önderlik olayı da öyle, Önderlik de kendini yetiştirmiş. Size gelince, yıllardır adeta bu bebeklikte çakılıp kalma yaşanmış, ki ben bunu defalarca işledim. Bazıları tam bir tarz haline getirmişler. Kırk yaşındakiler var. Yeni yetmeler var, böyle çok berbat. Gel onların yarattığı sorunların altından kurtul. Böyle ucuz politika yapmak hoşunuza gidebilir, sizi tatmin edebilir. Rüyalarınızda bile görmediğiniz kadar size başarılı da gelebilir. Bunların hepsi mümkün. Ama gerçekten hareketimizin önündeki mevcut görevlerle, onun sorumluluk düzeyi ve ondan önemli beklentilerle karşılaştırdığımızda, siz tam bir tezatsınız. Burada aslında bir çoğu parti tarihinde görüldü, en ciddi başı bozukluk, yenilgi, tasfiye, savrulma zeminini açık tutuyorsunuz ve o zemini sürekli geliştiriyorsunuz. Hiç umurunuzda da değil. 'Ben iyi niyetliyim. Ben aslında çok çalışıyorum,' savunma tarzınız bu kadar. Ama çizgi için bu yeterli mi? Çizgiye bu cevap veriyor mu? Hiç bu soruyu kendinize sormuyorsunuz. "Hep başkaları bozuyor, ben ne yapayım? Beni ilgilendirmez" diyorsunuz, ama bize gerekli olan da çizgiye yeterliliktir, çizgiyi içte, dışta geliştirme gücüdür. Peki buna neden ulaşamıyorsunuz? Bu, ideolojik gerilikle ilgili bir olay.

İdeolojiden bu kadar kaçan, çizgiye cevap olamaz. Bu kadar dar pratik, hem de kuru, yüzeysel ve çoğu da kayba yol açan pratikçilik kimseye bir şey kazandırmaz. Bu dayatmayı sürdürmeniz, örneğin bizim Önderlik tarzımızın olmaması halinde nelere yol açar? Çok iyi biliyorsunuz ki yirmi dört saat içinde parçalanmaya, giderek dağılmaya ve çoğu da şu veya bu gücün etkisine girerek her şeyin kaybına yol açar. Hayret ettiğim nokta; örgüt kaygılarınız niye bu kadar zayıf? Başarma ihtiyacı olan, ciddi örgüt kaygısı taşır. Ciddi örgüt kaygınız varsa; yemez, içmez, uyumaz, başınızı iki elinizin arasına alır, sabaha kadar bir çözüm peşinde koşarsınız. Sorumlu kadro dediğimiz böyledir. Fakat şimdiki kadro, hangi yetkiye nasıl göz dikecek, kimi bastıracak, kimi uzlaştıracak, bunun hesabında, ki bazıları da şu anda kontrayı aşan bir biçimde dayatma halinde, işi gücü böyle dağıtmadır. Politikanın büyük sorumluluğunu duymazsanız, bu suç konumunu teşkil eden durumu aşamazsınız, kesinlikle başınıza bir felaket gelir.

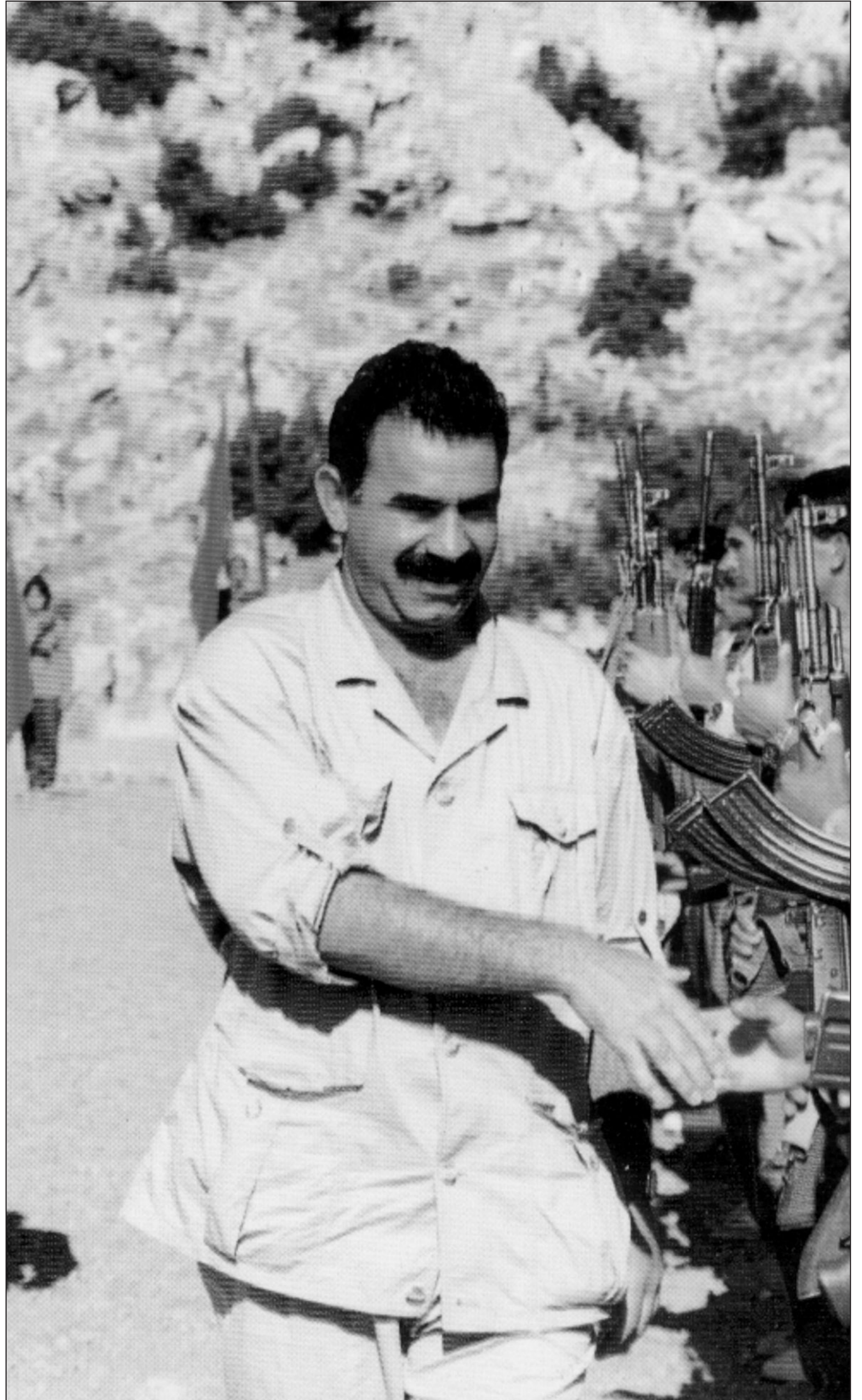
Diğer hayret ettiğimiz bir nokta da bu acı hükme rağmen, neden bu kadar rahatsınız ve bildiğinizi okumaya devam ediyorsunuz. Bu kadar mı yaşamaya saygısızlığınız gelişmiş? O zaman baştan kaybetmişsiniz. Derin yanılgılarınız da olsa, önce varsa bir gücünüz onu aşın. Yeniden bir parti katılımı geliştirin ve hiç olmazsa kendinizi eğitin. Bahaneci, savsaklamacı Kürt, neredeyse başını almış her yere, her tarafa böyle kendini dayatıyor. En üst düzeyden tutalım savaşçıya kadar hepsi böyle. Sözümona görev alanlarına da göz dikiyor, ama hiç de gereklerini yerine getirmiyor. Ben de bir beklenti içindeyim, ama bizim beklentilerimiz büyüktür. Ayrıca bunlar için çalışma da çok büyüktür. Fakat siz veya böyle durumda olanlar, sadece örgütün zayıf anını bekliyorlar; objektif olarak, bu zayıf anla birlikte, can alıcı yerine darbe indirmenin beklentisi içindeler. Bütün bunları kasıtlı yapsa belki daha iyi. İnsan o zaman takip edebilir, ama hepsi iyi niyet adına yapıyor. Hepsi de 'ben haklıyım. Ben yılların savaşçısıyım' adı altında yapıyor, ama olmuyor. Sen yılların savaşçısısın, halkımız da yılların en eski halkıdır. Ama bu halk, şu anda tarih dışında. Sen emekçisin, ama emeğin parti karşıtı. Parti davasını bu kadar hafife almanız çok büyük bir tehlike. Bütün ısrarlara, imkanlara rağmen parti davasında ilerlememeniz, çaresizliğe düşmeniz, kendi açınızdan en büyük olumsuzluktur.

Biraz TC ile kıyaslarsak; nasıl ki TC'de 'toplum kirlendi, politika kirlendi, bütün kurumlar kirlendi' deniliyorsa, PKK içinde de böyle bir kirlenme var. Özellikle kadrodaki ve kadronun görev anlayışındaki kirlenme, TC'nin çetelerinkinden daha az değildir. Bunu kesinlikle bilince çıkarmanız lazım. Nasıl ki TC, kendini çetelerden arındırmaya çalışıyorsa, biz de kendimizi çetelerden arındıracağız. TC'nin çetelerinin şöyle bir söylemi vardır: 'Vatan uğruna biz her şeyi yapmadık mı? Her şey vatan içindi.' Sizin durumunuz da aynen buna benzemiyor mu? 'Her şey PKK içindi,' ama PKK'nin çizgisini, PKK'nin gerçek kurallarını, yasalarını altüst ederek! Böyle bir PKK'lilik kabul edilemez. Durum böyle. Bizdeki çeteleşme TC'ninkini belki de aşıyor. Ama farkı şu: Onlar vurgun vuruyorlar, sizin öyle bir durumunuz yok. Belki yoksulsunuz, zaten bu yönüyle daha da tehlikeli. Çünkü iyi niyetle, 'ben ne yaptım? Hep yıllarımı verdim' biçiminde haklı bir kendini savunmaya götürüyor. Hayır, çeteciliktir, yani kurala gelmeyen, çizgiye gelmeyen bir durumdur. Toplumsal gerçeklik de zaten bunu sürekli besliyor.

Kürt toplumunda çetecilik zemini güçlüdür

Gelişmemenin ideolojik boyutu, hayalleri, iddiaları, örgütlenme gereğini geliştirememenin objektif zemini üzerinde çete kişiliği çıkar. Nedir bunun özü? Birkaç ahbap çavuşla sınırlar kendini. Komutandır, bir yerlerin sorumlusudur, ama üç-dört ahbap çavuşu dışında kimseyle ilgilenmez, ayrı muamele yapar. Çete dediğim bu. Bir alan yönetimidir, iki üç ahbap çavuştur. Orada örgütün çizgisi, işleyiş esasları yoktur. İşte çetecilik buradadır. Yani onu aşamıyor, objektif realitesi onu aşamıyor. Gücü o kadar. Bizim toplumda zaten çetecilik zemini güçlüdür. Herkes bir yerde çetedir. Şimdi partiye bu yansımış ve şu anda partiyi en çok bu tehdit ediyor. Burada kasıt aranmıyor. Burada, çizgi kişiliği, onun ide-

Demokratik Konfederalizm Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

olojik derinliği ve pratik iradesi çok zayıftır deniliyor. Bu temelde gelişen, küçücük grupçuluk kişiliğidir. Şimdi bu, bir de toplumda kaybetmiş, hiçbir şeyi yok, partiye böyle kapaklanmış. Sizin bu tip particiliğinizden nefret ediyorum, yani kabul edemem. Düşünüyorum; dağlarda –Avrupa da dahil– nasıl oldu da PKK'nin içine böyle doldular? Kabul etmiyoruz. Ki ben de dar bir köylü kişiliğinden geldim, ama ben kendimi halen ideolojik düzeyde yetkinleştirmeye çalışıyorum. Gözlerim beni çok zorlamasına rağmen öyle yapıyorum. Gözleri sağlam, ama hayattan hiçbir şey anlamıyor, halen bir doğru anlayışa ulaşma ihtiyacı duymuyor. Ben seni ne yapayım? 'Ben hamalım, kendimi satarım,' hamallığı git başka yerde sat. İşte paralı askerliğin daha geri bir biçimi. Paralı askerlik iyi bir şeydir aslında. Para verirsin adama, o da çok iyi savaşır. Burada, sadece karın tokluğuna para askerliği yapıyor, en ilgisiz durumda. Çünkü kurala gelmiyor. Keşke para ile iyi askerlik yapabilseniz. İnsan size biraz ücret verse, ama dört dörtlük Afrikalı paralı askerler gibi savaşsanız. Gerçekten bir taburu böyle paralı askerler olarak çalıştırabiliriz. Acaba yaparlar mı? İnsan korkuyor. Çünkü düşman daha çok verecek, dolayısıyla oraya kaçacaklar. Çaresizlikten ötürü. Kısaca doğal, karın tokluğuna dayalı bir askerlik, devrimcilik söz konusu.

Özel yöntemlerle sizi idare ediyoruz. İnancı, morali bir taraftan, örgütsel tedbirleri bir taraftan, beyninizin yetmeyeceği, zorlayamayacağı bir biçimde ayarlamalar var ve zor bela sizi sürüklüyoruz. Durum bu. Bazılarınız bunu yırtıyor, ihanete gidiyor, bazıları kontralaşıyor, bazıları bela oluyor, bazıları biraz feodal namus anlayışı nedeniyle kalıyor. Ama ciddi olarak, partileşerek süreci aşmada şu anda görünüm zayıf. Şimdi bu tespit var. Bu tespite göre kendi ihtiyaçlarınızı ideolojide ve pratiğin düzeltilmesinde iyi görerek gidermeniz gerekiyor. Dolayısıyla bu partileşme olayını mutlaka becermeniz gerekiyor. Gücünüz yoksa sempatizanlıkta kalın. Gücünüz varsa etkili kadro haline gelin.

Bir kavga yapılacaksa kurallarına göre yapılmalı

Dikkat edilirse, hiçbirinizde etkili bir kadro görünümü var mı? Bir okulumuzda bile etkili bir kadro havasıyla eğitime yaklaşmıyorsunuz. Geçen devreyi gözönüne getirdiğimizde, en son ana kadar sahte gruplar devam etti. En tarihi dersleri verdim, kendimi gerçekten paraladım adeta. Halen etkisi altındayım. O ise hiç anlamak bile istememiş; kendi küçücük grupçuluğunu, ahbap çavuşluğunu sürdürüp gitmiş. Bu kişi çok saygısız, yani bu kişiyi kapıdan içeriye sokmamak gerekir. Yönetim düzeyinde de bu ortaya çıktı. Candan bir derse katılma ihtiyacı yok, bunları tokatlayıp atmam gerekiyordu. Düşündüm, nereye atayım? Kendimi müthiş zorladım, son günleri getirinceye kadar adeta kendi kendime işkence yaptım. Karşı taraf da zevk alıyor bundan. Kendini böyle dayatarak, yani 'iki tane suratıma vur da, ben de kurtulayım, sen de kurtul' tavrını koydu bazıları. Git artık, nereye giderse gitsin. Belasını benim yanımda değil, başka yerde bulsun dedim.

Bu tür kavgacılığı parti içinde hortlatmamaya çalışıyorum, ama tepkimizi, öfkemizi görüyorsunuz. Biz bunu gidermek için, örgüt zeminini daha da derinleştiriyoruz, genişletiyoruz. Yedekler meselesini geliştirmeye çalışıyoruz ve böylece bu tehlikeyi süreç içerisinde aşma yollarını seçiyoruz. Bire bir, teke tek, karşı karşıya değil de bir süreç temelinde halletmeye çalışıyoruz. Kavga böyle; ister anlayın, ister anlamayın. Bu kavga bizim tarafımızdan böyle görülüyor, böyle yürütülüyor. Açık söyleyeyim; sizin tarzınızın yirmi dört saati kendi haline bırakılsa, gerçekten ajanlık bile yapmak isteseniz, toplumda sizi besleyeceklerini sanmıyorum. Hayal deryasında kendinizi aldatıyorsunuz. Devrimde başarı kaydedemezseniz, ajanlığa soyunun. Hayır, hiçbir şey kurtaramazsınız, canınızı bile kurtaramazsınız.

Bu gerçeği de biraz görmemekte inat ediyorsunuz. Zaten o noktada en büyük silahınız cehalettir. Hz. Muhammed'in Ebu Cehil için söylediği sözler var, değerlendirmeler var. Gerçekten Ebu Cehillik bizde de çok. Güncelleşmiş Ebu Cehiller.

Gerçekten iyi niyetinize saygı duymakla birlikte, yetmeyen ve hatta kötüye bile götüren yönlerden sıyrılın. Varsa gücünüz, iddianız, bunu partileşmeye bu çerçevede dökün. İnsan sözüyle şereflidir, sözün sahibi olduğunda değerlidir. Bu kadar sözüne ters düşen kişilik, namertten öteye bir kişiliktir, siliktir, sözünün sahibi değildir. Sözünün sahibi olmayan kişiliğe bir şey verilir mi? Hele devrim değerleri gibi değerler emanet edilir mi?

Fazla açmak istemiyorum. Tartışmalarla, dürüstçe, daha açık partileşmeyi sağlayacaksınız. Yeterince ideolojik, yeterince doğru pratik bütünleşme olacak. Olmazsa ne olur? Olmazsa çizgi suçudur, bu da en büyük suçtur. O temelde şu veya bu biçimde tasfiye olup gidersiniz. Tehlike aslında ciddidir. Örgüt içinde kaba güç kullanlmaz, siyasi mücadelelerin dili değişiktir. PKK olayında bu çok daha özgündür, benim PKK içinde mücadele yürütmem çok farklı olmak zorunda. Çünkü Kürt gerçeğinde bu farkı yaratamazsan, değil bir örgütü yönetmek, gerçekten iki kişiyi bir araya getirmek bile zordur. İlk defa gerçekleştirilen bir örgüt tarzı olduğu için, ilk defa bu kadar kalabalık bir örgütü başardığımız için, bunun iç mücadelesi, iç yönetimi de benim tarafımdan çok özgün, çok farklı, hatta çok ustalıklı bir biçimde olacaktır. Çünkü ilktir, şimdiye kadar bir örneği yoktur. Sizin sandığınız gibi sizinle kavga etmem. Beni kendi kavga tarzınıza çekemezsiniz.

Benim de gerçekten daha küçük yaşlarda geliştirdiğim bir kavga tarzı vardı köyde. O dönemin toplum kurallarını bir tarafa bırakan bir tarzdır. Şimdi bu yaşa gelmişim, bu tecrübeyle sizin kavga tarzınıza düşer miyim? Nasıl bir kavga vereceksek size karşı, farkına varmadan yenilgiye düşürürüz. Hatta nasıl yenildiğinizi bile hiçbir zaman bilmeyecek bir biçimde yenilirsiniz. Durumunuz biraz böyle. Dayatmak istediğiniz bir kavga tarzınız var, 'Gel beni vur, çık vuruşalım.' Tıpkı TC gibi. Ama buna gelecek bir Önderlik yok, bu tarza gelecek bir parti de yok. Beklersiniz, beklersiniz, nereden kaybettiğinizi bilmeden çukura düşüp boğulursunuz. Durum böyle, böyle olacak. Ben çocuk muyum sizin bu kişiliksiz, bu pasif kavgacılığınıza düşeyim? Düşmem, çatlasanız da düşmem.

Kendinizi terbiye etme çok büyük önem taşıyor

Dikkat edin, bizim kavgacılığımızda yöntem çok zengin. Nasıl ki ideoloji çok zenginse bizde onun pratikleri de çok zengin. Kişi olarak en ağır bir kavga ortamına alındığınızı hissediyorsunuz. Bunlar bizim tarafımızdan geliştiriliyor, kendiliğinden değil. Ben adamın yüzüne gülmem, gülmeye de gerek görmem. Bazı arkadaşlarımız yirmi, yirmi beş yıldır bizim yüzümüze bakıyorlar, ben onların yüzüne bakıyorum. Onlar kendi kavgalarını dayatıyorlar, ben kendi kavgamı dayatıyorum. Kendisi sıfır, ama ben mutlak iktidar konumundayım. Onlar akıllarını kullanmıyorlar, böyle olmasa öyle dururlar mı? Ben burada çok vicdanlıyım. Kaba müdahale yöntemini parti içinde eksik etmeyen birileri olsa, anında kurşuna dizerler. Bizim tek farkımız, bu yönteme itibar etmiyoruz, ama kavga var yine. Kurşun bir defa öldürür, bizim yöntem her an öldürür. Bu yaşadığınız sıkıntılar bizim size vurma tarzımızın bir sonucudur. Suçlusun, sıkıntıdasın, çünkü sen kötü bir kavgayı dayatıyorsun ve kırk yıl daha seni öyle tutacağız, sersemleyeceksin. En son ayakta duramaz duruma geldiğinde, boks ringindeki gibi sersemleyip kendin yere düşeceksin. Son öldürücü yumruğu bile vurmayacağız, sersemleyip öyle yere düşeceksin. Hatta nasıl vurulduğunu bile anlamayacaksın. Çünkü, anlatsak durum tehlikeli olur. Çok bölücülük yaparsınız. Klasik tarzla çok dağıtıcılık yaparsınız. Kendinize göre belki 'ben de vurdum, işte intikamımı aldım' dersiniz. Bu şansı size vermemek için tarzı daha derinleştirdim. Önderlikte bunların hepsi var. Varolduğunu bu örgütleme gerçeğinden anlıyorsunuz.

Bu örgütlemeyi ben nasıl sağlıyorum? Neden hiç kimse böyle bir örgütleme yürütemiyor? Tarzla ilgili. Bazılarınız dürüst, bağlılıkla bir şeyler yapmak istiyor. Bazılarınız da tam bir mülayim, münafık, bir şey olduğunu sanıyor. Kendini dayattın; işte gittin Önderlik sahasına kendini daha da incelterek çıkarttın, hatta güç aldığını da sandın. Belki de çoğu böyle gitti. Belki de bu temelde kendinizi daha geliştirirsiniz, ama bunlar beyhude. Yanlış yaptı, kendi başına büyük belayı sardı.

Kavgamızın değerini çok iyi takdir etmenizi öneriyorum size. Her zaman vurguladığım gibi, bana komplo yapacaksanız bile, ustaca yapın. Bağlılığınız varsa, onu da ustalıkla yapın. Bu kaba biçimiyle, gerçekten bir kurşunu bile hak etmezsiniz. İşte o hain, teslim olan tipler için, bir kurşun bile vurmaya değmez. Bazen bu bağlılık tarzı sadece bizi rahatsız ediyor. Böyle bağlılık olmaz, çünkü çok geri, çok pratiksiz, başarısız, içeriksiz. İşinize gelirse bu Önderlik gerçeğiyle yürürsünüz. Bütün bunları söylerken sizi korkutarak yürüteceğim demiyorum, ama bazı yanılgılarınız var, onunla yürüyemezsiniz diyorum. Bazı ucuz hayalleriniz var, onlar başınıza çöker. Kendinizi bir şey sanma durumunuz var, bu sakıncalıdır diyorum. Burada kişiliğinizi kimse tahrip etmiyor, tahkir etmiyor, sadece yetmez ve oldukça derin bir yanılgı içindesiniz, mümkünse aşın diyorum.

Kendinizi terbiye etme göreviniz çok büyük önem taşıyor. Bu halinizle sizi partili olarak kabul etmemiz çok zor. Sert vurmamamız, cezanın hafifliğini göstermez, mücadelenin değişik bir söylemde yürütüldüğünü gösterir. Ben en azından mücadeleyi yürütüyorum. Mecburuz, örgütü başka türlü götürmek, başarmak mümkün değil. Onun için diyorum, parti içi mücadeleyi sonuna kadar öğrenin, tarzı öğrenin, yeterlilik düzeyini kontrol edin, ona göre tavır alın. Direnme yollarını da belirttim. Bir ideolojik derinlik şart, pratikte bir düzeltme durumu sizin için şart. Yine disiplin kişiliğinde alçakgönüllülük, sabır şart, bunlara hükmetme şart, anın gereklerine göre 'doğruya doğru, yanlışa yanlış' demek şart, yöntemde, ideolojiden, ilkeden taviz vermeksizin pratik politikada esneklik şart. Bunları da karıştırmayın. İlkedeki katılıkla, politikadaki esnekliği birbirinin yerine koymayın ve hepsinin hakkını tam yerinde verin. Bunlar militan olmak için, yönetici olmak için gerekli. Burada bunları öğrenmek için varsınız.

"Gerçekten iyi niyetinize saygı duymakla birlikte, yetmeyen ve hatta kötüye bile götüren yönlerden sıyrılın. Varsa gücünüz, iddianız, bunu partileşmeye bu çerçevede dökün. İnsan sözüyle şereflidir, sözün sahibi olduğunda değerlidir. Bu kadar sözüne ters düşen kişilik, namertten öteye bir kişiliktir, siliktir, sözünün sahibi değildir. Sözünün sahibi olmayan kişiliğe bir şey verilir mi? Hele devrim değerleri gibi değerler emanet edilir mi?"

Eğer etraf sizi sevmiyorsa suçu etrafta değil kendinizde arayacaksınız

Gerektiğinde bin defa geçmiş pratiğinize tövbe edin, af dileyin. İyi şeylerde ibadet eder gibi, zikreder gibi huşuyla, büyük bir içtenlikle, samimiyetle katılım gösterin doğrulara. Bunlar olmadan olmaz. Paralı asker bile olamazsınız. Bir de ağlamayın, haliniz çok acıklı ve ağlamaklı. Çok sinirleniyorum, kişiliğinizin hiçbir çekici özelliği yok. Hep ağlıyor, hep dayatıyor kendini, diken gibi. Bunu aşın. Devrimciler en çekici insanlardır, olağanüstü etkileyici, çekici insanlardır. Eğer etraf sizi sevmiyorsa, suçu etrafta değil kendinizde arayacaksınız. Büyük bir yararlılığınız gözükmüyorsa, suçu yine kendinizde bulacaksınız. Bu konularda biraz ciddi olun. Muazzam bir etrafı suçlayıcı gerçeğiniz var. Kimi suçluyorsunuz? Suçlayan adam, aslında kendi suçunu ortaya koyuyor. Çünkü suçlayan adam, en başta neden bu durumu aşmadığını kendi kendine sormalıdır. Neden suç ortamını değiştirmediğini öncelikle kendine sormalıdır. Bu konuda hiçbir şey yapmıyor, kendini adeta yok sayıyor, etrafı da alabildiğine suçluyor. Bunlar ikiyüzlülüktür.

Bütün bu yöntem veya yöntemsizlik konularında kendinize çekidüzen verin. 'Şimdiye kadar böyle idare ettik de oldu' demeyin. İdare ettiniz, ama suç dosyanız çok kabarık. Ortada başarıyı zorlayan bir adam yok bizde. Başarıya göz diken kadrolar yok. Gittiği yerin başına bela olma var. Bu, suç dosyasının daha da artması demektir. Ağzınız açılmış; eskiden bebekler ağlardı mama bulmak için, şimdi siz ağlıyorsunuz. Mama beklemekten başka bir haliniz yok. En eski arkadaşlarımıza hep şunu vurguluyorum: Bu kadar ucuz konuşacağınıza, şu soruyu kendinize sorun: 'Neden ben akıllı on tane adam yetiştiremedim? Partiye bağlı, çizgiye bağlı, pratikte başarılı adam neden yetiştiremedim?' Her şey hazır, adayları vermişiz, ortam güzel, sen nasıl bir öndersin ki yıllardır on tane adamı eğitemiyorsun? Ben sizin neyinize inanayım? Komutandır, ama üç tane yardımcıyı kendi etrafında yetiştiremiyor. Ben bu komutana nasıl inanacağım? Kendini bir suçlu gibi dayatmaktan öteye bir marifeti yok. Böyle birçok komutan, birçok yönetici var. Ben bu komutanları ne yapacağım? Yanında iki kişi adam etmemiş, sen nasıl partilisin? On yıl geçmiş, sadece dağıtmış, bozmuş. İnsan kendine soru sorar, 'ben neden bir grup yoldaşı yetiştiremedim?' Örgütlerde kuraldır; bir temsilcinin işi güçü iyi adaylar yetiştirip örgüte kanalize etmektir. Bizim temsilciler ne yapıyor; en iyi savaşçıları saf dışı bırakıyor. Böyle komutanların hepsine hesap sorulacak, soruluyor.

Bu temelde artık pratik düzeltmeyle yanıt veriyorsunuz. Çözümde zorlandığınızda partinin ideolojisine sarılıyorsunuz. Herhalde inançlarınız var, kişiliğinizi ortaya koymuşsunuz, benden daha fedakar ve cesursunuz, o halde sonucunu alacaksınız. Aksi halde hep ikiyüzlüler olarak, düşkünler olarak, kendini kandıranlar olarak sizi mahkum etmekten bir an bile geri durmayacağım. Parti kaygısını hafife almayacaksınız, ciddiyetine halel getirmeyeceksiniz ve bunun bizim en temel özelliğimiz olduğunu, en başta bununla yaşamakta olduğumuzu bileceksiniz. Önderlikte gözetilen en temel hususun bu olduğunu bilerek, yaklaşımlarınızı, bağlanmalarınızı, örgütlenmenizi bu temelde sağlayacaksınız.

9 Eylül 1998

Binyıllardır kaybettirileni yeniden kazanacağız

PAJK'ın I. Kongresini önemli bir süreçte gerçekleştiriyoruz. Mücadelemizin geldiği aşama, çözümün kendini daha fazla dayattığı ve Önderliğimiz üzerindeki tecridin de yoğunlaştığı bir dönem olmaktadır. Mücadelemizde sürekli bir iddia ile yürümemizi sağlayan başta şehitlerimizi ve kadının özgürlük mücadelesinde büyük emek ve çaba sahibi olan Önderliğimizi, yine her türlü baskı ve zora karşı özgürlük iddiası ile direnen halkımızı, bu mücadelenin geliştirilmesinde büyük emek ve çaba sahibi olan yoldaşlarımızı saygıyla selamlıyoruz.

İçinden geçtiğimiz süreç, çözümün ve şiddetin iç içe çatıştığı ve geliştiği, Önderliğimizin mücadelede saf dışı bırakılmaya çalışıldığı ve buna karşı çok yoğun mücadelenin geliştirildiği bir süreçtir. Özgürlük mücadelemiz, otuz yıllık mücadeleden sonra Ortadoğu'da ideolojik bir kimlik, güç ve etkinlik kazanmış durumundadır. Bu etkinlik mücadelesi içerisinde PKK hareketinin, Önderliğimizin tasfiye edilmesi, özellikle komplo süreci ile başlayıp günümüzde daha fazla şiddetlendirilerek sürdürülmektedir. Çağımızın en temel karakteri; ideolojik mücadelelerin anlamsızlaştırılarak, büyük kapitalist imparatorların çıkarları temelinde insanlığın kimliksizleştirilmesi mücadelesinin yürütülmesidir. Bu temelde, Ortadoğu'da da ortaya çıkan değerlerin yok edilmesine dönük bir mücadele yürütülmektedir.

Kapitalistler, günümüz gerçeğinde ideolojileri anlamsızlaştırarak ya da ihtiyaçlarına cevap vermeyen ideolojilerle mücadele yürütürken, bizim her şeyden önce çok daha fazla halkların özgürlüğünü, demokrasi taleplerini, kültürel haklarını, siyasal kimliklerini öne çıkartan bir mücadele ile ideolojik mücadelemizi yürütmemiz ve halkımızın özgürlük istemlerini, taleplerini kazanımlara dönüştürmemiz gerekiyor. Bize dayatılan da ideolojisizlik felsefesine tabi olmamızdır. Bunu için çok yoğun baskı ve şiddetle karşı karşıyayız. Kadının, bütün bu yaratılan değerlere sahip çıkması ve yaratılan değerleri geliştirmesi, ideolojik kimlik mücadelesi ile çok daha fazla geleceğe taşıması gibi bir rolü ve görevi vardır.

"Son yıllarda kaybettiğimiz olguları yeniden kazanmak, YAJK ve PAJK oluşumu ile önümüze koymamız gereken bir hedef olmaktadır. Kuşkusuz yaşayacağımız sorunlar olacaktır. Fakat şunun bilinci ile yaklaşmak ve katılmak gerekir: Her sorunu aştıkça, farklı farklı sorunlar yine çıkacaktır. Önemli olan, bu sorunların aşılmasında ısrarlı olup kadına inanmaktır. Bu inançla yaklaşmak, bizi daha fazla ileriye götürecektir. Önderliğe uygulanan tecrit de ancak kadının iddialı yaklaşımı ile aşılacaktır"

Kadının en temel görevi Önderliğe sahip çıkmaktır

Kadın özgürlük hareketi olarak, her şeyden önce PKK hareketi içerisinde şimdiye kadar yürüttüğümüz mücadeleyle ve örgütlülük düzeyiyle Kürt kadınına ve Ortadoğu toplumuna kazandıran önemli değerlere sahip olduk. Her şeyin bu kadar anlamsızlaştırılmaya çalıştırıldığı bir dönemde, bizi bugünlere getiren, bizi biz yapan, kadın olma bilincini bize veren ve bu örgütlülüğü yaratan Önderliğimize sahip çıkmak, en temel görevimiz olmaktadır. Bu mücadeleyi yürütürken, çeşitli zorluklar yaşamakla beraber, daha güçlü ve bilincimizi daha da geliştirerek yürümeyi ve gelişmeyi öğrendik. Son beş altı yıldır yaşadığımız örgütsel sorunlar şunu gösterdi ki mücadele değerlerine daha fazla sahip çıkmamız, özgürlük bilincini içselleştirerek yürütmemiz gerekirken, çeşitli biçimlerde kayışları yaşama durumlarımız da oldu. Fakat tüm bunlar mücadele gerçeğinin, içinden geçtiğimiz kaos sürecinin olağan durumlarıdır. Yaşadığımız zorluklara anlam vermeyen, sadece bunları öne çıkaran bir yaklaşım, mücadeleyi geliştirme konusunda daha çok zorlayıcı olacaktır. O açıdan yaratılan değerleri daha fazla görmek ve kadının ortaya çıkardığı, hiçbir zorluğa boyun eğmeden direnen, canını veren şehitlerimizin bize öğrettikleri ve bizden beklentilerinin bilinci ile hareket etmek her şeyden önemlidir.

PAJK'ın kurulmasına öncülük eden V. PJA kongremiz, bu saydığımız tüm zorlukların toplamı olarak 2004 yılında yapıldı ve bu kongrede PAJK'ın oluşturulması kararlaştırıldı. Tasfiyeciliğin kendisini çok fazla dayattığı, en çok da kadın üzerinden geliştirmeye çalıştığı süreçte, PAJK ve PKK, ideolojik formasyonumuzu yeniden kazanmanın, kimlik mücadelemiz ekseninde kendimizi yeniden toparlamanın, iddialı ve kararlı olarak mücadele etmenin, yeniden başlangıç yapmanın bir ifadesi oldu. Önderlik bu zaman zarfında PKK ve PAJK için, bu örgütlülüklerin belli sayıda oluşturulması kararını ortaya koydu. Geçen bu iki yıllık süreçte PAJK, bir hazırlık süreci yürüttü. PAJK genel ve kadın açısından neyi ifade ediyor? Hangi görev ve misyonları üstleniyor? Önderlik bunları tartışma gündemimize koydu. Tüm yetersizliklere rağmen bu tartışmalar kadın yapısı tarafından geliştirildi. Önderlik, bu mücadelenin demokrasi ve özgürlük teminatı olma görev ve misyonunu kadına verdi.

Ortadoğu'da egemen olmak isteyen kaos imparatorlukları tarafından tasfiyeci eğilimler içimize bir biçimde sızdırıldı ve bunlar bir biçimde etkili oldu. Önderlik, PAJK ve PKK'nin Önderlik ideolojisine kendisini adayan kararlı ve ısrarlı militanlardan oluşmasını ve bu militanların toplum içerisinde etkin bir yürüyüşü sağlamalarının, mücadele etmelerinin gerekliliğini vurguladı.

PAJK'ın anlaşılması, doğru bir tanıma kavuşturulması öyle kolay olmadı. Kuşkusuz hala içeriğinin doldurulması gereken yanlar tamamlanmış değil. Bunlar yeniden yapılanma süreciyle tamamlanacaktır. Uzun bir süre yanılgılı yaklaşımlar ortaya çıktı. Bunlar da doğal durumlardı. Kadın hareketi bir aşamaya gelmişti ve bir düzey yakalamıştı. Önderlik bu düzeyi farklı oluşumlar ile geliştirmek istedi. Bu kadar büyüyen bir hareketin kendisini farklı biçimlerde örgütlemesi ve bu örgütlülükler üzerinden kendisini yeniden özgürlük mücadelesinde etkin hale getirmesi gerekiyordu.

PJA gibi bütün çalışmaları tek merkezden yürüten bir hareketin, kendisini çeşitli örgütlülüklere kavuşturması ve bu örgütlülükler üzerinden kendisini yeniden mücadeleye kanalize etmesini beklemek, kuşkusuz yanılgı olurdu. Yanılgılı yaklaşımların giderilmesi ve PAJK'a ideolojik formasyonun kazandırılması amacıyla uzun bir zamanı kapsayan tartışmalar yürüttük. Yürüttüğümüz bu tartışmalar ve ulaştığımız sonuçlar üzerinden kongremizi gerçekleştiriyoruz.

YAJK ve PAJK'ın birleşmesi demokrasi mücadelesinde büyük rol oynayacaktır

Kongremizin diğer bir önemi ise, PAJK ve YAJK çalışmalarının birleştirilmesidir. İki ayrı ideolojik merkez olarak örgütlendirilen PAJK ve PKK, bu iki yıllık süreç içerisinde çeşitli biçimlerde yetersiz de olsa birbirine destek veren çabalar içerisinde oldu. Önderlik, PKK oluşumu ile her şeyden önce mücadelemizin şimdiye kadar yürütüldüğü devletçi iktidarcı zihniyetten kurtulması ve demokratik zihniyetin oturtulması mücadelesini yürütmek istedi. Demokratik zihniyetin örgüt içerisinde oturtturulması amacıyla, *"PKK'nin yeniden inşa ediyoruz"* dedi. Bunun oturtulması için kadın öncü güçtü. Kadın, barışın ve demokrasinin geliştirilmesinde temel öncü güçtür. Kadın, önemli bir potansiyel olarak her ne kadar bu çalışma içerisinde yer aldıysa da tam anlamı ile geliştirme noktasında cevap olamadı, dolayısıyla yetersiz kaldı. O açıdan Önderliğin perspektifleri ile demokrasi ve özgürlük mücadelesinin daha fazla yükseltilmesi temelinde YAJK ve PAJK'ın birleşmesi, bundan sonraki mücadele sürecimizde demokratik mücadelenin, demokratik zihniyetin, özgür bireyin geliştirilmesinde büyük bir rol oynayacaktır. Bu açıdan kongremiz önemli bir rolü üstlenmektedir. PAJK'ın önünde, Önderliğimizin tanrıça, melek ve Afrodit olarak formüle ettiği kadın tiplemelerini ortaya çıkarma gibi bir çalışma vardı. Tanrıçalaşma ile kadının doğayla daha fazla bütünleşmesi; doğanın kendisi olma bilincini kadında yaratıp, bunun öncülüğünü oluşturma mücadelesini en başta kadında oluşturmamız gerekiyor. Melek olgusu ile kadın kurtuluş ideolojisine sürekli ve istikrarlı bir biçimde hizmet etme anlayışı iyilik, saflık ve temizlik bilinciyle yürütülmelidir. Afroditleşmeyle, özgür aşkı, özgür yaşamı yaratma, mücadelesini güzellik bilinciyle ortaya çıkartma mücadelesi geliştirilmelidir. Bu kadın kadroların sentezini ortaya çıkartabilmek, PAJK ve YAJK'ın temel görevleri olmaktadır. Bu iki oluşumun görevleri, tarihi bir misyona sahiptir. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da çeşitli zorluklar ile karşılaşacağız. Fakat bugüne kadar yürüttüğümüz özgürlük mücadelesinde olduğu gibi bundan sonra da ortaya çıkacak olan sorunlar, mücadele gerekçemiz olacaktır.

Özgürlük mücadelemizin yürütülmesinde, çok zorlu bir mücadele yürüttüğümüz son iki yılda özgürlük mücadelesinde taviz vermeden yürüyen şehitlerimiz, bizim açımızdan temel mücadele gerekçemiz olmaktadır.

Kadın hareketinin yaşadığı tüm zorlanmalar aynı zamanda mirasımız olmaktadır. 1987'den itibaren kadın örgütlülüğü bu temelde geliştirildi. Bugün bu düzeye ulaştı. Kadın hareketinin yükseltilmesinde yaratılan değerleri unutup, bellek yitimini yaşamadan bu değerlere sahip çıkarak özgürlük mücadelesini yürütmek, bizim açımızdan oldukça önemlidir.

İdeolojik partilerin kadrosu olmak sıradan olmayı kabul etmemektir. Bu, her şeyden önce ısrarlı bir militan olmayı gerektirmektedir. Kadro tanımlaması açısından bu süreçte yanlış yaklaşımlar da ortaya çıktı. Sıradan ve sadece bir eğitim devresine katılım olarak algılanan yaklaşımlar da gelişti. Kendisini adayan ve her koşulda hizmeti esas alan yaklaşım önemlidir.

Kaybedilenleri yeniden kazanmak hedefimizdir

Kadın hareketi gibi çok zor bir alanda bu mücadeleye katılıp büyük amaçlar, hedefler ile yürümek ve bu temelde çalışmalara katılmak önemlidir. Kendindeki gücü ortaya çıkarmayan, önüne çıkan engelleri aşma gerekçesi saymayan ve bununla mücadele etmeyen yaklaşımları kabul etmemek gerekir. İdeolojik partilerin kadrosu olmak ise bunu asla kabul etmez. Sıradan, vasat duruşları, kendisinde varolan zayıflıkları aşmak kadın açısından önemli olmaktadır. Bunun için mücadele kadrosu ve militanları olmak gerekmektedir. PAJK ve YAJK'ın birleşmesi ile ideolojik mücadeleyi yürütebilmek için, kadının ruhsal bütünlüğünü sağlaması, bu konuda varolan eksiklikleri gidermesi esas alınması gereken bir nokta olmaktadır. Kadın olarak birbirinden uzaklaşan ve birbirinin yaşadığı zorlanmaları anlamayan yaklaşımlar aşılmalıdır. Bu konuda, yaşadığımız sorunları aşma temelinde bir mücadelemiz olmak durumundadır. Kadın olarak birbirimizi sevmek, kadın örgütlülüğüne inanmak ve güvenmek durumundayız. Son yıllarda kaybettiğimiz olguları yeniden kazanmak, YAJK ve PAJK oluşumu ile önümüze koymamız gereken bir hedef olmaktadır. Kuşkusuz yaşayacağımız sorunlar olacaktır. Fakat şunun bilinci ile yaklaşmak ve katılmak gerekir: Her sorunu aştıkça, farklı farklı sorunlar yine çıkacaktır. Önemli olan, sorunların aşılmasında ısrarlı olup kadına inanmaktır. Bu inançla yaklaşmak, bizi daha fazla ileriye götürecektir. Önderliğe uygulanan tecrit de ancak kadının iddialı yaklaşımı ile aşılacaktır.

Değerlerimize sahip çıkmak ve mücadelemizin tarihi miraslarından güç almayı bilmek önemlidir. Ortadoğu'da Kürt kadın hareketi olarak bu mücadeleyi yürütürken bazı açılımlar geliştirebiliyorsak, bunda dünyada yürütülen çeşitli kadın hareketlerinin yaratımlarının katkıları da vardır. Bunları çok fazla görmüyor olabiliriz. Dünyada kadın özgürlük mücadelesi veren tüm hareketlerin mücadele geleneklerinden, ortaya çıkarttığı değerlerden ve tecrübelerden yararlanmak, aynı zamanda kendi mücadelemizde ortaya çıkan değerleri, tecrübeleri, birikimleri olarak katabilmek, ideolojik parti kadrolarının mütevazıca geliştirmesi gereken olgulardır. Tüm bunları yaparken ***Viyan*** yoldaşın kadın sevgisine, ***Şilan*** arkadaşımızın örgütlülüğüne ve örgüte olan bağlılığına, ***Nucan*** yoldaşımızın mütevazıca hizmet anlayışına, ***Sorxwin*** arkadaşın gerillacılığa olan tutkusuna, ***Yıldız*** arkadaşın özgürlük ısrarına ve ***Eftelya***'nın enternasyonalist özüne inanarak, sahip çıkarak; Önderliğimizin özgürlük mücadelesindeki büyük katkılarını hiçbir zaman unutmadan; kahramanca her koşulda direnerek şehit düşen yoldaşlarımızın anılarına bağlı kalarak yürüteceğimize olan inancımızı bir kez daha vurgularken, kongremizi arkadaşlarımızın ve şehitlerimizin umutlarına ve beklentilerine cevap olabilecek bir şekilde yürüteceğimize inanıyor, bu temelde tüm yoldaşları sevgiyle selamlıyoruz.

CHP VE BAYKAL GERÇEĞİ

CHP Türkiye cumhuriyetinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün dünya görüşünü, siyasi programını yansıtan en eski siyasal partileşmedir. Kuruluş sürecinde, dünya koşullarının etkisinde bir siyasi programı benimsemiştir. Daha çok da Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılması sonrası askeri-sivil bürokrasinin imparatorluğun enkazından yeni bir devlet kurma sürecinde kuruluşunu tamamlamıştır. Dolayısıyla Türkiye tarihinin o günkü koşullarındaki siyasi, sosyal, ekonomik, psikolojik etkenler temelinde bir zihniyete sahip olmuştur. Esas olarak da bu zihniyetin temelinde Osmanlıdan arta kalan topraklarda devlet kurmak vardır.

CHP'yi, Osmanlı İmparatorluğu'nun sonlarında, Batı'dan esinlenerek dağılışı önlemek için kurulan milliyetçi düşüncelere sahip İttihat ve Terakki'nin yeni koşullarda ulusal program benimsemiş versiyonu olarak da değerlendirebiliriz. Zaten Türk tarihçilerinin çoğunluğu bu görüştedir. Yeni Türkiye'nin kuruluş felsefesinde de Batı'daki burjuva ulus devletlerin siyasal programının esas alındığını görüyoruz. Anadolu'yu işgale yeltenen güçlere karşı bir ulusal kurtuluş mücadelesi sürecinde şekillendiği için, o dönemin ulusal kurtuluşçu zihniyetinin etkilerini de taşımaktadır. Diğer yandan Osmanlı'dan devralınan bir sosyal ve kültürel yapı vardır. Bunu dönüştürmek için de bizzat devletin, yani asker-sivil bürokrasinin öncülük etmesi hedeflenmektedir. Ancak devletçi bir zihniyetle siyasal, sosyal, ekonomik yaşama müdahale edildiği takdirde Batı'dakilere benzer bir ulus devlet ortaya çıkarılabilecektir. Sonuç olarak, ulus devlet zihniyeti, CHP'nin de zihniyet yapısını şekillendirmiştir.

Yeni Türkiye'nin ilk kurulduğu yıllarda Kürt halkıyla belirli bir ittifak içinde olunduğu, yine kuruluş sürecinde Osmanlı bakiyesi bütün etnik ve ulusal topluluklar da bu mücadele içinde yer aldıkları için, Atatürk bunların kendi kimlikleri ile mecliste yer almasını mücadelesi açısından gerekli görmüştür. Bunun sonucu olarak da kuruluş sürecindeki ulus devlet anlayışında çok katı milliyetçi, diğer etnik ve ulusal toplulukları reddeden bir yaklaşım gösterilmemiştir. Öyle ki her etnik ve dinsel topluluğun temsilcileri, kendi kimlikleri, özgünlükleriyle ve yerel giysileriyle mecliste yer almışlardır. Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş sürecinde böyle bir esnek yaklaşım söz konusudur. Ancak Cumhuriyet Halk Fırkası'nın (daha sonra CHP olmuştur) düşünsel kaynaklarının temellerinden olan İttihat Terakki, esas olarak Türk milliyetçiliğine yönelen bir eğilime sahiptir. Mustafa Kemal'in düşüncelerini şekillendiren de İttihat Terakki'de temsilini bulan bu eğilimdir. İttihat Terakki'nin kurucularından olan Malatya Arapgirli Kürt Abdullah Cevdet'in düşünceleri, Mustafa Kemal'in düşüncelerinin şekillenmesinde etkili olmuştur. Bu da Batı'nın benimsediği pozitivizm akımıdır. Ya da günümüzde çokça tartışıldığı gibi, modern düşünce olarak ifade edilebilir. Dolayısıyla Mustafa Kemal, Türkiye'de Batı kaynaklı modernitenin temsilsici olmuştur. Düşünsel düzeyde böyle bir temele sahipken, örgütsel olarak da büyük oranda Anadolu Müdafa-i Hukuk Cemiyetlerini oluşturan kesimleri kendi örgütlenmesinin temeli yapmıştır. Bunun yanında asker-sivil bürokrasiyi de CHP örgütlenmesinin temel kadroları olarak ele almıştır.

CHP ile devlet özdeşleşmiştir

Cumhuriyet Halk Partisi'nin altı ok; cumhuriyetçilik, devletçilik, halkçılık, milliyetçilik, inkılapçılık ve laiklik ilkelerinin daha sonra şekillendiğini görüyoruz. Bu ilkelerin 1925'ten sonra oluştuğunu da hatırlatmak gerekir. Bu ilkeler oluştuğunda, Şex Sait İsyanı bastırılmıştır. Zaten daha sonra Türkiye hep bu ilkeler temelinde yönetilmiştir. Özellikle Türkiye gibi yeni devlet kuran, devletini Batı'daki modern ulus devlet temelinde şekillendirmek isteyen tüm siyasal eğilimlerde olduğu gibi devlete tek partili bir sistem hakim olmuştur. Atatürk de bu tek partili cumhuriyetin tartışılmasız önderidir. CHP burada aynı zamanda devleti yöneten asker-sivil bürokrasinin öz çekirdeğini kapsamaktadır. Zaten ilk dönemlerde, asker-sivil bürokratların tümünün CHP'ye yakın olduğunu biliyoruz. Hatta birçok idari yönetici, CHP'nin yerel yöneticileri konumunda olmuşlardır. Dolayısıyla CHP ile devleti ayrı görmek mümkün değildir. CHP ile devlet özdeşleşmiştir.

Daha sonraları Avrupa ülkeleri ile daha yakın ilişki kurmak amacıyla, muhalif parti kurma, daha doğrusu Atatürk tarafından kurdurtma girişimleri olmuştur. Serbest Cumhuriyet Fırkası adı verilen ve kendisinin kurdurtup yönlendirdiği bu partinin, kısa sürede kendisine muhalif olan çevrenin örgütlendiği bir platform haline geldiğini görerek kapatmıştır. Serbest Cumhuriyet Fırkası başkanlığına Paris Büyükelçisi Fethi Okyar getirilmiştir. Tabii kısa süre sonra da kapatılmıştır. Türkiye'nin o koşulları nda Atatürk'ün herhangi bir muhalif harekete tahammül etmesi söz konusu olamazdı. Çünkü Türkiye'nin sosyal yapısı modern bir burjuva devlet oluşturmaya çok fazla el vermiyordu ve öngördüğü sistem hala oturmuş değildi. Bu nedenle, ancak tek partili yönetimin ve devletin açık desteği ile bu nitelikte bir siyasal rejim kurulabilirdi. Nitekim Türkiye Cumhuriyeti, CHP öncülüğünde devlet destekli uygulamalarla, özellikle dinsel kesimden gelen muhalifleri susturarak kendini örgütleyip bir sosyal taban oluşturmaya yöneldi. Özellikle laiklik ve milliyetçilik ilkesiyle hareket edilerek, burjuva zihniyetinin gelişmesinin önü açılmaya çalışıldı.

CHP'nin ilkelerinde halkçılık olsa da bu ilkesi hiçbir zaman uygulanmamıştır. Daha doğrusu, 1970'lerin CHP'sine kadar bu ilkeye çok fazla vurgu yapılmamıştır. Tek parti sistemi olduğu için ya da CHP ile devlet özdeş olduğu için, belki de en fazla uygulanan devletçilik ilkesi olmuştur. Tabii bu devletçilik siyasal, sosyal, kültürel alanda işlediği gibi, ekonomik alanda da devlet öncülüğünde bir altyapı oluşturmaya gitmiştir. Atatürk'ün her dediğinin karar olduğu bir CHP söz konusudur. Türkiye'de tek siyasi güç CHP olduğu gibi, CHP içinde her sözü bir kanun olan da Atatürk'tür. Atatürk kendi öncülüğünde modern bir Türkiye'yi geliştirmek istemektedir. Bunu da 'muasır medeniyet seviyesine ulaşmak' biçiminde bir sloganla tanımlamıştır.

Milliyetçilik ilkesi de özellikle 1925'te Şex Sait İsyanı'nın bastırılmasından sonra, Türkiye'deki etnik toplulukları tamamen reddeden, tek kültür, tek dil, tek kimlik ve tek ulusta ifadesini bulan bir asimilasyon politikasının ideoloji ve uygulaması olarak pratiğe geçirilmiştir. Tabii laiklik uygulaması da daha çok tarikatların ve dini muhaliflerin bastırılmasında kullanılan etkili bir araç olmuştur. İnkılapçılığı da Osmanlı dönemindeki sosyal kesimlerin zorla bastırılarak, susturularak geriletilip, CHP'nin ideolojik yapılanmasına uygun yeni bir sosyal kesim yaratmak için geliştirdiği söylenebilir. Tabii bu inkılapçılığın da Batı'ya uygun, modern bir devlet yaratılması biçiminde öngörülmesi sonucu, köy enstitülerinde, halk evlerinde görüldüğü gibi, Batı Avrupa'nın paradigmaları temelinde bir aydınlanma sağlanmaya çalışılmıştır. Yani inkılapçılığın (devrimcilik) böyle bir hedefe ulaşmak için uygulandığını görüyoruz. Yoksa bu devrimcilik, halkın örgütlenmesine, demokratik güç olmasına dayanan bir devrimcilik değildir. Bu açıdan herhalde CHP'nin en az uyguladığı iki ilke halkçılık ve inkılapçılıktır.

Cumhuriyetçiliği de tek dil, tek kültür, tek kimlik, tek ulus ekseninde kurmak istediği ulus devlet anlayışının siyasal kimliği olarak, katı biçimde uygulamıştır. Bu yönüyle Fransız cumhuriyetçiliğinden esinlendiği görülmektedir. Cumhuriyet derken, aslında CHP'nin, ideolojik politik yaklaşımları dışındaki bütün eğilimleri bastırmak ve bunları reddetmek olarak anlayıp pratikleştirdiğini söylemek gerekir.

CHP halktan kopuk bir partidir

Atatürk'ün ölümünden sonra, İnönü milli şef olarak CHP'nin başına geçmiş ve Atatürk'ün politikalarını tümüyle devam ettirmiştir. O konuda farklı bir çizgi izlediği, farklı bir yönelime girdiğini söylemek mümkün değildir. Bu yönüyle, Atatürk dönemi CHP'sinin iyi bir uygulayıcısı ve izleyicisi olduğunu söylemek gerekir. CHP'nin ne örgütsel yapılanmasında, ne siyasi programında herhangi bir değişikliğe gitmemiştir. Tabii CHP 1945'e kadar asker-sivil bürokrasiyi, yeni yetişen burjuvaları, kompradorları içinde barındıran bir partidir. Her ne kadar belirli ilkeleri olan bir parti olsa da o dönemde farklı partiler bulunmadığı için, ister istemez farklı siyasal eğilimler CHP'de kendine yer bulmuştur. Ya da CHP programından belirli rahatsızlıkları olsa da tek parti olmanın, devlet partisi olmanın avantajlarından yararlanmak için bu parti içinde yer almışlardır.

1945'le birlikte, Hitler'in yenilgiye uğraması, Batı'nın demokrasi söylemini fazlasıyla öne çıkarması ve reel sosyalizme karşı kullanmak istediği bir silah olarak değerlendirmesi sonucu, Türkiye'de de Batılı demokrasilerin gereği olan çok partili sisteme geçme ihtiyacı duyulmuştur. Bu, tabii Türkiye'deki demokratik gelişimle, tabandan gelen demokratik dayatmayla ilgili bir durum olmaktan çok, Batı Avrupa ülkelerine ve toplumlarına daha şirin gözükmek için yapılmıştır. Ya da Batı, Sovyetlere karşı mücadelesinde Türkiye'yi kullanırken, demokrasi söylemini değerlendirmek açısından Türkiye'nin çok partili siyasal rejime geçmesi sağlanmıştır. Bunun sonucu CHP içinde Bayar, Menderes, Fatin Rüştü Zorlu ve daha eski CHP'li şahsiyetlerden oluşan bir grup Demokrat Parti'yi kurmuştur. Demokrat Parti'yi oluşturanların tümü, daha önceden CHP'li olan kişilerdir. Bunlar biraz daha gelenekçi bir yaklaşımı benimsemişlerdir. Tabii gelenekçi yaklaşımla birlikte, kapitalist ekonomiyi geliştirmeyi de kendi programına koymuşlardır. Batı'nın istediği bir partileşme olduğu için, bunların hepsi de Batı'yla ilişkileri iyileştirmek isteyen bir eğilimin sahipleridir.

1946'da, ilk defa iki parti ile yapılan seçimleri yine CHP kazanır, ama 1950'de Demokrat Parti tek başına iktidara gelir. Bundan şu sonuç çıkar: CHP halktan kopuk bir partidir. Onyıllarca devlet eliyle CHP'ye taban olacak bir sosyal kesim yaratılmaya çalışılmışsa da yeterince başarılı olmadığı ortaya çıkmıştır. CHP'nin özellikle halk kesiminde istenildiği düzeyde kök salmadığı, bu seçimlerde anlaşılmıştır. Daha çok, belirli aydın kesimde, asker-sivil bürokrasi içinde kökleşen, daha çok devlet gücüne dayanarak ayakta kalmak isteyen bir parti olduğu ya da böyle bir profili olduğu 1950 ve sonrasındaki seçimlerde açığa çıkmıştır. İlkelerinde halkçılık ve inkılapçılık olsa da halkçı olmadığı, halktan kopuk olduğu, inkılapçılığının da halkın ekonomik, sosyal taleplerine cevap veren bir inkılapçılık olmadığı daha iyi anlaşılmıştır. CHP aslında asker9sivil bürokratlara dayanan bir parti olurken ve bu konuda sosyal tabanını güçlendirmek isterken, önemli oranda Batı'nın desteğiyle bu politikasını yürütmüştür. Özellikle Avrupa ve Amerika, Türk ordusunun islami gelenekten uzak bir ordu olması için elinden geleni yapmıştır. Eğer ordu içinde islami geleneklere bağlı kesimlerin neden bu kadar zayıf kaldığı, laik Batı kültürü ile yetişmiş kadroların fazla olduğu sorulursa; bunun cevabı, ABD'nin ve Batı'nın orduyu böyle bir profilde görmek istemesidir, demek yanlış olmaz. Çünkü Ortadoğu'da Batı değerleriyle yetiştirilmiş, geleneksel islamdan uzak, laik düşünceli bir ordunun ve sivil bürokrat kesimin varlığı, ABD ve Avrupa açısından en büyük kazanımlardan biri olmuştur. Ancak bu asker-sivil bürokrat kesim bir taraftan Batı değerleri ile yetişmiş olarak geleneksel islamdan uzak dururken, diğer taraftan siyasal ve ekonomik imkanları elinde bulundurma imtiyazını da her zaman korumak istemiştir. Bu yönüyle de ABD ve Avrupa'nın ekonomik politikalarıyla zaman zaman uyuşmadıklarını ve çatışma içine girdiklerini de söylemek mümkündür. Ekonominin devletçi yapısı, ister istemez bu güçlerin ekonomiyi tümden kontrol etmesini engelleyen bir durumu beraberinde getirmektedir. Eğer Adnan Menderes 1950-60 arasında ABD'nin desteğini almışsa, bu esas olarak ideolojik ve siyasi duruşundan çok, bu ekonomik politikalarla ilgilidir.

1960 darbesinin CHP tarafından desteklendiği açıktır

Ne var ki Demokrat Parti, on yıllık iktidarı sürecince kendisini palazlandırıp devlet içinde asker-sivil bürokrasinin etkinliğini azaltma, sınırlama gibi bir yola girince, bilindiği gibi 1960'da asker-sivil bürokrasi birleşerek, Demokrat Parti iktidarına darbe yapmış ve tekrar CHP etkili iktidarın önünü açmak istemiştir. 1960 darbesinin CHP tarafından desteklendiği açıktır. Bunun en somut göstergesi, CHP'lilerin darbeyi sokaklara dökülerek bir bayram gibi kutlamasıdır. Bundan daha somut bir kanıt gösterilemez. CHP'ye bağlı bürokratlar ve aydınlar, 1950-60 arası Menderes hükümetinin geleneksel, muhafazakar düşünce yapısı ve devlet imkanlarını ele alarak, kendilerini kısıtlama politikasına karşı

"CHP'nin ilkelerinde halkçılık olsa da bu ilkesi hiçbir zaman uygulanmamıştır. Daha doğrusu 1970'lerin CHP'sine kadar bu ilkeye çok fazla vurgu yapılmamıştır. Tek parti sistemi olduğu için ya da CHP ile devlet özdeş olduğu için belki de en fazla uygulanan devletçilik ilkesi olmuştur. Tabii bu devletçilik siyasal, sosyal, kültürel alanda işlediği gibi, ekonomik alanda da devlet öncülüğünde bir altyapı oluşturmaya gidilmiştir. Atatürk'ün her dediğinin karar olduğu bir CHP söz konusudur"

tepkisel bir yaklaşım içinde olduklarından dolayı, bunların etkisiyle oluşan 1961 Anayasası belirli düzeyde özgürlük alanını genişleten bir içeriğe sahip olmuştur. Zaten CHP daha baştan itibaren Avrupa'daki ulus devlet anlayışını esas aldığından, modernitenin temel paradigmasını ve kavramlarını, oluşturmak istediği devletin ruhu haline getirmek istediğinden, Batı değerleri, Batı'daki bazı hukuki ve demokratik eğilimler de bu anayasaya yansıtılmıştır.

1961 Anayasası, özgürlükler ve demokratik açılımlar konusunda belirli fırsatlar ortaya çıkarsa da daha sonraki seçimlerde Demokrat Parti'nin devamı olan Adalet Partisi iktidara gelmiştir. CHP, yine muhalefette kalmıştır. 1961 Anayasası'nın ortaya çıkardığı kimi fırsatlardan sosyalistler yararlanmaya çalışıp örgütlenmeye yönelmişlerdir. TİP (Türkiye İşçi Partisi) örgütlenmesi ortaya çıkmıştır. Gençlik kendisini örgütlemeye başlamıştır. Tabii 1960'da dünyada etkin olan ulusal kurtuluş hareketleri ve 1968 Gençlik Hareketi, Türkiye'deki siyasal eğilimleri önemli düzeyde etkilemiştir. Avrupa'da bu dönemde reel sosyalizme alternatif olarak geliştirilen bir sosyal demokrasi hareketi vardır. Bu süreçte CHP, AP'yi sınırlamak amacıyla dünyadaki bu rüzgarı da arkasına almak, yine Türkiye'de sol ve sosyalist hareketin halkta yarattığı sol eğilimi değerlendirmek açısından, 1970'lerin başında İnönü'nün ifade ettiği 'demokratik sol'a açılım yapmaya yönelmiştir. İsmet İnönü'nün ifade ettiği demokratik sol açılım kavramını İsmet İnönü yeterince ifade etmeyince, tanımlamayınca, İnönü'ye muhalefet eden Bülent Ecevit bu söylemi bayraklaştırarak, CHP'de tarih sahnesine çıkmıştır. Böylece CHP'nin program, söylem düzeyinde yeni bir hamle yapmak istediği dönem başlamıştır.

CHP bir devlet partisinin kendisine demokratik sol parti demesi ile kurulmuştur

Bu gelişme CHP içindeki ideolojik dönüşümden çok, AP karşısında etkisiz kalması, AP'nin bütün seçimleri yine tek başına kazanmaya yönelmesi, diğer yandan Avrupa'daki sosyal demokrasi rüzgarının güçlü bir eğilim haline gelmesi, 1968 hareketinin Türkiye'de çok güçlü yaşanmasının sonucudur. Yoksa CHP'nin iç dinamikleriyle ortaya çıkan bir söylem ve eğilim değildir. CHP, demokratik sol söylemler kullanmış, ancak 1920'lerden beri varolan devletçi, milliyetçi anlayışıyla tabana dayanmayan ideolojik, siyasi ve örgütsel yapılanmasını önemli oranda korumuştur. Bu yönüyle CHP'yi bir sosyal demokrat parti olarak görmek ya da sosyal demokrasiye dönüşmüş bir parti olarak değerlendirmek yanlış olur. Dünyadaki sosyal demokrat partilerin tümüne yakını, hatta hemen hemen hepsi, komünist partilerin ya da işçi partilerinin kendilerini reforme etmeleri, sağa kaymaları sonucu oluşmuşken; CHP ise bir devlet partisinin kendisine demokratik sol parti demesi ile, sosyal demokrat olma iddiasıyla kurulmuştur. Dolayısıyla dünyanın diğer yerlerindeki sosyal demokratların partilerinin tarihiyle ve dayandıkları taban itibariyle, CHP'nin demokratik zihniyetinin tarihi ve örgütsel yapılanması aslında birbirine zıttır. Genelde sosyal demokratlar devlete muhalif olma temelinde ortaya çıkarken; CHP'deki sol söylem, geleneksel klasik devlet zihniyetinin çeşitli nedenlerle kendisine demokratik sol ya da sosyal demokrat bir kimlik araması sonucu gündeme gelmiştir. Eğer CHP bir türlü halka inemiyorsa, halka seslenemiyorsa, halkın partisi olamıyorsa nedeni budur.

1973 sonrası, Ecevit'in genel başkanlığı altında, aslında halk tabanına dayanma imkanını yakalamıştı. Ecevit'in kişiliği kara oğlan imajıyla etkili olmuş; halkçı söylemleri halktan, emekçilerden ve köylülerden, yani toplumun alt kesiminden önemli oranda oy almıştı. 1973 seçimlerinden sonra Erbakan'la koalisyon hükümetine gitmiş ve yaptığı ilk iş, Kıbrıs'ı işgal etmek olmuştur. Kıbrıs'ı işgal etme yoluyla aslında halkçı bir programla halka destek vererek, halkın ekonomik ihtiyaçlarını karşılayan bir yaklaşımla değil de halkın milliyetçi duygularını geliştirerek oyunu yükseltmek istemiştir. Halkçı hükümetin, sosyal demokrat hükümetin yaptığı ilk icraat Kıbrıs'ı işgal etmek olmuştur. Daha sonra Erbakan'la anlaşmazlığa düşünce, koalisyon dağılmıştır. 1977 seçiminde yüzde 42'den fazla oy aldı. Ne var ki o dönemdeki siyasal partiler kanunu yüzde 42 oy alınsa da bir partiyi tek başına iktidara getiremiyordu. Şimdi AKP yüzde 35 ile ezici çoğunlukla meclisteyken, CHP yüzde 42 ile tek başına iktidar olamamıştır. Hükümet olmak için 11 tane milletvekilini devşirmek, daha doğrusu satın almak zorunda kalmıştır. Daha çok onlara bakanlık verilerek, belirli siyasi mevkilerde ya da devlet bürokrasisi içerisinde bazı imkanlar tanınacağı vaadinde bulunularak, 11 tane milletvekilinin CHP'ye katılması sağlanmıştır. Bu şekilde çoğunluğu oluşturarak hükümet olabilmiştir.

CHP, Ecevit döneminde halkçı bir söylem tutturmuştur. Ancak burada, halkçı bir program ve halkçılığın gereği tutarlı demokratik bir icraat gösterilememiştir. Bir taraftan halkı tatmin etmek bir taraftan da devletçi geleneği sürdürmek istemiştir. Bu durum ister istemez CHP hükümetini zayıf bırakmıştır. Ne İsa'ya, ne Musa'ya yaramış deyimi, Ecevit için söylenebilir. Halkçı programı izleyemediği gibi, kendisini destekleyen sol ve sosyalistlerden de uzaklaşmaya, onların desteğini kaybetmeye başlamıştır. Ecevit CHP'si bu dönemde milliyetçi söylemleri kullanmıştır. Özellikle Kürt halkının talepleri ve Türk solunun, *'halklara özgürlük'* sloganı karşısında, 'halklara özgürlük yoktur, daha doğrusu halklar yoktur, tek bir halk vardır' diyerek, milliyetçi yaklaşımı ortaya koymuştur. Hatta ne zaman CHP mitinglerinde halklara özgürlük sloganı atılsa, derhal müdahale etmiş, bizzat polislere emirler vererek, 'halklara özgürlük' sloganını atanların mitinglerden atılmasını istemiştir. Bu yönüyle Ecevit, CHP'nin tarihsel olarak inkarcı, asimilasyoncu politikasını çok kararlı biçimde uygulamıştır. Her ne kadar halka ve sola açılmak istemişse de devletçi gelenekten geldiği için, önemli oranda klasik asker-sivil bürokratlar ve cumhuriyet tarihi içinde devlet eliyle yetişen elit aydın zümre ile ilişkilerini sürdürmüştür.

> "CHP 1970'lerden sonra söylemde kimliği olarak kabul ettiği demokratik solculuk misyonunu ve kendi programında olması gereken birçok konuyu sağ partilere kaptırmıştır. Bir dönem ANAP, bir dönem Refah Partisi, bir dönem AKP, CHP'nin alması gereken oyları alarak iktidar olmuşlardır. 1980'li yılların sonlarında, sol ikiye bölünmüştür. Ecevit ayrı bir sol parti olduğunu söylemiş, CHP (ya da SODEP) ise ayrı parti olarak varlığını sürdürmüştür. Esasında ikisi de sol parti kimliğinden uzak partiler olmuşlardır"

CHP'nin halkçı parti olma girişimi başarısızlığa uğramıştır

Şu da belirtilebilir: CHP ilk defa Ecevit zamanında halkla belirli düzeyde ilişki kurabilmiştir. Zaten bu ilişki nedeniyle ordu ve burjuvazi içinde Ecevit hükümetine karşı büyük rahatsızlıklar ortaya çıkmış, hatta burjuvazi Ecevit'e açık tavır almıştır. Öyle ki gazetelere ilanlar vererek, Ecevit hükümetini düşürmeye yönelmişlerdir. O dönemde emekçi hareket, devrimci gençlik hareketi geliştiğinden ve PKK öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketi de bu ortamdan yararlanarak kendisini örgütlemeye yöneldiğinden, asker-sivil bürokrasi içinde de CHP'ye yönelik ciddi rahatsızlıklar ortaya çıkmıştır. Bir taraftan burjuvazinin, bir taraftan ordunun, bir taraftan da milliyetçi ve dinci kesimlerin saldırısı karşısında Ecevit hükümeti ayakta kalamayarak, 1979'da yıkılmıştır. Daha doğrusu CHP'nin halkçı parti olma denemesi, bu konudaki girişimi, başarısızlığa uğramıştır. Kararlı bir politika izleyerek, demokrasi güçlerini birleştiremediği ya da demokratik adımlar atamadığı için, ister istemez kendisini sahiplenenler azalmıştır. Nitekim 1979'da yapılan ara seçimlerde yok denecek düzeyde oy almış, böylelikle hükümeti Demirel'e bırakmak zorunda kalmıştır. 12 Eylül darbesi ile birlikte esas olarak CHP'nin halka dayanarak geliştirmek istediği sol eğilim, bir kimlik ve buna uygun pratik kazanmadan bitmiştir. Zaten yeni yeni kendisini halka dayandırmak isteyen, sol söylemleri benimseyerek siyasetin soluna oturmak isteyen CHP, 12 Eylül'ün bütün solu ezme politikasından nasibini almıştır. Sosyal demokrat solu belirleyen, her zaman kendi solundaki solun gelişmişlik düzeyidir. Tarih göstermiştir ki kendi sollarında güçlü ve etkili bir sol sosyalist hareket varsa, sosyal demokratlar da daha halkçı, daha sola yakın bir söylemle hareket etme ihtiyacını duymaktadır.

Bu gerçeklik ışığında sosyalist, sol ve demokratik güçlerin ezilerek, siyasal alanda etkisizleşmesi, zaten devlet fideliğinde yetişmiş, halktan kopuk, seçkinci CHP'nin henüz halkçılığa, demokratik solculuğa başlamadan bu kültürü edinmesine, eski zihniyette çakılıp kalmasına neden olduğu gibi, aynı zamanda sağa kayarak daha da geri bir kimlik kazanmasına yol açmıştır. 1980'li yılların sonunda, uzun süreli iktidarda olan sağ siyasal güçlerin yıpranmışlığı sonucu, CHP geleneğindeki Sosyal Demokrat Halkçı Parti birçok önemli belediyede yönetime gelse de kimliksiz bir siyasal parti haline dönüşmüştür. Kimliksiz, amaçsız, diğer siyasal partilerde görüldüğü gibi daha çok ekonomik, siyasal rant elde etme peşine düşmüşlerdir. Nitekim yönetimde yer aldıkları belediyelerde 'biz yemezsek sağcılar yiyecek' mantığıyla, büyük bir rantçılık ve yiyicilik peşinde koşmuşlardır. Bunun getirdiği yıpranma ile sadece yerel seçimlerde değil, genel seçimlerde de seçimleri kaybeden bir siyasal parti durumuna düşmüşlerdir. Burada CHP'nin değil de Sosyal Demokrat Halkçı Parti'nin olması, herhangi bir şeyi değiştirmez. Hatta SHP ismiyle de varlığını sürdürdüğü dönemde, Erdal İnönü kişiliğinde dürüst politikacı izlenimini de vermiştir. Ancak kimliksiz olan bu hareket, ne yerel anlamda ne genel anlamda Türkiye sorunlarına çözüm üretemediğinden, giderek etkinliğini kaybetmiştir. Çünkü sol partiler ancak halkçı çözümler ürettikçe etkin olabilirdi. Kaldı ki artık CHP'nin 1920'lerde, 30'larda, 40'larda benimsediği ideolojinin birçok parçasını şu veya bu parti sahiplenmiş ve kendi kimliği haline getirmiştir.

Türkiye, 1950'ler öncesi Türkiyesi olmaktan öte, farklı bir sosyal, ekonomik sistem haline gelmişti. Her ne kadar asker-sivil bürokrasinin siyasal hakimiyeti sürse de ve CHP bu hakim güçlerin ideolojik eğilimlerine uygun bir parti olsa da 1950'lerle birlikte gelişen kapitalist ilişkiler ve dünyaya açılma sonucu ortaya çıkan yeni sosyal sınıflar gerçeği karşısında tabansız bir siyasal parti haline geldiğini ya da tabanının eridiğini söylemek mümkündür. Çünkü Türkiye'nin temel sorunlarına, halkın temel sorunlarına çözüm üretmeyen, hatta bu konuda sağ partilerden geri olan bir sol partinin ya da kendisinin sol olduğunu iddia eden bir partinin toplumdan destek alması beklenemezdi.

CHP devletin Kürt inkarcılığını sürdüren temsilcisi olarak parlamentoya girmiştir

CHP 1970'lerden sonra söylemde kimliği olarak kabul ettiği demokratik solculuk misyonunu ve kendi programında olması gereken birçok konuyu sağ partilere kaptırmıştır. Bir dönem ANAP, bir dönem Refah Partisi, bir dönem AKP, CHP'nin alması gereken oyları alarak iktidar olmuşlardır. 1980'li yılların sonlarında, sol ikiye bölünmüştür. Ecevit ayrı bir sol parti olduğunu söylemiş, CHP (ya da SODEP) ise ayrı parti olarak varlığını sürdürmüştür. Esasında ikisi de sol parti kimliğinden uzak partiler olmuşlardır. DSP, Kürt Halk Önderliğinin esaret altına alınmasından sonra yapılan 18 Nisan 1999 seçimlerinde en fazla oyu almıştır. Zaten o seçimlerde CHP, barajı bile aşamamıştır. Ecevit, CHP'nin siyasette etkisizleşerek, barajı aşamadığı ve milliyetçi dalganın yükseldiği ortamda Önderliğin esaret altına alınmasını siyasi ranta dönüştürerek, meclisteki en büyük grubu oluşturup, hükümeti kurmuştur.

Ecevit'in partisinin de herhangi bir halkçı sol programı olmamıştır. Daha çok klasik devleti savunup, ayakta tutan ve ortaya çıkan dağılma etkenlerinin önüne geçen tecrübeli bir politikacı olmaktan öte bir rolü olmamıştır. Halk güçlerini yanına çekecek bir siyasal ve ekonomik politika izlemediği gibi, IMF'nin politikalarına tümden ayak uydurmuş veya ayak uydurmak zorunda kalmıştır. Daha öncesi yaşanan ekonomik kriz darbesi, sonradan da IMF programına uymak için yapılan kısıtlamaların getirdiği faturayla, DSP, 2003 seçimlerinde yenilgiye uğramıştır. Devlete hala hakim olan klasik devletçi asker-sivil bürokrat çevrelerin sözcüsü olarak, Deniz Baykal'ın CHP'si parlamentoya girmiştir. Aslında Deniz Baykal daha önceki seçimlerde yenilgiye uğrayarak, partiyi bırakmıştı. Ancak CHP'nin sol demokrat güçlerin etkisine gireceği, klasik devletçi iktidar blokunun tasfiye olabileceği ihtimali belirince, söz konusu iktidar blokları CHP'nin başına tekrar Deniz Baykal'ı getirmişlerdir. Aslında Deniz Baykal'dan önce genel başkanlık yapan Altan Öymen CHP'ye demokratik açılımlar yaptırma eğilimindeydi. Klasik devletçi politikalardan belirli oranda uzaklaşarak, halkçı bir söylem, halkçı bir programa doğru yol almak istiyordu. Bu konuda Kürt halkına karşı klasik CHP politikaları yerine, Kürt sorununun Türkiye'nin birliği ve sınırları içinde demokratik çözümüne yatkın bir yaklaşım içine girmişti. Milliyetçi, klasik inkarcı politika yerine daha gerçekçi ve makul bir Kürt politikası izleme; bunun yanında devletçi söylemleri bırakıp, halkçı demokratik söylemleri dile getirerek AKP'nin etrafına topladığı oyların önemli bir kısmını da kendine çekme politikası doğrultusunda bir ışık veriyordu. Ne var ki klasik asker-sivil bürokrasi, Kürt sorununda demokratik çözümü değil, bastırmayı tercih ettiğinden, yalnız Kürtler karşısında değil, AKP karşısında da kendi ideolojik ve politik düşüncesinin temsilini yapabilmesi için Baykal'ı CHP'nin başına getirdi. Böylelikle seçimde barajı aşan CHP, halkın demokratik taleplerini karşılayacak ve ona ihtiyaç olacak iddialarla seçime giren bir halk partisi olarak değil, geleneksel asker-sivil bürokrasiyi temsil eden ve bu temelde de Kürt inkarcılığını sürdüren mevcut devlet politikasının temsilcisi olarak parlamentodaki yerini almıştır.

DSP de CHP de Kürt özgürlük hareketinin gerillayı sınırların dışına çıkarması ve demokratik çözüm önermesi karşısında diğer sağ partilerde olduğu gibi hiçbir politika üretmemişler, onlar da terörü ezdik anlayışıyla, asimilasyonu hızlandırarak, Kürt kimliğinin erimesini gerçekleştirip, bu sorundan kurtulma politikası izlemişlerdir. AKP, demokratik söylemlerle daha yumuşak bir yaklaşım içinde olurken, CHP hem seçim öncesi hem seçim sonrası tamamen milliyetçi klasik Kürt inkarcı politikalarda ısrar ederek, demokratik açılım yapmayacağını defalarca ortaya koymuştur.

Türkiye son yıllarda iki tercihle karşı karşıya kalmıştır. Ya demokratikleşecek, bu temelde Kürt sorununu çözerek eko-

nomik, siyasal, kültürel, sosyal olarak rahatlayarak Ortadoğu, Avrupa ve ABD karşısında daha etkin pozisyona gelecek ya da inkarcı politikada ısrar ederek, klasik politikalar doğrultusunda içine daha fazla büzülecek, temel sorunlarda herhangi bir reform yapmayarak, kendini sadece ekonomik ve siyasi olarak pazarlayıp, bu süreci tekrardan klasik inkarcı politikasını kabul ettireceği bir dönem olarak ele alacaktır. AKP her ne kadar demokrasi söylemleri ile iktidara gelse de hükümet olduktan sonra sadece kendi yandaşlarına ekonomik ve sosyal imkan tanımak için Kürt sorununda adım atmamayı, Kürt halkının sırtından, Kürt halkının inkarı, özgürlük ve demokrasi taleplerinin reddi temelinde kendi hükümetini ve iktidarını sağlama almaya çalıştı. Böylelikle milliyetçi, klasik devletçi çevrelerin kendi hükümetine karşı takoz koymalarını önlemek istedi. Bu konuda da belirli düzeyde başarılı olduğunu, daha doğrusu milliyetçi söylemlere sarılarak bu çevrelerin icazetini aldığını görüyoruz.

AKP, Güney federasyonuna –Kerkük'ün statüsü dışında– daha yumuşak yaklaşarak, Türkiye içinde de işbirlikçi Kürtlerin önünü açarak, Güneyli Kürtlerin ve ABD'nin desteğini alıp, PKK'yi sınırlayarak iktidarını daha uzun ömürlü kılacak bir politikaya yöneldi. Bu nedenle 'Kürt realitesini tanıyorum' diyerek, bu çerçevede PKK'yi kuşatma ve etkisizleştirmeyi planladı. Ancak CHP ve klasik Kürt inkarcısı güçler, yalnız özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren PKK'yi değil, Kürt'ün işbirlikçisini de kimlik olarak tanımadıklarından, AKP'nin devletin geleneksel klasik politik çizgisinin dışına çıktığını, devleti yıprattığını iddia ederek, AKP'yi sıkıştırdılar. Halk içinde kendi yarattıkları milliyetçi duygulara seslenerek, AKP'yi daraltma hamlesine giriştiler. AKP, Kürt sorununu çözmeyi değil de PKK'yi daraltma amaçlı söylemler içine girdiğinden, Kürt sorununda adımlar atıp yalnız Kürt halkının değil, demokratik güçlerin, çeşitli çevrelerin desteğini alma cesaretini gösteremediğinden, bu konudaki söylemlerini kendisini güçlendirme yönünde kullanamamış, dolayısıyla da bu cesaretsizliği sonucu milliyetçi tabanında belirli bir erime yaşamıştır. Tabandaki bu erimeyi karşılayacak daha geniş oy potansiyeline ulaşma yönünde bir politika izleyemeyince, tekrardan milliyetçi tabanını kazanmak için eskisinden daha fazla keskin milliyetçi söylemlere başvurmuştur.

CHP, MHP'den daha sağ daha milliyetçi bir çizgi tutturmuştur

Türkiye siyaseti, demokratik açılım sağlatmayan, sadece kendi çevresinin siyasal ve ekonomik rant elde etmesini düşünen, kısmi liberalleşme çerçevesinde ılımlı islam politikasıyla kendisini yaşatmayı hedefleyen AKP'yle, Kürt inkarcısı klasik devlet politikasından vazgeçmeyen milliyetçi kızıl elma ittifakı –CHP, MHP, DYP– arasında sıkışmış kalmıştır. Öyle ki bu kızıl elma ittifakında CHP, boynuz kulağı geçer misali, MHP'den daha sağ, daha milliyetçi bir çizgi tutturmuştur. MHP'nin açıkça söylemediği şovenist itirafları dahi CHP dillendirmiştir. 'Biz 80 yılda bir ulus yarattık, tekrar bu ulusal birliğimizi dağıtmak istiyorlar' diyerek, nasıl bir politik çizgide olduğunu göstermiştir. 80 yılda ulus yarattık derken, Kürtleri önemli oranda eritik, Türkleştirdik, ulusal birliği böyle sağladık itirafında bulunmaktadır. CHP, 1925'lerden beri sürdürdüğü Kürtleri inkar etme politikasından vazgeçmediğini bir daha ilan etmiştir. Ne dünyanın değişimi, ne Kürt halkının özgürlük mücadelesi, hiçbir şey CHP'yi bu gerici milliyetçi politikasında herhangi bir değişime uğratmamıştır. Türkiye'yi kaskatı bırakan, dünyada ve çevresinde gelişen siyasal, sosyal, ekonomik gelişmelere ayak uydurmasını engelleyen, dolayısıyla Türkiye'yi geri bırakan bir siyasal yaklaşım CHP şahsında Türkiye'nin göbeğine bir taş gibi oturmuştur.

Kürt halkı her türlü baskı karşısında özgürlük, demokrasi ve kimliğinden vazgeçmeyeceğini defalarca ortaya koymasına rağmen, CHP'nin bu inkarcı politikasında ısrar etmesi, esas olarak Kürt halkına karşı bir savaş yürütme anlamına gelmektedir. CHP, 'ben seninle bu savaşı yürüteceğim, Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt kimliğinin kabul edilmesi, Kürt dilinin, kültürünün özgürce gelişip serpilmesi diye bir şey hayal etme, senin tek kaderin vardır, o da Türk ulusal kimliği içinde eriyip Türkleşmektir' demektedir. CHP'nin politikası böyledir. Bu politika aslında PKK'nin 35 yıl önce yürüttüğü mücadelenin gerekçesi olduğu gibi, Türkiye'de gelişen 28 isyanın da gerekçesidir. Bu açıdan CHP'nin politikası, halkların kardeşliği temelinde, demokratik Türkiye'yi gerçekleştirme politikası değil, inkar, imha, dolayısıyla isyanın devamını sağlama politikasıdır.

21. yüzyıl gerçekliğinde bu politikanın Türkiye'ye bir şey kazandırması düşünülemez. Kürt özgürlük hareketinin 30 yıllık mücadelesiyle dünyadaki bütün Kürtlerin önemli gelişmeler sağladığı, bunun etkisi ve bölgedeki siyasal gelişmeler sonucu Güney'de bir Kürt federe oluşumunun ortaya çıktığı koşullarda bu politika, Türkiye'nin birliğini değil, parçalanmasını yaratmaktan başka bir anlam ifade etmez. Eğer Türkiye'de parçalanma politik bir eğilim olarak öne çıkmıyorsa, hala birlik eğilimi güçlüyse, bunu ayakta tutan, sağlayan ne devlettir ne de Türk siyasal alanının sağcı ve solcu politikalarıdır. Bu, tamamen özgürlük hareketinin halkların çıkarını esas alan sağduyulu, halkların kardeşliğine dayanan ve çağdaş demokratik çözüm öngören politikasının bir sonucudur.

CHP tamamen özel savaşın propaganda koludur

CHP mevcut haliyle Türkiye'nin en gerici partisidir. Çünkü Türkiye'de zaten milliyetçi sağ gericilik vardır. Bu sağcılık, tutuculuk, muhafazakarlık Türkiye için yetmiyor, ben daha fazla Türkiye'yi sağa yatıracağım, daha fazla halktan koparacağım, daha gerici, şovenist bir Türkiye yaratacağım yaklaşımı içindedir. Nitekim bu politikanın gereği, bir seçim olduğu takdirde demokratik sol güçlere, Kürt halkına açılmak değil de Türkiye'deki sağ güçlere açılarak büyümeyi düşünmektedir. Halbuki Türkiye'de siyasetin sağ yelpazesinde sorun yoktur. Türkiye siyasi yelpazesinin sol kanadı boştur. CHP sol politika izlemiş, yanlış ittifak yapmış bu nedenle az oy almış değildir. Bu nedenle genişleyemediği için sağa seslenme ihtiyacı ortaya çıkmıştır da denilemez. Aksine, CHP'nin kitlelere açılmamasının, dar bir siyasal parti halinde kalmasının nedeni, sağa açılmaması değil, halkın demokrasi ihtiyacına, özgürlük ihtiyacına cevap verememesi, daha doğrusu sol parti olmanın gerektirdiği program ve söylemi pratikleştirmemesindendir. Bu gerçeği Türkiye'de bilmeyen kalmadığı halde CHP'nin daha sol bir program, daha halkçı bir söylem tutturmak yerine sağa açılma politikası, CHP'nin nasıl bir politika tercih ettiğini göstermektedir. Anlaşılıyor ki CHP'nin şu andaki politik tercihi, parti olarak üstlendiği misyon, halk için demokratik özgür bir yaşam, daha adil, daha paylaşımcı bir yaşam değil de Türkiye'nin mevcut klasik devlet politikasının nasıl ayakta tutulması gerektiği yönünde olmaktadır. Şu anda CHP'nin tek bir siyasal programı vardır. Bu da tek maddelik programdır; Kürt inkarcılığı temelinde gelişen klasik devlet politikasını sürdürme doğrultusundadır. CHP'nin Türkiye'nin temel sorunlarını çözecek bir politika ve programa sahip olduğundan söz edilemez. Sosyal, ekonomik, siyasal her türlü söylemi tamamen demagojiktir ve esas olarak tek maddelik programının üstünü örtmek amaçlıdır.

Deniz Baykal, 40-50 yılın verdiği siyaset deneyimi ile demagoji yapmakta, bunula gerçeklerin üstünü örtüp, halkın demokrasi özlemlerini saptırıp, derin devletin siyasi sözcülüğünü yapmaya yönelmiştir. Aslında Deniz Baykal'ın siyasal partisini, Kürt halkının kimliğini yok sayan, özgürlük mücadelesini bastırmak isteyen ve halkın demokratik taleplerini engellemek isteyen bir özel savaş partisi olarak değerlendirmek daha doğrudur. CHP tamamen özel savaşın propaganda koludur. Başka hiçbir değeri yoktur. Bir siyasal parti bile değildir. Bir siyasal parti olmaktan çıkmıştır. Devletin sözcüsü durumundadır. 1930'ların tek partisi döneminde olduğu gibi, devletin bir aygıtıdır. Aslında CHP muhalif değildir. Devlette hakim olan mevcut zihniyeti ayakta tutmak için, halkın ve çeşitli toplumsal kesimlerin demokratik muhalefetine karşı direnmektedir. CHP'yi mevcut durumda bir muhalif parti olarak görmek, büyük bir yanılgıdır. Dolayısıyla muhalif güçler, her şeyden önce de CHP'ye karşı tutum takınarak, özgürlük ve demokrasi yanlısı olduğunu ortaya koyabilir.

CHP'nin meclis konuşmaları, verdiği demeçler yayınladığı ültimatomlar onun muhalif bir parti değil de iktidar partisi olduğunu göstermektedir. Yakın zamanda yayınladığı 7 maddelik ültimatom Deniz Baykal'ın değil, demokrasiye direnen, özgürlüklere direnen, Kürt inkarcısı ve demokrasi karşıtı devletçi zihniyetin ültimatomu olarak anlaşılmalıdır. Buradaki ültimatom sadece AKP'ye yönelik değildir. AKP zaten bu ültimatomun önemli bölümünün gereğini yerine getirmektedir. Bu ültimatom aslında kısa vadeli devlet partisi programıdır. Şu mesaj verilmiştir: Türkiye'de hala tek parti vardır, o da devlet partisidir. Diğer partilerin tümü tek parti dönemindeki CHP içinde yer alan farklı düşünce sahibi kesimler gibidir. Geçmişte tek partili dönemde CHP içindeki bütün eğilimler nasıl ki devletin görüşlerini yerine getiriyorlarsa, şimdi de aynı biçimde devlet partisinin verdiği emirleri yerine getirmekle yükümlüdürler, mesajı verilmiştir. CHP, aslında devlet partisinin mesajını Deniz Baykal ağzından okumuştur.

CHP başta olmak üzere kızıl elmacıların AB karşıtlığı da esas olarak AB'ye yönelik değildir. Türkiye, 1952'den beri NATO üyesidir. Avrupa'nın birçok kurumunda yer almıştır ve bu konuda istekli de olmuştur. Klasik devletçi iktidarın yaptığı, 1960 darbesi ve daha sonra yapılan 12 Eylül ve 12 Mart darbelerinin hiçbiri de AB'ye karşı çıkmamışlardır. Aslında şu anda AB'ye karşı çıkma gösterilerinin altında yatan temel gerçek; 'AB'ye gireriz, her türlü tavizi de vermeye hazırız, yeter ki bizim Kürt inkarına dayanan politikalarımızı kabul et' yaklaşımını kabul ettirme şantajıyla ilgilidir. Bu konuda AB'nin oportünist politikasını bilmektedirler. Bunu bildiklerinden, Kürt inkarcılığı politikasını açık ve resmi düzeyde Avrupa'ya kabul ettirene kadar bu yönlü Avrupa karşıtlığı politikaları sürdüreceklerdir.

Aslında ordunun siyasete etkisinin olup olmaması konusu da Türkiye açısından sorun değildir. Eğer AB Kürtlerin inkarını resmi ve açık düzeyde kabul etse, Türkiye yasalarda askerlerin yetkilerini sınırlayacak düzenleme yapar. Çünkü Kürt inkarının sürdüğü koşullarda fiili olarak askerin siyaset üzerindeki vesayeti şöyle ya da böyle devam eder. Askerlerin yada sivil bürokratların bu konuda çok fazla bir kaygısı yoktur. Ama Kürt sorunu demokratik yoldan çözüldüğünde, Türkiye'de gerçek anlamda demokratik kültür oluşacağı için, askerin siyaset üzerinde ağırlığını sağlayacak yasalara ihtiyaç duyulmayacağından, kendilerinin aşılacağını görm ektedirler. Aslında asker-sivil bürokrasisi yasada yapılan herhangi bir değişime değil de Kürt sorununun demokratik çözümü sonrası Türk siyaseti üzerindeki vesayetlerinin kalkacağını düşünmektedir.

Demokratik olmayan zihniyetler demokrasinin neleri başaracağına da inanmazlar

CHP ve Kızıl elmacılar, Türkler, ordu millettir. Ordu yıpratılırsa, iğdiş edilirse Ortadoğu'da yaşayamaz, Kürt sorunu çözülür; Kürt halkı üzerinde uygulanan asimilasyon sona erdirilirse, Türkler Anadolu'da sınırlı bir alanda kalır, böylelikle büyük Türklük Anadolu içinde sıkışır. Bu da bizim gibi büyük bir ulusa, büyük bir milletle yakışmaz gibi –bizim basitleştirerek dile getirdiğimiz– bir eğilimi temsil etmektedirler. Kendileri demokratik olmadıkları için, Türk halkının demokratik değerler temelinde Kürt halkıyla ittifak yaparak, yalnız Türkiye içinde güçlü olmak değil, Ortadoğu'da da güçlü bir demokratik hamle yaratma politikasına inanmamaktadırlar. Demokratik olmayan zihniyetler demokrasinin, demokratik bir ülkenin ve toplumun neleri başaracağına da inanamazlar. Çünkü bu konuda ne yoğunlaşmaları ne de inançları vardır. Onlar için tek güç kaynağı; güçlü ordu besleme, askeri ve siyasi güç olarak herkesi tehdit etmek, fırsat bulduğunda da birilerini ezmektir. Siyaset yapmanın, bu dünyada yaşamanın temel gerçeği olarak bunu bilmişlerdir. Bu yönüyle yüzyıllar öncesine çakılıp kaldıklarını söylemek yanlış olmaz. Dolayısıyla CHP'ye miadını doldurmuş bir parti olarak bakmak gerekir. Türkiye'nin 1920'lerdeki, 25'lerdeki, 30'lardaki politikası nasıl bittiyse, artık Türkiye'nin ve dünyanın ihtiyaçlarına cevap veremiyorsa, CHP de bu konumdadır.

Türkiye'de sol ve sosyalistler, sosyal demokrat bir hareket geliştirmek ve Türkiye'yi demokrasi temelinde Ortadoğu ve dünyada etkili kılmak istiyorlarsa, mutlaka CHP engelini aşmalıdırlar. Bugün Türkiye'nin demokratikleşmesi önündeki engel kurumların başında, CHP gelmektedir. Ilımlı, sadece kendi çevresini düşünen, takkiyeci siyasi islam da tehlikelidir. Turancı, milliyetçi eğilimler de Türkiye'nin ihtiyaçlarına cevap vermemektedir. Ancak CHP şahsında somutlaşan gerici şovenist anlayış kırılırsa, bu aynı zamanda Türkiye'de bir devlet reformu, devlet değişimi anlamına gelecek, devlet değişimi de bir bütün olarak Türkiye siyasetini dolayısıyla da AKP'yi, MHP'yi ve DYP'yi de gerçek anlamda demokratik bir yelpazeye oturtacaktır. Sağcı, milliyetçi, dinci olabilirler, ama belli demokratik değerleri kabul etmiş sağcı, dinci ya da milliyetçi partiler olarak Türkiye siyasetinde yer alabilirler. Türkiye siyasetinin gerçek dengelere oturmamasının nedeni; Türkiye siyasetinin hala eski dengeleriyle yürütülmesi konusunda kendini dayatan ya da kendini değiştirmeyen devlet gerçekliğidir. Bu devlet gerçekliğinin siyasi borazanı da CHP'dir. Dolayısıyla CHP sürekli iktidarda olan bir parti olarak değerlendirilmelidir. Çünkü Türkiye'de siyaset demokratik temelde değişime uğrayacaksa, bu da değişime engel olan siyasi sözcünün aşılması ile gerçekleşebilir.

Dikkat edilirse CHP'nin tabanı asker-sivil bürokrasi yanında, devlet işletmelerinde çalışan işçileri çatısında toplayan sendikalardır, aynı gelenekle yetişmiş bazı aydınlardır. Aydınların önemli bir çoğunluğu da Türkiye'deki ve dünyadaki değişim karşısında CHP'nin artık Türkiye'nin ihtiyacına cevap vermediğine önemli oranda inanmış bulunmaktadırlar. CHP'nin toplumsal tabanı dünküne oranla daha fazla daralmıştır. Bu nedenle CHP, klasik devletçi politikayı sürdürmek için sağa yönelme ihtiyacı duymuştur. Çünkü artık hem sol söylemi sürdürmesi hem de sola ve halka açık olmayan parti olmaya devam etmesi mümkün değildir. Bu durumda tümden marjinalleşeceğini, hatta barajı aşamayacağını düşünmektedir. Sağa yönelmesinin nedeni budur. Bunu gören bazı sol partiler de CHP'nin bırakacağı boşluğu doldurma kaygısı taşımakta ve bunun çabası içine girmektedir.

Anlaşılıyor ki önümüzdeki süreçte CHP dışında bir sol parti ittifakı gündeme gelebilir. Eğer DTP (Demokratik Toplum Partisi) kendini güçlü örgütlerse, CHP alternatifi bir sol hareket ortaya çıktığında, bunlarla ilkeli ittifaklar temelinde Türkiye'de sol sosyal demokrat boşluğu doldurarak, devlet reformunun, toplumun gelişmesinin ve siyasetin demokratikleşmesinin yolunun açılmasında rol oynanabilir. Bu açıdan sol sosyalist demokratik güçlerin doğru bir halkçı ve sol program yapmanın yanında, CHP'yi saf dışı edecek bir örgütlenme, çaba, ittifak ve mücadele içinde olmaları, Türkiye'nin gerçek anlamda demokrasiye kavuşup, başta Kürt sorunu olmak üzere temel sorunların çözülmesi açısından elzem durumuna gelmiştir.

"CHP, 1925'lerden beri sürdürdüğü Kürtleri inkar etme politikasından vazgeçmediğini bir daha ilan etmiştir. Ne dünyanın değişimi, ne Kürt halkının özgürlük mücadelesi, hiçbir şey CHP'yi bu gerici milliyetçi politikasında herhangi bir değişime uğratmamıştır. Türkiye'yi kaskatı bırakan, dünyada ve çevresinde gelişen siyasal, sosyal, ekonomik gelişmelere ayak uydurmasını engelleyen, dolayısıyla Türkiye'yi geri bırakan bir siyasal yaklaşım CHP şahsında Türkiye'nin göbeğine bir taş gibi oturmuştur"

"Türkiye siyaseti, demokratik açılım sağlatmayan, sadece kendi çevresinin siyasal ve ekonomik rant elde etmesini düşünen, kısmi liberalleşme çerçevesinde ılımlı islam politikasıyla kendisini yaşatmayı hedefleyen AKP'yle, Kürt inkarcısı klasik devlet politikasından vazgeçmeyen milliyetçi kızıl elma ittifakı –CHP, MHP, DYP– arasında sıkışmış kalmıştır. Öyle ki bu kızıl elma ittifakında CHP, boynuz kulağı geçer misali, MHP'den daha sağ, daha milliyetçi bir çizgi tutturmuştur. MHP'nin açıkça söylemediği şovenist itirafları CHP dillendirmiştir"

1 Haziran Atılımı siyaset gündemine Kürt sorununun çözümünü dayatmıştır

AKP bir boşluk ortamında oluştu ve iktidara geldi. Türkiye siyasetinin despotik ulus devlet yapısı içerisinde çürüdüğü, siyasetçiler ve siyasi partilerin halk nezdinde sıfırlandığı, Türkiye'yi gerçek anlamda demokratik dönüşüme uğratacak sol demokratik güçlerin de halkı eğitip, ikna edip, kendilerini güçlü bir örgüt haline getiremedikleri bir ortamda, Tayyip Erdoğan ve ekibi böyle bir boşluğu değerlendirerek, siyaset sahnesine çıkıp hükümet olmayı başardı. Aslında bu hükümetten, onu iş başına getirenlerin somut beklentileri vardı. AKP hükümetini yaratanlardan birisi Türk ordusuydu. Kendini devletin sahibi olarak gören Türk ordusu, Kürt özgürlük hareketine karşı kullanmak, Kürtleri, Kürt toplumunu islami söylemlerle aldatmak, böylece Özgürlük hareketimize karşı yürütülen çürütme politikasını daha etkili ve uzun süreli hayata geçirmek amacıyla, AKP'nin hükümet olmasına destek verdi.

İkincisi ise, AKP'yi ABD destekledi. ABD'nin desteklemesindeki temel amaç da başta Irak'a yönelik ABD'nin planladığı askeri müdahaleye Türkiye'nin destek vermesi ve katılmasıydı. Buna bağlı olarak ABD'nin BOP'una Türkiye'nin katılım göstermesi, ABD stratejisi doğrultusunda Ortadoğu'da politika yürüten bir devlet haline getirilmesiydi. Buna 'evet' demediği için Ecevit hükümeti bir ayda parçalanıp, yıkıldı. Erken seçim gündeme getirildi ve 3 Kasım 2002 seçimlerinde daha parti bile olamamışken, büyük bir oy çokluğu ile hükümet yapıldı.

Geçen 4 yıllık süre içerisinde AKP, bu iki temel alanda yapacaklarını yaptı. Ki birçok şeyi yapamayacağı da ortaya çıktı. Örneğin Irak Savaşı'nda ABD'ye destek vermedi. ABD'yi yüzüstü bıraktı. Ardından ABD'nin BOP'una kendini tümden katmadı. Dolayısıyla Türkiye-Amerika ilişkileri ciddi bir çelişki ve gerginlik süreci yaşadı. NATO müttefiki olan bu iki güç arasında yoğun bir siyasi mücadele, bu geçen sürede yaşandı.

Şimdi ABD, İran'a karşı geliştirdiği müdahalede AKP'den bir kere daha yararlanmak istiyor, destek istiyor. AKP bu desteği verebilecek mi, vermeyecek mi? AKP'nin yönetimindeki Türkiye, ABD'nin bu politikasına katılacak mı katılmayacak mı?

AKP hükümet oldu ama iktidar olamadı

Şimdi Türkiye böyle bir karar aşamasında. ABD'nin Ortadoğu müdahalesini İran üzerinde odaklaştırdığı bir sürece gelmiş bulunuyoruz. 2006 baharından itibaren Ortadoğu'da yaşanan III. Dünya Savaşı'nın odak noktası artık İran'dır. ABD, İran'a karşı sadece ekonomik, siyasi müdahalede bulunmuyor. Şimdi askeri abluka geliştirmeye çalışıyor ve askeri müdahaleye de hazırlanıyor. Herkesten bu temelde destek istiyor. İlişkilerini buna göre oluşturmaya çalışıyor. Dolayısıyla en yakın müttefiki olan Türkiye'den de bu biçimde somut talepte bulunmuş durumda. Gittikçe keskinleşen ve çatışmaya doğru giden ABD-İran gerginliği ortamında artık Türkiye'nin bu konuda politikasını netleştirmesi gerek. ABD'ye destek mi verecek yoksa vermeyecek mi? Ya da İran'la mevcut ilişkilerini sürdürecek mi? Bu bakımdan Türkiye'nin, özellikle de AKP hükümetinin, bir koltuğunda ABD diğer koltuğunda İran'ı Kürt özgürlük hareketine karşı birlikte idare ettiği, desteklerini aldığı politik sürecin artık sonuna gelinmiştir. Türkiye bu siyaseti yürütemiyor. AKP artık böyle bir siyasetle ABD'nin ve İran'ın karşısına çıkamıyor. Dolayısıyla, iki koltuğunda birbiriyle savaşan iki gücü yürütme politikası bitmiştir, sonuna gelinmiştir. Bu konuda kesin tutum almak zorunda. Karar alma ve siyasetini netleştirmek zorunda.

Diğer yandan AKP, Kürt özgürlük hareketine karşı çürütme politikasını belli ölçüde uyguladı. Kürt toplumunun büyük kesimlerini aldattı. Yerel seçimlerde Kürdistan'ın birçok kasaba ve ilinden oy aldı. Yine Kürt siyasi çevrelerine giderek Kürt özgürlük hareketini hep beklenti içinde tuttu. Sanki demokratikleşme sağlayacakmış gibi, Kürt sorununda çözüm sürecini başlatacakmış gibi bir intiba verdi ve böyle aldatmaya çalıştı. Bu, bir süre devam etti. Ama artık 1 Haziran Atılımı ile ve özellikle bu atılımın ikinci yılını tamamlarken gelinen süreç, AKP'nin bu politikayı da artık yürütemediği gerçeğidir. Artık Kürt özgürlük hareketine karşı çürütme politikasını sürdürmesi yönünde Türkiye devleti tarafından kullanılabilecek bir yanı fazla kalmamıştır. Aldatıcılığı açığa çıkmıştır. Demokratikleşme sağlayamayacağı, Kürt sorununun çözülemeyeceği ortaya çıkmıştır.

Aslında bu konuda, Türk-islam sentezci çizgiyi tam aşmış değil. Dolayısıyla Şoven milliyetçilikten ve dini fanatizmden tümüyle kopmayan bir ılımlı islama sahip. Bu da aslında demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde derin ve tutarlı bir anlayış, çizgi, program geliştirmesini engelliyor. Diğer yandan, zayıf güçsüz bir hükümet. Birçok devlet kurumu tarafından benimsenmiyor. Hükümet olmuş, ama iktidar tam olamamış konumda. Dolayısıyla Kürt sorununu istese bile çözecek güce, kudrete sahip değil. Bu devlet AKP'yi, özellikle de devletin sahibi olarak ordu, AKP'yi Kürt sorununu çözsün diye hükümet yapmadı. Hükümet olmasını desteklemedi. Tam tersine, Kürtleri kandırarak, uyutarak, Kürt toplumunu etkileyerek, Kürt özgürlük hareketini tasfiye etsin diye hükümet yaptılar.

Kemalizm ile islami çizgi ciddi bir çatışma içinde

Artık bu noktada da AKP'nin maskesi düşmüştür. 1 Haziran Atılımı'nın ikinci yılı tamamlanırken, Kürt özgürlük hareketinin ideolojik, siyasi, örgütsel ve eylemsel alanda ulaştığı düzey, AKP'nin rolünün tüketildiği bir düzeydir. Artık çürütme politikasının tümden sona erdirildiği bir düzeydir. Dolayısıyla AKP'nin, biçilen o rolü oynayacak hali kalmamıştır. Misyonunu, rolünü artık tamamlamıştır. Devletin esas sahibi olan güçler, eskisi gibi AKP'den yararlanamayacaklarını görüyorlar ve Kürt sorununun demokratik çözümünü dayatması karşısında zorlanınca, AKP'nin bunu önleyemeyeceğini değerlendirerek yeni arayışlara giriyorlar. Bir de AKP artık Kürt sorununu, Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmede rol oynayamadığı gibi, iktidarda kaldıkça, kendi sitemini devlet yapısında daha çok etkili kılmaya çalışıyor. Daha fazla devleti ele geçirmek istiyor. Bu anlamda cumhuriyet ideolojisini zorluyor.

Meclis Başkanı Bülent Arınç, meclis açılış konuşmasında Türkiye'de rejim sorunu değil, rejime sahip olma sorunu var demişti. Yani iktidarı ele geçirme, iktidara sahip olma, devleti ele geçirme mücadelesi yürütüldüğünü ifade etti. Bu anlamda derin bir iktidar kavgası rejimin içinde gelişmiş durumda. Bir yanda devleti elinde tutan, cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki ideolojik politik çizgiyi esas alan duruş var, kesimler var. Geleneksel cumhuriyetçi çizgi –buna cumhuriyetçi bonapartsist çizgi de diyebiliriz– aslında ilk cumhuriyetin doğuş yıllarında kemalist hareketin özelliklerini, ölçülerini günümüzde de olduğu gibi sürdürme eğilimi var. Bu, daha da çok daralmış, şoven milliyetçilik haline gelmiş durumda.

Diğer yandan cumhuriyet tarihi boyunca, bununla, buna karşı iktidar mücadelesi yürütmüş islami çizgi var. Cumhuriyetin kuruluşunda da vardı. Bu, daha önceki geleneksel toplumdan geliyor. Cumhuriyet tarihi boyunca da bu çizgi hep var oldu. Günümüzde bunun en son temsilcisi AKP oluyor. Bu anlamda AKP de, bu Türk-islam sentezci çizginin bir versiyonunu oluşturuyor. Bu çizgi, cumhuriyeti kendi doğrultusunda biraz değiştirmek istiyor. Fakat çağdaş demokratik ilkelere sahip değil. Şoven milliyetçilikten ve radikal islamdan, islami fanatizmden tam kopmuş değil. Demokratik bir islami çizgiye ulaşamamış. Dolayısıyla bu, 21. yüzyılın gereklerine göre cumhuriyeti demokratikleştirme, demokratik dönüşüme uğratma çizgisi değil. Tam tersine, 20. yüzyılda da varolan bazı milliyetçi islami özelliklere göre, Türk-islam sentezinin özelliklerine göre cumhuriyette değişiklikler yapmaktır. Değiştirici yanı var, ama esas olarak değiştiriciliği budur.

Şimdi bu eski iki çizgi birbiriyle çatıştırılıyor ve Danıştay'a yönelik saldırının esası budur. Bu iki çizgi arasındaki çatışmayı öne çıkartma, geliştirme hareketidir. Burada bir yandan AKP'yi yıpratma ve AKP'yi iktidardan düşürme arayışı var tabi. Bu anlamda 28 Şubat süreciyle benzeştirilebilir. Diğer yandan cumhuriyetçi bonapartsist çizgi de aslında deşifre oluyor, teşhir oluyor. Onun da önerdiği bir çözüm yok. Dolayısıyla aslında 20. yüzyılda kalmış iki çizgi, şimdi 21. yüzyılda, Türkiye'nin sorunlarına herhangi bir çözüm yolu önerememe temelinde, devlet iktidarını ele geçirmek için çatışmaya giriyor. Bu, bir çözüm çatışması değildir. Türkiye'nin sorunlarına çözüm aramaktan doğan bir çatışma değil, tam tersine daralmış, çözümsüz kalmış Türkiye iktidarını ele geçirerek, o imkanlara sahip olmayı hedefleyen bir çatışmadır. Bu anlamda iki taraf da çözümsüzdür. İki tarafın da Türkiye'yi demokratikleştirecek bir programı yoktur. Aslında iki tarafın da amacı ortaktır. İktidarı ele geçirmek ve böylece içte ve dıştaki güçleri kendine mecbur ve muhtaç bırakmak. Bu temelde iktidarda kalmalarını sağlamak. Bu bakımdan mevcut çatışma kör bir çatışmadır. Çözümsüzlüğü derinleştiren bir çatışmadır. Türkiye'nin sorunlarını çözüp, önünü açmayı hedefleyen bir çatışma değildir.

Çözüm Türkiye'nin demokratikleşmesidir. Çözüm demokrasi çizgisindedir. Sol demokratik çizginin gelişimindedir. Türkiye'nin, Ortadoğu'da yaşanan çatışma ortamından ve ABD dayatmalarından kendini kurtarması, başkaları için savaşır, kan döker duruma düşmemesi, demokratikleşmesi ile mümkündür. Bu da Kürt sorununun demokratik çözümü demektir. Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştiren, programlayan, esas alan bir siyaset, ancak Türkiye'yi demokratik dönüşüme uğratabilir. Ancak demokratikleşen, demokratik dönüşüme uğrayan bir Türkiye, ABD baskıları karşısında kendisini ayakta tutabilir. ABD-İran kavaşı karşısında savaşan bir taraf olma zorunluluğundan kendi kurtarabilir. Ortadoğu'da demokrasiye dayalı halkların birliğini ve kardeşliğini yaratabilir. Böylece savaşı önleyebilir. Ortadoğu için bir çözüm gücü haline kendini getirebilir. Bir çözüm modeli sunabilir.

Çözüm halk demokrasisi çizgisindedir

Bu nedenle aslında klasik cumhuriyetçi çizgi ile Türk-islam sentezci çizginin çatışması, Türkiye'yi ilerleten bir çatışma değil. Özellikle Türkiye aydınlarının, siyasetçilerinin bunu görmesi çok önemli. Her iki çizgi de çözüm değildir. Çözüm, demokratik çizgidir. Halk demokrasisi çizgisidir. Türkiye'yi gerçekten çağdaş demokrasiye kavuşturma çizgisi, cumhuriyeti demokratik dönüşüme uğratma çizgisidir. Demokratik cumhuriyat yaratma çizgisidir. Bu bakımdan Türkiye'yi bu baskı ve daraltmadan kurtaracak tek yol, cumhuriyetin demokratikleşmesidir. Bu da Kürt sorununun demokratik çözümü demektir. Kürt özgürlük hareketi bu anlamda Türkiye'ye gerçekten çözüm dayatıyor. Türkiye'yi bu çıkmazdan kurtarmayı öngörüyor. Türkiye'yi barışa çekmeyi, kardeşliğe çekmeyi; demokratik bir sisteme kavuşarak, özgüre ilerlediği bir sürece çekmeyi hedefliyor. Bu bakımdan Türkiye'yi kurtaracak olan çizgi, bu yaşanan çıkmazdan, sıkıntıdan Türkiye'yi kurtaracak tek çizgi, Kürt sorununun demokratik çözümünü öngören sol demokratik çizgidir.

Eğer Kürt sorununun demokratik çözümünü öngören bir demokratikleşme çizgisi Türkiye'de hakim hale gelmezse, çok karanlık, yıpratıcı, ağır kayıplara yol açan bir iç çatışma dönemi Türkiye'de gelişebilir. Türkiye için böyle bir tehlike kesinlikle var.

Aslında sorun Tayyip Erdoğan hükümetinin tasfiye edilmesi, AKP'nin hükümetten düşürülmesi değildir. Sorun, Türkiye'nin böyle bir tehlikeli, karanlık süreçle karşı karşıya bulunmasıdır. Bundan kurtaracak, Türkiye'yi aydınlığa çekecek, geleceği yürütecek olan ise Kürt sorununun demokratik çözümünü öngören bir demokratikleşme çizgisi olacaktır.

Ulusal baskı sistemleri evliliğe benzetilerek tanımlanmaya çalışılıyor. Erkek egemen, devletçi sistemin temel kurumlaşması olarak aile, reisliğin babada olduğu, evlilik düzeni içinde her türlü köleliği barındıran, başta kadın olmak üzere aslında tarafları özgürlüklerinden yoksun kılarak, kölece birbirine bağlayan bir ilişki

> **"Çözüm demokrasi çizgisindedir. Sol demokratik çizginin gelişimindedir. Türkiye'nin Ortadoğu'da yaşanan çatışma ortamından ve ABD dayatmalarından kendini kurtarması, başkaları için savaşır duruma düşmemesi, demokratikleşmesi ile mümkündür. Bu da Kürt sorununun demokratik çözümü demektir. Ancak Kürt sorununun çözümünü gerçekleştiren bir siyaset Türkiye'yi demokratik dönüşüme uğratabilir"**

biçimini ifade ediyor. Buradan kadının köleliği yıkıp özgürleşmesi, genelde ise kadın erkek taraflarının böyle bir ilişki biçiminde özgürlüğü yakalaması, boşanma hakkının varolmasına, boşanma özgürlüğünün sağlanmasına bağlı kılınıyor. Tabii mevcut egemen aile düzeninin, geleneksel aile ilişkilerinin kısmen özgür kılınmasında bu, bazı özgürlük anlayışlarınca bir çözüm olarak uygun görülüyor. Bu noktada halklar üzerindeki ulusal baskı düzenleri, sömürgeci sistemler, içinde kölelik taşıyan böyle bir evlilik düzenine benzetilerek, ulusal özgürlük mücadeleleri, boşanma hakkı ya da boşanma özgürlüğü ile benzeştirilip böyle bir tanıma kavuşturuluyor. Uluslararası ilişkilerde, özgürlüğün olabilmesinin herhangi bir birlik düzeninden özgürce ayrılma hakkına bağlı olduğu özgürlük düşüncelerince ifade ediliyor. Halklararası ya da uluslararası birliğin özgür birlik olabilmesinin, birliğe katılan tarafların kendi iradeleriyle, istedikleri zaman özgürce birlikten ayrılabilmelerine bağlı olduğu değerlendiriliyor.

Bu çerçevede Kürt halkı üzerindeki başta Türkiye olmak üzere İran, Suriye gibi devletlerin kurdukları ve sürdürmeye çalıştıkları egemenlik, elbetteki bir gönülllü birliği, özgür birliği içermiyor. Çünkü Kürt halkının bırakalım özgürce ayrılma hakkına sahip olması, kendi kimliğini özgürce ifade etme, kültürünü örgütleyip geliştirme, demokratik siyasal haklarını kullanma, kısaca demokratik ulus çizgisinde kendini örgütleyip, geliştirme haklarının hiçbirisi bulunmuyor. Bu katı inkarcı sistem, I. Dünya Savaşı ardından oluşturulan bölge statükosu çerçevesinde, Kürt toplumu üzerinde, Kürdistan'ın bölünüp parçalanması temelinde oluşturulmuş bulunuyor. Bu inkar sistemi, her türlü zor, baskı ve asimilasyon yöntemi ile sürdürülmeye, egemen kılınmaya çalışılıyor. Yani inkar siyaseti, imha yöntemleriyle hayata geçirilmek isteniyor.

Kürtler zoraki evliliği kabul etmeyecek

Bu temelde Kürtler üzerinde oluşmuş eşi pek az görünen ağır bir inkar ve imha sistemi, yani ulusal baskı sistemi mevcuttur. Şimdi bu sistem, toplum üzerinde felsefik, ideolojik, ruhsal, ekonomik, sosyal, kültürel alanları içeren düzeyde ve örgütsel biçimde hakim kılınmaya, sürdürülmeye çalışılıyor. Newroz serhildanı ve onu hazmedemeyen güçlerin Kürt halkına yöneltiği katliam dayatmalarına karşı halkın geliştirdiği demokratik direniş mücadelesi, demokratik serhildan hareketi, söz konusu ulusal baskı sisteminin, yani inkar ve imha düzeninin Kürt halkı tarafından reddedilmesini; artık bu sistem içinde yaşanılamayacağının, bunun dışında bir yaşam arandığının, bu tür baskı ve uygulamalar karşısında demokratik direnişin her koşulda sürdürüleceğinin ilanını ifade ediyor. Çünkü Türkiye sisteminin Kürtler üzerinde uyguladığı baskı düzeni sadece ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal alanlarda egemenlik kurmaya, sömürü yapıp çıkar sağlamaya dayanmıyor. Ulusal eritme, yok etme hedefleniyor. Bunu gerçekleştirmek için de Kürt toplumu her türlü değerinden yoksun kılınmaya çalışılıyor. Kürtlere karşı her şeyin yapılacağı öngörülüyor. Önder Apo buna 'düşürülme' diyordu. Bir toplumun, bir halkın düşürülmesi... Yani her türlü örgütlülüğünün dağıtılıp onurdan, şereften yoksun kılınacak şekilde her türlü hakarete tabi tutulması ve buna karşı toplumun direnecek bir zihniyetinin, gücünün bulunmaması anlamına geliyor.

2006 Newroz serhildanı ile birlikte Kürt halkı böyle bir konuma tümüyle isyan etmiş, bu dayatmaları reddetmiş bulunuyor. Aslında 1990'lı yılların başında da bu süreci yaşadı. Biz buna 'ulusal diriliş devrimi' dedik. Bu gelişmeler Kürt halkının ulusal ruh, bilinç kazanma, kimliği sahiplenme, ulusal kültürü geliştirme sürecine girmesini ifade ediyordu. Önemli bir ulusal demokratik gelişme düzeyini de ortaya çıkardı. Büyük değerlerin yaratılmasına, biriktirilip sürdürülmesine yol açtı.

Şimdi 2006 Newroz serhildanı ile birlikte Kürt halkı bu çıkışı yeni bir aşamaya taşımış oluyor. Artık kendisine dayatılan ulusal baskı sisteminden ruhen, fikren, yaşamsal bakımdan koptuğunu ilan etmiş bulunuyor. Yani bu zoraki evliliği, baskıya ve köleliğe dayanan evlilik ilişkisini bozduğunu ilan ediyor. Bu ilişkiyi yıkıp, bundan boşandığını, artık böyle bir ilişki altında yaşamak istemediğini ortaya koyması oluyor.

Biz geçen dönemde Türkiye yönetiminin, yine şoven milliyetçi Türk yaklaşımının bir evlilikten öteye bir kapatma yaklaşımı olduğunu değerlendirmiştik. Yani 'ne yaparsak yaparız, her türlü baskıyı, zulmü uygularız, her türlü kötülüğü hakareti, aşağılamayı yaparız, ama ne yaparsak da Kürt buna razıdır. Kapatmışız bir yere, bizim uygulamalarımızın dışında bir yaşam arayamaz, bulamaz. Her şeyi sineye çeker, kabul eder' görülüyor. Bu, son derece şoven milliyetçi, ulusal baskıyı ifade eden bir yaklaşım. Her türlü özgürlüğü, eşitliği, demokrasiyi reddeden bir yaklaşım. Kürt toplumunun böyle olmadığı, bu yaklaşımı kabul etmeyeceği, gelişen Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesi temelinde halkın bu yaklaşımı kıracak, aşacak bir bilince, örgütlülüğe, iradeye ulaştığını, hala eskisi gibi bir kapatma yaklaşımı ile Kürtler üzerindeki ilişkisini sürdüreceğini sanan Türk yaklaşımının geçmişte kaldığını, gelişmeleri göremediğini, değerlendiremediğini ifade etmiştik.

Newroz serhildanı, Newroz ardından Amed'ten başlayarak, Batman'dan Van'a, Kızıltepe'den Şırnak'a, İstanbul'a kadar yayılan ve her türlü baskıya karşı direnmeyi ifade eden Kürt serhildanı, söz konusu Kürt zihniyetini Kürtlerin tümden yıktığını, aştığını, artık kapatma biçiminde tanımlanacak bir ilişkiyi reddettiğini ortaya koymuş oluyor. Önder Apo'nun boşanma olarak tanımladığı budur.

Bu ilişki biçimiyle Kürtler ile Türkler bir arada yaşayamaz

Kürt halkı topyekun olarak üzerinde uygulanan bu baskı sisteminden, inkar ve imha düzeninden tümden koptuğunu, ruhen, fikren, ideolojik politik açıdan onu reddettiğini ortaya koymuş, ilan etmiş oluyor. Zaten bunun karşılığı olarak da Türkiye devlet yönetimi Kürt halkına tümüyle düşmanca bir yaklaşım gösterdi. Bizzat başbakan, çocuk kadın demeden, özgürlük isteyen, demokrasi isteyen, bunun için direnişe geçen herkese karşı şiddetin kullanılacağını ilan etti, açıkladı. Dolayısıyla Türkiye'nin uyguladığı baskı sistemi de en açık, kaba bir katliam düzeyine ulaşmış oldu. Her türlü maskeleme burada da ortadan kalktı. Bir yandan imhayı, katliamı hedefleyen egemen devlet yaklaşımı, diğer yandan bunu tümden reddederek özgür ve demokratik yaşam için varolan ilişki biçiminden boşanan, kendini özgür biçimde örgütleyip, yaşatmayı öngören bir Kürt halk gerçekliğinin ortaya çıkması söz konusu oldu.

Bu çerçevede Kürt halkı kendini aslında zoraki birlikten, yani inkar ve imha düzeninden koparmış oldu. Ruhuyla, duygularıyla, zihniyetiyle, güveniyle, ilişkileriyle bu böyledir. Bir ayrılma, birbirinden uzaklaşma, kopma yaşandı. Artık kimse şimdiye kadar süren ilişki biçimiyle Türkleri ve Kürtleri bir arada durduramaz. Kürtleri mevcut sistem içinde yaşatamaz. Bu devir geçmiştir. Newroz serhildanının ortaya çıkardığı en temel gerçeklik budur.

Geçmişi çok olumsuzluklarla dolu olan –ki Tayyip Erdoğan da Ağustos 2005'te devletin çok hata yapmış olduğunu, bu ilişkide hatalı davrandığını bizzat itiraf etti. Bunları üstlenip yeni bir sayfa başlatmak gerektiğini söyledi– bu anlamda birbirinden kopmuş olan toplumsal duruş söz konusu. Egemen devlet sisteminden kopmuş olan bir halk gerçekliğinin, Kürt halk gerçekliğinin varlığı söz konusu. Şimdi bu kopmuş, boşanmış olan güçleri demokratik ilişkiler çerçevesinde, özgür birlik ilkelerine bağlı, gönüllülüğü içeren temelde yeniden birbirleriyle ilişkilendirmek, birleştirmek; özgür demokratik ilişkileri içeren yeni bir birlik oluşturmak gerekiyor. Demokratik zihniyete sahip olan, Türkiye gerçeğini demokratik yaklaşımla çözümlemeyi bilen herkesin mevcut durumu böyle değerlendirmesi; inkar, imha sisteminden kopmuş olan Kürt halk gerçeğini, gönüllü, özgür birlik ilişkileri çerçevesinde yeniden birleştirecek politikalar üretmek, sistemler geliştirmekten başka bir yol görmemesi gerekir. Bu anlamda aslında birbirinden kopmuş olan ulusal duruşları, demokratik sistem içinde, gönüllü birlikteliğe dayalı, özgür bir ilişki sistemini içerecek şekilde yeniden birleştirme çabası içinde olmak gerekiyor. Bunun için dünyanın birçok alanında değişik örnekler var tabii. Önder Apo en son, 'BASK sistemi de bu konuda incelenebilir' dedi.

BASK modeli Kürt sorununda bir çözüm olabilir mi

Ayrıntılı incelemiş olmamakla birlikte, BASK düzeni, İspanya birliği içinde kimlik, kültür özgürlüğü, bu temelde bir özerkliği ifade ediyor. Yerel yönetim düzeyinde kendini yöneten, demokratik siyasal örgütlülüğünü sağlayan, ama İspanya birliğinin içinde de yer alıp görev ve sorumluluklarını yerine getiren bir çözüm tarzı oluyor. Yakın geçmişte İspanya meclisi BASK özerkliğini daha da genişleten kararlar aldı. Anayasal düzeyde de bunu sağladılar. Görülüyor ki BASK sistemi, bir halkın kimlik, kültür, eğitim, yerel yönetim düzeyinde asgari biçimde kendini demokratik örgütlülüğe kavuşturduğu düzeyden başlayarak özgürlüğünü geliştirdiği bir sistemi ifade ediyor. İncelenmesinde, ona uygun, Türkiye koşullarını ve Kürtlerin somut durumunu dikkate alan çözüm yöntemleri geliştirmekte kuşkusuz yarar var. Önder Apo BASK modelinin, biçimde inkar ve imha sisteminden boşanmış olan Kürt halkının, gönüllülük temelinde, özgür ilişkileri içerecek şekilde yeniden Türkiye halkıyla birleştirilmesi için geçerliliği olan uygulanabilecek bir model olarak değerlendirilebileceğini ifade etti. Elbette Türkiye yönetimi de bu biçimde ele alabilir, inceleyebilir. 1990'lı yılların ortalarında Başbakan Tansu Çiller de bu konuda ifadelerde bulunmuştu. BASK modelinin incelenebileceğini, Türkiye'nin Kürt sorununda bir çözüm olabileceğini söylemişti. Çeşitli aydınlar, yazarlar, yöneticiler, siyasetçiler bu konuyu değişik biçimlerde tartışıp, değerlendirmişlerdir.

2006 Newrozu ve ardından gelişen olaylar sonrasında, gerçekten Türkiye çözüm üretmek istiyorsa, BASK modelini, diğer çözüm modellerini inceleyerek, kendi somut koşullarını da dikkate alan bir çözüm yolu geliştirebilir. Geliştirmelidir de. Kürt tarafının buna açık olduğu, Kürt özgürlük hareketinin demokratik çözümü geliştirecek ve gerçekleştirecek her türlü yöntemi uygulanabilir gördüğü açıktır. Önder Apo'nun bir kere daha Türkiye'ye bu konuda çağrı yapmış olması da bu gerçeği ifade ediyor.

Türkiye 20 yıldır Güney Kürdistan'a operasyon düzenliyor

Son dönemlerde Türkiye sınıra yoğun bir asker sevkiyatı yaptı. Birçok kesim Türkiye'nin yeni ve eskilere oranla çok daha kapsamlı bir sınır ötesi operasyon yapacağı yönünde görüş belirtiyor. Aslında Türkiye'nin veya İran'ın, Irak tarafına yönelik, Güney Kürdistan'ı esas alan tarzda sınır operasyonu yapıp yapmayacağı üzerinde bu kadar tartışma çok gerekli ve anlamlı olmayabilir. Kuşkusuz önemli bir siyasal durumu ifade ediyor. Bir devletin sınırlarının aşılmasını içeriyor. Ancak sanki her şey Türkiye ve İran'ın, Irak sınırını aşarak operasyon yapmasına bağlıymış gibi bir hava veriyor. Bu doğru değildir. Yani Kürt gerillasını ezme amaçlı sınır ötesi operasyon yaparsa, sanki Türkiye ya da İran devletleri başarılı olurmuş gibi bir ihtivayı içeriyor. Bu doğru değildir.

Hem Türk ordusu hem de İran ordusu kendi sınırları içerisinde bütün ordularını ve her türlü silahı kullanarak bir operasyon yürütüyor. Türk ordusu, Kuzey Kürdistan'ın bütün alanlarına uçağını, tankını, topunu, tüfeğini, yine askeri güçlerinin tümünü sürüyor. Bu savaş araçlarının hepsini kullanıyor. Bunu görmek lazım. Kendi egemen olduğu toprakları uçaklarla her gün bombalıyor, tanklarla vuruyor, toplarla dövüyor. Esas anormal olan durum budur. Bu, Türk ordusunun içinde bulunduğu zayıflığın göstergesidir. Bu gerçekliğin görülüp, siyasal anlamının bilince çıkarılması ve eleştirilmesi gerekiyor.

Benzer şeyi İran ordusu da yapıyor. Her iki devlet de askeri güçlerini, Kürdistan toprakları üzerinde, kendi sınırları içerisinde Kürt halkına, Kürt gerillasına karşı en ileri düzeyde kullanıyor. Bu kullanımdan ne sonuç alıyorlar? Bu kadar egemen oldukları, tüm ordularını harekete geçirdikleri, tüm savaş araçlarını kullandıkları, yine ekonomik, sosyal, kültürel vs her alanı savaşta kullandıkları halde gerilla karşısında hangi sonucu alıyorlar ki sınırı geçince hemen sonuç alabilsinler. Bu bakımdan önemli yan, aslında kendi sınırları içerisindeki bu kadar hiç kural dinlemeyen bir savaşı yürütüyor olmalarıdır. Onun doğru anlaşılıp değerlendirilmesi gerekli.

Yine İran devleti Irak'la 8 yıl savaş yürüttü. Sınırın her tarafını geçti. Ortada hiçbir sınır olmadı. TC devleti, ordusu, Mayıs 1983'ten 2003'e kadar, 20 yıl boyunca, hiç kimseye danışmadan yaptığı anlaşmalara dayanarak Irak sınırını geçti. Güney Kürdistan'da sayısız operasyon düzenledi. Peki, bu 20 yılda ne yaptı? Bu operasyonlar gerillayı yok etti mi, ezdi mi? Tersine, TC devleti büyük kayıplar verdi. Siyaseten daha da zor duruma düştü. Gerilla böyle bir savaş içerisinde daha da büyüyüp gelişti. Demek ki ne sınırın içinde, kendi egemen oldukları alanda tüm orduları ve her türlü savaş aracını kullanarak yürüttükleri operasyon bir sonuç verdi ne de 20 yıl boyunca sınır ötesi operasyonlarla Güney Kürdistan'da gerillaya karşı yürüttüğü saldırılar herhangi bir sonuç doğurdu.

Dolayısıyla sınır ötesi operasyon denilen şeyi bu kadar öne çıkarmak, abartmak doğru değil. Ama elbette bir devletin sınırlarının aşılması, siyasi ve askeri bakımdan önemlidir. Bu önemini de görmek, üzerinde durmak kuşkusuz gereklidir. Eğer Türk ve İran orduları sınırı aşmak gibi bir sürece girerse, bu, onların gücü değil, zayıflıkları

"2006 Newroz serhildanı ile birlikte Kürt halkı bu çıkışı yeni bir aşamaya taşımış oluyor. Artık kendisine dayatılan ulusal baskı sisteminden ruhen, fikren, yaşamsal bakımdan koptuğunu ilan etmiş bulunuyor. Yani bu zoraki evliliği, baskıya ve köleliğe dayanan evlilik ilişkisini bozduğunu ilan ediyor. Bu ilişkiyi yıkıp, bundan boşandığını, artık böyle bir ilişki altında yaşamak istemediğini ortaya koyması oluyor"

olacaktır. Kendi sınırları içerisinde çözemedikleri bir sorunu sınır dışına taşarak çözme arayışını ifade eder ki, o kendileri açından daha da zordur. Yine başka güçlerle ittifak yapmayı içerir ki bu da Kürt gerillası karşısında ne kadar zorlandıklarını gösterir. Siyasi bakımdan sınır ötesi operasyon, üzerine gidilen Kürt gerillasının gücünü gösterir, onun için bir kazanım demektir. Bu bakımdan sınır ötesi operasyona girmesi bir sonuç vermeyeceği gibi, Türk ve İran yönetimleri karşısında Kürt özgürlük hareketinin siyaseten daha fazla güçlenmesine, kazanım sağlamasına yol açacaktır.

Son dönemlerde, Türkiye ve İran orduları koordineli bir biçimde ve eş zamanlı olarak, Kuzey ve Doğu Kürdistan'a geliştirdikleri yoğun askeri saldırılara paralel, birlikte Güney Kürdistan'ın değişik alanlarını birçok kez topçu atışına tabi tuttular. Bu da bir tür sınır ötesi operasyon demektir aslında. Basına yansıdığı kadarıyla beş kilometrelik sahada top atışı yapmışlar. Hem İran-Irak, hem Türkiye-Irak sınırları boyunca bu atışlar yapıldı. Herhangi bir sonuç vermemiştir. Tam tersine, her iki devletin de siyaset bakımından aleyhine oldu. Zayıflıkları ortaya çıktı. Dünyanın değişik güçleri her iki devleti de uyardı. Kürt sorununa böyle yaklaşmamaları söylendi. Bu saldırılarını daha da ilerletirlerse, hem pratik bakımdan hem de siyasi bakımdan besbelli ki daha ağır sorunlarla karşılaşacaklar.

Güney Kürdistan çatışma alanına dönüşürse ABD zarar görür

Bu konuda ABD'nin yaklaşımları karmaşıktır. Her iki devletin de Güney Kürdistan'a yönelik askeri harekat yapmasına karşıdır. Çünkü böyle bir askeri operasyon Irak'ta istikrarsızlığı daha çok artırır. Güney Kürdistan'ı savaş alanına çevirir. Bu da Irak'ta çatışmalı durumun daha da derinleşmesi ve yayılması demektir. Oysa ABD, Güney Kürdistan'a daha çok dayanıyor. Güney Kürdistan'daki kısmi istikrar ortamından aldığı güçle Irak'ta mücadele ediyor. Eğer Güney Kürdistan da bir çatışma alanına dönüşürse, bundan ABD zarar görecektir. Irak'taki durumu kritikleşecektir. Bunun için daha kapsamlı bir biçimde Türk ve İran ordularının Irak sınırını geçerek operasyon yapmasına razı olmuyor.

Öyle anlaşılıyor ki Irak'taki mevcut durum sürdükçe, razı olması mümkün de değil. Bu, ABD için bir yerde yenilgi olur. Irak'ta askeri yenilgi almasına yol açar. Bu bakımdan ABD'nin bunu kabul etmesi kuşkusuz beklenemez. Fakat bu stratejik bakımdan böyle olmakla birlikte, taktik açıdan, güncel siyaset bakımından Türkiye ve İran'la bu konuda hiç ilişkilenmiyor, bazı tavizler vermiyor anlamına da gelmiyor. Örneğin Türkiye'ye kısmi tavizler veriyorlar. Türkiye'nin özel timleri Güney Kürdistan'da hareket ediyor. Yine ABD, İran'la, Irak üzerinde ikili görüşme yaptı. Irak'taki hükümet bu görüşmeler ardından kuruldu. Belli ki İran, Irak hükümetinin kuruluşunda ABD'ye biraz taviz verdi. Herhalde ABD de, İran topçularının Güney Kürdistan'ı, Medya Savunma Bölgeleri'ndeki HPG hedeflerini topa tutmasına izin verdi. Böyle karşılıklı kısmi bir taktik uzlaşmanın olduğu söylenebilir. Türk ve İran topçularının Güney Kürdistan'ı bu biçimde topa tutmaları buna dayanmıştır. Zaten İranlı yetkililer bunu ifade de ettiler. Irak hükümetinin bilgisi dahilinde bu topçu atışını yaptıklarını söylediler. Bu bir yerde ABD'nin onayı demektir. Ancak bu geçici, dar, karşılıklı tavizleri ifade eden bir ilişkidir. Şimdi ABD stratejik bakımdan Türkiye'nin ve İran'ın Irak sınırlarını geçerek, Güney Kürdistan'da askeri operasyon yapmasına karşıdır. Bunu ABD'li yetkililerin Türk ve İranlı muhataplarına söyledikleri anlaşılıyor. Çünkü basına yaptıkları açıklamalarda buna yer verdiler. Şimdilik bu durum, bu biçimde sürüyor. Gelecekte ne olur, elbette bilinmez. Mevcut siyasi, askeri durumda değişiklikler ortaya çıkarsa, elbette bu durumda da değişiklikler yaşanabilir.

Aslında bu, en çok tartıştığımız bir durumu da ifade ediyor. Türkiye-İran-Suriye ittifakının konjonktürel olması mümkün değildir. Çünkü bir sistem içeriyor. Bu ittifak, I. Dünya Savaşı ardından Kürdistan'ın bölünüp, parçalanıp, egemenlik altına alınması ve Kürt halkının inkar ve imha sürecine sokulmasını ifade eden ulus devlet sistemini içeriyor. Aslında geçmişte buna Irak da Ortadoğu'nun bütün devletleri de dahildi.

Türkiye-İran-Suriye ittifakı statükoyu devam ettirme ittifakıdır

Ortadoğu'da I. Dünya Savaşı ardından oluşturulan ulus devlet yapılanması, Kürdistan'ı parçalama ve yok saymaya dayanıyordu. Dolayısıyla bu bir statükoydu, sistemdi. Rejimlerin karakterinden farklı olarak, bu sistem 20. yüzyıl boyunca devam etti. Örneğin Türkiye'de, İran'da, Irak'ta farklı rejimler iş başında oldular. Bu rejimler dünya sisteminde farklı bloklara dayandılar. Bu çerçevede birbirlerine karşıt da oldular. Ancak Kürdistan ve Kürtler üzerinde egemenlik sürdürmede hep anlaşmaları oldu. Ortak hareket ettiler. Bir siyasi, askeri pakt içinde bulundular. Önce Bağdat Paktı'ydı, sonra Cento oldu bu. Aslında İran'daki islami devrime kadar sürdü. İslami devrim bu statükoyu kısmen parçaladı. Fakat tümden olmadı. Daha sonra stratejik bakımdan yine ittifak kurdular. İran-Irak savaşı uzun süre devam etmesine rağmen, Kürtler üzerinde mevcut statükoyu tümden kırmadı, aşmadı. Söz konusu stratejiyi yıkmadı. El altından savaşan taraflar yine de o stratejiye bağlı kaldılar. Saddam Hüseyin rejiminin yıkılmasıyla bu statüko parçalandı. Bu sistem yıkıldı.

İşte bu temelde Irak'ta yeni bir siyasi sistem aranıyor. Irak federasyonu oluşturuluyor. Kürdistan bu federasyon içerisinde kendini örgütleyerek ulusal sorunu çözme temelinde yer alma sürecine giriyor. Henüz bunlar başlangıç aşamasında. Özellikle Irak'ta bu gelişme olunca ve Saddam Hüseyin rejimi yıkılıp da yeni federasyon arayışı gündeme gelince ve Kürtler örgütlenip Irak siyasetinde kendi özgün örgütlülükleri temelinde yer almaya yönelince, bu eski statükoyu sürdüren güçlerde panik yarattı. Saddam Hüseyin yönetiminin yıkılması ardından, Türkiye-İran-Suriye üçlü ittifakı gelişti. Bu daha sonra, 'Irak'a komşu ülkeler' toplantıları biçiminde, Ortadoğu'nun diğer devletlerini de katacak şekilde sürdürüldü. Irak'a komşu ülkeler toplantısı adının konması anlamlıydı. Irak'ı kontrol altında tutmayı hedefleyen bir ilişki sistemiydi.

Bu da özünde Güney Kürdistan'ı denetim altında tutma amacını güdüyordu. Kürtlerin özgürlüğünün engellenmesini amaçlıyordu. Eski statükoyu bu biçimde ayakta tutma, Kürt inkarcılığını yürütme amacını güdüyordu. Bu anlamda geçmişten gelen statükonun devam ettirilmesidir. Türkiye-İran-Suriye işbirliği, ABD'nin Irak'a müdahalesinde sonra doğmadı. Önceden vardı. Anti Kürt işbirliği olarak, Irak'ın da içinde yer aldığı bir işbirliği biçiminde vardı. Saddam Hüseyin yönetimi yıkılıp da Irak buradan çıktıktan sonra, Türkiye-İran-Suriye açıktan bu işbirliğini yeniden kurmaya yöneldiler. Daha doğrusu, ABD saldırıları karşısında korunmayı hedeflediler. Bu bakımdan stratejiktir. Öyle konjonktürel falan değil. Varlıklarını Kürdistan'ın parçalanmasına ve yok sayılmasına bağlıyorlar. Bunu içeren, çok şoven milliyetçi bir ideolojik duruşları var. Yine çok dar, despotik, inkarcı ve katliamcı bir siyasal duruşları var. Birbirlerine bu konuda sonuna kadar destek veriyorlar. Aralarındaki çelişki ne olursa olsun, Kürtlere karşıtlık söz konusu oldu mu, bu çelişkileri aşıp, birbirlerine destek veren bir konumda bulunuyorlar. Bu, günümüzde de devam ediyor.

Şimdi Suriye çok zor duruma düşmüş bulunuyor. Yönetimleri ortadan ikiye bölünmüş durumda. Aslında bu, ABD müdahalesiyle sağlandı. Dolayısıyla son dönemlerde Kürdistan'da biraz ayakta varolan güçler

"1 Haziran Atılımı'nın ikinci yılı tamamlanmak üzeredir. HPG bu iki yıl gibi bir sürede meşru savunma çizgisine uygun olarak, yine demokratik, siyasal mücadele stratejisinin gereklerini yerine getirecek bir taktik düzenleme içerisinde, aktif savunma konumunda olmuştur. İki yılda bu temelde gösterdiği direniş, güçlü bir siyasi gelişmeyi, halkın yeniden ayağa kalkışını, etkili bir ideolojik ve örgütsel duruşu ortaya çıkartmıştır"

olarak Türkiye-İran kalmış. Onlar da daha çok birbirlerine dayanarak Kürt halkının geliştirdiği özgürlük mücadelesi karşısında, bu inkar ve imha siyasetini sürdürme çabasındalar. Yine ABD müdahalesi karşısında Kürtleri daha çok bastırarak, Kürdistan'da daha çok şiddet uygulayıp, denetimlerini bu şiddete dayalı olarak kurmayı sağlayarak, ABD müdahalesi karşısında ayakta durmaya çalışıyorlar. Ancak nafiledir. Artık ömürlerinin sonuna gelmiş durumdalar. Oldukça daralmış bir pozisyona sahipler. Dünyadan tecrit olmuş haldeler. Ortadoğu'daki dayanakları da zayıflamıştır. En son birbirine dayanarak ayakta kalmaya çalışıyorlar ki, özellikle Kürt halkının özgürlük talepleri karşısında, Kürt sorununun demokratik çözümünü bu devletlerin siyasi gündemine dayatması karşısında daha fazla inkar ve imha sistemini sürdüremeyeceklerdir. Özellikle de bu inkar ve imha sistemini içeren bu despotik ulus devlet yapılarını, ABD müdahalesi karşısında da artık ayakta tutmaları mümkün değil. Ömürlerinin sonuna gelmiş bulunuyorlar. Aşılacaklardır. Özellikle de Türkiye ve İran rejimleri aşılacak. Artık süreç onların aşıldığı, ülkelerin demokratikleştiği, dolayısıyla Kürt sorununun demokratik çözümünün gerçekleştiği bir süreç olacak.

HPG Türk ordusunu zorluyor

HPG'nin Türk ordusunun topyekun savaş konsepti temelindeki saldırıları karşısında duruşu, esas olarak kahramancadır. Gerçekten de PKK ile birlikte başlatılan direniş süreci derinleştirilerek günümüze taşınmıştır. Kürt gerillası, kahramanlık çizgisinde ortaya çıkan bir gerilladır. Dünyadaki benzerlerinden çok farklılığı vardır. Aşırı derecedeki eşitsizlik koşullarında mücadele etmektedir. İmkanları çok az. Sadece halkın gücüne dayanan bir duruma sahiptir. Çok özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik bir muhtevası vardır. Sadece siyasi askeri bir kuvvet değil, aynı zamanda felsefik, ideolojik bir kuvvettir de. Anlayışıyla, yaşamıyla böyledir. Dolayısıyla baştan itibaren kahramanlık çizgisinde bir direnişi esas alıp günümüze kadar derinleştirmiştir. Kürt halk kahramanlığının yaratıcısı olmuştur. On beş bine yakın şehitle, böyle bir kahramanlık çizgisini oluşturmuştur.

Bu, fedai çizgisinde yaşayan ve direnen bir gerilla duruşu demektir. 30 yıllık PKK direnişini daha da kapsamlılaştırıp derinleştirerek, gerillacılık HPG biçiminde günümüzde sürmektedir. Bu temelde büyük ideolojik, siyasi değeri olan bir direniş konumu, duruşu mevcuttur.

1 Haziran 2004 siyasi atılımının bir parçası olarak aktif meşru savunma konumuna geçmiş, geçen iki yıllık süre içerisinde geliştirdiği direnişle Türk ordusunu ciddi biçimde zorlayan, Türk devletinin yürüttüğü inkar ve imha siyasetini işlemez kılan, Kürt sorununun demokratik çözümünü bu siyasi yapının gündemine bütünüyle dayatan bir gelişmeyi ortaya çıkarmıştır.

1 Haziran Atılımı'nın ikinci yılı tamamlanmak üzeredir. HPG iki yıl gibi bir sürede meşru savunma çizgisine uygun olarak, yine demokratik, siyasal mücadele stratejisinin gereklerini yerine getirecek bir taktik düzenleme içerisinde, aktif savunma konumunda olmuştur. İki yılda bu temelde gösterdiği direniş, güçlü bir siyasi gelişmeyi, halkın yeniden ayağa kalkışını, etkili bir ideolojik ve örgütsel duruşu ortaya çıkartmıştır.

Şimdi, 1 Haziran Atılımı'nın ikinci yıldönümünü yaşadığımız bu süreçte, en çok tartışılan konu Kürt sorunudur. Başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun siyasi gündemine birinci planda Kürt sorununun çözümü dayatılmış durumdadır. Artık herkes Ortadoğu'nun en temel sorununun Kürt sorunu olduğunu Ortadoğu'da istikrarlı ve kalıcı bir siyasi yapının ortaya çıkartılmasının da ancak Kürt sorunun çözümüne bağlı olduğunu ifade ediyor. Herkes, bu noktaya önemli ölçüde getirilmiştir. Bundan sonraki süreç daha çok Kürt sorununun demokratik çözüm süreci olacaktır. Bu anlamda yürüttüğü savaşın büyük bir ideolojik siyasi değerinin olduğunu, ciddi gelişmeler ortaya çıkardığını, en başta ifade etmemiz gerekli. Tabii bu, kahramanca direniş temelinde oldu. Büyük bedeller ödenerek gelişti. HPG böyle bir süreç içerisinde yüzlerce şehit verdi. Yaralıları oldu. Büyük bir direnişçi yaşamı sürdürdü. Taktik bakımdan da önemli bir gelişme süreci yaşadı.

Şimdi meşru savunma çizgisini pratiğe geçirecek önemli bir tarz, üslup, tempo yakalamış durumda. Bütün bunlar, hiç eksikliğinin, hatasının olmadığı anlamına gelmiyor. Elbette kendisine yöneltilen ağır saldırılar karşısında hata ve eksiklikleri de oluyor. Taktik yaratıcılıkta zaman zaman yetersiz kalabiliyor. Yine eylem zenginliğinde bu durum yaşanabiliyor. Ama bütün bunları yoğun araştırma, inceleme, tartışma ile aşabiliyor. 2006 bahar sürecinde de Türk ordusunun yeni taktiğini çözmede belli bir zorlanmayı ve zaman kaybını yaşadı. Bu durum daha çok kayıp vermesine, olması gerekenden fazla kayıp vermesine götürdü. Aslında yaşanan kayıplar daha aza indirilebilirdi. Ancak özellikle düşmanın yeni taktiğini çözme ve buna karşı tedbirler geliştirmedeki geç kalma, bu kayıpları arttırdı. Fakat üzerinde durulup, tartışılması temelinde Türk ordusunun yöntemleri anlaşılıp, çözüme kavuşturularak, ona karşı tedbirlerin geliştirilmesi sonunda bu durum aşılmış bulunuyor. Şimdi gerillanın taktik yaratıcılığı, derinliğine gerillacılığı geliştirme, özellikle araziyi derinliğine ve genişliğine kullanma, gerillanın taktik esaslarını yaratıcı bir biçimde derinliğine uygulama temelinde aktif savunma performansı giderek gelişmiştir.

Türk ordusunun saldırıları büyük ölçüde boşa çıkartılıyor. Ordu kendisini dağa vuruyor. Aşırı derecede yıpratıyor. Diğer yandan oldukça gizli ve hızlı bir tarzda, küçük gerilla birimleri orduya etkin darbeler vuruyor. Bunlar daha çok misilleme eylemleri oluyor. Bu düzey giderek derinleşip, yayılmaktadır. Şu an gelinen noktada mevsim de arazi koşulları da gerillanın oldukça lehine bir durumu ifade ediyor. Kış boyu yürüttüğü hazırlıklar ve iki yıllık pratikten çıkardığı dersler temelinde, önümüzdeki aylarda HPG'nin meşru savunma direnişini geliştirmede performansının çok daha yetkin olacağı, artacağı, tartışma götürmez bir gerçektir. Dolayısıyla Türk ordusunun bütün gücünü Kürdistan'a sürerek operasyon yürütme durumu şimdiden, büyük ölçüde boşa çıkmıştır. Gerillanın söz konusu duruşu karşısında daha çok parçalanacak, boşa çıkacak, birkaç ay içinde ordu işlemez haline gelecektir. Bunun sonunda da Türkiye'de yeni ve ciddi siyasi gelişmelerin yaşanacağını düşünüyoruz. Herkes bunu beklemelidir. Türkiye yaz ortasından itibaren çok daha ağır bir krize girecek, Türkiye siyasetinde çok daha yeni ve kapsamlı gelişmeler ortaya çıkacaktır.

Kadın sağlayacağı bütün örgütlülüklerde toplumsal bir perspektife sahip olmalı

PAJK Koordinasyonu üyesi Esma Semsur ile yapılan röportaj

5-11 Haziran tarihleri arasında, Medya Savunma Alanları'nda, 138 delegenin katılımıyla gerçekleşen PAJK Kongresi'nde, Kürt özgürlük hareketi içinde kadının oynadığı rol ve kendisine biçilen misyon bakımından önemli tartışmalar gerçekleşti.

PAJK I. Kongresi'nde siyasal, örgütsel, yeniden yapılanma konularında gerçekleşen önemli tartışmaların yanı sıra, çağın temel sorunu olarak kabul gören cins çelişkisi de tartışılarak önemli tespitlere ulaşıldı. Kürt kadınının cins çelişkisi ve mücadelesinde geldiği aşamayı ve kadın hareketinin yeniden yapılanma temelinde geliştirdiği alternatif çözüm yollarına ilişkin sorularımızı, PAJK Koordinasyonu Üyesi Esma Semsur yanıtladı.

***Serxwebûn:** 21. yüzyıl gerçekliğinde, bir kadın hareketi olarak çağın sorunlarına çözüm açısından kendinize nasıl bir rol biçiyorsunuz?*

Esma Semsur: Bütün çapraşık toplumsal, siyasal bağlamlarına ve tarihsel köklerine rağmen kadının özgürleşme sorunları, her çağın özgürlük sorunlarından kopuk ele alınmıştır. Her ne kadar 19. ve 20. yüzyıllarda, bu konuda bazı adımlar atılmış, hatta 'kadının özgürleşmeden toplumun özgürleşemeyeceği' söylenmişse de özünde "kadın sorunu" olarak kalmış ve tarihsel, toplumsal çelişkilerin içerisine bir türlü tam olarak yedirilememiştir. Çelişkilerin kenarına veya yedeğine yerleştirilmiştir. Bunun, sistem çözümlemesinin tam olarak yapılanmamasıyla, yine felsefenin temel çelişkisiyle değil, sistemin kendi iç çelişkileri üzerinden bir ikililik gelişme mantık yapısıyla alakası vardır. Gelişmenin ve tarihin, egemen, iktidarcı sistemin iç çelişkileriyle izah edilemeyeceği, şimdi daha iyi anlaşılmaktadır. Bu anlamda felsefe, günümüz çağında ciddi mantık sorunlarıyla karşı karşıya gelmektedir.

20. yüzyılın son çeyreğinde feminizm, kadının özgürleşme sorununun hiyerarşik devletçi sistemle bağlarını irdelemiş, aslında sorunun bu bağlamda ortaya çıkarılmasında önemli bir rol oynamıştır. Devlet olgusunun ve hiyerarşinin bu tarihten itibaren bu denli tartışılır hale gelmesinde gençlik, barış ve çevre hareketleriyle birlikte feminizm belirleyici bir rol oynamıştır. Toplumsal hareketler, bu tarihten itibaren toplumun çelişkilerini sınıf ve ulus çelişkisinin dışına taşırmışlardır. Artık iki kutuplu sınıfçı, ulusçu bir dünya bakış açısının kendilerini ifade etmeye yetmediği, hatta bu bakış açısının kendileri için baskıcı, dışlayıcı ve egemen bir bakış açısına dönüştüğünü ortaya koydular. Feminizmin bu anlamda oynadığı rol, azımsanamayacak denli önemlidir.

O dönem açısından feminizm antihiyerarşik hareketlerin gelişiminde oynadığı rol ile egemen sistemde gedik açan bir hareket olmuştur. Bütün dünyanın ve toplum yaşamının salt ulus ve sınıf veya herhangi ikili bir çelişki eksenine oturtulamayacağı, bunun etrafında kurulamayacağı, gerçekliğin çoklu bir çelişkiler yumağı olduğu, içerisinde bulunduğumuz çağın belki de en önemli değişim perspektifini ifade ediyor. Bu gerçeklik, Önderliğimizin ideolojik, felsefik açılımının temel perspektiflerinden biridir.

– Bundan hareketle, kadın hareketinin ideolojik öncülüğü olarak PAJK, nasıl bir misyona sahip olacak?

– Önderlik, cins çelişkisini, 21. yüzyılın temel yükselen çelişkisi olarak ifade ediyor. Bunun ne anlama geldiğini iyi ortaya koymak gerekiyor. Bu, her şeyden önce çağın ana çelişkisinin cins çelişkisi olduğunu ifade ediyor. Ayrıca feminizmin günümüze kadarki anlamını ve içeriğini aştığını gösteriyor. İdeolojik, felsefik olarak, yine örgütsel perspektif olarak aynı zamanda kadına çağın sorunlarının çözümünde yüklediklerinin de feminizmi aşıyor. Çok daha evrensel ve toplumsal bir öz kazandırıyor. Çağın bütün sorunlarına çok daha kapsamlı, toplumsal bütünlüğü ve toplum doğasını zedelemeyecek, onu kanserleştirmeyecek, ama iç çelişkilerini de gözardı etmeyecek bir çözüm yaklaşımını ortaya koyuyor. Dolayısıyla kadının özgürleşme sorunlarını, toplumun özgürleşme sorunlarının tam ortasına yerleştiriyor. Önderlik kadın özgürlük ideolojisiyle, toplumun özgürleşme ve çağın sorunlarını egemen erkek, devletçi iktidarcı sistemin dışına taşırıyor. Bununla, cins çelişkisi tam bir toplumsal perspektife oturtuluyor. Bunun kadın özgürlük hareketi açısından çok daha kapsamlı görevler yüklediği ortada.

Çelişkilerin toplum doğasını ve gelişim diyalektiğini zedelemeyecek, toplum dokusunu parçalamayacak; toplumsal yaşamı yaşanılır kılacak, kadının, erkeğin, çocuğun, yaşlının, kısacası insan doğasını ve özgür gelişimini gözetecek, toplum birey dengesini optimalleştirecek bir toplumsal perspektiftir bu. Demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması, bu perspektif üzerine oturtulmuştur. Kadın gerçekliği, özgürlük felsefesi, tarihi, örgütlülüğü ve militanlığı burada çok merkezi bir rol oynuyor. Buna göre, bu kadar toplumsal perspektife oturan bir kadın özgürleşmesi asla cinsiyetçi olamaz. Kadının attığı her adımda, yürüteceği bütün çalışmalarda, yine sağlayacağı bütün örgütlülüklerde bir toplumsal perspektifi olmak durumundadır. Kendisini salt erkek egemenliğine karşıtlık pozisyonu içerisinde tutmak, klasik anlamda bir muhaliflik, bu perspektifin içerisini doldurmuyor, hatta kadın hareketini tekrardan egemen sistemin içerisine çekiyor. Eskiden bu yapılabiliyordu, bunun bir anlamı ve değeri de vardı. Kadının öz iradeye kavuşması, özgücü ortaya çıkarması ve kopuşu gerçekleştirmesi anlamında, bu, çok önemliydi ve gerekliydi. Kadının kendine dönüşü diyebileceğimiz bir süreci ortaya çıkardı.

Kadının hiçbir güce dayanmadan yaşayabileceği, kendisinin sahibi olduğu, özgür yaşam uğruna ateş topuna dönüşebileceği, bombayı kendi bedeninde patlatabileceği, yaşam iradesinin ve sevgisinin büyük olduğu, otuz yılı aşkın özgürlük mücadelemizde ispatlandı. Bu uğurda ***Beritan, Zilan, Sema*** gibi ve daha nice kadın yoldaş şehit düştü. Önderlik bunu bir tanrıçalaşma olarak tanımladı. Bu şehadetler, tanrıçalaşma, toplumsallaşma iradesidir. Kadının bu yaşam gücüyle yeniden toplumsal kuruluşun anası, iradesi olabileceğinin ifadesidir. Bu özgür yaşam aşkı ve gücüyle yeniden bir toplum kurulabilirdi. Nitekim ilk toplumsal kuruluş kadın ana etrafındadır.

Esma Semsur

Kadın olmaksızın, toplumsallığa dönülemeyecekti. Kadın özgürlük tarihimizin bu anlamda çok iyi ve yeniden yeniden irdelenmesi, ulaştığı dönüm noktasının anlaşılması açısından çok büyük bir öneme sahiptir.

Şimdiye kadar bunu henüz kadın cephesinden güçlü bir şekilde analiz edemedik. Önümüzdeki süreçte en temel ideolojik çalışmalardan birisinin bu olması gerekiyor. Çünkü Önderliğimizin yeni ekolojik, demokratik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigması bu tanrıçalaşma gerçekliğiyle, onun etrafındaki toplumsal kuruluşu ifade ediyor. Önderliğin bu anlamdaki paradigmasal gelişim diyalektiğini, gelişim tarihini iyi irdelemek gerekiyor. Şimdi ortaya çıkan bu gerçeklikler üzerinden yeniden toplumsallaşmanın; kadın örgütlenmesindeki mantığın, toplum perspektifinin, cins mücadelesindeki stratejinin bu perspektifle ele alınması ve geliştirilmesi en temel sorunumuz olmaktadır. Toplumsallıktan kopan kadın mekanizmaları bu süreci karşılayamayacaktır. Kısacası kadın özgürlük hareketine yüklenen misyon, çok kapsamlı. Bir kere bunun güçlü ve yoğun tartışma mekanizmalarının, ideolojik merkezinin oluşturulması gerekiyor. Bu açıdan PAJK Kuruluş Kongresi, çok tarihi bir öneme sahiptir. Stratejik bir adımı ifade ediyor.

– PAJK, ideolojik bir kadın örgütlenmesi olarak YAJK adı ile PKK çalışmaları içerisinde nasıl örgütlenecek, çalışmalarını yürütecektir?

– PKK, kadın özgürlük ideolojisi ekseninde, demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü bir toplum paradigmasıyla kendisini yeniden inşaa ediyor. Bu onun demokratik sosyalizm özünü ifade ediyor. Önderlik PKK'yi toplumsal değişim ve dönüşümün kurmay örgütü olarak tanımladı. Yani demokratik sosyalist toplum örgütlenmesinin öncüsü ve aslında kendi içerisinde yarattığı özgür kadın ve özgür erkek etrafında gelişecek ideolojik, siyasal, örgütsel, sosyal, kültürel ilişki sistematiği, mekanizması ve mantığı ile öncü güçtür. Dolayısıyla Kadın özgürlük hareketinin, ideolojik kadro örgütlenmesinin önemli bir ayağıdır. Erkeğin dönüştürülmesinde, toplumsallığa çekilmesinde önemli bir misyona sahiptir. Özgür kadın burada örgütlenemezse, erkekle özgür tartışma, çalışma ve örgüt zeminlerini yaratamazsa, kısacası erkekle özgür, eşit bir ortaklaşmayı yaratamazsa; erkek kendisini dönüştüremezse, kadın özgürlük ideolojisine özde ve güçlü bir katılımı sergileyemezse; kendisini sistemin sınırlarında tutarsa, PKK, kendi anlam özüne kavuşamayacaktır. Böylesine iç içe geçen, birinin zayıflığının diğerini bağladığı, birinin değişim ve dönüşümünün diğerini etkileyeceği bir mücadele zemini ve özgür yaşam modelidir. Dolayısıyla yaşam duruşu, örgütsellik, özgür, yaratıcı düşünsel ve yaşamsal üretim, katılımcılık gibi çok kapsamlı ve derin bir ideolojik formasyon isteyen bir zemindir. Kurmay örgütü ancak böyle düşünebiliriz.

Kadının katılımı, salt kadın özgürlük hareketi açısından değil, erkeğin kendi özgürleşmesi, kendi doğasına ve öz tanımına ulaşması, yeni paradigmaya girişi anlamında da çok stratejik bir önemdedir. Sorun, sadece örgütsel mekanizmaların yaratılması, örgütsel işleyişlerin geliştirilmesi, oturtulmasının çok çok ötesindedir. Bunların ötesine geçmeyi başarmak durumundayız. Burada asıl olan, anlamlandırmadır. Zaten bu, ideolojikleşmenin temel tanımlarından biridir. Erkeğin, kendisini kadının dışında, onsuz tanımlaması, kendisini toplumun ve doğanın karşısına yerleştirmesidir ve bu, kendisinin de inkarıdır. Burada ortaya çıkacak olan, toplum karşıtlığıdır. Kadının özgürce ve güçlü bir katılımı sergilememesi, kendisini PKK'nin dışında ele alışı, salt bir karşıtlık üzerinden yaklaşımı da aynı biçimde bir sistem içileşmeyi ifade eder. Oysa PKK, yeniden ve özgür bir toplumsallaşmanın çekirdek öncü gücüdür. Dolayısıyla kadrolarca, doğru ve çizgisel bir duruş olarak misyonu yüklenme, sahiplenme, çizgi mücadelesinin militan duruşunu sergilemek açısından yakıcı bir öneme sahiptir.

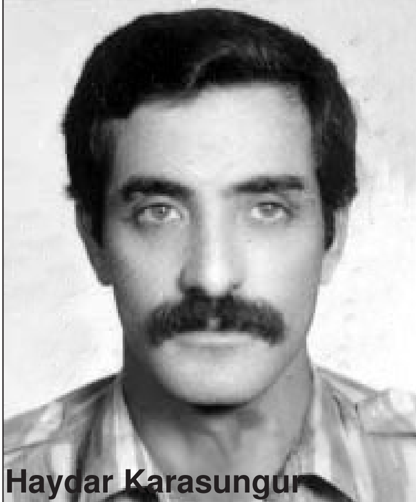
Kadın cephesinden PKK'nin yeniden inşaası, zorlu ve biraz sancılı gelişiyor. İdeolojik, felsefik perspektifin tam oturtulmasında, bu perspektifin ortaya çıkardığı misyona denk bir yaklaşımın ve örgütlülüğün geliştirilmesinde ciddi zayıflıklar var.

YAJK, kuruluş konferansını yaptı, kendisini özgün ve özerk temelde örgütlemeyi hedef olarak koydu. PAJK'la ortaklaşmanın gereklerini de burada güçlü bir biçimde ele aldı. PAJK Kuruluş Kongresi ile bu gerçekleştirildi. Bundan sonraki süreçte hem YAJK'ın kendisini güçlü bir biçimde örgütleyebilmesi hem de kadın özgürlük ideolojisi ve yeni paradigma ekseninde ideolojik perspektifi güçlü bir şekilde kendisine yedirmesi, bunun tartışma, yoğunlaşma ve taşırma mekanizmalarını iyi yaratması gerekiyor. Kısacası misyonunun içinin ideolojik, felsefik, örgütsel ve pratik olarak çok daha güçlü bir biçimde doldurulması gerekiyor. Önümüzdeki sürecin temel çalışması bu olacaktır.

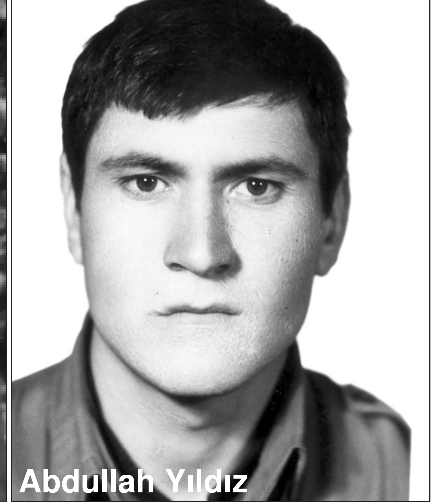
Sen olsaydın gelmez miydin?

Adı soyadı: **Süreyya ŞİMŞEK**
Kod adı: **Gulistan**
Doğum yeri ve tarihi: **Xumbaz köyü Lice /Diyarbakır, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **Eylül 1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Mart 1992, Çaybaşı(Roy melakan) köyü Genç/Bingöl**

Haydar Karasungur

Vahdettin Kıtay

Ahmet Dizin

Abdullah Yıldız

Gülistan heval, yoksul bir ailenin ikinci çocuğu olarak, 1972 yılında Lice'nin Xumbaz köyünde yaşama gözlerini açar. Çocukluğu büyük bir yoksulluk içinde geçer. Köylerinde okul olmadığından, Gülistan heval de köyün diğer çocukları gibi okul okumaz.

Yaşıtları okula giderken, oyun oynarken, Gülistan hevali bunları düşünecek zaman dahi bulamaz. Kürdistan'da çocukların yaşının üstünde olgunluk göstermesi ve yaşının üstünde sorumluluklar almasına o kadar alışılmıştır ki O'nun da küçük yaşına rağmen ailesinin yanında bağ bahçe, tarla işlerinde çalışması, Kürt'ün değişmez kaderinde sıradan bir durum olmuştur. Şaşılacak yan bu değildir belki de Kürdistan'da. Çünkü her çocuk erken büyür ve zorluklarla örülmüş bir yaşamı kendi yoksunluğundan habersizmişcesine öğrenir. Şaşılacak yan, Gülistan arkadaşın bunları büyük bir zevkle ve onun getirdiği başarıyla yerine getirmesidir. O'nun kendisine karşı özgüveninin gelişmesinde bunların ve ailesinin tutucu olmamasının büyük etkisi olmuştur. Aile içinde emeği, güleryüzü ile paylaşmasını bilen, ama emeğini hiçleştiren, inkar etmeye kalkan yaklaşımlara karşı da otoritesini konuşturmayı bilen bir yapıya sahipti. Ve belki de Kürdistan'da birçok aile içinde başarılmayanı, kendisinden büyük erkek kardeşi olmasına rağmen söz sahibi olmayı başarır. Bunun zemini çok güçlüdür çünkü. Sarfettiği emek ve çaba O'nu bu güce ulaştırmıştır.

Nasıl erken büyüdüyse, öyle de kadın olması istenir O'ndan... Ama gönlünü çoktan kaptırmıştır Kürdistan sevdasına. Kaç yiğit, kaç beden yanıp kül olsa da paramparça olsa da o aşkla kamaşmıştır gözleri bir kere. Etrafında dönen hayata anlam vermeye başladığı andan itibaren belinde raxt, kolunda silah dolaşan, sonra da yıldızlı gecelere karışıp uzaklaşan o insanlaradır aşkı. Bir bilinmezlikse eğer gittikleri yer, orada kaybolmak ister. Bir yitiklikse, yitip gitmek ister o uzaklıklarda. Eğer onlar gibi her insanın yüreğine böyle büyük bir aşk salacaksa, varsın kaybolsun o uzaklıklarda. Ama içinden bir ses, gittikleri yerin bir yitiklik olmadığını söyler O'na. Geceleri usulca köyün içine süzülen bu tılsımlı yüzlerde saklı anlamları bir bir çözmek ister bütün merakıyla. Çocukluğunu yaşamadan sabırsızca büyümeyi bekler. Büyüyeceği günleri sayar adeta.

Köylerine birçok gerilla komutanı gelir gider. Ama bazıları var ki Gülistan hevalın gönlünde adeta taht kurar. ***Haydar Karasungur (Hüseyin), Vahdettin Kıtay (Veli), Ahmet Dizin (Adnan), Abdullah Yıldız (Aziz), İrfan Pervane (Remzi)*** arkadaş bunlardan birkaçıdır. Gülistan heval tüm bu değerli yoldaşlarla tanışma, konuşma onuruna erişir. Ve böylece onların yüzlerindeki o gizem, dost sıcaklığına dönüşür. Heval sıcaklığına dönüşür. Bu yoldaşlara karşı içten içe müthiş bir bağlılığı gelişir. Ama bağlılığı henüz duygusal bir temeldedir. Ulusal ve sınıfsal çelişkinin, hatta cinsler arasındaki çelişkinin fazla ayırımında değildir. Fakat gerillayla ilişkilerini sıkılaştırdıkça, konuşup tartıştıkça, kafasına çeşitli soru işaretleri doğmaya başlar. Bunları çözme hırsı, okuma yazmayı kısa bir zaman içinde öğrenmesine neden olur. Gidip başka bir köyde akrabalarının yanında okul okuyan erkek kardeşinin belli bir yardımı olsa da esas olarak kendi emek ve çabasıyla öğrenir okuma yazmayı.

> "Etrafında dönen hayata anlam vermeye başladığı andan itibaren belinde raxt, kolunda silah dolaşan, sonra da yıldızlı gecelere karışıp uzaklaşan o insanlaradır aşkı. Bir bilinmezlikse eğer gittikleri yer, orada kaybolmak ister. Bir yitiklikse, yitip gitmek ister o uzaklıklarda. Eğer onlar gibi her insanın yüreğine böyle büyük bir aşk salacaksa, varsın kaybolsun o uzaklıklarda. Ama içinden bir ses, gittikleri yerin bir yitiklik olmadığını söyler O'na. Geceleri usulca köyün içine süzülen bu tılsımlı yüzlerde saklı anlamları bir bir çözmek ister bütün merakıyla"

Gerillayla ilişkisini geliştirdikçe, sosyal yönden de gelişmeye başlar. İnsanlarla ilişki geliştirmede, konuşup tartışmada ölçülü, bilinçli ve olgun yaklaşmasına vesile olur. Bu ilişkiyle artık yavaş yavaş kafasında ülke, devrim, kurtuluş ve savaş sorunlarına cevap aramaya başlamıştır. Bu da O'nu derin çelişkiler içine sokmuş, düşünceye sevk etmiştir. Bütün bunların yanında kadın sorunu, kadının içinde bulunduğu durum, ezilmişliği, sömürülmüşlük çelişkisi artık O'nun için çözülmesi gereken bir sorun olarak durmaktadır.

Bu çelişkiler yumağı içinde bocalarken, bunlara cevap ararken, bir gün 'seni amcanın oğluyla evlendireceğiz' derler. Gerillaların kadın, evlilik, aile, düzen, kölelik hakkında söyledikleri sözler kafasını kurcalamaktadır. Bir süre bu çelişkilerle mücadele eder. Sonra güç getiremez ve herşeyi olduğu gibi kabullenir, kafasında yavaş yavaş yapacağı evliliği düşünür. Fakat mutsuzdur. Durum O'nu ürkütmektedir. Çünkü kafasında cevap bulmamış sorular vardır. Bir süre daha düşünür ve bir gün babasının karşısına geçerek herşeyi anlatır. Evlenmek istemediğini, gerillaya katılmak istediğini, evliliğin insanı bitirip, çürüteceğini, çirkinleştireceğini, evlenirse bir gün yine bırakıp gideceğini açık açık anlatır babasına. Bunun üzerine babası, nişanını geri gönderir. Ve Gülistan heval bir gece sevdasının yoluna düşer. Özgürlüğe ilk adımını atar.

Gerillaya katıldıktan birkaç gün sonra, Amed eyaletinde Şehit İrfan Parvane Kampı'na gider. Kampta bir dönem siyasi ve askeri eğitim gördükten sonra, pratik gruba dahil edilir ve pratiğe gönderilir. Gülistan heval, saf, temiz ve berrak yüreğiyle, kendisini kısa zamanda tüm yoldaşlara sevdirir. Bu süreçten sonra PKK'nin kadın özgürlüğü ve Önderliğin bu yönlü perspektiflerine büyük bir ağırlık verir ve özümsemeye çalışır. Üzerinde en fazla yoğunlaştığı, kadın özgürleşmesidir. Bu noktadan hareketle kişiliğinde büyük bir değişim sağlamaya çalışır. Bu pratik süreç içerisinde birçok çatışmaya katılır, birkaç kez yoldaşlarıyla birlikte düşman pusularına düşer ve her defasında büyük bir cesaret örneğini sergileyerek, kahramanca çatışır. Düşmana büyük bir kin ve öfkesi vardır. Bu çatışmalar O'nun için bir şanstır. Hayatın zorluklarını kendisi için bir şans olarak değerlendirip, çelikleşen bir irade sahibi olmayı bilir. Çocukluğunun zorluklarını avantaja çevirdiği gibi, savaşın zorlu ortamlarını da düşmana olan kin ve öfkesini kusmak için bir fırsat olarak bilir ve bunu en iyi şekilde değerlendirir.

Bahar atılımına hazırlık amacıyla kurulan kış kampındaki eğitim devresine katılır. O kış (1991-1992), korkunç bir kar yağar. Kampta kalan güç, zorlu kış koşullarından dolayı büyük bir lojistik sıkıntısı çeker. Bu zor koşullarda, Gülistan heval saatlerce yol yürüyerek, yoldaşlarına erzak taşır, erkek arkadaşlarından bir adım dahi geri kalmaz.

Bu süreci bir yoldaşı şöyle anlatır: 'Kış kampında o yıl çok büyük bir sıkıntı çekiyorduk, kar aşırı yağdığından, erzak depolarımız kaybolmuştu. Tüm çabalarımıza rağmen bulamıyorduk. Depolar yanıbaşımızda erzak doluydu, ama biz neredeyse açlıktan kırılıyorduk. Kimi zaman 15-20 gün hiç bir şey yiyemiyorduk. Bu süreç içinde kimi arkadaşlar psikolojik olarak etkileniyor, moral olarak çöküyordu. Adeta bahara çıkmada inaçsızlık gelişiyordu. Yapının büyük çoğunluğunda bu düşünce egemen olmuştu. Bu zorlu süreçte en büyük irade ve dirayeti gösterenlerden biri de Gülistan arkadaştı. Neşeliydi, her işe koşar, fedakar, yürekli, canlı, güler yüzlüdü, herkese moral veren bir pratik sergiliyordu. Kamp yerimiz köyden uzak olduğundan dolayı, her arkadaş gidip erzak taşımaya güç getiremiyordu. Birkaç arkadaş dışında kimse gitmiyor, gidenler de yolda kalıyordu. Bütün kampın yükü birkaç arkadaşın omuzunda kalmıştı. Her gece bir başka köye giderek, erzak taşıyorlardı. Her gece büyük riski göze alarak, buz bağlamış nehri geçerek, buz üzerinde yürüyerek karşıya geçiyorlardı. O kış, Gülistan heval dışında hiçbir bayan arkadaş kamptan çıkmadı. Kış boyu Gülistan hevalin de içinde bulunduğu, sayısı onu geçmeyen arkadaş grubu, kampın (80 kişi) tüm erzakını taşıdı. Hem de büyük bir azimle...'

Bahar yaklaşırken, gerilla kampında bahar planlaması başlar. Gülistan arkadaş da düşüncesiyle planlamaya katkılar sunar. Şubat sonunda kamptan iki unsurun kaçması nedeniyle kamp yeri deşifre olur ve değiştirilir. Akdaş (Koyê spi) Kampı'na gidilir. Burada, 10 Mart 1992 tarihinde düşman güçleri havadan operasyon yapar. Kampa tonlarca bomba yağdırır. Bu bombardımanda Gülistan heval ve yoldaşları kahramanca bir direniş sergilerler. Bütün gün süren bombardımana rağmen, düşmana indirme yapma imkanı verilmez. Bombardımanda ***Dıjwar (Serdar Yıldız)*** ve ***Şiyar***

(Mustafa Çam) arkadaşlar şehit düşer, üç arkadaş da yaralanır. O gece grup oradan ayrılır. Dicle'ye doğru yola çıkar.

O çatışmadan altı gün sonra Gülistan arkadaş 5 yoldaşıyla birlikte görev için Genç'e bağlı Çaybağı (Roymenkal) köyüne gider. Köyde bulundukları sırada, hain bir ihbar sonucu, düşman güçleri köyün etrafını kuşatır. Gündüz saat onikide, düşmanla altı kişilik gerilla grubu arasında amansız bir çatışma başlar. Bu çatışma akşam karanlığına kadar sürer. Ve Gülistan heval ile ***Hasan Tokpınar (Bawer)*** heval dillere destan bir direniş sergileyerek, şehitler kervanına katılırlar.

Çatışmada O'nunla birlikte olan bir arkadaşı olayı şöyle anlatıyor:

'Köye gittikten sonra, her evden bir kişi çağırdık, bir odada köylülere propaganda yapıyorduk. Amacımız, o gün herhangi birinin köyden ayrılmasını engellemekti. Çünkü gücümüz köyün arkasındaki dağda zorunlu olarak konaklamıştı, köylüler grubun yerini öğrenmişti. Köyün durumunu tam bilmediğimizden, köye giriş çıkışları yasaklayacaktık. Akşam olunca da tüm grupla birlikte oradan ayrılacaktık.

Saat onikiye geliyordu. Gülistan heval nöbetteydi. Ben içeride halka propaganda yapıyordum. Bir ara işaret verdi, dışarı çıktım. Bana 'köyün alt taraflarından birileri köye doğru geliyor' dedi. Dürbünle gösterdiği yere baktım. Bir şey görmedim. Az sonra tekrardan baktım, orada gözüm bir şeye takıldı. Birileri mevzilene mevzilene köye doğru yaklaşıyordu. Daha dikkatlice bakınca, bunların korucu olduklarını anladık ve hemen içeriye girdik. Köylülere paniğe kapılmamalarını ve kendilerine zarar getirmeyeceğimizi belirttik. Tüm köylüleri evlerine gönderdikten sonra, acele bir şekilde kendi aramızda ne yapacağımızı tartıştık. Ben 'köyün dışına çıkalım, böylece hem köye bir zararımız olmaz hem de menavra alanımız genişler, rahat çatışırız. Çemberi yarabilirsek, belki birimiz kurtuluruz. Aksi takdirde köyün içinde çatışırsak, kurtulma şansımız olmaz' dedim. Bir-iki arkadaş da köyde çatışalım dedi, sonuçta benim düşüncem kabul edildi. Köylülerin bizi ihbar ettiğinden emin değildik. Bu nedenle de cezalandırmaya hakkımız yoktu.

Evden çıktık, köyün karşısında bulunan tepelere doğru koşmaya başladık. Çünkü köyün üç yanı kuşatılmıştı sadece, tek taraf açıktı. Önümüzde derin bir vadi vardı. Ben en öndeydim. Çıkacağımız tepenin kuzey yamacında bir mahalle vardı. Biz o mahallenin korucu olduğundan habersizdik. Hızla vadiye indik. Kar derenin içine dolmuş, bataklık gibi olmuştu. Adımımı atar atmaz, boğazıma kadar battım. Yetişen arkadaşlar elimden tutup çekti. Dereyi geçip, tepeye doğru tırmanmaya başladık. Önümüzdeki mesafe kırk elli metrelik bir mesafeydi. Tam yokuşu yarılamıştım ki, dönüp köye baktım. Şimdi köyle aynı hizadaydım. Aramızda iki yüz metre kadar bir mesafe vardı. Tam o anda askerlerin köye girdiğini gördüm. Tepeye doğru hızla koştum. Beş altı metrelik bir mesafe kalmıştı ki vadinin içinde silah sesleri yankılandı. Sağımda solumda kurşunlar vızıldıyor, kara saplanmalarına rağmen dumanlar yükseliyordu. Bu şekilde kendimi tepeye attım. Artık kurşunların hedefi olmaktan çıkmıştım. Aşağıya baktım, bir arkadaş yokuşun tam altına düşmüş, diğer arkadaşlar derede kalmış. Yapacak bir şey yok. Onlar da gelip bana ulaşacaklar. Yoksa oradan kurtuluş olmaz. Az sonra yokuşta düşen arkadaş yerden kalkarak fırladı. Bir nefeste yanıma kadar geldi. Dört arkadaş derede kalmış, etrafları gittikçe kuşatılıyordu. Gülistan heval seslendi. 'Beni savunun, geliyorum, başka yolu yok' dedi. Ve yerinden fırladığı gibi bize doğru koştu. Silahını ateş posizyonunda tutmuş, hafif öne eğilmiş, gözleri çakmak gibiydi. Bakışları kararlı ve keskin, adımları cesaretli ve kendinden emindi. Koşarken saçları alnına dökülmüş yüzüne ayrı bir güzellik katmıştı. Koşuşun hızından siyah saçları rüzgarda dalgalanıyor, karın kristal zerreciklerinin güneşteki yansımasıyla saçlarında rengarenk ışıklar oluşuyordu. Üzerine yağmur gibi kurşun yağıyordu. Biz de silahlarımızı düşmanın bulunduğu yere doğru ateşliyor, zaman kazanması için çabalıyorduk. Tam yokuşu yarılamıştı ki birden sarsıldı, yüz üstü karlara kapandı. Tekrar kalktı, olmadı, düştü. Ben şarjörümdeki tüm mermileri düşman mevzilerine boşalttım. Tarifi imkansız duygular içindeydim. Gözlerimin önünde göz göre göre gidiyor, bir şey yapamıyorum. O ruh haliyle yokuştan aşağıya koştum yuvarlana yuvarlana yanına vardım. Koluna girdim, hala yaşıyordu. Kolundan bacağından ve kafasından yaralanmıştı. Kurşun kafasını sadece sıyırmıştı, fakat diğer yaraları ağırdı. Birlikte yürüdük tepeye doğru. Düşman durmadan ateş ediyordu. Tepeye birkaç adım kalmıştı ki bir tufan koptu sanki. Binlerce mermi üzerimize doğru gelmeye başladı. O anda bağırdım, yere yat dedim. Fakat yaralıydı yere yatacak kadar gücü kalmamıştı. Sıkıca kolundan kavradım, kendimle beraber O'nu da yere yatırdım. Yan yana yatıyorduk. Birkaç adım daha atabilseydik, hedef olmaktan çıkacaktık. Bulunduğumuz yerde düşman bizi görüyordu. Dönüp O'nun gözlerinin içine baktım, yüzü sapsarı olmuştu. Ama gözleri ışıltısını kaybetmemişti, bakışları çok şey anlatıyordu. Sevgi, saygı, bağlılık, mutluluk, acı, hüzün, kararlılık ve emrediş... En önemlisi de oydu. Sanki bana 'intikamımız korkunç olsun, bizi unutmayın, mutlaka başarın' diyordu. Sonra *'benim silahımı alın'* dedi. Moral vermek için, *'kendi silahını kendin alacaksın, senin neyin var ki silahını bize taşıtıyorsun'* dedim. Bütün acısını unutmuştu sanki, gözlerinin içi gülüyordu. *'Haydi kalk, üç beş adım yolumuz kalmış. Burada düşman bizi vurabilir'* dedim. Kolu ve bacağı yaralı olduğu için, sürünerek ilerleyemiyordu. Ben tekrar koluna girdim *'beraber sürünelim, ben sana yardım ederim'* dedim. Bütün gücünü toplamıştı ve ilerlemeye çalışıyordu. Çok kan kaybetmişti, hareket edemiyordu, fakat hala gülümsüyordu. Bu da bana moral veriyordu. Bir ara başını çevirdi, beni çok dikkali süzdü. Utandım, bakışlarımı kaçırdım. O'nu o halde görmek beni etkiliyordu. Sanki bana, 'niye beni koruyamadın, görevini yapmadın' demek istiyor gibi bir duyguya kapıldım. Ama O, yine beni yanılttı. *'Niye geri geldin, sen kurtulmuştun, benim için kendini ölüme attın'* dedi. *'Seni kurtarmak benim görevimdir. Seni böyle bırakmak suçtur. Yoldaşlığa sığmaz, buraya dönmek zorundaydım'* dedim. *'Yok, ikimiz vurulacağımıza, birimizin kurtulması daha iyidir'* dedi. *'Sen olsaydın gelmez miydin, ben aynı durumda olsam, beni kurtarmaz mıydın?'* deyince, güldü. *'Gelirdim'* dedi. *'Kalk gidiyoruz, seni kurtaracağım'* dedim. Ayağa kalktı, O'nu da sürükleyerek götürüyordum. Tam tepeye varmıştık. *'Eğilerek yürü'* dedim. O esnada tam üzerimize MG-3'lerle ateş etmeye başladılar. Ayaklarımızın dibindeki karlar sağa sola savruluyordu. Kendimizi tekrar yere atmıştık, fakat bu kez sanki Gülistan heval kendini atmadı da yere düştü gibi geldi. Üstümüzden yağmur gibi kurşunlar geçiyordu. Başımı kaldırıp bakamıyordum. Yerde yüzümü çevirip baktım. Yüzü diğer yöne dönmüştü. *'Bir şeyin var mı?'* diye sordum. Sesini çıkarmadı. Tekrar seslendim, ses yok! Başını çevirdim kendime doğru, o anda farkettim, Gülistan heval şehitler kervanına katılmıştı. Son taramada birkaç kurşun birden isabet etmişti. Yüzü karın içinde gömülmüştü, saçlarının içinden kan süzülüyordu. Başını kaldırdım kefiyemin üzerine koydum. Gözlerinde aynı ifade duruyordu. Hiç acı çekmemişti sanki. Gülücükler yüzünde eksik olmamış, öylece tomurcuklanmıştı. Gözlerinin içine bakarak and içtim; and olsun ki yoldaş, son nefesimize kadar ortak idealimiz için savaşacağız' dedim.

Evet O , gönül verdiği dava uğruna tereddütsüz, ikirciksiz, hesapsız kendini feda etti. Ülke, insanlık ve halk sevgisi yüreğinde bir tomurcuk gibi filizlendi. Sesi Çêmê Alıka'nın vadilerinde isyan dalgasi gibi kabardı.

Gerilla yaşamı kısa olsa da O, aslında çocukluğundan itibaren PKK'nin ahlak ve terbiye ölçülerini kişiliğine yedirerek militan bir ruh, fedai bir yapı, ihtilalci bir yüreğin sahibi olmuştu. PKK'ye bağlılığı, inancı, yoldaşlara verdiği önem ve değer, fedakar, emekçi özelliği yanında cesareti, korkusuzluğu, kararlılığıyla düşmana karşı hissettiği kin, öfke ve savaşma isteği, O'nu kısa zamanda herkes tarafından sevilen, sayılan bir konuma getirmişti. Şehadeti de bu yüzden bütün yoldaşları üzerinde derin izler bıraktı.

O, kadın özgürlüğünün savaşmaktan geçtiğini iyi biliyordu. Bu inanç ve ruh fiziki yapısına yansımıştı. Ruh, düşünce ve fiziği arasında mükemmel bir paralellik vardı. Özü güzel olduğu kadar, düşüncesi, ruhu, doğayla bütünleşmesi muazzam bir uyum ve hareketi ortaya çıkarıyordu. Bütün bunlar savaş sahasındaki istem ve arzularıyla birleşince, tam bir çizgi kişiliği ortaya çıkıyordu.

Evet Gülistan heval; sen mücadelenle direnişin, üstün moral ve cesaretinle her zaman mücadelemizdesin. Kahramanlığınla, sevecenliğinle, insan sevgisi dolu yüreğinle; mükemmel üslubun, örgütleyiciliğin, inatçılığın, azim ve çabanla her zaman bizim bir rehberimizsin. Seni unutmadık. Senin gittiğin uzaklarda kaybolana, senin karıştığın yıldızlı gecelere ve zafere kadar anılarını canlı tutarak, kurtuluş bayrağını sizlerin manevi huzurunda göklere dikeceğimize söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları

ÖZGÜRLEŞME VE GÜÇLENME DEMOKRATİK ULUSLAŞMAYLA KAZANILIR

baştarafı 7'de

Yerelde ve genelde yaşamın yeniden üretilmesinde rolü olan canlı bireydir. Bireyci, bencil bir bireysellik içinde değildir. Topluma karşı en yüksek düzeyde sorumluluk duyan, demokratik ulusun özgür yurttaşıdır. Demokratik kültüre sahip olduğundan, haksızlığa tahammül etmez; özgürlüğü için derhal örgütlenen ve harekete geçen etkin bir kişiliktir. Demokratik ulusun demokratik kültürüne sahip bireyi olarak, özgürlükleri için mücadelenin her biçimine hazırdır. Demokrasi ve özgürlük bilinci yüksek olduğundan, yaşamından vazgeçer, ama demokratik, özgür yaşam felsefesi ve duruşundan vazgeçmez. Dolayısıyla demokratik kültüre ve örgütlenme bilincine sahip yurttaşlar olarak, ulusun güçlü ve dirençli olmasının güvencesidirler.

Devlet olmadan güçlü ulus olabilme Kürdistan gerçekliğinde kanıtlanmıştır

Demokratik uluslaşma gücünü başka halkların zayıflamasından değil, kendi örgütlülüğünden, insanının enerjisini ortaya çıkarmaktan alır. Demokratik ulus, beraber yaşadığı etnik ve dinsel toplulukları bir zenginlik kaynağı olarak görür. Kürdistan'da yaşayan Süryaniler, Araplar, Türkler ve diğer etnik ve tüm dinsel toplulukları, mezhepleri zenginliği olarak görür. Onların da kendilerini örgütleyerek demokratik konfederalizm içinde yer almasını, dil, kültür ve kimliğini geliştirmesini demokratik ulusu güçlendiren bir öğe olarak görür. Dolayısıyla uluslaşmayı sadece bir etnik topluluğun örgütlenmesi ve bir arada yaşaması yaklaşımını da reddeder. Farklı etnik toplulukların demokratik uluslaşmasını da kendi uluslaşması için bir tehdit olarak görmez. Demokratik uluslaşma, uluslaşmayı bir devlet sınırı çizmek olarak ele almaz. Hatta devlet zihniyetini ulusların güçsüz bırakılması olarak görür. Bir devleti tercih etme yerine, başka demokratik uluslarla birlikte yaşayıp güçlerini birleştirmeyi tercih eder.

Demokratik ulus, tek dil, tek kültür, tek mezhep gibi farklılıkları ortadan kaldıran yaklaşımları reddeder. Aksine, kendi farklılığını korumak nasıl ki demokratik kültürün, yaşamın olmasa olmaz gereği ise, dışındaki farklılıkları da aynı çerçevede ele alır. Bir etnik topluluğu ve mezhebi bir diğerinden üstün tutmaz. Asli unsur, tali unsur ayırımı yapmaz. Tüm toplulukları nüfusuna ve gücüne bakmadan toplumun asli üyesi olarak kabul eder.

Demokrasi ve özgürlüğün derinleştiği ve derinleştirdiği toplumsal kesimin kadın olduğunun bilinciyle hareket eder. Kadının özgürlük düzeyi ve toplumdaki örgütlülüğü ve katılımını toplumun özgürlük ve demokratik düzeyi olarak görür. Demokratik uluslaşmanın, ancak gerçek anlamda kadın renginin ağırlığını koyduğu zaman gerçekleşeceğine inanır. Çünkü kadının özgürlüğü ve yaşama katılımıyla, erkek egemen toplumun, toplumu yarımlık hale getirmesini aşar. Toplum, bütünlüklü, sağlıklı ve birbirini güçlendiren erkek ve kadınlardan oluşmuş, niteliğiyle gücünü katlamalı arttırır. Demokratik ulusla, kadının özgürlüğü ve katılımı arasındaki doğru orantılı bağ, daha kapsamlı irdelenmesi gereken bir konudur. Biz sadece demokratik ulusun güçlendirici ve zenginleştirici esas unsurunun kadın olduğunu vurgulamakla yetiniyoruz.

Kadın gibi gençlik de yaygın örgütlülüğü ve tüm örgütlere kazandırdığı dinamizm ile demokratik ulusun temel ve öncü güç kaynağıdır. Demokratik ulus, gençliği örgütlü gücüyle tüm yaşama etkin katan toplumdur. Örgütlü gençliğin demokratik ulus içindeki işlevi de çok boyutlu değerlendirilebilecek bir konudur.

Kürt demokratik uluslaşması, 1990'lı yıllardan bugüne kadar önemli bir gelişme sağlamıştır. Yaşanan demokratik devrim, devletten, ağadan, beyden kopan, örgütlülüğüyle kaderini kendi eline alan bir ulus ortaya çıkarmıştır. Hala örgütlülüğü yetersiz olsa da örgütlenmeye yatkın, demokratik kültürlü bir toplum haline gelmede yaşadığı gelişme, Kürt demokratik uluslaşmasının geldiği düzeyi ifade etmektedir. Devlet olmadan da güçlü ulus olmanın mümkün olduğu Kürdistan gerçekliğinde kanıtlanmıştır. Eğer demokratik konfederalizmin gereği olarak her yerde ve her toplumsal kesim bugün belirli düzeyde varolan örgütlülüğünü daha da yaygınlaştırıp, derinleştirirse, tüm Ortadoğu'yu demokratikleştirmede rol alacak bir demokratik ulus ortaya çıkaracaktır. Kaldı ki daha bugünden Diyarbakır merkezli Kürt demokratik uluslaşması yaşanmaktadır. Bu nedenle Kürt Halk Önderi, Diyarbakır, Kürt demokratik uluslaşmasının merkezidir değerlendirmesini yapmıştır. Diyarbakır merkezli Kürt demokratik uluslaşması, diğer parçalardaki uluslaşmadan daha kapsamlı uluslaşma düzeyini şimdiden yakalamıştır. Hatta diğer parçalardaki demokratik uluslaşmanın gelişmesinde öncü, örnek ve harekete geçirici rol oynamaktadır.

Bütün parçalarda Kürt demokratik uluslaşmasının yaratılması, milliyetçi devletçi uluslaşma yaklaşımını bir kenara iterek, diğer uluslarla birlikte yaşama gerçeğini pratikleştirecektir. Bu konuda oynayacağı öncü rolle, halkların birbirini boğazlamasını değil, birbirini güçlendirecek özgür birliği bu coğrafyanın temel yaşam gerçeği haline getirecektir.

Her parçada Kürt demokratik uluslaşması, İran, Türkiye, Irak, Suriye genel uluslaşması önünde engel değildir. Kürt, Arap, Türk ve Fars demokratik uluslaşmaları, bu uluslaşmaların kader birliği, ortak duygu ve ortak yaşam kurma doğrultusundaki bir Türkiyelilik, İranlı, Iraklı ve Suriyeli bilincine ulaşmaya engel değildir. Aksine, özgür birlikle böyle bir aidiyet bilinci, zoraki yaratılmak istenenden bin kat daha fazla ortaya çıkarılır. Yeter ki özgün demokratik uluslaşmaların diğer ülkelerdeki parçalarıyla, demokratik konfederal nitelikteki ilişkilerine engel olunmasın.

Kürt demokratik uluslaşması, hem Türkiye içinde Türkiyelilik aidiyetini ifade eden Türkiye ulusu içinde yer alır hem de diğer ülkelerdeki Kürt demokratik uluslaşmalarıyla ekonomik, sosyal ve kültürel ilişki içinde olur. Zaten demokratik uluslaşmalar geliştiğinde, bu tür ilişkileri engellemek bir yana, geliştirilmesi teşvik edilecektir. Çünkü bu tür ilişkiler, diğer demokratik ulusları zayıflatan değil, güçlendiren etken olacaktır.

Türkiye'de Türk demokratik uluslaşması ile Kürt demokratik uluslaşması, Türkiyelilik kimliğiyle birlikte Türkiye'yi ortak vatan yapabilir. Demokratik Kürt ulusunda böyle bir irade vardır. Bu iradenin tamamlanıp pratikleşmesi için demokratik Türk uluslaşması da benzer bir irade gösterebilmelidir. Kürt ve Türk halkının demokrasi ve özgürlük mücadelesiyle böyle bir iradenin ortaya çıkacağına inanıyoruz. Doğru yol da budur. Bunun dışında başka bir yol aramanın ne Türk halkına ne de Kürt halkına yararı olur.

Kürt halkı milliyetçi devletçi uluslaşma yerine, demokratik uluslaşmayı tercih etmiştir. Bu tercih diğer uluslar tarafından da tercih edilirse, Ortadoğu halklarının kaderi değişecektir.

Yaşamın anlamı olabilmek

Aydınlanma belki de toplumsal hafızanın en kutsal ve anlamlı kavramlarından 0biri. Türkçe'de bu kavram, ay kelimesinden türetilmiş. Ve ay, karanlık gecelere ışık olan, görünmezi görünebilir kılan, mitolojide de hep kadınla ilişkili olan, güzelliğin, bereketin, yaşam ve kadın döngüsünün kimliği haline gelen, hem bilinen hem de gizil olandır. Kavramın kaynağına baktığımızda, dişil karakteri çok belirgin görürüz. Nitekim insanlığın ilk aydınlanması, kadın yaratıcılığının, doğurganlığının, emeğinin ve tüm bunların kutsallığının öncülüğünde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla ay ile özdeşleşen kadın, toplumsal ve bireysel boyutta, insanın düşüncede ve duyguda daha üst boyutlarda bilinç kazanmasında, yani aydınlanmasında çok büyük atılımların sahibi olmuştur. Egemen tarih, kadını, tarihini, kültürünü her ne kadar belleklerden, toplumsal hafızadan silmeye çalışsa da kendi tarihimizi öğrendikçe, kadın tarihinin kıpır kıpır yaşayan bir gerçeklik olduğunu ve dilden, hafızadan tümüyle silinmediğini görüyoruz. İz süre süre, bugünde yaşayan kadın tarihini, kültürünü, kutsallığını yüreğimizin heyecanlı çarpışlarında buluyoruz ve daha bir kendimiz oluyoruz.

Tabii ki bu arayış ve buluşma, uğruna büyük bedeller ödenmiş çok zorlu mücadelelerin, evrimsel ve devrimsel süreçlerin bir ürünü olarak gelişmiş, gelişmektedir. Ataerkil ideolojinin tüm baskıcı, yıkıcı, imha edici karakterine rağmen, adı konulamasa da resmi belgelere geçmese de inadına yaşayan, hep tüm canlılığı ve renkliliği ile direnen bir gelenektir. Tarihin başlarında tanrıçalarımızın, ortaçağda cayır cayır yakılan cadı (bilge) kadınlarımızın, yine kendini boğan bu ataerkil sistemi canı pahasına kabul etmeyen, sessizce ölümüyle protesto eden kadınlarımızın seslerini, direniş ve özgürlük çığlıklarını duyumsamamak mümkün mü? Bu yaşam ve direniş abideleri, egemenlikli sistemin yaşamda, kadın ve erkekte, doğada varolan çelişkileri kördüğüme çevirerek yarattığı karanlığı aydınlatan esas bir boyuttur. Şimdi tarihimizi bildikçe, günümüzü daha güçlü anlıyor, kadın ve insan sevgisini daha büyütüyor, özgürlüğe doğru daha sağlam adımlar atabiliyoruz. Tarihin bu gür sesi, günümüzde de tanrıça kimliğiyle yeniden yeniden diriliyor gözlerimizi kamaştıran beyin ve ruh güzelliği ile, 'ay'dınlığı ile. Tıpkı ***Zilan*** gibi, ***Sema*** gibi...

"Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum" diyordu Zilan arkadaş mektuplarında. Anlamlı bir yaşam ve büyük bir eylem. Yani anlamlı yaşamın bedeli büyük bir eylem. Peki anlamlı yaşam ne idi? Bunun uğruna gerçekleşecek büyük eylem ne idi? Ya da bu cümlenin ardında gizli gerçeklik ne idi? *"Keşke canımdan başka verecek bir şeyim olsaydı"* dedirten fedai ruh, nasıl bir ruh?

Zilan arkadaşın bir yakını, bir söyleşide şunları söylüyordu: 'O geldiğinde, sanki içeriye on kişi girmiş gibi bir hareketlilik ve enerji dolardı eve', 'bahçeye ekilen çiçekler kurumuştu. Ama O, inadına her gün onlarla ilgilenir, besler, yaşam gücü olmaya çalışırdı. Ve en sonunda onları yeniden yeşertmeyi, canlandırmayı başardı.' İnsan bu sözleri dinlediğinde, Zilan arkadaşın yaşam ve bereket dolu yüreğini, kişiliğini çok net duyumsuyor. Yaşam doluydu ve hep yaratmak, doğurmak istiyordu yeniyi. Bu, anlamlı yaşam, güzel ve özgür bir kimlik, büyük bir eylem doğurma istemiydi. Ana tanrıça Kürdistan topraklarında yeniden ve görkemlice O'nun şahsında böyle diriliyordu; soyut değil, mistik de değil; çok somut, yanımızdan, içimizden çıkan biri olarak ve çözüm gücünü ortaya koyarak...

Bir halk, kimliğiyle, kültürüyle, felsefesi, ahlakı ile yok sayılırken, bir cins en onursuz, kimliksiz kalıplara sıkıştırılmaya çalışılırken, bir savaş en acımasız ve kirli biçimleriyle halka, halklara karşı yürütülürken, buna sessiz kalarak anlamlı yaşanabilir miydi? Yaşanamazdı ve bu nedenle mücadele yolunu tercih etti, orada yerini aldı. 1996'da fedai eylemini, hem Önderliğe karşı geliştirilen 6 Mayıs komplosuna, hem Kürt ve Türk halklarına karşı uygulanan kirli savaş politikalarına ve aynı zamanda içimizde gelişen çeteci tasfiyeciliğe karşı tavrını koyma temelinde gerçekleştirdi. Anlamlı yaşam, bu egemen sisteme karşı canı pahasına mücadele etmek, eylemselleşmekti. Sözü buydu, özü de pratiği de bu oldu. Dürüstlüğün, sadeliğin, cesaretin, kadın derinliğinin, bilinçle ve yürekten bağlılığın, iddialı ve zafere inanan militanlığın kadın inceliği ile buluşan zafer ifadesi oldu ve bu temelde tanrıçalık mertebesine ulaştı. Başarısızlığa ihtimal verecek tüm detayları ortadan kaldırdı, kendisi amaç oldu ve eylemleşti. Gerek genel hareketimiz gerekse de kadın mücadelemiz açısından etkileri çok yoğun oldu. Önderlik, Zilan arkadaşın mektuplarını defalarca ve satır satır okuyor, yorumluyor, O'nun zafer ve tanrıça kişiliğinde derinleşiyordu. Zilan arkadaşın özgürlüğe tutkulu tüm yüreklere büyük beyin ve umut gücü olduğuna dikkat çekiyordu. Özgür yaşama aşk derecesinde bağlılığın aynı zamanda imkansız denilen olguyu da ortadan kaldırdığını bu büyük eylemi ile ispatlayan bu büyük eylemi, özgürlük mücadelesinin esas çizgisi olarak değerlendirerek, tarihe hak ettiği biçimde nakşedilmesinin önünü açıyordu. Önderlik ve Zilan ilişkisi, birbirini besleyen, doğuran özgür bir ilişkiydi. Militanlaşma ve özgürleşme mücadelesinde, doğru ve anlamlı olanı çok çarpıcı ortaya koyan bir ilişki biçimi. Yani Zilan arkadaş anlamlı yaşayarak, büyük bir eylemin sahibi olarak tanrıçalaştı, tanrıçalaşarak bizleri 'ay'dınlattı.

Ve Sema arkadaş... 1998'in Newroz'unda bedenini ateşe vererek eylemini gerçekleştirdiğinde, *"8 Mart'tan 21 Mart'a köprü olmak istiyorum"* diyordu. Yani kadın mücadelesi ile ulusal toplumsal mücadelenin kopmaz bağını, bedenini ateşe vererek ifade ediyordu. Eylemin diliyle, ateşin yakıcılığı ile konuşuyordu. ***Mazlumların, Dörtlerin, Zekiyelerin, Berivan Ronahilerin, Zilanların*** ardılı olarak böyle bir eylemi, iç ve dış düşmandan gelişebilecek tehlikelere karşı gerçekleştirdi. Sema arkadaşta da sadelik, dürüstlük, incelik, cesaret, bilinç yoğunluğu ve anlam arayışı çok belirgin. Gerek eylem biçimi gerekse de bıraktığı rapor ve mektuplardaki kendini, toplumu, süreci ele alış, yorumlama, eleştirme tarzı çok cesaretlice ve bilimsel. Ve Sema arkadaşın eylemi, 8 Mart 1998'de, Önderlik tarafından belirtilen kadın kurtuluş ideolojisi teorisinin gelişiminde belirleyici rol oynadı. Önderlik, her şehadete mutlaka bir gelişme ile cevap verdi. Sema arkadaşın şehadetine cevap da kadın hareketi açısından böyle bir gelişmeye yol açtı; kadın özgürlük mücadelesi, bireyler açısından da örgütsel gelişim açısından da daha derinlik kazandı. Kadın kurtuluş ideolojisi giderek kadın partileşmesi biçimini aldı ve bugünlere dek gelindi.

Haziran şehitlerimizden ***Gulan*** arkadaş da yolumuzu aydınlatanlardan. 7 Haziran 2002'de sinsi bir komplo ile şehit düşürüldüğünde, düşmanın başta kadın hareketi olmak üzere genel hareketimize de verdiği mesaj, *'özgürlük amaçlarınızı ve mücadele azminizi yaşatmayacağım, boğacağım'* idi. Fakat mücadele gücümüz bunu da tersine çevirmeyi başardı. Gulan arkadaşın kişiliğini, yaşam ve mücadele çizgisini yaşatmak, O'nun aydınlatıcılığında yürümek, özgür yaşamda ve mücadelede ısrarı getirdi. O bir fedaiydi, uğrunda ölecek kadar yaşamı sevenlerin soyundan gelmişti. Kişiliğindeki azim, bilinç, ısrarcılık ve çizgiye bağlılık gibi karakterler, şehadeti ile düşmanın amaçladığı amaçları boşa çıkardı, özgürlük mücadelemiz açısından daha fazla ısrarı, inadı ve bağlılığı getirdi.

Kadın özgürlük mücadelesi, ateşi ve ışığı kendinde saklı olan bir mücadele geleneği ile büyüdü, büyüyor. Tabii ki salt eylem biçimleri açısından değil, eylemleri gerçekleştiren karakterlerin içinde barındırdığı özgürlük ateşi, insan sevgisi ve bilinç yoğunluğu açısından, bu, bir aşktır. Buradaki aşk, özgürlüğe, toplum sevgisine, kendi olmaya, anlamlı yaşamaya, onurlu bir kadın olmaya ve zafer bilincine odaklanmış bir aşk. Sıradan aşkların ötesinde. Egemen ataerkil sistemin iradesizleştirdiği, kendi olmaktan uzaklaştırdığı ve küçük dünyalara hapsettiği kadın soyundan; kendi olan, toplumsal sorunlardan cins sorunlarına kadar kendini çözüm gücü haline getirerek irade olan, özündeki doğurgan evrene büyük bir aşkla yönelen yeni bir kadın soyuna dönüşümdür. Tarihte örnek verilebilecek birçok kadın öncü gibi, mücadelemiz içindeki kadın şehitleri de bu özgür ve aşkın kadın soyunun temsilcileri, tanrıçalığın diriliş sembolleridir. Bu güzel ve anlamlı kadın soyluluğunda yaşamak da mücadele etmek de uğrunda ölmek de en onurluca olanı. Mücadelemizin gelmiş olduğu bu süreçte de Zilanca, Semaca, Gulanca yaşamak, mücadele etmek, kimlik olmak başarıyı getirecek olandır. Zaferin ve özgürlüğün ipuçları bu karakterlerde gizli. Yeter ki bu yürekleri yüreğimizle dinleyelim, bu beyinleri ince zekamızda kavrayalım. Böyle olduğunda, özgürlüğü ve zaferi yaşanabilir kılmak, karanlıkları ayın güzelliğinde 'ay'dınlatmak bizlerin ellerindedir.

